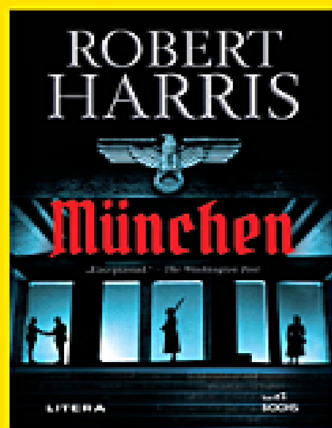
ROBERT HARRIS

V2

Autorul bestsellerului *MÜNCHEN*

UN MAESTRU AL THRILLERULUI ISTORIC!

CĂRȚI TRADUSE ÎN 40 DE LIMBI

PESTE 10 MILIOANE DE EXEMPLARE VÂNDUTE

ROBERT HARRIS

Autorul bestsellerului *MÜNCHEN*

UN MAESTRU AL THRILLERULUI ISTORIC!

CĂRȚI TRADUSE ÎN 40 DE LIMBI

PESTE 10 MILIOANE DE EXEMPLARE VÂNDUTE

buzz BOOKS

Cărțile despre care toată lumea vorbește!

O colecție cosmopolită, locul de întâlnire a celor mai noi
opere de ficțiune contemporană – romane aflate în topurile
internaționale, premiate, ecranizate sau în curs de ecranizare,
traduse în zeci de limbi – cărți provocatoare,
pe care abia aștepți să le citești

ROBERT
HARRIS

V2

Traducere din limba engleză şi note
ANDREEA NĂSTASE

LITERA
Bucureşti

V2

Robert Harris

Design copertă: Jenny Carrow

Imagine copertă: Getty Images

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

V2

Robert Harris

Editor: Vidraşcu şi fiii

Redactor: Ovidiu Șerban

Corector: Ionel Palade

Prepress copertă: Flori Zahiu-Popescu

Tehnoredactare şi prepress: Ofelia Coşman

Seria de ficţiune a Editurii Litera este coordonată

de Cristina Vidraşcu Sturza.

ISBN 978-606-33-8108-9

ISBN EPUB 978-606-33-8108-9

Pentru Sonny Mehta
(1942–2019)

NOTA AUTORULUI

Acțiunea se petrece în ultimele cinci zile ale lunii noiembrie din 1944. Cadrul istoric este autentic. Rachetele V2 au fost trimise asupra Londrei în ordinea și cu consecințele descrise. Germanii le lansau din pădurile din jurul orașului Scheveningen, de pe coasta Olandei. Drept răspuns, britanicii au organizat o contraoperațiune al cărei nucleu includea o echipă din Corpul auxiliar feminin al Forțelor Aeriene[1]. Am încercat, totodată, să redau istoria programului de construcție a rachetelor și să descriu munca analiștilor care interpretau fotografiile aeriene la baza Royal Air Force de la Medmenham pe cât de realist posibil pentru o lucrare de ficțiune.

Dar acesta *este* un roman. Cu excepția unor personalități istorice bine cunoscute, ca Wernher von Braun sau generalul SS Hans Kammler, celelalte personaje și întâmplările prin care trec sunt rodul imaginației. Pentru cititorii care vor să afle mai multe despre istoria programului V2, am adăugat la sfârșit, alături de mulțumiri, o listă de surse.

Robert Harris
iulie 2020

Women's Auxiliary Air Force, în continuare sub acronimul WAAF

1

Într-o sâmbătă dimineață, la finalul lui noiembrie 1944, în hangarul gării din stațiunea turistică olandeză Scheveningen se aflau trei rachete balistice de cincisprezece metri fiecare. Întinse pe rampele lor de lansare, cu panourile de control deschise, conectate la monitoare în jurul cărora roiau tehnicieni în salopetele gri ale armatei germane, semănau cu pacienții răsfățați ai unei clinici private.

Iarna aceea – a șasea de la începutul războiului – era deosebit de aspră. Frigul emana din podeaua de beton, trecea prin tălpile groase ale ghetelor și mușca din carne până la os. Unul dintre bărbați se îndepărtă puțin de bancul de lucru și începu să tropăie pe loc, încercând să-și pună sângele în mișcare. Era singurul care nu purta uniformă. Costumul bleumarin-închis ce data dinaintea războiului și cravata simplă, uzată îl trădau ca civil. Profesor de matematică sau tânăr cercetător științific, ai fi zis, dacă ar fi trebuit să-i ghicești meseria. Abia când i-ai fi observat petele negre de ulei de sub unghii ți-ai fi dat seama: ah, desigur, este inginer.

Auzea valurile Mării Nordului, aflată la numai o sută de metri distanță, spărgându-se pe plajă și țipetele pescărușilor pe care vântul îi purta de colo colo. Mintea îi era încărcată de amintiri – chiar prea multe amintiri; îi venea să-și acopere urechile cu căștile speciale, supresoare de zgomot, ca să le reducă la tăcere, însă asta l-ar fi făcut să pară încă și mai suspect. În plus, ar fi trebuit să și le dea jos la fiecare cinci minute ca să răspundă întrebărilor tehnicienilor despre unitatea de propulsie, despre presurizarea rezervorului de alcool sau despre dispozitivul care trecea racheta de la alimentarea cu energie electrică de la rețea în modul autonom.

Reveni la lucru.

Trecuse puțin de ora zece și jumătate când una dintre ușile de oțel din capătul hangarului se trase la o parte pe roțile ei, iar soldații aflați în apropiere încremeniră în poziție de drepți. Colonelul Walter Huber, comandantul regimentului de artilerie, intră într-un nor de ploaie înghețată. Bărbatul care-l însoțea purta o haină lungă, din piele, cu însemnele SS pe revere.

– Graf! strigă colonelul.

„Întoarce-te cu spatele, ia lampa de sudură, apleacă-te asupra bancului de lucru, prefă-te ocupat“, îi trecu prin cap în prima clipă.

Dar nu mergea cu Huber, care urla ca pe câmpul de instrucție.

– Aha, deci aici te-ai ascuns! Am un oaspete care vrea să te cunoască. Cizmele înalte din piele scârțâiau la fiecare pas pe care îl făcea. Ți-l prezint pe domnul Sturmscharführer[2] Biwack, de la biroul ofițerilor politici. Biwack, iată-l pe Rudi Graf, de la Centrul de cercetări al armatei de la Peenemünde, continuă Huber făcându-i semn străinului să înainteze. El este ofițerul nostru tehnic de legătură.

Biwack ridică mâna în salutul hitlerist, iar Graf îi răspunse la fel. Auzise vorbindu-se despre acești NSFO[3], dar nu văzuse niciodată unul. Erau comisarii politici ai Partidului Nazist, selectați de Hitler ca să mențină ridicat spiritul combativ. Fanatici de cea mai joasă speță. Cu cât lucrurile mergeau mai prost, cu atât apăreau mai mulți.

Ofițerul SS îl măsură din cap până-n picioare. Avea vreo patruzeci de ani și nu părea rău intenționat. Chiar schițase un zâmbet.

– Așadar, tu ești unul dintre geniile care ne ajută să câștigăm războiul?

– Mă îndoiesc.

– Graf știe tot ce se poate ști despre rachetă, interveni Huber. Vă poate face imediat o prezentare. Se întoarse apoi spre Graf: Domnul Sturmscharführer Biwack li se va alătura ofițerilor mei. Are toate certificatele de acces la informații, așa că îi poți da orice detalii dorește.

Colonelul se uită la ceas. „E limpede că nu știe cum să se facă mai repede nevăzut“, își spuse Graf. Era un ofițer prusac de modă veche, fost artilerist în Primul Război Mondial, genul de suspect evident după încercarea de asasinare a lui Hitler pusă la cale de armată. Un nazist care să-l spioneze prin gaura cheii era ultimul lucru pe care și-l dorea.

– Unul dintre plutoanele lui Seidel va efectua o lansare în treizeci de minute. Ce-ar fi să mergeți acolo ca să urmăriți operațiunea?

Le făcu un semn de încurajare din cap și dispăru.

Biwack ridică din umeri cu o grimasă edificatoare în direcția lui Graf: „Bătrâneii ăștia, n-ai ce să le faci…“ Aruncă o privire spre bancul de lucru.

– La ce lucrezi acum?

– La transformatorul unei unități de control. Piesei nu-i pasă prea tare de frig.

– Cui îi pasă? Biwack își înfipse mâinile în șolduri și aruncă o privire prin restul hangarului. *Vergeltungswaffe Zwei*, adică Arma Răzbunării Doi, era denumirea oficială a rachetelor. Pe scurt, V2.

– Dumnezeule, ce frumoase sunt! Am auzit de ele, dar e pentru prima oară când văd una. Mi-aș dori foarte mult să asist la o lansare, dacă nu te deranjează.

– Nu, câtuși de puțin.

Graf își recuperă pălăria, fularul și pardesiul din șirul de cuiere de la intrare.

Ploaia bătea în rafale dinspre mare și se scurgea pe străduțele dintre hotelurile abandonate. Pontonul arsese anul trecut. Țevi negre din metal se ițeau de sub valurile nervoase precum catargele unor corăbii eșuate. Plaja era presărată cu garduri de sârmă ghimpată și capcane antitanc. Lângă gară, câteva postere turistice decolorate, rămase de dinainte de război, înfățișau două femei grațioase, în costume de baie dungate, cu pălării de soare, jucându-se cu o minge. Populația locală fusese strămutată. În oraș nu mai erau decât soldați, iar singurele vehicule care străbăteau străzile erau camioanele militare și cele câteva tractoare care serveau la transportul rachetelor.

Pe drum, Graf începu să explice procedura. Rachetele V2 erau aduse pe calea ferată de la fabrica lor din Germania, sub acoperirea întunericului, pentru a evita avioanele inamice. Douăzeci de rachete la fiecare transport, două sau trei transporturi pe săptămână, toate destinate campaniei împotriva Londrei. Tot atâtea erau lansate spre Antwerpen, dar direct din Germania. SS-ul își derula propria operațiune, din Hellendoorn. Bateriile de la Haga aveau ordin să tragă toate rachetele în cinci zile de la sosire.

– De ce atâta grabă?

– Cu cât rămân mai multă vreme în frig și umezeală, cu atât se produc mai multe defecțiuni.

– Au multe defecțiuni?

Biwack nota răspunsurile lui Graf într-un carnețel.

– Da. Multe. Prea multe!

– De ce?

– Tehnologia e revoluționară, ceea ce înseamnă că este în curs de perfecționare. Am efectuat șaizeci de mii de modificări la prototip până acum. „De mirare nu e că atât de multe nu decolează, ci că unele reușesc să

se ridice de la sol“, îi stătea pe limbă să spună, dar hotărî că era mai bine să-și țină gura, căci nu-i plăcea deloc carnețelul acela. Ce tot notezi acolo, dacă nu te superi? Pregătești un raport?

– Nu, în nici un caz. Vreau doar să mă asigur că înțeleg corect toate detaliile. Lucrezi de multă vreme la rachete?

– De șaisprezece ani.

– De șaisprezece ani? Imposibil! Câți ani ai?

– Treizeci și doi.

– Aceeași vârstă ca profesorul von Braun. Ați lucrat împreună la poligonul de încercare de la Kummersdorf, dacă nu mă înșel?

Graf îi aruncă o privire piezișă. Prin urmare, nu se documentase doar despre el, ci și despre Braun. Simți o undă de teamă.

– Este corect.

– Sunteți așa de tineri voi, specialiștii în rachete, râse Biwack.

Ieșiseră din oraș și intraseră într-o suburbie împădurită. Scheveningen era înconjurat de lacuri și păduri. Trebuie să fi fost un loc drăguț înainte de război, își spuse Graf. Auziră un claxon din spate și se văzură nevoiți să se refugieze pe marginea drumului. Câteva secunde mai târziu trecu pe lângă ei un camion încărcat cu o rachetă V2 întinsă pe rampa de lansare hidraulică – mai întâi stabilizatoarele, aproape lipite de cabină, apoi corpul lung și, în sfârșit, la înălțime deasupra platformei, vârful conic, cu încărcătura explozivă de o tonă. În urma camionului veneau mai multe cisterne vopsite în culori de camuflaj. Graf făcu palmele pâlnie și începu să descrie ce conțineau:

– Acolo este alcoolul metilic… oxigenul lichid… apa oxigenată… sunt aduse odată cu rachetele. Alimentarea se face la locul de lansare.

După ce trecu ultimul vehicul, cei doi își continuară drumul.

– Nu ți-e teamă de bombardierele inamice? îl întrebă Biwack.

– Ba da, zi și noapte. Noroc că nu ne-au găsit încă.

Graf scrută cerul. După meteorologii Wehrmachtului, în weekendul acela tot nordul Europei avea să fie străbătut de un front atmosferic. Din norii negri, grei, ploaia se scurgea fără încetare. Avioanelor RAF-ului le-ar fi fost imposibil să zboare pe o astfel de vreme.

Se afundară în pădure până ajunseră la un punct de control. Drumul era blocat de o barieră, cu o gheretă lângă ea. Graf aruncă o privire în jur. Un paznic cu un ciobănesc alsacian mare în lesă patrula prin vegetația udă.

Câinele ridică laba din față și îl privi fix. Un alt gardian SS își puse arma pe umăr și întinse mâna.

Deși asistase la numeroase lansări, se pare că santinelele se amuzau să reacționeze de fiecare dată ca și cum l-ar fi văzut pentru prima oară. Scoase portofelul, îl deschise și extrase din el legitimația. Odată cu ea ieși afară și o mică fotografie care căzu pe jos. Mai rapid decât el, Biwack se aplecă s-o ridice.

– Soția ta? îl întrebă privind admirativ poza.

– Nu. Lui Graf nu-i plăcea să o vadă în mâinile ofițerului SS. A fost iubita mea.

– A fost? Biwack își lipi pe chip o expresie fals întristată, de cioclu. Îmi pare rău.

Îi întinse peticul de hârtie, iar Graf îl puse la loc în portmoneu.

Drumul prin pădure, străjuit de felinare ornamentale, șerpuia în fața lor. Fusese amenajat pentru plimbări pe jos sau cu bicicleta, dar acum era permanent umbrit de o plasă de camuflaj întinsă deasupra. Pe măsură ce înaintau, devenea limpede că pădurea disimula numeroasele activități ale regimentului – corturi de depozitare, corturi de testare, zeci de autovehicule, o duzină de rachete înfășurate în prelate și ascunse sub copaci. În aerul umed se auzeau ordine răstite și zgomotul produs de generatoare. Biwack, tot mai nerăbdător, își încetase interogatoriul și lungise pasul. Printre crengi, în stânga lor, se vedea un lac gri ca oțelul, cu o insulă și un debarcader ornamental în mijloc. La următoarea curbă, Graf ridică mâna și se opri.

La două sute de metri în față, în mijlocul drumului, greu de distins la început din cauza camuflajului, o rachetă V2 se înălța pe rampa ei de lansare, nu departe de un stâlp metalic la care era conectată printr-un cablu electric. În jur, totul era complet nemișcat. De sub rezervorul de oxigen lichid, un firicel de abur se condensa ca respirația în aerul umed. Parcă ar fi observat un animal uriaș, magnific, în sălbăticie.

– Ne putem apropia mai mult? îl întrebă Biwack în șoaptă.

– Suntem la distanța minimă de siguranță. Vehiculele de asistență au plecat, ceea ce înseamnă că echipa de lansare este deja în adăposturi. Graf scoase din buzunarul pardesiului căștile de protecție și i le dădu: Ar trebui să le porți.

– Și tu?

– Mă descurc și fără.

– Atunci, nici mie nu-mi trebuie.

Se auzi un claxon. O pasăre speriată – o adevărată supraviețuitoare, își spuse Graf, căci soldații le vânau ca să-și suplimenteze rațiile – ieși din tufișuri și își luă greoi zborul. Scoase un țipăt ascuțit de spaimă, ca un ecou.

– V2 cântărește patru tone, douăsprezece și jumătate când este complet încărcată. La aprindere, alimentarea cu combustibil este asigurată de gravitație. Generează o forță de propulsie de opt tone, mai mică decât greutatea rachetei.

Din difuzoare se auzi o voce:

– Zece… nouă… opt…

De la baza rachetei începură să sară scântei luminoase ca niște licurici în penumbra pădurii. Brusc, scânteile se uniră într-un mănunchi incandescent, portocaliu de flăcări. Frunzele și praful din jur se ridicară în aer și se împrăștiară prin poieniță. Graf se întoarse și strigă spre Biwack:

– Acum, intră în funcțiune turbopompa, care ridică forța de împingere la douăzeci și cinci…

– … trei… doi… unu!

Ultimele cuvinte i se pierdură într-un zgomot puternic, ascuțit. Își acoperi urechile cu mâinile. Cablul ombilical se desprinse și căzu. Amestecul de alcool și oxigen lichid era împins de pompă în camera de combustie, unde ardea în ritmul de o tonă la șapte secunde și producea cel mai puternic zgomot făcut de om din lume, cum le plăcea să se laude celor de la Peenemünde. Tot trupul părea să-i vibreze odată cu racheta. Aerul fierbinte îi lovi chipul. Copacii din jur străluceau în lumina puternică.

Ca un sprinter la start în fracțiunea de secundă după focul de pistol, racheta păru imobilă, apoi se ridică brusc de la sol, călare pe un jet de flăcări înalt de cincisprezece metri. Un tunet asurzitor se rostogoli din ceruri deasupra pădurii. Graf lăsă capul pe spate, numărând în gând și rugându-se să nu explodeze. O secundă… două secunde… trei secunde. La exact patru secunde de la lansare, selectorul aflat într-unul dintre compartimentele de control intră în funcțiune, iar racheta, deja la două sute de metri înălțime, începu să se încline la un unghi de patruzeci și șapte de grade. Regretase întotdeauna necesitatea acestei manevre. În visele lui, racheta se ridica spre stele. Zări pentru ultima dată strălucirea roșie a evacuării, apoi aparatul dispăru în direcția Londrei.

Mâinile îi căzură grele pe lângă corp. Pădurea își regăsise liniștea. Huruitul tot mai îndepărtat al rachetei se stinse rapid, lăsând locul ciripitului păsărilor și foșnetului ploii. Militarii începuseră să iasă din tranșeele de protecție și să se îndrepte către platforma de lansare. Doi dintre ei, îmbrăcați în costume grele, din azbest, se mișcau ca niște scafandri de mare adâncime.

Biwack își îndepărtă încet palmele de la urechi. Chipul îi ardea și ochii lui căpătaseră o strălucire stranie. Pentru prima dată în dimineața aceea, ofițerul politic părea incapabil să vorbească.

Grad din Waffen-SS echivalent cu acela de maior din armata de astăzi

Nationalsozialistischer Führungsoffiziere – ofițeri politici, militari de carieră înscriși în Partidul Național-Socialist

2

La șaizeci și cinci de secunde de la decolare, la o altitudine de 37 de kilometri și o viteză de 4 000 de kilometri pe oră, accelerometrul de la bord tăie automat alimentarea cu combustibil și activă un dispozitiv care arma capul de luptă al rachetei. V2 devenise acum balistică. Traiectoria ei urma aceeași curbă parabolică precum o piatră aruncată de o catapultă. Viteza continua să crească, iar cursul era fixat pe direcția 260 de grade vest-sud-vest, spre gara Charing Cross, inima Londrei. Dacă lovea ceva pe o rază de opt kilometri în jurul țintei, se considera un succes.

Cam în același moment, o femeie de douăzeci și patru de ani, pe nume Kay Caton-Walsh – prenumele ei adevărat era Angelica, dar toată lumea îi spunea Kay, de la Caton –, ieșea din baia unui apartament din Warwick Court, o străduță liniștită din cartierul Holborn ce dădea în Chancery Lane, cam la un kilometru și jumătate de Charing Cross. Înfășurată în prosopul scurt, roz, pe care îl adusese cu ea de la țară, avea în mână o trusă cu săpunul, periuța, pasta de dinți și parfumul ei preferat, Guerlain, L'Heure Bleue, din care își stropise generos dosul urechilor și încheieturile mâinilor.

Intră în dormitor savurând senzația mochetei groase sub picioarele goale. Nici nu-și mai amintea când se bucurase ultima dată de acest lux neînsemnat. Din pat o privea cu ochii deschiși doar pe jumătate un bărbat cu mustață care fuma o țigară. Puse trusa de cosmetice înapoi în valiză și lăsă să-i cadă prosopul.

– Dumnezeule, ce viziune! Hai, vino lângă mine.

Bărbatul zâmbi, se sprijini mai comod pe pernă și dădu așternuturile la o parte.

Tentația să dea curs invitației era mare, dar își aminti cât de aspră îi era bărbia înainte să se radă și cum mirosea în fiecare dimineață a alcool și a tutun. În plus, prefera să-și amâne plăcerea, căci, în experiența ei, sexul nu era doar o chestiune trupească, ci, în aceeași măsură, una spirituală. Aveau la dispoziție toată după-amiaza, seara, noaptea și – poate pentru ultima dată – dimineața următoare. Îi zâmbi la rândul ei și clătină din cap.

– Trebuie să fac rost de niște lapte.

Bărbatul se lăsă la loc pe spate în timp ce ea își extrase de sub pat chiloții de culoarea piersicii, noi-nouți, cumpărați exact pentru ceea ce englezii numesc, în felul lor special, „un weekend murdar“. „De ce folosim această expresie?“, se întrebă. „Ce popor bizar mai suntem și noi.“ Aruncă o privire pe fereastră. Warwick Court, la jumătatea distanței dintre Lincoln's Inn și Gray's Inn, era populată mai ales de cabinete de avocatură. O alegere ciudată pentru o persoană particulară. Era o dimineață de sâmbătă liniștită. Ploaia se oprise și un soare slab, de iarnă, își arăta razele. Se auzea zgomotul mașinilor de pe Chancery Lane. Își aminti că la colț, pe partea opusă a străzii, era o băcănie. Avea să se ducă acolo, își zise pe când se îmbrăca.

La o sută șaizeci de kilometri spre est, racheta ajunsese la înălțimea de croazieră, de aproape 93 de kilometri – limita atmosferei terestre –, și se deplasa cu o viteză de 5 600 de kilometri pe oră pe sub bolta înstelată, când forța gravitației începu să-i modifice cursul. Vârful i se înclină ușor și începu să cadă spre Marea Nordului. În ciuda vântului puternic și a turbulențelor din etapa reintrării, cele două giroscoape montate pe o mică platformă, chiar în spatele capului de luptă, corectau în permanență traiectoria, transmițând semnale electrice către cele patru servomotoare care acționau stabilizatoarele de la coada rachetei. Când Kay își prinse cea de-a doua jartieră, V2 atingea coasta Angliei, la mai puțin de cinci kilometri de Southend-on-Sea. Când își trase rochia pe ea, racheta traversa fulgerător orașele Basildon și Dagenham. La ora 11 și 12 minute, după patru minute și cincizeci și una de secunde de la lansare, dispozitivul ucigaș, călătorind cu aproape de trei ori viteza sunetului, prea repede pentru a fi văzut de la sol, plonja spre Warwick Court.

Un obiect care se deplasează cu viteză supersonică comprimă atmosfera. În fracțiunea de secundă infinitezimală dinaintea contactului dintre vârful rachetei și acoperiș, înainte ca proiectilul de patru tone să străbată toate cele cinci etaje ale imobilului victorian, Kay înregistră – inconștient și fără s-o poată articula – o modificare a presiunii aerului, ca un semnal de alarmă. Apoi, cele două protuberanțe metalice din focosul rachetei, protejate de un manșon de silicon, făcură contact sub forța impactului, închizând circuitul electric care detona o tonă de exploziv puternic, numit amatol. Dormitorul păru să se evapore în beznă. Auzi bubuitul exploziei, geamătul zidăriei și grinzilor de oțel sub impactul fuzelajului și al fragmentelor conului frontal

care străbăteau etaj după etaj, zgomotul bucăților de tencuială care se desprindeau din tavan și cădeau în jurul ei, apoi, o clipă mai târziu, boomul provocat de ruperea barierei sonice, urmat de vâjâitul rachetei care se apropia.

Șocul o smulse din loc și o izbi de peretele dormitorului. Rămase căzută pe o parte, mai mult sau mai puțin conștientă, încordată, dar ciudat de calmă. Înțelegea precis ce îi lovise. „Așadar, așa se simte“, își spuse. Acum se punea problema dacă unda de șoc subterană fusese destul de puternică încât să dărâme clădirea. Lumina dimineții dispăruse într-un nor de praf. După o vreme simți o adiere și auzi un foșnet la mică distanță. Întinse mâna, dar și-o retrase repede. Mocheta moale era plină de cioburi din fereastra care se spărsese în interior. Perdelele fluturau. De afară se auzeau țipetele unei femei și, la fiecare câteva secunde, zgomotele înfundate ale zidurilor care se năruiau. Adulmecă în aer mirosul dulceag și ucigaș de gaz.

– Mike? Nici un răspuns. *Mike!* încercă încă o dată, mai tare.

Încercă să se ridice în picioare. Camera plutea acum într-un fel de pâclă. Nori de cărămidă spartă și mortar se învârtejeau în lumina gri ce intra pe fereastră. Era înconjurată de contururi necunoscute, strâmbe – masă de toaletă, scaune, tablouri. De la podea până la tavan, deasupra tăbliei din lemn a patului, se căsca o crăpătură lungă. Trase adânc aer în piept, ca să-și recapete puterile, dar înghiți o gură de praf. Tușind, se agăță de o perdea, se ridică anevoie și se îndreptă, printre dărâmături, în direcția patului. O grindă de oțel desprinsă din plafon strivea partea de jos a saltelei. Cuvertura era acoperită cu bucăți mari de moloz, scânduri și păr de cal. Le înlătură cu ambele mâini ca să-i descopere torsul. Chipul bărbatului era întors pe partea cealaltă. În jurul lui se vedea ceva roșu, care la început i se păruse a fi sânge, dar nu era decât praf de cărămidă.

– Mike?

Îi căută pulsul și, dintr-odată, ca și cum până atunci s-ar fi prefăcut, Mike întoarse spre ea o față straniu de palidă, pe care ieșeau în evidență ochii negri măriți. Îl sărută și îl lovi ușor cu palma pe obraji.

– Ești rănit? Te poți mișca?

– Nu cred. Tu ești bine?

– Da. Poți să încerci, iubitule? E o scurgere de gaze. Trebuie să ieșim.

Își strecură mâinile pe sub umărul lui, prinse carnea tare a mușchiului și trase. Bărbatul începu să-și rotească umerii în stânga și în dreapta,

încercând să se ridice. Chipul i se schimonosi de durere.

– Am ceva pe picioare.

Kay se duse la grinda de la capătul celălalt al patului, o înconjură cu brațele și încercă să o ridice. De fiecare dată când o smucea puțin, auzea un geamăt de durere.

– N-o mai mișca, pentru numele lui Dumnezeu!

– Iartă-mă, îi răspunse simțindu-se neajutorată.

– Ieși afară, Kay. Te rog. Spune-le că există o scurgere de gaz.

Auzi unda de panică din vocea lui. Îi povestise odată că cel mai greu moment din viața lui de pilot nu fusese lupta, ci momentul în care un coleg arsese de viu în cabină, după o aterizare ratată. Avea picioarele blocate și nu apucaseră să-l tragă afară la timp: „Jur pe ce am mai sfânt că l-aș fi împușcat".

Clopotul unei mașini de pompieri răsună în apropiere.

– Mă duc să chem ajutoare. Nu plec, îți promit.

Își puse pantofii și se îndreptă spre casa scării. Covorul nici nu se mai vedea de sub moloz. Mirosul de gaz era mai puternic aici, probabil că se spărsese țeava din bucătărie, iar podeaua părea înclinată. Printr-o crăpătură lungă, groasă cât mâna ei, intra lumina zilei. Descuie ușa apartamentului, învârti de clanță și trase. În prima clipă nici nu se clinti. Opintindu-se, reuși să o disloce din canaturile deformate, dar scoase un țipăt când se trezi afară, pe marginea unei prăpăstii adânci de șase metri. Palierul etajului doi și peretele exterior al imobilului dispăruseră. Nu mai era nimic între ea și carcasa clădirii înalte de vizavi, cu geamurile sfărâmate și acoperișul înfundat. Sub picioarele ei, pe stradă se scurgea o avalanșă de resturi – cărămizi, țevi, bucăți de mobilă, păpușa unui copil. Dintr-o duzină de focare mici se ridica fumul.

O cisternă de pompieri își făcu apariția. Servanții ridicau scara și desfășurau furtunuri în mijlocul unui peisaj ca după bătălie, cu victime pline de sânge zăcând întinse pe jos sau învârtindu-se confuz încolo și încoace, cu capetele plecate. Printre supraviețuitori se vedeau voluntarii din apărarea civilă, ușor de recunoscut după căștile pe care le purtau. Două cadavre fuseseră deja așezate mai la o parte, acoperite. Kay se prinse de tocul ușii, se aplecă în față cât putu de mult și strigă după ajutor.

Conform registrului ținut la consiliul municipal al Londrei, „racheta din Warwick Court“, așa cum avea să fie cunoscută apoi, a ucis șase oameni și a rănit alți 292, majoritatea loviți de sfărâmături pe Chancery Lane. Printre morți se numărau Vicki Fraser, o infirmieră de treizeci de ani, Irene Berty, de nouăsprezece ani, secretara unui avocat, și Frank Burroughs, un inginer de instalații în vârstă de șaizeci și cinci de ani. Puținele fotografii din presă aprobate de cenzură arătau scările pompierilor întinzându-se în măruntaiele unei clădiri distruse, ale cărei etaje superioare se năruiseră cu totul, și un bărbat ciudat, sfrijit, mic de înălțime, la vreo cincizeci de ani, strecurându-se printre dărâmături îmbrăcat cu un pardesiu negru și pălărie de fetru pe cap. Era un medic aflat din întâmplare prin zonă. Auzind strigătele lui Kay, își croise drum printre ruinele instabile, urcase pe scară și condusese echipa de intervenție în apartament.

La intrarea în dormitor își scoase politicos pălăria, de parcă făcea o vizită de rutină.

– Cum îl cheamă? întrebă calm, cu accent scoțian.

– Mike, Mike Templeton, îi răspunse femeia. Comandorul de aviație Templeton, simți nevoia să adauge, căci dorea să fie tratat cu respect.

Doctorul se apropie de pat.

– Bun. Vă puteți simți picioarele?

– Ar trebui să plecați, doamnă. De aici ne ocupăm noi, îi spuse unul dintre pompieri.

– Cum rămâne cu gazul?

– Am închis coloana principală.

– Aș prefera să rămân.

– Îmi pare rău, dar nu se poate. V-ați făcut datoria.

Un alt pompier o apucă de braț.

– Hai, te rog. Etajul stă să cadă.

– E în regulă, Kay. Fă ce ți se spune, se auzi vocea lui Mike.

Doctorul întoarse capul.

– O să am grijă de el, doamnă Templeton.

„Doamnă Templeton!“ Uitase că n-ar fi trebuit să se afle acolo.

– Da, am înțeles. Vă rog să mă scuzați.

Aproape ieșise când auzi vocea lui Mike în spatele ei:

– Nu-ți uita valiza.

Dovada mută a infidelității lor stătea intactă pe sofaua de la picioarele patului, acoperită de moloz. Probabil că bărbatul se gândise tot timpul la asta, făcându-și griji. Îndepărtă resturile cu mâna, strânse închizătorile și se întoarse la ușă, unde o aștepta pompierul. Acesta păși pe prima treaptă a scării, îi luă valiza din mână și o aruncă unui coleg de jos, apoi mai coborî câteva trepte, întinse mâinile și îi făcu semn să-l urmeze. Scara se arcuia și se legăna sub greutatea lor. Închise ochii. Pompierul o prinse cu mâinile de mijloc.

– Hai, draga mea. Nu te teme.

Coborâră încet, cu pauze dese. Înainte să pășească pe ultima treaptă, leșină.

Primul lucru pe care-l văzu când își reveni fu chipul unei infirmiere aplecate deasupra ei. Îi ținea bărbia ridicată și o tampona cu tinctură de iod pe tâmplă. Gemu și încercă să se ridice. Strânsoarea se întări puțin.

– Stai liniștită. Aproape am terminat.

Ceva tare o împungea în spate. Când infirmiera termină și putu să se întoarcă, descoperi că stătea sprijinită de roata din spate a mașinii de pompieri. Pe clădirea bombardată mai fuseseră urcate două scări, iar trei bărbați cu căști de oțel se căzneau să mențină stabilă o targă pe care o lăsau să coboare încet șase dintre colegii lor. Infirmiera îi urmări privirea.

– E soțul tău?

– Așa cred.

– Atunci, să mergem la el.

Îi întinse mâna, o ajută să se ridice, apoi îi trecu un braț peste umeri și o conduse la baza scării.

Targa cobora încet. Oamenii își strigau unul altuia indicații. Fusese înfășurat într-o pătură, dar îl recunoscu imediat după cârlionții negri. Când ajunse la nivelul solului, întoarse capul și o văzu. Chipul îi era schimonosit de durere, dar reuși cumva să-și extragă un braț și să-i facă semn cu degetul mare ridicat că este bine. Îi luă mâna într-ale ei.

– A fost o V2? o întrebă.

Îi răspunse afirmativ printr-o înclinare din cap.

– Asta-i culmea! murmură cu un zâmbet slab.

Kay se întoarse spre infirmieră.

– Unde îl duc?

– La Barts. Poți să-l însoțești, dacă vrei.

– Da, vreau.

Bărbatul își trase mâna dintre palmele ei. O privi de parcă ar fi văzut-o pentru prima oară, apoi ochii i se îndreptară spre cer.

– Mai bine nu.

3

Se opriseră sub un pin. Graf își aprinsese o țigară, Biwack nota ceva în carnețelul lui. Tânărul inginer ar fi vrut să se întoarcă la Scheveningen imediat, dar Biwack insistase să asiste la toate activitățile regimentului. Șase membri ai echipei de lansare strângeau echipamentele, rulau cablurile electrice și coborau stâlpul la care fusese conectată racheta. Platforma de lansare în sine nu era altceva decât un cadru metalic solid, nu cu mult mai mare decât o măsuță de cafea, de aceeași circumferință cu baza rachetei V2, montat pe picioare hidraulice, cu un deflector de explozie piramidal în centru.

– Cât de grea e chestia aia?

– Cam o tonă și jumătate.

Echipa aduse un cărucior cu două roți și îl plasă dedesubt. Oamenii lucrau repede, fără cuvinte inutile, făcând tot posibilul ca să reducă riscul de a fi reperați de avioanele inamice. Undeva în pădure se auzi demarând motorul unui tanc, și o semișenilată ieși greoi din pământ, împrăștiind fum negru în jur.

– Aia ce mai e?

– Vehiculul de control al tragerii. Este îngropat întotdeauna înaintea lansării.

Semișenilata se apropie hurducăind prin hârtoape și se opri cu motorul la ralanti, așteptând atașarea platformei de cârligul de tractare. Apoi, un bărbat se săltă pe o aripă și se agăță de blindaj ca să supravegheze deplasarea la bază. Motorul se ambală și porniră. Un minut mai târziu, nimic n-ar fi dat de bănuit că de acolo se lansase o rachetă, cu excepția gazelor de eșapament și a arsurilor lăsate pe scoarța copacilor. Biwack păru la fel de impresionat de operațiune ca de lansarea însăși.

– Asta-i tot? Dumnezeule, dar poți să dai cu ea de oriunde!

– Da, cu condiția să dispui de un teren suficient de plat și de solid. Colțul unei parcări sau curtea unei școli, de exemplu.

Cu un an în urmă, Graf nici nu îndrăznea să viseze că racheta ar putea fi lansată atât de ușor. Cu atât mai puțin că putea fi produsă în serie, cu miile. Simplitatea șocantă a întregului proces continua să-l surprindă.

– Cred că este un sentiment minunat să vezi cum proiectul la care lucrezi de la șaisprezece ani se transformă într-o armă pentru apărarea *Vaterland*-ului.

Observația era atât de încărcată de subînțelesuri, încât Graf îl fulgeră cu privirea, dar pe chipul lui Biwack nu se citea nimic.

– Normal. Aruncă țigara și o strivi sub talpă. Acum, chiar că ar trebui să ne întoarcem.

Nu făcuseră nici cincizeci de metri când auziră zgomotul inconfundabil al semișenilatei întorcându-se, cu motorul șuierând de parcă ar fi fugit de ceva. Luă curba rapid și frână brusc. Ușa laterală se întredeschise, și sergentul aflat la comanda plutonului de lansare – Schenk, un veteran de pe Frontul de Est care își pierduse ambele urechi din cauza degerăturilor – scoase capul.

– Graf, a apărut o urgență la punctul șaptezeci și trei. Locotenentul Seidel a ordonat să te prezinți acolo imediat.

Întinse mâna ca să-l ajute să se urce în vehicul, apoi îl văzu pe Biwack.

– E în regulă. Suntem împreună, îi zise Graf.

Militarul îl săltă pe ofițerul SS și trânti portiera grea.

– Nu cumva ai uitat ceva, domnule sergent?

Schenk îl măsură cu privirea, mai întâi confuz, apoi amuzat. Ridică mâna fără nici un chef.

– Heil Hitler!

Semișenilata dădu brusc cu spatele, apoi țâșni înainte, aproape doborându-i din picioare. Graf se agăță de unul dintre cele șase scaune rotative fixate în podea, iar Schenk de un altul, pe care i-l oferi lui Biwack cu gesturi exagerate, ca un șef de sală într-un restaurant de lux. În cele din urmă, după un nou șir de hurducături, intrară pe drumul principal.

Scaunele erau fixate astfel încât comandantul și secundul să poată urmări lansarea. Deasupra panoului de control, prin fantele înguste din blindaj, șoseaua croită prin pădure se derula în urma lor. Biwack examina curios butoanele și comutatoarele, părând să ceară încă un curs scurt, dar Graf nu-i acorda atenție. Încerca să-și dea seama ce s-ar fi putut întâmpla. „A apărut o urgență.“ De câte ori mai auzise aceste cuvinte în ultima lună?

Simți cum îl apucă greața și se prinse cu mâinile de marginile scaunului. După câteva minute încetiniră la trecerea pe lângă o coloană de cisterne parcate pe marginea drumului. Soldații încercau să se adăpostească de

ploaie cum puteau, cu mâinile în buzunare, căci le era interzis să fumeze în preajma lichidelor inflamabile. Vehiculul blindat se opri, și sergentul deschise ușa. Graf sări ușurat afară, în aerul rece și proaspăt.

Locotenentul Seidel îl aștepta. Regimentul era dotat cu trei baterii, deservite de câte trei plutoane de lansare compuse din treizeci și doi de militari fiecare. Seidel comanda bateria a doua. Era cam de vârsta lui Graf, berlinez ca și el. Câteodată, seara, când nu erau prea obosiți, jucau șah la popotă. Nu discutau niciodată despre politică.

– A izbucnit un incendiu în compartimentul de control, îl informă sumbru.

– Un incendiu? Ai tăiat alimentarea cu energie electrică?

– Complet. Vino să vezi.

Ocoliră vehiculul blindat prin față. La două sute de metri mai jos se vedea racheta, în poziție verticală, neatașată de nimic, pregătită de lansare. Seidel îi întinse un binoclu militar, pe care Graf îl poziționă asupra aparatului. Vântul împrăștia dâra de fum care ieșea chiar de sub încărcătura explozivă.

– Este alimentată cu combustibil?

– Da. De aceea am evacuat zona. Se pare că fumul a fost observat cu un minut înainte de lansare.

Graf lăsă jos binoclul, se mângâie pe bărbie și se trase ușor de nas. Nu avea de ales.

– Cred că ar trebui să arunc o privire.

– Ești sigur?

– Doar eu am construit porcăria asta, răspunse încercând s-o facă să sune ca o glumă. Ca să fiu sincer, ceea ce mă sperie cel mai tare nu este riscul unei explozii, ci să mă urc pe nenorocita aia de scară Magirus.

Nu glumea decât pe jumătate, căci avea rău de înălțime.

Seidel îl lovi prietenește peste umăr.

– Bine. Am nevoie de doi voluntari! Făcându-i cu ochiul lui Graf, se uită în jur și arătă cu degetul spre doi soldați din apropiere. Tu și tu. Duceți scara la V2.

Pământii la față, oamenii luară poziție de drepți.

– Am înțeles, domnule locotenent!

– Luați cu voi o pereche de mănuși și scule pentru compartimentul tehnic, strigă ofițerul după ei.

Pentru prima dată deveni conștient de prezența ofițerului SS, care asistase la toată discuția.

– Apropo, ți-l prezint pe domnul Sturmscharführer Biwack. S-a alăturat regimentului nostru în calitate de coordonator național-socialist.

Seidel începu să râdă din nou, ca și cum glumele ar fi continuat, dar zâmbetul i se șterse când Biwack pocni din călcâie și execută salutul nazist.

– Care este, mai exact, rolul dumneavoastră în cadrul regimentului, domnule Sturmscharführer?

– Să ridic moralul trupelor. Să mă asigur că militarii noștri nu uită pentru ce luptă.

– Util, făcu Seidel cu o grimasă dezgustată.

Graf ridicase din nou binoclul la ochi. Îi juca feste imaginația sau fumul se făcuse mai gros? Temperatura ridicată din preajma capului de luptă nu-l îngrijora foarte tare, căci, racheta nefiind armată, amatolul era tot atât de periculos ca o tonă de lut gălbui. Combustibilul însă era cu totul altceva. Mai văzuse rezervoare explodând. O dată fuseseră pulverizați trei oameni sub ochii lui, iar acela nu era decât un rezervor mic, experimental, pe când V2 conținea opt tone și jumătate de alcool și oxigen lichid. Încercă să-și scoată imaginea din minte.

– Pierdem timp. Spune-le oamenilor tăi să ridice mai repede scara.

Porni spre rachetă, dar se opri, mirat să audă zgomot de pași în spate. Biwack se ținea după el.

– Nu, nu. Nu ai ce să cauți aici. Trebuie să rămâi la distanță.

– Vreau să vin cu tine. Locotenentul pare să mă considere un fel de birocrat de la partid, dar eu am luptat doi ani pe Frontul de Est. Doresc să dau un exemplu soldaților, înțelegi?

– Cum vrei, îi răspunse și mări pasul.

V2 era un monstru de peste șapte ori mai înalt decât el, care acum părea și mai mare. Când ajunse lângă rachetă își scoase pălăria și se uită în sus. Problema era transformatorul, putea să parieze. La Peenemünde descoperiseră că racheta avea tendința să explodeze în aer, la finalul zborului, din cauza căldurii generate de frecare la coborâre, așa că adăugaseră un manșon din metal menit să protejeze secțiunea superioară. Din păcate, iarna această ranforsare părea să accelereze condensul, iar apa scurtcircuita circuitele electrice. Rezolvaseră o problemă și creaseră alta.

Scara se afla pe un trailer tras de o camionetă. Șoferul opri la baza rachetei, sări din mașină și începu imediat să decupleze remorca. Era tipul de scară utilizat și de pompieri, extensibilă, din trei segmente. Celălalt

soldat îi întinse lui Graf trusa de scule. Amândoi aruncau priviri speriate spre dâra de fum. Inginerul selectă două chei mici, o șurubelniță și o lanternă, pe care le îndesă prin buzunare.

Cei doi soldați fixară scara chiar sub ușița de acces la compartimentul de control defect și porniră înapoi spre camarazii lor, mai întâi într-un pas demn, apoi fugind de-a dreptul. „Ce băieți sensibili", își spuse privind în urma lor. Îi încredință pălăria lui Biwack și își trase pe mâini o pereche de mănuși căptușite cu azbest.

Puse piciorul pe prima treaptă și începu să urce. Prima secțiune, unde scara era mai lată, nu-i crea probleme, dar segmentele următoare se îngustau și erau mai puțin stabile, mai ales că vântul se întețise, fluturându-i paltonul peste picioare. Ținea ochii în sus și se asigura la fiecare pas că avea piciorul bine sprijinit pe traversa metalică înainte de a-l face pe următorul. Trecu de secțiunile care adăposteau compartimentul motorului, rezervorul de oxigen lichid și pe cel de alcool. Compartimentul de control numărul doi se afla la nivelul unirii fuzelajului cu conul din vârf.

Fumul ieșea pe la marginile ușiței de inspecție. Se văzu nevoit să-și scoată mănușa din mâna dreaptă și să o deșurubeze. Din interior se revărsă un val de fum acru. Instinctiv, își feri capul într-o parte, mișcare ce îl făcu să se uite în jos. Drumul, vehiculele de asistență, soldații care îl priveau i se înfățișară dintr-odată. Simți cum i se înmoaie tot corpul. Se agăță disperat de scară până ce-și recăpătă stăpânirea de sine suficient cât să-și pună mănușa la loc.

Vârî mâinile în măruntaiele rachetei, rotindu-și capul la stânga și la dreapta, tușind, cu lacrimi în ochi. Cunoștea pe dinafară așezarea pieselor în compartimentul de control, ceea ce îl ajuta acum, căci era obligat să lucreze orbește. Începu să pipăie de sus în jos, de la cutia focosului la circuitul-filtru și de acolo la unitatea principală de distribuție a energiei. Scoase din buzunar o cheie și începu să orbecăiască până nimeri cele două șuruburi care fixau transformatorul, pe care reuși să le desfacă după câteva minute. Apucă aparatul cu ambele mâini și îl trase afară, simțind imediat căldura intensă a metalului pe chip. Strigă un avertisment pentru Biwack și îl azvârli cât putu de tare. Aprinse lanterna și examină interiorul. Cauciucul gros cu care erau izolate cablurile principale arsese aproape în întregime, ca și cutia din lemn care căptușea compartimentul de control. Pe de altă parte,

nu identifică pagube majore. Închise ușița și începu să coboare cu grijă, străduindu-se să nu se uite în jos.

La baza rachetei se strânseseră câteva duzini de militari, veniți pe jos sau în camioane – nu doar Seidel și oamenii lui, ci însuși colonelul Huber, pe locul din dreapta față al unei mașini pentru ofițeri. Biwack se aplecase să inspecteze transformatorul ars. Încercă să-l ridice, dar era atât de fierbinte, încât îl scăpă imediat, deși purta mănuși de piele.

– Care este amploarea defecțiunilor? întrebă Seidel.

Graf își scoase mănușile și se lăsă pe vine ca să-și tragă sufletul.

– Din câte mi-am putut da seama, cu excepția transformatorului, nu sunt alte probleme.

– Cum recomanzi să procedăm?

– Golim rezervoarele de combustibil, o trimitem la atelier și efectuăm câteva teste la partea electrică.

– N-am putea să înlocuim transformatorul și gata?

– Ba da, dar de ce să ne asumăm riscul?

– Dar parcă ai spus că nu are alte defecțiuni, îl întrerupse Biwack.

Graf se ridică.

– Probabil că nu, dar nu putem fi siguri decât după ce testăm sistemele de pilotaj.

– Cât durează golirea rezervoarelor?

– Vreo două ore.

– Așadar, tu o să pierzi o jumătate de zi, iar Londra va avea o după-amiază liniștită! Care este cel mai rău lucru care s-ar putea întâmpla?

– Racheta ar putea exploda la lansare sau ar putea să rateze ținta, ceea ce ar însemna o sută de mii aruncate pe fereastră, îi răspunse Graf, care își stăpânea tot mai greu enervarea.

Omul Partidului sosise de o oră la Scheveningen și deja făcea pe expertul!

– Așadar, domnilor, la ce decizie ați ajuns? se alătură Huber discuției.

– Dr. Graf recomandă anularea lansării. Sturmscharführerul pare să nu fie de acord.

– Nu mă băgați în seamă, interveni Biwack fluturându-și carnețelul. Sunt aici doar ca observator.

Huber se uită la rachetă, apoi la transformatorul înnegrit și, într-un final, la carnețel. Graf putea vedea cum i se învârt rotițele în cap.

– La război trebuie să-ți asumi riscuri. Aceasta este esența spiritului național-socialist. Domnule locotenent Seidel, înlocuiți piesa defectă și continuați procedura.

Dezgustat, Graf se întoarse cu spatele. Simțea nevoia unei țigări, ca să-și calmeze nervii, dar nu putea face altceva decât să se învârtă în jurul terenului de lansare, așa cum făcuse de atâtea ori la Peenemünde când se făceau pregătirile finale.

Un curier pe motocicletă aduse alt transformator din magazia de piese, iar unul dintre subofițeri se sui imediat ca să-l monteze. Compartimentul fu închis, scara, strânsă și cablurile electrice, reconectate. Soldații își reluară locurile în tranșee, în timp ce Seidel, Huber și Biwack, urmați de Graf, își croiră drum prin vegetație către vehiculul de lansare, îngropat aproape până sus.

În semișenilata blindată era înghesuială și frig, deoarece trapa superioară rămăsese deschisă. Dintr-un difuzor se auzi vocea operatorului radar de la Haga care confirmă că pe o rază de cincizeci de kilometri nu fuseseră detectate avioane inamice: „Liber pentru lansare".

– Care este procedura acum?

Graf se strecură într-un colț și îl lăsă pe Seidel să continue cursul pentru Biwack.

– Comutatorul de lansare are cinci poziții. Acum, suntem la poziția unu…

Sergentul însărcinat cu monitorizarea lansării scoase capul prin trapa din acoperiș.

– Începeți numărătoarea inversă.

Zece… nouă…

Poziția doi închidea valvele rezervoarelor de combustibil și pompa aer comprimat în recipientul cu oxigen lichid. Un inițiator în formă de svastică începu să se învârtă cu viteză, aruncând scântei de jur împrejur, ca un dispozitiv pirotehnic de bâlci.

Cinci… patru…

Poziția patru elibera conținutul celor două rezervoare în camera de combustie. La baza rachetei își făcu apariția o flacără furioasă.

Trei… doi… unu…

– Lansează! răcni sergentul, după care se lăsă înapoi în cabină și trânti trapa deasupra lui.

Poziția cinci ridica puterea pompei hidraulice, injectând combustibilul sub presiune maximă. Vehiculul blindat se zgudui. Zgomotul exploziei îi lovi dureros în plex și se răspândi spre exterior. Pe capotă ploua cu bucăți de lemn și resturi. Graf își duse mâinile la urechi și începu să se roage.

4

La colțul dintre Chancery Lane și Warwick Court, Kay, cu valiza în mână, urmărea ambulanța care încerca să-și croiască drum printre dărâmături și pietoni spre spitalul St. Bartholomew, cunoscut drept Barts. Trecuseră șaptezeci și șase de minute de la impact. Șoferul utiliza intens clopotul de la bord ca să-i facă pe oameni să se dea la o parte. Aceștia întorceau capetele mirați, se fereau, îi trăgeau și pe alții, apoi reveneau în mijlocul străzii.

Până la urmă, ambulanța dispăru din raza ei vizuală. Sunetul nervos al clopotului se estompă și el. Kay nu se clintise din loc. Încă nu era capabilă să se gândească la mai multe lucruri concomitent.

„Mai bine nu.“ Chiar asta voise să spună? N-ar fi trebuit să insiste, să se urce în ambulanță?

La mijlocul traseului, deasupra Mării Nordului, racheta funcționa ireproșabil. Cele două giroscoape – unul controla înclinația, iar celălalt direcția – se învârteau cu 30 000 de rotații pe minut, menținând proiectilul pe cursul programat.

Își dădu seama că îi era frig, îmbrăcată doar în rochie, fără pardesiu. Pentru prima dată se uită în jur; constată că absolut toate vitrinele magazinelor de pe Chancery Lane fuseseră sparte, la fel ca ferestrele de la etajele superioare și geamurile mașinilor abandonate în poziții stranii pe carosabil. Strada largă era pe cât de aglomerată, pe atât de imobilă, ca în West End noaptea, când, după încheierea spectacolelor, primii ieșiți își așteaptă prietenii afară schimbând impresii sau discutând despre restul serii. Peste tot era sânge, pe chipuri, pe haine și, în mici băltoace, pe asfalt. Un cuplu mai în vârstă se așezase pe bordură, cu mâinile împreunate și picioarele în rigolă. Un băiețel plângea de mama focului agățat de cărucior. Peste tot erau cioburi, cărămizi și bolovani de moloz. Văzu o bucată de metal strălucitoare chiar la picioarele ei. Se aplecă și o ridică. Era caldă încă. O bucată din rachetă, își spuse. Un rest din fuzelaj sau poate chiar un stabilizator. O lăsă la loc, pe jos. Cineva îi adresă câteva cuvinte, dar, până reuși să-și mute atenția, persoana dispăruse.

După o vreme, porni încet în aceeași direcție cu ambulanța.

Spitalul Barts era în City, măcar atâta lucru știa. Dacă nu putea să-l vadă pe Mike, avea să-l aștepte afară. Nu se gândise foarte mult la ce urma să facă.

La vreo șase kilometri înspre sud-est, în Deptford, la magazinul Woolworth's din New Cross Road se aduseseră tigăi, un articol foarte căutat pe timp de război. Vestea se răspândise, și în fața magazinului se formase o coadă lungă de gospodine. Această filială a Woolworth's ocupa o clădire mare, cu patru etaje. Sâmbăta la prânz era cel mai aglomerat. Multe femei veniseră cu copiii, adunați acum în jurul raionului de dulciuri. În drum spre tigăile mult visate, o mamă tânără, cu un copil de două luni pe brațul stâng, simți dintr-odată o presiune bizară în aer, „o apăsare subită care parcă îți golea plămânii", cum avea să-și amintească peste patruzeci de ani.

Când un obiect rupe bariera sonică și continuă să se deplaseze la viteze superioare Mach 1 – 1 224 de kilometri pe oră –, el poartă cu sine unda boomului sonic, așa cum o ambarcațiune împinge constant valurile în fața ei. La ora 12.25 – își amintea ora doar pentru că o citise ulterior în raportul oficial – Kay auzi ceea ce părea să fie un foc de artificii deosebit de puternic explodând în cer, urmat, la câteva secunde, de un bubuit îndepărtat, ca și cum s-ar fi trântit o ușă. Apoi veni șuierul rachetei, și toți cei din jurul ei înlemniră cu capetele ridicate.

Racheta V2 lovi magazinul Woolworth's drept în mijloc și trecu prin cele patru planșee înainte de a exploda. Deflagrația produse un crater adânc de zece metri. Majoritatea victimelor muriră instantaneu, fie în magazin, fie în băcănia de alături, fie în prăvălia de țesături de vizavi, fie în autobuzul numărul 35, unde cadavrele rămaseră țepene pe scaune, cu organele interne zdrobite de unda de șoc. Explozia ucise o sută șaizeci de oameni.

Banfil, Brian John, 3 ani; Banfil, Florence Ethel, 42 de ani…

Brown, Ivy, 31 de ani; Brown Joyce, 18 luni; Brown, Sylvia Rosina, 12 ani…

Glover, Julia Elizabeth, 28 de ani; Glover, Michael Thomas, 1 lună; Glover, Sheila, 7 ani…

Kay văzu o coloană subțire, neagră, de fum ridicându-se în zare deasupra acoperișurilor.

În timpul războiului și după acesta s-a dezbătut îndelung care armă era mai periculoasă: V1, bomba de tip dronă, care începea să cadă numai după ce rămânea fără combustibil, lăsându-ți teoretic o șansă să cauți adăpost,

sau racheta V2, care lovea fără nici un avertisment. Majoritatea înclina spre V2. Răvășea nervii tuturor la fel ca V1, dar era imposibil să te ferești de ea. Mai mult, era de un futurism straniu – vestitoarea unei noi epoci, produsă de un dușman pe punctul de a fi învins. Te făcea să te întrebi ce mai avea Hitler în mânecă.

Kay mai privi coloana de fum câteva secunde, se retrase puțin, apoi se întoarse și porni hotărâtă în direcția opusă, croindu-și drum cu coatele prin mulțimea de gură-cască fără să audă ocările din spate.

Cele două explozii succesive se auziseră în toată Londra. Oamenii ieșiți la cumpărături mergeau cu capetele plecate, tăcuți, încordați. Când începuseră să cadă V2-urile, în septembrie, autoritățile lansaseră zvonul că bubuiturile puternice erau produse de explozia unor țevi de gaze. Nimeni nu le crezuse. („Ai auzit de ultima armă secretă a nemților – țeava de gaz zburătoare?") Churchill prezentase adevărul în fața Parlamentului cu numai două săptămâni în urmă. Un văl subțire de teamă se lăsase peste oraș.

Kay continuă să meargă în pas rapid spre vest. Trecu de stația Holborn, de Tottenham Court Road… Gestul simplu, automat, de a pune un picior înaintea celuilalt îi aducea ușurare. Știa multe lucruri despre V2 – mărime, rază de acțiune, încărcătură, combustibil, situri de lansare; o urmărise crescând sub ochii ei în ultima vreme, așa cum un laborant urmărește reproducerea celulelor canceroase la microscop. Starea ei de spirit era pe trei sferturi de panică și restul evaluare profesională rece: dacă germanii puteau arunca două rachete peste Londra în ceva mai mult de o oră, însemna că, probabil, își sporiseră capacitățile de producție și declanșaseră o nouă fază a ofensivei.

Motorul unei mașini pocni la Oxford Circus, făcând-o să se lase în jos instinctiv, alături de ceilalți trecători. Ridicară capetele imediat apoi, cu priviri grele, și își continuară drumul.

Parcursese aproape șase kilometri pe jos, până la Gara Paddington. Următorul tren spre Marlow pleca în treizeci de minute. Intră la toaletă și se examină în fața oglinzii mari. Nu era de mirare că oamenii se uitau lung la ea pe stradă. Avea praf de ghips în păr și pe față, ca o cocotă din perioada Regenței, dâre de cenușă pe obraji, nasul înnegrit de fum și sânge uscat în jurul contuziei de la tâmplă. Rochia era și ea într-o stare jalnică, ruptă și pătată. „Un weekend murdar", își spuse. Era exact genul de glumă stupidă

pe care ar fi făcut-o Mike. Strânse în mâini marginea chiuvetei și începu să plângă.

– Ești bine, fetiță?

O femeie în vârstă, cu batic pe cap, o privea îngrijorată în oglindă din fața chiuvetei de alături.

– Da, sunt bine. Îmi cer scuze.

Dădu drumul la apă, se aplecă și se spălă îndelung pe chip cu apă rece până își reveni. Apoi găsi o cabină goală, intră, încuie ușa, puse valiza pe capacul veceului, își trase rochia peste cap și scoase o bluză albastru-deschis cu cravată neagră. Se încheie greșit la nasturi, așa că o luă de la capăt. Își trase fusta bleumarin pe coapse și o închise, scutură sacoul asortat, cu o singură banderolă pe fiecare mânecă, și încercă să netezească încrețiturile. Încheie nasturii și strânse centura.

Înapoi la chiuvetă, cu agrafe între dinți, își trecu mâinile prin păr, constatând că era plin de praf. Nu prea avea ce să facă. Boneta avea să acopere bună parte. Se machie cu fardurile cumpărate pentru weekendul acela, după o reclamă cu Merle Oberon din revista *Vogue* („Aplică Max Factor *Pan-Cake* doar câteva secunde, și-o să radiezi!“). Aplică din belșug peste rana de la cap. Ustura ca naiba. Se rujă, își ajustă boneta și vârî sub ea câteva fire rebele, apoi întinse bărbia înainte ca să-și admire opera. Din oglindă o privea o femeie extraordinară, complet străină – sublocotenent A.V. Caton-Walsh din Corpul auxiliar feminin al Forțelor Aeriene. Doar ochii, încercănați și roșii, o trădau. Își luă valiza și se duse pe peron.

La cafenea își ocupă locul obișnuit, de unde putea vedea ceasul de pe perete, cu o cană de cafea în mână. Își lăsă privirea să colinde în jur, la mulțimea de pe peroane. Era plin de uniforme – bleumarin, albastru-deschis, kaki –, un grup de americani, cu ranițele puse una peste cealaltă pe un cărucior, și un grup de copii zgomotoși care își așteptau părinții. Sus, deasupra capetelor lor, sub sticla afumată a acoperișului, susținută de grinzi și căpriori metalici, porumbeii zburătăceau ca într-o volieră. Ochii îi tot urcau fără voia ei. Își imagină o rachetă căzând deasupra gării, dar alungă imediat gândul. Era absurd să-ți închipui că puteai asista la trei bombardamente într-o singură zi. Își termină ceaiul și se îndreptă spre trenul ei. Fiorul de teamă pe care îl simțea ca pe un ac în ceafă dispăru abia după ce vagonul în care se afla ieși din stație, scoțând-o din raza de acțiune a rachetelor V2.

Drumul de la Londra la Marlow dura o oră – un traseu pitoresc prin valea Tamisei, prin Maidenhead, Coockham și Bourne End. Se așeză la fereastră. Afară se vedeau pășuni înverzite pe care pășteau vite placide cu pete maronii, râuri, iazuri pentru rațe și bisericuțe din piatră. Intra în responsabilitățile ei să colecteze rapoartele piloților de-abia întorși din misiunile de recunoaștere deasupra Germaniei într-un hangar al RAF de la țară, din Oxfordshire. Bărbați tineri, uneori abia veniți de pe băncile școlii, dornici de flirt, mândri în gecile lor de piloți, persiflând pericolul – „A fost o nimica toată, doamnă!“ –, pe care îi trăda însă tremuratul mâinilor când își aprindeau o țigară. Din când în când, un avion nu se mai întorcea. Orele se scurgeau într-o lentoare de rău augur, până când cineva îi spunea discret că nu e cazul să mai aștepte. Se întrebase adesea dacă ar avea curajul să facă ce făceau ei. Pentru prima dată în viață văzuse moartea cu ochii, iar primul ei impuls fusese acela de a părăsi Londra cât de repede posibil.

Sigur, avea la îndemână o serie de scuze plauzibile. Rănile lui Mike nu păreau să-i pună viața în pericol. Îi ceruse să nu-l însoțească la spital. Fără el, oricum nu avea unde să se ducă și ce să facă. Rămânea însă întrebarea inițială: ce căutase în Warwick Court? Era destul de rău că se încurcase cu un bărbat însurat, dar să facă și dragoste în patul pe care-l împărțea cu soția lui…

„Apartamentul este liber peste weekend. Nu ne grăbește nimic…“

O spusese pe tonul cel mai banal din lume, dar cuvintele lui adăugaseră un strat suplimentar și inutil de minciună, chiar de cruzime. Dacă s-ar fi dus la hotel, așa cum făceau de obicei, ar fi fost încă împreună. Nu se putea abține să nu vadă racheta V2 ca pe o pedeapsă divină, ceea ce era absurd. Oricum, își pierduse de multă vreme credința. Ideea o măcina, nu putea să scape de ea.

La Bourne End intrară în compartiment trei fete din WAAF ciripind vesele. O salutară când îi văzură tresele de pe uniformă și tăcură brusc. Deferența lor o făcea să se simtă încă și mai jenată. Își luă valiza din plasa de bagaje și ieși pe coridor, unde deschise fereastra. Tamisa se scurgea pe lângă șine, lată și învolburată, umflată de ploile recente. În mijloc stătea o pereche de lebede perfect imobile.

Lăsă vântul să-i bată chipul și trase adânc aer în piept până ce nu mai simți fumul și gustul de praf.

La Marlow le lăsă pe fete să coboare primele și așteptă până se goli peronul înainte de a se îndrepta spre stație, unde aștepta un camion de-al armatei. Cele trei erau deja în cabină.

– Vreți să vă lăsăm undeva, doamnă?

– Nu, vă mulțumesc, fetelor. Prefer să merg pe jos.

Trecu pe lângă fermele din cărămidă și piatră de râu și intră pe strada principală, cu case în stil georgian: hanuri acoperite de iederă, ceainării, mici magazine cu ferestre bombate, din pătrate de sticlă pictată, case din lemn vopsite în alb – totul era absurd de pitoresc, ca o versiune hollywoodiană a Angliei, ca o scenă din *Mrs. Miniver*. Pe undeva prin apropiere se juca un meci de fotbal, căci auzea fluierul arbitrului, voci bărbătești și publicul încurajând echipele. Ieși din oraș pe drumul spre Henley, printre câmpuri și coline, cu fluviul apărând din când în când pe partea stângă. După nici doi kilometri, războiul începu să-și arate din nou chipul. Într-o pădurice se vedea disimulată o baterie antiaeriană, și un grup de soldați transpirați și roșii la față, în ținută de antrenament, o depășiră în fugă. Dintr-o alee apăru un camion cu prelată de camuflaj. Ajunsese la postul de pază de lângă barieră. Prezentă legitimația.

– Vreți să vă ducă cineva cu mașina până la sediu, doamnă?

– Nu, mulțumesc, domnule caporal. Plimbarea o să-mi prindă bine.

Marea Britanie ducea o mare parte a războiului secret din astfel de colțuri, amenajate la capătul unor alei prin parcuri lăsate în paragină, printre rododendroni uriași și ulmi bătrâni. În casele de țară se spărgeau coduri, se planificau operațiuni secrete, erau ascultate înregistrări cu generalii naziști capturați, erau interogați spionii și antrenați agenții speciali. Venea aici de doi ani deja, dar nu-și putea reprima sentimentul neplăcut că se ducea la școală, căci la capătul aleii se afla Danesfield House, un conac ce încerca să imite stilul elisabetan, construit la începutul secolului, alb ca frișca de pe tortul de nuntă, cu acoperișuri roșii în pantă și coșuri înalte din cărămidă. Grădina ornamentală din jur cobora până la Tamisa. La început i să păruse un loc plăcut de relaxare între schimburi, acum însă parcul era desfigurat de zeci de clădiri joase din lemn, destinate birourilor, și de oribilele barăci semicirculare Nissen, din tablă. Într-una din ele locuia și ea, împreună cu încă alte unsprezece colege, câte patru în fiecare cameră.

Se opri în pragul camerei sale o clipă, rugându-se să nu fie nimeni înăuntru, apoi trase umerii în spate, deschise ușa și intră. Pantofii grei de

uniformă bocăneau pe podeaua din lemn. În partea dreaptă a coridorului erau patru uși – toaletele și dușurile erau cele mai aproape de ieșire –, iar în centrul barăcii se afla o sobă cu cărbuni, care fusese lăsată să se stingă. Dormitorul ei era chiar în capăt. Storurile erau trase, în cameră era întuneric beznă, iar în aer plutea un iz de Vicks VapoRub. Inițial i se păru pustiu, dar pătura din patul din colțul cel mai îndepărtat începu să se miște și forma unui cap se ridică.

– Credeam că rămâi la Londra peste weekend.

– A intervenit o schimbare de plan.

Era prea târziu să mai dea înapoi, așa că intră în încăpere.

– Stai puțin. Storurile se dădură la o parte, lăsând să pătrundă lumina. Shirley Locke avea o licență în economie de la University College, din Londra, și, de doi ani de când se știau, părea să-i curgă nasul în permanență, fenomen pe care vara îl numea alergie la fân. Purta o cămașă de noapte din flanel cu model de trandafiri roz, închisă până la ultimul nasture, sub bărbia ascuțită. Își puse ochelarii și duse mâna la gură. Dumnezeule, Kay, ce-ai pățit?

– Accident de mașină.

Altceva nu-i dăduse prin minte. Se hotărâse de mult să nu pomenească racheta, ca să scape de întrebări.

– Oh, vai, biata de tine! A cui era mașina?

– A unui taximetrist prost. Își deschise dulapul și așeză valiza pe un raft în timp ce-și continua explicațiile: I s-a spart un cauciuc pe Embankment și s-a dus direct într-un stâlp de lumină.

– Când s-a întâmplat?

– Azi de dimineață.

– Dar de ce te-ai întors, nu putea prietenul tău să aibă grijă de tine?

– Cine a zis ceva despre un prieten? îi răspunse îndreptându-se spre ușă. Îmi pare rău, trebuie să plec.

– Într-o bună zi tot o să trebuiască să ne spui totul despre el. Despre bărbatul misterios. Să rogi un doctor să se uite la tăietura aia! îi mai auzi glasul nazal din spate.

Danesfield House își pierduse grația de odinioară. Redenumită RAF Medmenham, după cel mai apropiat sat, prinsese mirosul birocratic de hârtii, praf, creioane și elastice de birou, ca interiorul unui sertar pe care îl deschizi rar. Candelabrele fuseseră scoase, stucaturile, mascate cu plăci din

lemn, podelele, acoperite cu linoleum și tablourile, cu semne și indicații. Sala de bal, de pildă, devenise „Secțiunea Z / Unitatea centrală de interpretare“. Într-acolo se îndrepta și Kay în acea după-amiază de sâmbătă.

Trecuse deja de ora trei. Soarele de iarnă începea să-și piardă puterea, dar încă mai sclipea în undele fluviului. În interiorul sălii uriașe de bal, douăzeci de analiști din Etapa a Doua, majoritatea femei, stăteau așezați la birourile puse pe câte trei rânduri, cu lămpile Anglepoise aprinse, aplecați peste documente. Nu se auzea aproape nici un sunet, atmosfera era de concentrare maximă, ca la un examen scris. Din când în când cineva se ducea la bibliotecă și extrăgea un biblioraft sau un manual ori se oprea în fața schițelor mari care înfățișau echipamentele militare ale dușmanului din toate unghiurile posibile: mașini blindate și tunuri howitzer autopropulsate, avioane de vânătoare și infanterie, submarine, vase de război și tancuri. Pe o masă lungă, improvizată, erau așezate coșuri din sârmă pline cu fotografii alb-negru, marcate după sectoare: Ruhr, Saar, Baltica. În spatele lor, un sergent WAAF completa un tabel cu intrări.

– A venit ceva din Olanda?

Sergentul arătă cu degetul spre unul dintre coșuri.

– Vreme nefavorabilă. Nu mai avem acoperire de patruzeci și opt de ore.

Kay ieși pe culoar și porni în sus pe scări. Etapa Întâi, denumită „în desfășurare / operațională“, era procesul de audiere a piloților la baza RAF Benson imediat după aterizare. Etapa a Doua, care se derula în sala de bal, consta în analizarea fotografiilor făcute în ultimele douăzeci și patru de ore care s-ar fi putut dovedi utile imediat pe front. Activitățile pe termen mai lung erau pasate la etaj, unde se derula Etapa a Treia. Acolo lucra ea, în ceea ce fusese odată apartamentul principal. Se duse mai întâi la registratură și ceru fotografiile realizate în ultima săptămână deasupra coastelor olandeze, de la Hoek van Holland[4] la Leiden.

– Știi ce, mai bine dă-mi ultimele două săptămâni.

Când funcționarul de serviciu plecă să caute dosarul, își sprijini coatele pe tejghea și se lăsă în față. Închise ochii. Simțea că o ia din nou cu leșin. Auzea oameni trecând pe coridor, prin spatele ei. Sunetele ajungeau la ea înfundate, ca și cum ar fi fost sub apă. În spatele ei se auzi vocea discretă, dar clară, a unei femei:

– Kay, draga mea, ești bine?

Trase adânc aer în piept, se forță să zâmbească și se întoarse către chipul subțire și serios al lui Dorothy Garrod – o femeie atât de măruntică, nu avea mai mult de un metru cincizeci, încât fusese imposibil să i se găsească o uniformă pe măsură. La cincizeci și ceva de ani, era cea mai în vârstă dintre toate. Înainte de război fusese profesor de arheologie la Cambridge, iar acum noua ei specializare academică era analiza fotografică a orașelor germane bombardate, de care se ocupa cu aceeași rigoare neobosită cu care studiase așezările paleolitice. Degeaba insista comandamentul forțelor de bombardament că o țintă a fost distrusă; dacă ea văzuse altceva, nimic nu o putea face să-și schimbe părerea. Se spunea că generalul-locotenent Harris o detesta.

– M-am lovit puțin la cap, Dorothy, nu e nimic grav.

Garrod, profesoara ei de la Newnham, o recomandase pentru unitatea centrală de interpretare. Încă îi venea greu să i se adreseze pe numele mic.

– Ești foarte palidă. Nu cumva muncești prea mult?

– Sunt bine, pe cuvânt.

Funcționarul reveni cu dosarul. Semnă în registrul de evidență, îl strânse la piept ca pe o pavăză, zâmbi de la revedere și se îndepărtă cu pași mari de registratură.

Se strecură la biroul ei de lângă fereastră. Colegii erau atât de absorbiți de munca lor, încât nici nu-i observară sosirea. Își scoase boneta, aprinse lampa de birou, își aranjă instrumentele de lucru – un stereoscop, o lupă de birou, tabelele cu corespondențe matematice și o riglă de calcul –, apoi deschise dosarul.

Fotografiile alb-negru, pătate cu fuioare de nori, prezentau o imagine clară a coastei lungi, plate și drepte, a plajei late, a străzilor și clădirilor din Haga, cu suburbiile sale, incluzând Scheveningen în nord, și regiuni împădurite întinse, întrerupte de dune și lacuri. Era clar de unde plecau rachetele V2, căci era singurul teritoriu controlat încă de Germania și aflat suficient de aproape încât să poată lovi Londra, la trei sute douăzeci de kilometri distanță. Avioanele de patrulă Spitfire chiar observaseră de câteva ori rachetele urcând spre cer, deasupra lor. Ceea ce nu știau era locul precis de unde se desfășurau lansările.

Kay nu se aștepta să rezolve misterul, căci investigau zadarnic regiunea respectivă de câteva săptămâni. Totuși, nu se știa niciodată. Lui Babs Babington-Smith i se ceruse să identifice un obiect, la Peenemünde, care ar

fi putut să fie prototipul următorului avion de luptă german, Messerschmitt-262. Petrecuse săptămâni la rând aplecată asupra fotografiilor mai vechi, cu o lupă de bijutier marca Leitz, până ce descoperise la marginea unui aerodrom un contur cruciform mai mic de un milimetru în lățime, ceea ce se traducea într-o deschidere a aripilor de șase metri. Își amintea cum o chemase colega ei, cu entuziasm abia stăpânit: „Hei, Kay, ia vino și aruncă o privire aici".

Pe de altă parte, chiar dacă găsea ceva, la ce bun? Lansatoarele erau mobile. Probabil că deja le mutaseră, dar era preferabil decât să stea cu brațele încrucișate, decât să se întoarcă în baracă și să o audă pe Shirley cum își suflă periodic nasul, decât să se întindă pe pat și să se gândească la acea oribilă fracțiune de secundă de dinaintea impactului sau la Mike legat pe targă, spunându-i să nu vină la spital.

Puse două fotografii una lângă cealaltă. Fuseseră făcute la un interval extrem de scurt, creând o suprapunere de șaizeci la sută. Când le plasă sub stereoscop, cele două imagini se contopiră ca prin magie, oferindu-i o perspectivă tridimensională. Chiar și așa, tot ce vedea era coronamentul monocrom al unor copaci atât de apropiați, încât îi era imposibil să-i deosebească. Nu se dădu bătută. Afară, soarele apusese deasupra Tamisei și în orășelul de birouri și barăci se aprindeau, rând pe rând, lumini la ferestre. Era pregătită să cerceteze imaginile toată noaptea dacă trebuia, în căutarea echipamentelor ascunse în pădure.

Așezare din colțul sud-vestic al Olandei, importantă bază navală a Germaniei naziste

5

La Scheveningen, la lumina lumânărilor, în restaurantul decorat cu oglinzi al hotelului Schmidt – o clădire impozantă, dar cam delabrată, care servea acum drept cartier general și popotă a ofițerilor –, colonelul Huber patrona o cină restrânsă, în cinstea sosirii lui Biwack la regiment.

Oaspetele de onoare era așezat în dreapta lui, iar în stânga, îmbrăcat cu aceeași uniformă neagră a SS-ului, se afla Obersturmbannführerul[5] Karlheinz Drexler, șeful securității. Echivalent în grad cu Huber, dar gras, molâu, chel și cu ochelari, nu reprezenta prea bine modelul rasei superioare, își spusese întotdeauna Graf. De cealaltă parte a mesei erau așezați locotenenții care conduceau batalioanele de lansare: Seidel, berlinezul căruia îi plăcea șahul, Klein, un inginer taciturn și priceput care avansase rapid în carieră, și Stock, despre care se spunea că este cu nervii la pământ și care se relaxa seara citind westernuri. Graf stătea în capătul mesei.

Doi aghiotanți cu mănuși albe aduseră mâncarea în vase din porțelan de dinainte de război, cu monograma hotelului: o supă lungă de varză și resturile dubioase ale unui mistreț bătrân care fusese împușcat în pădure de gardienii SS săptămâna trecută. Pâine era din belșug, dar cartofii lipseau, căci fuseseră rechiziționați la producția de alcool – combustibil pentru rachete.

Cu toate că Huber scosese două sticle de șnaps și spusese vreo două glume fără perdea, atmosfera rămânea apăsătoare.

Cercurile de lumină discretă produse de lumânări se reflectau în oglinzile înalte, scoțând în evidență pustietatea sălii și întunericul de la mesele din jur.

Graf asculta numai pe jumătate conversațiile. Seidel le povestea celorlalți comandanți de pluton despre transformatorul supraîncărcat, iar Drexler vorbea cu Biwack despre o acțiune de pe Frontul de Est („Am fost nevoiți să ardem tot satul…“). Nu-și dorea decât să se îmbete cât mai repede. Își terminase paharul de șnaps și pândea sticla, întrebându-se dacă ar fi nepoliticos să se servească, când Huber lovi marginea paharului cu cuțitul și se ridică în picioare.

– Domnilor, după cum știți, la miezul nopții este programată sosirea încă unui transport de rachete, de aceea trebuie să terminăm rapid masa, ca să apucăm să ne odihnim puțin. Înainte să ne retragem, aș dori să salut venirea Sturmscharführerului Biwack în regimentul nostru. Rolul coordonatorilor național-socialiști în armata germană este acela de a ne reaminti cauza pentru care luptăm. Vreau să vă asigurați că va avea ocazia să discute cu toți oamenii din subordinea voastră pe durata misiunii sale aici. Marcă o pauză și se înclină puțin spre Biwack. Ne face mare plăcere să vă avem printre noi, domnule Sturmscharführer. Biwack zâmbi și înclină la rândul lui capul. Astăzi am lansat șase rachete, continuă Huber. O performanță pe care vreau să facem tot posibilul ca mâine să o depășim. Aruncă o privire în jurul mesei. Mâine vreau să lansăm douăsprezece rachete!

Douăsprezece! Graf făcu ochii mari. Înregistră o scurtă ezitare în jurul mesei, apoi Drexler începu să bată cu pumnul în masă, în semn de aprobare, iar artileriștii i se alăturară fără entuziasm.

– Excelent! exclamă Huber ridicând paharul. Vă propun un toast. Pentru victorie!

Graf profită ca să-și mai toarne o porție de șnaps.

– Pentru victorie!

Băură, se așezară la loc și începură din nou să bată cu pumnii în masă. Graf simți arsura alcoolului pe gât și un val de căldură răspândindu-i-se prin corp. Lovi masa atât de puternic, încât toate chipurile se întoarseră spre el.

– Douăsprezece lansări! Minunat!

Biwack îl studie câteva secunde, apoi îl întrebă politicos:

– Credeți că este un obiectiv prea ambițios, domnule doctor Graf?

– Nu, nu, din contră. Este prea modest! Până la urmă, care este încărcătura maximă a unui bombardier Lancaster?

– Șase tone, îi răspunse Seidel.

– Așadar, douăsprezece lansări a câte o tonă de exploziv pe rachetă sunt echivalente cu două bombardiere Lancaster. Câte bombardiere trimit porcii aceia din RAF în fiecare noapte peste orașele noastre? O mie! Douăsprezece lansări? Bătu din nou cu pumnul în masă. Eu zic să lansăm o mie două sute!

Seidel râse, apoi coborî ochii.

– Dar o singură V2 produce tot atâta panică precum o sută de bombardiere și lovește ținta cu o forță nemaivăzută, cu o viteză de trei ori mai mare decât

cea a sunetului. Afectează zone largi și nici un fel de apărare antiaeriană nu o poate opri.

– Mai mult, spuse Drexler în timp ce-și ștergea ochelarii cu un șervețel, este singurul mijloc cu care mai putem lovi Londra.

Își puse ochelarii la loc și îi privi pe ceilalți. Se lăsă liniștea.

– Fascinant, spuse Biwack, care urmărise schimbul de replici ca pe un meci de tenis. Își împinse brusc scaunul în spate și se ridică. Vă mulțumesc pentru primire, domnule colonel. Îl bătu ușor pe umăr pe Huber. Suntem la un eveniment social, nu este momentul potrivit pentru o lecție de învățământ politic, dar dați-mi voie să vă spun că, deși am venit aici pentru a vă întări credința, constat că tocmai credința mea în victoria finală iese întărită din cele văzute astăzi. Cum am putea da greș în îndeplinirea misiunii noastre sacre, când țara noastră este capabilă de asemenea minuni de tehnologie? De aceea, doresc să răspund la toastul domnului colonel cu unul din partea mea. Pe neașteptate, se întoarse spre Graf și ridică paharul în direcția lui, cu o mică plecăciune elegantă. Pentru geniul oamenilor de știință germani!

Nesigur cum să răspundă, Graf înălță paharul, deja gol, apoi hotărî că ar fi cazul să se ridice și el.

– Pentru oamenii de știință germani!

După ce se așezară la loc, Huber îi făcu semn.

– Domnule doctor, ce-ar fi să ne spuneți și dumneavoastră câteva cuvinte, în replică? „Și să vă cereți scuze“, sugera tonul lui.

– Nu mă pricep la discursuri, răspunse Graf zâmbind și clătinând din cap.

– Dar cine a vorbit despre discursuri? Ați putea să ne povestiți ceva din activitatea dumneavoastră alături de profesorul von Braun, interveni Biwack.

– Nici nu știu de unde să încep, zise Graf cu sinceritate.

Cum ar fi putut comprima o jumătate de viață în câteva anecdote postprandiale? Își dorea ca profesorul să fie cu ei, la masă. I-ar fi fermecat cu personalitatea lui în câteva minute. Nimeni nu-i putea rezista, nici măcar Hitler. Când râdea își arunca pe spate capul masiv, nobil, scoțându-și în față bărbia lată cu o voioșie neprefăcută, ca FDR în tinerețe. Te convingea că era cel mai grozav tip din lume. Ar fi fost, fără îndoială, un excelent agent de vânzări. Cum însă talentul său era departe de cel al profesorului, Graf se mulțumi să spună:

– Este un inginer de geniu.
Se lăsă din nou liniștea.
– Ei bine, domnilor, propun să ne oprim aici, zise Huber privindu-l furios. Vă doresc noapte bună!
Îl ajunse din urmă pe stradă, în timp ce inginerul se îndrepta spre locuința ce-i fusese repartizată, și îl trase în umbra hotelului.
– Ce naiba a fost asta?
– Ce anume?
– Nu-ți bate joc de mine! Știi foarte bine la ce mă refer. Ai vorbit ca un defetist perfect în fața rahatului ăla de nazist. „Să lansăm o mie două sute“! Ne-ai pus pe toți într-o lumină proastă.
– Nu este defetism, domnule colonel, ci pur și simplu realism. Înțeleg că trebuie să mințim populația, da, asta pot înțelege. Dar de ce să ne mințim între noi?
– De ce? De ce? Ca să nu te salte Gestapoul pentru trădare! Huber îl împingea de-a dreptul cu spatele în zid. Graf îi simțea damful de alcool din respirație. Tu ai contribuit la construcția porcăriei ăsteia de rachetă. Tu și ai tăi ați îndesat-o pe gâtul armatei! Asumă-ți răspunderea!
Colonelul îl mai ținu blocat câteva secunde, apoi îi dădu drumul cu o expresie dezgustată. Își aranjă tunica și intră în cartierul general clătinându-se puțin.
Graf rămăsese pe loc, sprijinit de perete. Huber avea oarecum dreptate, își spuse. El, mai mult ca oricine, nu avea nici un motiv să se plângă. Ar fi trebuit să-și țină gura închisă, dar un toast pentru victorie? Era de-a dreptul ridicol.
Își dădu seama cu regret că, în ciuda eforturilor depuse, era destul de treaz. Își reluă drumul spre locul de încartiruire. Norii se mai risipiseră, frontul atmosferic îi părăsea. Cerul era luminat puțin de lună, înmuind bezna. Doi soldați veneau în direcția lui. Mai mult ca sigur se întorceau de la bordelul Wehrmachtului, aflat în apropiere. Cei doi reușiseră să se îmbete temeinic, dar nu cu șnaps. Ochii lor sticloși trădau alcoolul metilic cu care erau alimentate rachetele. Deși i se adăuga o vopsea roșie ca să-l facă neatrăgător și să-i dea un gust oribil, cu toate că barăcile erau pline de avertismente („Un pahar te orbește! Mai multe te omoară!“), primul lucru pe care îl învăța un soldat repartizat la V2-uri era să strecoare alcoolul prin filtrul de carbon al măștii de gaze. Rezulta o băutură puțin colorată, de 150

de grade. Dacă o dădeai repede pe gât, nu vomitai, iar traiul în Scheveningen începea să pară mai suportabil. Graf se dădu la o parte ca să-i lase să treacă.

Locuia într-un mic hotel, cu o duzină de sergenți și de subofițeri. Glasurile lor răsunau din bucătăria aflată lângă recepție. Se auzeau și râsete feminine. Relațiile cu localnicele erau complet interzise, dar acestea erau introduse frecvent în bază, ascunse sub pături în motocicletele cu ataș. Urcă la etajul trei, se opri la toaleta comună de pe culoar ca să-și facă nevoile, apoi descuie ușa de la camera lui, își aruncă pălăria pe un scaun și se trânti pe pat. Nu se mai obosi să aprindă lumina și să se dezbrace. Rămase întins, ascultând valurile izbindu-se de mal, din partea opusă a promenadei. După o vreme, se scotoci prin buzunare, scoase un pachet de țigări și își aprinse una. Luă scrumiera de pe noptieră și o așeză în echilibru pe piept.

Se gândea la von Braun. Biwack i se păruse, pe de o parte foarte bine informat și, pe de altă parte, deosebit de curios în legătură cu relația lor, ca și cum încerca să-l împingă la o mărturisire. Poate că-i citise dosarul de la Gestapo, atunci ar fi fost de înțeles. Presupunea că era destul de consistent: pe lângă rapoartele informatorilor, interogatoriile la care fusese supus duraseră o săptămână. Nu îl bătuseră și nu-i puseseră becul în ochi, nici pe departe – era limpede că cineva le spusese că era prea valoros. Doar întrebări nesfârșite, într-un birou banal de la Stettin, cu nouă luni în urmă, o ședință după alta, câteodată noaptea, și ore lungi petrecute într-o celulă din subsol, menite să-i slăbească nervii.

– Când l-ai cunoscut pe profesorul von Braun?

– Depinde ce înțelegeți prin „cunoscut“.

Vorbise pentru prima dată cu el – putea spune precis, căci mintea lui reținea întotdeauna astfel de detalii – la circuitul auto AVUS de la Berlin, pe 23 mai 1928, când aveau amândoi șaisprezece ani. Își amintea perfect data, pentru că în ziua aceea Fritz von Opel stabilise un nou record de viteză, de 238 de kilometri pe oră, într-o mașină propulsată de douăzeci și patru de rachete cu combustibil solid. Wernher ieșea în evidență încă de atunci, în mijlocul unei mulțimi de trei mii de oameni.

– De ce?

– Oh, înălțimea lui, faptul că arăta bine, manierele – o anumită siguranță, în pofida vârstei fragede.

La finalizarea curselor de încercare se lipiseră de grupul lui Opel și al faimosului pionier austriac în domeniul rachetelor, Max Valier. Fuseseră chiar lăsați să se urce cu rândul în cabina monstrului de cinci metri lungime, numit RAK-2. Toți patru, inclusiv cei doi minori, erau membri ai Verein für Raumschiffahrt, Societatea pentru Călătoria în Spațiu. Acesta era visul lor comun încă de pe atunci. Rachetele erau vehiculul. Asta omisese să le povestească celor de la Gestapo.

Cu ochii în tavan, se întrebă ce se întâmplase cu von Opel. Auzise un zvon cum că ar fi fugit în Statele Unite la izbucnirea războiului. Valier, în schimb, murise la doi ani după înregistrarea recordului de viteză. Un motor de rachetă cu combustibil lichid explodase, iar un șrapnel îi perforase aorta.

Cât privește întrebarea când ajunsese să se *cunoască* într-adevăr cu von Braun, evenimentul se petrecuse abia în anul următor; din nou putea veni cu detalii, căci asistaseră amândoi la premiera filmului lui Fritz Lang *Frau im Mond – Femeia de pe Lună –*, la cinematograful Ufa-Palast am Zoo de la Berlin, pe 15 octombrie 1929. Societatea pentru Călătoria în Spațiu fusese angajată de studio să producă o rachetă funcțională pentru filmări, ceea ce nu reușise. Totuși, von Braun, care provenea dintr-o familie bogată și cu conexiuni puternice, reușise să facă rost de un bilet și pentru Graf. Îi împrumutase chiar și un frac, ca să poată socializa cu personalitățile invitate. Graf nu avea să uite niciodată cum îl privise marele regizor prin monoclu, mijind ochiul, de parcă școlarul ciudat din fața lui ar fi fost el însuși o creatură selenară.

După aceea începuseră să se întâlnească frecvent. Graf era singur la părinți, unul profesor de literatură engleză și celălalt, de muzică. Oameni

minunați, puțin cam în vârstă, complet dezinteresați de călătoriile spațiale și de inginerie, deși îl învățaseră engleza, ca să poată citi operele științifico-fantastice ale lui H.G. Wells. Von Braun devenise confidentul său. Lua tramvaiul și îl vizita la reședința familiei, de la marginea grădinii zoologice, unde un valet le aducea limonadă. Scriau împreună povestiri științifico-fantastice despre voiajuri interplanetare și stații spațiale orbitale. Colectau fonduri pentru Societatea lor la un stand din magazinul universal Wertheim: „Doamnelor și domnilor, omul care într-o bună zi va păși pe Lună s-a născut deja“, declama von Braun. Se înscriseseră apoi la Institutul Tehnologic din Charlottenburg, unde studiaseră fizica teoretică și făcuseră stagii de câte șase luni de practică, von Braun la fabrica de locomotive Borsig, iar Graf la atelierele Daimler-Benz din Marienfelde.

Cam în acea perioadă, asociația lor – un grup bizar de amatori și visători, plus unul sau doi ingineri serioși, precum Karl Riedel și Heini Grünow, ambii mecanici – reușise să convingă autoritățile municipale să i se pună la dispoziție un teren din nordul orașului, pe lângă Tegel, unde zăceau abandonate mai multe buncăre de muniție din Primul Război Mondial. Își stabiliseră sediul în fostul post de pază și se dotaseră cu paturi de campanie, cu un arzător Primus și cu un afiș al filmului *Frau im Mond*, care înfățișa o actriță languroasă așezată pe croasantul lunar. Micul lor paradis mlăștinos și dărăpănat căpătase numele Raketenflugplatz, adică „Aerodromul pentru rachete“.

După o vreme, mai ales grație ajutorului lui Riedel, reușiseră chiar să construiască o rachetă, pe care o numiseră „Repulsorul“, după nava spațială dintr-unul dintre romanele favorite ale asociației, *Auf Zwei Planeten*[6]. Era un aparat urât, departe de splendorile aerodinamice pe care aveau să le producă mai târziu. „Respingătorul“ ar fi fost un nume mai potrivit. Fuzelajul rachetei era un tub metalic lung de trei metri și larg de numai zece centimetri, cu motorul într-o cutie ovoidală în vârf și o canistră la extremitatea cealaltă, conținând parașuta, fixată deasupra unui manșon metalic evazat. Inovația consta în compoziția combustibilului pe care o puseseră la punct și care avea să fie utilizată și la V2: alcool și oxigen lichid în rezervoare separate, unul peste celălalt, împinse în camera de combustie prin destinderea azotului comprimat. Operatorii dădeau drumul la combustibil și începeau numărătoarea inversă de la zece – o tușă dramatică inspirată din filmul *Frau im Mond* –, în timp ce unul dintre ei se repezea în

fugă, atingea duza cu o cârpă aprinsă, după care se arunca la adăpost. Într-o zi bună, cele șaptezeci de kilograme-forță ale motorului ridicau racheta cam la o mie de metri, iar parașuta o aducea înapoi pe pământ. Desigur, zilele bune erau rare. Țeava lungă dădea de multe ori rateuri sau se oprea și cădea de la înălțimea copacilor. O dată loviseră chiar o cazarmă de poliție.

Deși Riedel era, fără îndoială, cel mai experimentat inginer dintre ei, iar Rudolf Nebel, liderul lor oficial, personalitatea lui von Braun se impusese încă de pe atunci. Întotdeauna zâmbitor, poreclit „Sonny Boy“, după hitul lui Al Jolson, dovedise capacități de asimilare rapidă, dublate de îndemânare și de ambiția intensă să ajungă primul în spațiul cosmic. În vara lui 1932, tatăl lui, un aristocrat latifundiar, fusese numit ministrul agriculturii în guvernul lui von Papen. Probabil că von Braun senior schimbase câteva cuvinte în timpul mesei cu cineva important din Ministerul Apărării, pentru că, la scurt timp după numire, asociația lor fusese invitată să-și prezinte realizarea la poligonul de testare militar de la Kummersdorf. Demonstrația fusese un fiasco. Jetul incandescent topise o sudură și racheta se prăbușise la numai câteva secunde după lansare. Cu toate acestea, ofițerii îl simpatizaseră pe von Braun și văzuseră potențialul puștiului de aproape douăzeci de ani – era genul întotdeauna politicos și atent în compania celor mai în vârstă. După câteva luni dăduse buzna în sediul asociației de la Aerodromul pentru rachete, anunțând că negociase o înțelegere. Armata urma să le finanțeze cercetările, cu o singură condiție: acestea urmau să se desfășoare în cel mai mare secret, în spatele zidurilor înalte ale bazei de la Kummersdorf.

Toți ceilalți refuzaseră oferta. Nebel se apropiase de naziști și detesta conservatoarea armată germană; Rolf Engel, care avea tot vreo douăzeci de ani, intrase în tabăra comuniștilor și nu voia să audă de armată; Klaus Riedel era un visător, opus din principiu războiului, în timp ce tatăl lui Graf fusese gazat în Marele Război și devenise un susținător puternic al Ligii Națiunilor. Von Braun le spusese că ar fi fost o nebunie să scape această șansă.

– Nu știm nici măcar cum să măsurăm rezultatele propriilor noastre teste – consumul de combustibil, presiunea din camera de ardere, forța. Cum să avansăm fără echipamente? Și de unde să obținem echipamentele necesare fără ajutorul armatei?

– Părinții tăi erau comuniști, nu-i așa?

– Nu, erau membri ai Partidului Social-Democrat.

Unul dintre oamenii Gestapoului dăduse ochii peste cap. Socialiști, comuniști, pacifiști… toți o apă și-un pământ pentru el.

Dezbaterea despre viitorul cercetărilor de la Aerodromul pentru rachete se terminase urât. Se rostiseră cuvinte grele. În concluzie, nimeni nu voia să continue cu von Braun la Kummerdorf, iar acesta urma să se supună regulilor secretului militar. Vor trece aproape doi ani până când avea să stea de vorbă din nou cu von Braun.

În acești doi ani se întâmplaseră multe. Graf fusese în centrul Berlinului când naziștii defilaseră cu torțe pe sub Poarta Brandenburg, până la Cancelaria Reichului, sărbătorind ajungerea lui Hitler la putere. Luna următoare asistase la incendierea clădirii Reichstagului. Când regimul începuse să folosească panica generată pentru a-și persecuta opozanții, părinții lui își pierduseră slujbele. În toamnă, Gestapoul descinsese în forță la Aerodromul pentru rachete, îi amprentase pe toți și îi obligase să semneze un jurământ că nu vor dezvălui niciodată detalii despre activitatea lor unor „puteri străine" – promisiune inutilă, căci încetaseră experimentele de ceva vreme, din lipsă de bani. Între timp, Graf absolvise Institutul de Tehnologie și își pregătea doctoratul la Universitatea din Berlin. Din când în când zărea statura înaltă a lui von Braun pe coridoare sau pe stradă, iar o dată, când se plimba prin parcul de lângă Alexanderplatz, i se păruse că-l vede călare, dar era prea departe ca să fie sigur. Mai mult, persoana respectivă purta uniforma SS, așa că respinsese ideea ca imposibilă.

În orice caz, se întâlniseră din nou în vara lui 1934. Din păcate, nu le putea furniza domnilor de la Gestapo data exactă, deși credea că era într-o după-amiază. Lucra la teza de doctorat în garsoniera lui tristă din cartierul berlinez Kreuzberg, când auzise un claxon. Sunetul era atât de insistent și de puternic, încât până la urmă ieșise să vadă ce se întâmplă. Von Braun îl aștepta pe trotuar, cu mâna pe claxonul mașinii și ochii ridicați spre ferestre. Nu avusese de ales, coborâse ca să-l facă să înceteze.

Nu se schimbase deloc.

– Rudi! Mi-au spus că locuiești aici, dar nu știau numărul apartamentului. Urcă în mașină, vreau să-ți arăt ceva important.

– Lasă-mă în pace. Lucrez.

– Haide! N-o să-ți pară rău, îți promit.

Zâmbetul irezistibil, mâna pe braț.

– Nu, nici gând.

Firește, se urcase în mașină.

La vremea aceea, von Braun avea o mașină veche și ruginită cu două locuri, marca Hanomag, pe care dăduse o sută de mărci și care arăta ca o barcă motorizată. Nu avea capotă și, în unele locuri, nici podea. Graf vedea asfaltul derulându-i-se printre tălpi în timp ce goneau spre marginea orașului. Zgomotul era prea puternic ca să vorbească, dar ghicise ușor încotro se îndreptau. După o jumătate de oră cotiseră pe un drum secundar. Von Braun îi arătase legitimația de acces unui paznic, apoi trecuseră pe lângă clădirea de birouri, din cărămidă roșie, a bazei militare de la Kummersdorf, traversaseră terenul plat al poligonului și se opriseră lângă un grup de clădiri din beton și cabane din lemn.

– Wernher…

– Doar ascultă-mă.

De afară nu părea deloc interesant. În interior însă, von Braun îl condusese printr-un adevărat paradis: sală specială de proiectare, ateliere, o cameră obscură pentru developarea fotografiilor, o cameră de control plină de instrumente de măsură și, în sfârșit, cel mai important buncăr, deschis către cer, în mijlocul căruia se înălța un cadru făcut din traverse metalice solide, în forma literei A. Pe el era agățat un motor de rachetă, pe console fixe. Din laterale atârnau conducte de combustibil și cabluri electrice. La bază se vedea o duză de comandă. Von Braun îl invitase să se adăpostească în spatele unui zid jos, apoi se întorsese și făcuse semn cuiva cu degetul mare ridicat. Un bărbat în salopetă – era Heini Grünow, mecanicul de la Aerodromul pentru rachete, își dăduse seama Graf – învârtise o pereche de roți mari. Un nor alb, diafan, apăruse sub motor. Un alt bărbat, cu ochelari de protecție, se apropiase cu un arzător pe gazolină aprins, la capătul unei prăjini lungi. Ferindu-și capul, împinsese flacăra în norul alb.

De la baza motorului rachetei izbucnise un stâlp de foc albăstrui-roșiatic – pur, perfect, sublim. Pe spate, în camera lui întunecoasă de la Scheveningen, Graf retrăia fiecare secundă din cele zece cât durase flacăra. Huruitul aproape palpabil al jetului, în acel spațiu închis; vibrațiile motorului care încerca să scape din chingile lui; valul fierbinte care-i lovise chipul; mirosul dulceag, copleșitor, de combustibil ars; sentimentul înălțător al puterii, ca și cum ar fi atins în fugă soarele. La final, buncărul fusese aruncat înapoi în beznă. Urechile îi țiuiau în liniștea bruscă. Rămăsese

imobil aproape un minut, holbându-se la motorul folosit, până când von Braun se întorsese spre el. Zâmbetul dispăruse. Îl privea intens, cu cea mai mare seriozitate.

– Ascultă-mă, Rudi. Acesta este adevărul adevărat. Drumul către Lună trece prin Kummersdorf.

Graf semnase contractul cu armata chiar în acea după-amiază: „… va colabora, sub conducerea Wa Prw 1/I, la concepția și derularea experimentelor pentru dezvoltarea unui motor cu reacție alimentat cu combustibil lichid, la standul de testare din cadrul Bateriei principale de vest din Kummersdorf". În schimb, urma să primească un salariu de paisprezece mărci pe zi. Bani pentru părinții săi.

Când se întorseseră la Berlin, se opriseră la un pahar ca să sărbătorească.

– Spune-mi, mi s-a părut mie, sau te-am văzut călare, în uniformă SS? nu se putuse abține să nu întrebe.

– Ah, cred că îmi amintesc, răspunsese von Braun făcând un gest de nepăsare cu paharul de cocktail. M-am înscris la școala lor de călărie de la Halensee, nu am intrat în SS-ul propriu-zis. Între timp, mi-am dat demisia. Nu strică să-i cunoști pe oamenii aceia. Mai ales dacă îți place să călărești.

Folosise exact același ton în 1937, când Graf văzuse că purta la rever o mică svastică.

– Ai intrat în Partid?

– Doar tehnic. Sunt numărul cinci milioane și ceva. Hai, hai, Rudi, nu te uita așa la mine! Cum vrei să obții sprijin în ziua de azi fără să demonstrezi puțin angajament? Nu trebuie să particip la ședințe și la alte activități de-ale lor.

Apoi, din nou, în 1940, când la Peenemünde veniseră în vizită niște șefi mari din SS, von Braun își făcuse apariția în uniforma neagră de Untersturmführer[7] SS – blond, lat în umeri, cu bărbia pronunțată, arăta ca scos din paginile revistei *Das Schwarze Korps*.

– E un grad pur onorific. Himmler a insistat să mi-l dea. Nu te speria, imediat ce pleacă amicii noștri va ajunge în fundul șifonierului.

Câteva bătăi în ușă, apoi vocea sergentului Schenk:

– Domnule doctor Graf? Este aproape miezul nopții.

Pierduse noțiunea timpului. Probabil că adormise la un moment dat. Se ridică în capul oaselor și privi țigara stinsă cu regret. Ultima pentru următoarele ore.

– Mulțumesc, vin imediat.

Luă lanterna de pe noptieră, o aprinse și privi în jur. Decorul de hotel ieftin îi amintea de vacanțele la mare din copilărie: un fotoliu, o comodă, un lighenaș într-un colț, cu o oglindă deasupra și un șifonier. Lângă acesta se aflau un birou și un scaun vechi pe care reușise să și-l însușească imediat după sosirea la bază. Uneori mai lucra și după program. Plimbă raza lanternei spre șifonier și o direcționă asupra valizei de deasupra. Nu o mai deschisese de săptămâni bune. Se dădu jos din pat, aprinse lumina, trase draperiile, se sui pe scaun și coborî valiza de pe dulap. Era veche, dar fabricată dintr-o piele de calitate, maronie. Von Braun i-o dăduse chiar înainte să plece de la Peenemünde.

– Te rog să ai grijă de asta, da?

– Dar ce este în ea?

– Asigurarea.

O așeză pe pat, descuie închizătorile și o deschise. Înăuntru se aflau o sută sau mai multe cutiuțe cilindrice de carton, fiecare conținând câte o rolă de microfilm de 35 de milimetri. Păreau neatinse. Din când în când își spunea că ar trebui să găsească o ascunzătoare mai bună, dar i se păruse mai înțelept să le lase unde erau. Cine și-ar fi bătut capul să scotocească acolo? Totuși, își smulse un fir de păr din cap și îl plasă cu grijă pe una dintre închizători înainte să pună valiza la locul ei. Stinse lumina și coborî. Afară, în beznă, auzi șuieratul trenului care se apropia și troncănitul roților grele, tot mai lent pe măsură ce traversa orășelul, la finalul unei călătorii lungi, de la fabrica de rachete din centrul Germaniei. Ajunse la gară în mai puțin de două minute, dar trenul i-o luase înainte. Auzi pufăitul vaporilor eliberați de locomotivă la oprirea în stație. Scena ce-i apăru în fața ochilor avea un anumit farmec suprarealist, ca și cum în oraș ar fi venit o vedetă de cinema: sute de oameni așteptau pe peron, în lumina becurilor electrice, respirația lor condensându-se în aerul rece; un convoi uriaș de vehicule de toate felurile, unele cu motoarele deja pornite, aștepta lângă camioanele cu platformă. Locomotiva se oprise astfel încât prima rachetă să fie plasată sub macaraua uriașă ce încăleca linia ferată. Trupele tehnice se cocoțaseră deja pe ea și începuseră să înlăture prelata și să ghideze cablurile de oțel în poziție. După ce prima rachetă fu ridicată și fixată pe transportor, trenul avansă exact atât cât era necesar pentru repetarea operațiunii cu următoarea V2. Capetele de luptă erau transportate separat, în containere mari de oțel,

iar în ultimele vagoane, de tip cisternă, venea combustibilul. Soldații erau antrenați să lucreze rapid, pentru că rachetele trebuiau să fie descărcate înainte de răsăritul soarelui, dar acum păreau să treacă prin manevre chiar mai repede decât de obicei. Probabil aflaseră că regimentul primise ordin să execute douăsprezece lansări a doua zi. Biwack era lângă Huber. Colonelul făcea gesturi largi, explicându-i, fără îndoială, ce se întâmpla. Graf nu era implicat în această etapă, așa că se mulțumea să privească. Urma să intre în acțiune abia după ce primele rachete ajungeau în corturile lor din pădure, când trebuia să facă verificările tehnice. Visul lui devenise realitate, își spuse, dar nu tocmai cum își închipuise. Creaseră cu adevărat un Aerodrom pentru rachete. Se zgribuli, simțind că-i înghețaseră oasele. Nenorocita de apă sărată! Conducea frigul la fel de bine cum conducea electricitatea. Își ridică gulerul paltonului și se îndreptă, la rândul lui, spre tren.

Grad din SS echivalent celui de locotenent-colonel din armata actuală

Roman științifico-fantastic de Kurd Lasswitz, publicat în 1897, în care nava spațială a marțienilor funcționa cu un combustibil denumit Repulsit

Echivalentul gradului de sublocotenent în armata actuală

6

La ora 5.34, regimentul lansă prima rachetă. Flacăra oranj se ridică precum un soare deasupra pădurii golașe, aprinzând câteva vârfuri de copaci, și dispăru în beznă. La Haga, urletul motorului rupse tăcerea dimineții de duminică, trimițând oamenii încă buimaci la ferestre, să vadă ce se întâmpla. Norii de deasupra mării străluciră în roșu pentru o clipă, apoi se întunecară la loc. Cinci minute mai târziu, racheta lovi Longbridge Road, o stradă modernă, rezidențială, din Ilford, Greater London, și demolă trei case. În cea din mijloc, cea lovită direct, Maud Branton și fiica sa, Iris, de nouăsprezece ani, fură ucise pe loc. Soțul ei, Sidney, fu scos de sub dărâmături, dar își dădu sufletul puțin mai târziu la spital. Alături, la numărul 413, Frederick și Ellen Brind muriră și ei pe loc. Nepotul lor de douăzeci de ani, Victor, încetă din viață în drum spre spital. Fu ucis și celălalt vecin al familiei Branton, Charles Berman, de treizeci și nouă de ani. În total, opt morți și opt răniți grav.

A doua rachetă fu lansată la două ore și jumătate distanță, la 8.02, devie cu aproape două sute de kilometri de la curs și se prăbuși în Marea Nordului, nu departe de plajele bolovănoase ale rezervației naturale Orford Ness din Suffolk. Explozia fu urmărită de câțiva pescari șocați, care dădeau cu undița la macrou.

Nimeni n-ar fi putut spune ce se întâmplase cu cea de-a treia rachetă. Decolase perfect la ora 10.26, dar nu se primiseră nici un fel de informații din Marea Britanie despre locul unde căzuse. Probabil că explodase în zbor, în etapa reintrării.

Douăzeci de minute mai târziu, la 10.46, plecă cea de-a patra rachetă. Lovi Orion Cottages din suburbia Rainham, Greater London. Omorî doi oameni: pe Albert Bull, un pompier de treizeci și nouă de ani, care muri pe loc, și pe fiul său, Brian, de cinci ani, care decedă în aceeași zi, din cauza rănilor, la spitalul Oldchurch County. Treizeci de oameni suferiră răni grave.

Cea de-a cincea rachetă, lansată la 11.20, ateriză pe o casă modernă de pe Manor Road, Chigwell, omorându-l pe Stanley Dearlove, de patruzeci de ani. Șase alte persoane fură grav rănite.

Cea de-a șasea rachetă, plecată la 12.50, lovi în Walthamstow, pe Gordon Avenue, la numărul 41, omorând-o pe Lilian Cornwell, în vârstă de cincizeci și cinci de ani, și rănind grav șaptesprezece persoane.

O oră mai târziu, racheta cu numărul șapte, lansată la 1.39 după-amiaza, lovi direct biserica All Saints de pe East India Dock Road – remarcabil, la numai două sute de metri de McCullum Road, Poplar, unde o V2 aterizase vineri noaptea, omorând paisprezece oameni. Racheta doborî acoperișul georgian al bisericii și peretele estic al navei. Din fericire, slujba tocmai se terminase, dar tot au fost uciși patru adulți și un băiat de unsprezece ani, Aubrey Hing. Nouăsprezece alte persoane fură rănite.

La numai unsprezece minute distanță, o a opta rachetă plonjă în orașul Billericay din Essex. Doborî câțiva copaci și explodă prematur, rănind grav două persoane.

*

La cincizeci de kilometri distanță, în Danesfield House, Kay stătea aplecată la biroul ei, lângă fereastră, la primul etaj, cu capul deasupra lupei stereoscopice. Interpretarea fotografiilor aeriene cere două calități esențiale: în primul rând, capacitatea de concentrare necesară pentru a studia aceeași zonă luni și chiar ani la rând, până când o cunoști ca pe propriul buzunar; în al doilea rând, o memorie vizuală care să-ți permită să sesizezi schimbările mărunte indicând o activitate inamică. Dacă un grup de indivizi se deplasează pe o pajiște, de exemplu, iarba culcată la pământ de picioarele lor va apărea mai deschisă la culoare decât zonele din jur. Unde duc urmele lor? Ce este forma aceea ciudată, un tanc sau un tun? Apariția plaselor de camuflaj era un semn sigur că în locul respectiv se pregătea ceva. Mai mult, erau surprinzător de ușor de detectat, deoarece, la nivelul solului, camuflajul caută în primul rând să imite *culorile* mediului, dar într-o fotografie alb-negru, făcută de la șase mii de metri, iese imediat în evidență diferența de *ton.* Pe de altă parte, copacii reprezentau un camuflaj infailibil – neschimbați, impenetrabili, o pătură gri, uniformă, chiar și iarna, când codrii de foioase erau desfrunziți. Pur și simplu, nu se putea vedea nimic în pădurile din jurul orașului Haga.

Ridică fruntea și își roti capul de câteva ori, la stânga și la dreapta, ca să mai înlăture oboseala. Ochii o usturau, dar se simțea mai bine decât în ajun. Dormise adânc, fără vise, ca și cum mintea ei hotărâse să se vindece singură. Aproape că nici nu auzise strănuturile lui Shirley sau intrarea pe

care și-o făcuseră celelalte două colege de cameră, Maud și Lavender, pe la miezul nopții, vesele și amețite, după o întâlnire cu niște piloți, la pubul Hare and Hounds. Duminica dimineață era momentul binecuvântat când făceau baie. Fiecare dintre ele avea alocat cam un lighean de apă fierbinte pe săptămână. Puse împreună, cotele acestea le permiteau să umple cada, apoi aplicau un sistem de rotație prin care stabileau cine intră prima, a doua și așa mai departe. Astăzi îi venise rândul ultima, dar, pentru prima dată, nu-i mai fusese silă de apa cenușie și de firele de păr rămase prin cadă, bucuroasă de căldură și de faptul că se putea descotorosi complet de praf. Se întrebă cum îi mergea lui Mike și hotărî să dea un telefon la spital, mai târziu. Nu ca să stea de vorbă cu el, ci ca să-i ceară noutăți vreunei asistente medicale. N-ar fi deranjat pe nimeni, nu?

Reveni la aparatul din fața ei.

Războiul pe care îl ducea ea era bizar, căci urmărea luptele de sus, ca o zeitate din vârful muntelui Olimp. Îi plăcea, iar asta o făcea să se simtă puțin vinovată – parcă era o prelungire a Cambridge-ului, nu îndeplinirea serviciului militar. Chemarea sub arme îi sosise la căsuța poștală de la Newnham exact în ziua când împlinise douăzeci și unu de ani, în vara lui 1941. După ce dăduse ultimul examen, în iunie, luase un tren matinal de la Cambridge, având în buzunar ordinul să se prezinte la baza RAF din Gloucester pentru pregătirea de bază.

Pentru absolventa școlii de maici din Dorset fusese un șoc. Atâtea accente grele – Geordie, Scouse, Glaswegian[8] – și atâtea înjurături încât de-abia pricepea despre ce era vorba. Dormise într-o baracă Nissen de treizeci de persoane, cu latrina și dușurile afară. În prima noapte, auzise strigăte de durere dintr-un cubicul alăturat și bătuse politicos la ușă:

– Sunteți bine?

– Nu, nu sunt bine, cățea snoabă ce ești! Fac un nenorocit de copil!

Răspunsul devenise un fel de deviză pentru tot restul stagiului lor militar, pentru marșurile și antrenamentele interminabile, în uniforme prea largi sau prea strâmte, pentru care primeau o nimica toată (un șiling și opt penny pe zi): „Sunteți bine? Nu, fac un nenorocit de copil…“

După două săptămâni aflaseră unde vor fi trimise. Dintre toate, numai ea fusese repartizată la baza aeriană Medmenham. Plânsese la plecare, pentru că stabilise legături de prietenie cu celelalte fete. Prima persoană care-i ieșise înainte la baza militară fusese Dorothy Garrod:

– Ți-am pus o vorbă bună, draga mea. Cred că o să-ți placă ce facem aici. Dacă nu mă înșel, am reușit să recrutez tot departamentul de arheologie…

Fusese imediat promovată *aircraftwoman 1st class*[9].

În luna mai a anului următor, 1942, ofițerul de serviciu îi dăduse un teanc de fotografii făcute de un Spitfire la douăsprezece mii de metri deasupra coastelor nordice ale Germaniei.

– Am auzit că ți-ai dat licența în istorie, ia spune, au ajuns vreodată romanii până la coastele Mării Baltice?

– Da. De acolo își luau chihlimbarul. De ce?

– Au construit vreun amfiteatru pe acolo?

– Nu cred. De fapt, sunt sigură că nu.

– Atunci ce naiba sunt astea?

Avea sub ochi o imagine ce părea să înfățișeze o insulă, cu un aerodrom și o mulțime de construcții neterminate care arătau ca niște amfiteatre – un baraj eliptic uriaș și trei terasamente mari, circulare, foarte aproape de malul mării, într-o pădurice. Oare ce puteau fi? Rezervoare de petrol goale? Verifică localizarea: Peenemünde, Usedom. Numele nu-i spunea absolut nimic. Așa începuse relația ei cu rachetele V2.

– Kay! Te-ai întors de la Londra? Am auzit că ai avut un accident de mașină.

Căpitanul-comandor Leslie Starr, șeful secțiunii, se strecurase pe neauzite în încăpere și se aplecase la urechea ei. O apucă de umeri și o strânse ușor de brațe. Era poreclit „Steaua Rătăcitoare“.

– Dar ce-ai pățit la cap? Îi atinse rana de la tâmplă cu arătătorul. Cum te simți?

Se întoarse spre el, reușind să se elibereze în același timp.

– Mai bine acum, vă mulțumesc, domnule.

– Mă bucur să aud asta.

Îl privea cât de scârbită putea, dar omul nu părea să-și dea seama. Probabil că se obișnuise cu acest tratament.

– Am înțeles că tu te ocupi de zona de lansare a rachetelor V2?

– Da, domnule. Am avut o zi liberă și acum verificam să nu ne fi scăpat ceva.

– Și? Rezultate?

– Mi-e teamă că nu.

– La naiba. Luă una dintre fotografii și o ridică în dreptul ochilor, încruntându-se și mușcându-și buza inferioară. Ofițerul părea stăpânit de o agitație neobișnuită. Tocmai am aflat de la Stanmore că au numărat opt V2-uri în cursul zilei de astăzi, dintre care cinci au lovit ținta.

Stanmore era denumirea pe care o foloseau pentru mănăstirea Bentley, alt conac elegant, plasat însă la marginea de nord a Londrei, care servea drept cartier general al comandamentului aviației de vânătoare. Sistemul său integrat de radare monitoriza aparatele inamice care intrau în spațiul aerian britanic.

– Opt? Într-o singură dimineață?

– Peste cele patru de ieri, dintre care una a lovit magazinul Woolworth's din Deptford și a omorât mai mult de o sută cincizeci de oameni, mai ales femei și copii.

– Oh, Dumnezeule! exclamă ea ducând mâna la gură.

Era probabil racheta pe care o auzise din Chancery Lane.

– O alta a lovit în Holborn. Iar vineri au fost cinci. Am primit ordin să las totul baltă și să merg imediat la Ministerul Aerului. Ofițerul examină din nou fotografia, apoi o privi lung. Ar fi bine să vii cu mine.

– Desigur, domnule. Ce trebuie să fac?

– Să stai acolo și să arăți bine. Ne vedem în hol peste zece minute.

– Am înțeles. Perspectiva de a petrece o oră pe bancheta din spate a unei mașini cu Steaua Rătăcitoare nu o încânta deloc. Domnule! Am nevoie de autorizație ca să scot fotografiile din clădire, îi strigă din ușă.

– Vorbesc eu la registratură. Dacă ai fost ieri la Londra, probabil că le-ai auzit, adăugă întorcându-se spre ea.

Kay simți că i se încinge fața.

– Da, domnule, le-am auzit.

– Nenorociții de germani. N-au aflat că au fost deja învinși.

După plecarea bărbatului, adună fotografiile și le așeză înapoi în dosar. Nu avea prea mult timp. Ieși cu pași mari din încăpere și porni în jos pe scări. Trebuia să ajungă la baracă, să-și ia pardesiul și niște farduri. Superiorul ei o aștepta în holul principal. Aruncă o privire spre telefonul public fixat pe perete. Nu mai avea nici o șansă să sune la spital.

Afară, ofițerul îi deschise politicos portiera din spate.

– Nu vă supărați, dar prefer să călătoresc în față. N-aș vrea să vomit peste dumneavoastră.

Până să apuce să protesteze, se strecurase lângă șofer. Roțile mașinii scrâșniră pe pietrișul aleii. Starr bătu nervos din picior vreo cinci minute, apoi mormăi ceva și își deschise servieta. Când ieșiră pe Henley Road, Kay se înfășură mai bine în pardesiu și închise ochii, prefăcându-se că doarme.

Era prima dată când mergea la Ministerul Aerului. De obicei, ofițerii superiori de aici se deplasau la Medmenham pentru rapoarte. Așa îl cunoscuse pe Mike, cu optsprezece luni înainte. La vremea respectivă, comunitatea de informații începuse să primească indicii că germanii testau un fel de armă capabilă să lovească Anglia și că amfiteatrele de la Peenemünde aveau o semnificație mult mai sinistră. Se decisese efectuarea unor noi zboruri de recunoaștere, iar fotografiile rezultate produseseră un șoc. Își amintea ziua când le văzuse. Germanii construiau un complex uriaș, practic un mic oraș, cu propria sa uzină electrică și un port pentru cărbune. Mai târziu descoperiseră pe o limbă de pământ ce înainta în mare ceea ce numiseră prudent „o coloană verticală groasă, înaltă de circa doisprezece metri“.

Comandorul de aviație Templeton era unul dintre ofițerii superiori care obișnuiau să treacă pe la secțiunea însărcinată cu Etapa a Treia ca să vadă cu ochii lor imaginile. Își trăsese un scaun și se așezase lângă ea fără să încerce să flirteze, cum obișnuiau bizarul de Starr și alți câțiva ofițeri. Avea o atitudine gravă, concentrată, și punea o mulțime de întrebări. Kay era acut de conștientă de prezența lui fizică, deoarece bărbatul emana un fel de forță compactă. Nu fusese surprinsă când un coleg îi povestise că Templeton luptase eroic în Bătălia Angliei. Se spunea despre el că era cel mai tânăr comandor din RAF.

În iunie 1943, de Rusalii, într-o zi de luni nelucrătoare, Churchill însuși venise să arunce o privire la ceea ce acum știau cu siguranță că era o rachetă. Se deplasase cu mașina direct de la Chequers[10], însoțit de doamna Churchill. Fiica lor, Sarah, o actriță superbă, cu părul roșcat, lucra și ea pentru armată, la Etapa a Doua. Kay fusese surprinsă de statura mică a premierului și de tenul lui roz, care îi amintea de vata de zahăr pe care și-o cumpăra în copilărie. Nu mirosea a trabucuri, ci a apă de colonie. Mike era unul dintre ofițerii din suita sa. După plecarea prim-ministrului, după-amiaza târziu, o întrebase, oarecum prostește, dacă nu avea chef de un pahar la pub: „… că doar e zi de sărbătoare“.

Urmaseră mai multe puburi! The Hare and Hounds, The Old Bell din Hurley, The White Hart din Nettlebed și, în sfârșit, hotelul The Compleat Angler din Marlow, pe malul Tamisei. Petrecuseră a doua zi în pat și comandaseră de mâncare în cameră, de teamă să nu fie recunoscuți de cineva de la Medmenham. Prin dreptul ferestrei lor treceau, din când în când, cupluri de lebede maiestuoase, dintre care unul cu un cârd de opt pui pufoși și gri în spate. „Rămân împreună pe viață și cântă înainte să moară", îi spusese ea, mângâindu-i capul așezat în poală. „Ești atât de romantică", îi răspunsese el. „Ei bine, cineva trebuie să fie."

Era cu zece ani mai în vârstă decât ea și se înrolase în RAF cu mult timp înainte de război, ca pilot profesionist. Avea să-și părăsească nevasta? Îi promisese că o va face. Se căsătoriseră dintr-un impuls de moment, în vara lui 1940, când fiecare zi pe care o trăiau părea să fie ultima. Acum, soția lui lucra zile și nopți în șir pentru spionajul militar, la Bletchley. Făcea ceva atât de secret, încât refuzase să-i spună despre ce era vorba: „Aproape că nu ne mai cunoaștem… ne-am înstrăinat… Nenorocitul ăsta de război…"

Amintirile i se succedau în minte cu o intensitate stranie, lentă, așa că nici nu-și dădu seama când ajunseseră în centrul Londrei. Ieșiră din Southampton Row și cotiră pe Chancery Lane. Se ridică în scaun și începu să privească în jur. Recunoștea locurile. Strada era închisă în continuare.

– Aici a aterizat racheta din Holborn. Dumnezeule, mai avea puțin și lovea ministerul…, exclamă Starr din spate, cu capul întors spre locul impactului.

Nu-și dăduse seama până atunci cât de aproape era apartamentul lui Mike de biroul unde lucra. La cinci sute de metri mai încolo se vedea Adastral House, clădirea masivă, din granit, care găzduia Ministerul Aerului, ocupând tot colțul estic al străzii Aldwych. Avariată de o bombă în vară, arăta murdară și tristă, ca o clădire guvernamentală care supraviețuise asediului maselor revoluționare. Intrarea principală era protejată de un zid făcut din saci de nisip și păzită de soldați înarmați până în dinți, ferestrele înalte erau lipite cu bandă adezivă, iar pe acoperiș se vedea o pădure de antene.

Starr se aplecă spre ea.

– Nu scoți nici o vorbă fără permisiunea mea. E clar?

– Am înțeles, domnule.

În interior plutea liniștea unei după-amiezi duminicale. În timp ce Starr schimba câteva cuvinte cu soldatul de la recepție, Kay examină holul de

marmură întunecos, decorat în centru cu o expoziție de postere de propagandă: „Atacul începe încă din fabrici“; „Marile raiduri aeriene contra Germaniei continuă. Fabricile de armament își împart gloria acestor operațiuni gigantice cu forțele aeriene britanice.“ Auzi un zgomot și întoarse capul. O membră a trupelor auxiliare își făcuse apariția. Îi ținea deschisă ușa grea unui bărbat în cârje, cu piciorul drept în ghips și un bandaj în jurul capului. Îl recunoscu aproape instantaneu și își îndreptă rapid ochii înapoi la postere, șocată. „Niciodată cei mulți nu au datorat atât de mult celor puțini.“

– Bună seara, domnule, se auzi vocea lui Starr.

– Bună, Les, răsună glasul lui Mike în mausoleul pustiu al recepției.

– Arătați de parcă veniți de la război.

– Am avut noroc. Nu e nimic grav.

– Nimic grav? interveni femeia. Vocea ei trăda siguranță, control și nervozitate. E un miracol că a supraviețuit. Apartamentul nostru este complet distrus.

Kay își auzea pulsul bubuind în urechi.

– Doamne sfinte, când s-a întâmplat?

– Ieri-dimineață.

– Doar n-a fost racheta căzută în Holborn?

– Ba chiar aceea.

– Ați venit pentru consfătuire?

– Sigur că am venit pentru porcăria de consfătuire. Eu o prezidez. Am rolul principal.

– Dacă nu vă supărați, domnule, n-ar trebui să fiți la spital? zise Starr.

– Asta i-am spus și eu, dar a insistat să iasă, răspunse femeia.

– Mă rog, el e șeful… Am luat cu mine o analistă, dacă sunteți de acord. Subofițer! Vino să te prezinți domnului comandor.

Kay făcu un efort uriaș să se calmeze, apoi se întoarse și se apropie de grup.

– Am onoarea să vă salut.

Pe chipul lui palid nu se putea citi absolut nimic. Înclină din cap, zâmbi ușor și încruntă puțin din sprâncene, ca și cum ar fi încercat să-și amintească de unde o cunoștea. Era așa de convingător, încât Kay își spuse că poate îl lovise amnezia.

– Nu cumva ne-am văzut deja, la Medmenham?

– Ba da, domnule.
– Ți-o prezint pe soția mea, Mary. Mary, fă cunoștință cu…, înclină capul într-o parte, prefăcându-se că a uitat cum o chema. Chiar era necesar să facă prezentările? Se simți iritată, ba chiar umilită, că o obliga să joace în această scenetă. În plus, exagera. Până și nevasta lui îl privea intrigată. Intuise ceva. În ochii ei se citea toată istoria unei căsnicii dificile.
– Numele meu este Kay Caton-Walsh, domnule.
– Bună, îi spuse Mary Templeton întinzându-i mâna.
– Încântată de cunoștință, îi răspunse Kay.
Avea impresia că se uită în oglindă: aceeași uniformă, același grad, același păr des, castaniu, strâns într-un coc, aceeași înălțime și aceeași figură subțire. Doar vârsta diferea, dar nu cu mult.
– Înțeleg că nu erați în apartament în momentul acela, doamnă Templeton? întrebă Starr.
– Nu, zise aceasta cu ochii fixați asupra rănii de pe fruntea lui Kay. Din fericire, eram de serviciu în Midlands în weekendul respectiv. Totuși, s-a întâmplat ceva straniu. La spital am observat că fusesem trecută pe lista victimelor, la categoria „răni superficiale". Se pare că am primit îngrijiri medicale la fața locului.
– Probabil că a fost o încurcătură, sugeră Starr. Mătușa mea a pățit același lucru.
– Da, probabil că în haosul creat, cineva a încurcat nevestele, răspunse Mary Templeton cu un zâmbet numai lapte și miere.
– Les, ce-ar fi s-o conduci pe doamna Caton-Walsh la etaj, în sala de ședințe de lângă biroul meu? Vă urmez cât pot de repede, zise comandorul, rupând tăcerea care devenise jenantă.
Kay era conștientă atât de țăcănitul pantofilor ei pe podeaua de marmură, cât și de privirea sfredelitoare a celeilalte femei, care parcă o ardea între omoplați. Dintr-un motiv necunoscut, și-o închipuise întotdeauna mai în vârstă. Omul prefera un anumit tip de femeie, era clar. „Câte altele or mai fi?" Avu senzația că i se înmoaie genunchii. Se agăță de balustrada scării ca să nu se prăbușească și încercă să țină pasul cu Starr, care urca, plin de energie, câte două trepte deodată. La etajul doi nici măcar nu se oprise să o aștepte.
Pe la mijlocul coridorului se vedea o ușă deschisă. Din interior se auzeau voci bărbătești. Starr se opri în prag și-i aruncă o privire.

– Un accident de mașină? Serios?
– Nu înțeleg ce vreți să spuneți, domnule.
– Oh, draga mea, zise clătinând compătimitor din cap. Nu ești prima și, teamă mi-e, nici ultima. O înlănțui cu mâna după talie și o împinse în sala de ședințe. Întâi doamnele.
Vedea totul ca prin ceață. O cameră mare, cu lambriuri din lemn. Un covor și un șemineu în capăt. În jurul mesei stăteau șase militari din forțele aeriene. Majoritatea fumau. Ridicară ochii la intrarea ei. O hartă mare a Angliei de Sud-Est și a Țărilor de Jos era agățată pe un stativ, lângă șemineu. Londra și suburbiile erau înțesate de piuneze roșii. Se așeză într-un colț al mesei lungi, cât de departe putea de ceilalți, și scoase dosarul cu fotografii în fața ei. Ceilalți păreau să-l cunoască pe Starr. Salutări și strângeri de mâini în toate părțile, dar pe ea nu o prezentă. După câteva minute se auzi zgomotul cârjelor, iar comandorul Templeton își făcu vânt în sală, urmat de un tânăr locotenent cu un dosar în mână. Toți se ridicară în picioare.
– Vă mulțumesc. Luați loc. Îi dădu cârjele ordonanței, luă dosarul și se așeză, cu o grimasă de durere, în fotoliul din capul mesei. Înainte să începeți cu întrebările, vreau să vă spun că, într-adevăr, am fost prins de racheta care a lovit alături, după colț, ieri de dimineață. Nu, nu sunt grav rănit. Și da, toată mizeria asta a devenit brusc o chestiune personală.
Ultima observație fu urmată de câteva râsete nervoase în jurul mesei.
– Revenind, ministrul a fost sunat în această după-amiază de premier și de ministrul de interne, după care m-a sunat pe mine și mi-a cerut să-i dau ceva pentru ședința de guvern de mâine, în lumina intensificării activităților V2 în ultimele zile. Am nevoie de fapte și de recomandări de acțiune. Întâlnirea noastră este informală, fără stenograme, fără nume, fără înregistrări, prin urmare, nu e nevoie să vă apărați spatele. Nici pe al vostru, nici pe al altora. S-a înțeles? Bun. Jim, te rog să ne prezinți situația la zi.
Se sprijini țeapăn de spătar și își aprinse o țigară. O privi prin fumul gros, dar Kay își feri ochii după un scurt contact vizual. Unul dintre ofițeri se ridică și se plasă în dreptul hărții.
– Domnilor, cred că trebuie să admitem că ni s-a indus un fals sentiment de siguranță în octombrie, când intervenția parașutiștilor noștri în regiunea Arnhem i-a obligat pe germani să-și retragă temporar rachetele V2 în jurul orașului Haga. Londra a ieșit din raza lor de acțiune. Au mai efectuat câteva

lansări asupra Norfolkului, cu daune minore sau inexistente. Din păcate, după eșecul operațiunii Market Garden, germanii au reușit să ocupe din nou fâșia de coastă de aici – indică zona pe hartă – la finalul lunii octombrie. Drept rezultat, noiembrie a fost luna cea mai grea de până acum. Își deschise propriul dosar. În prima săptămână din noiembrie am înregistrat un total de douăsprezece V2-uri care au lovit Londra. În a doua săptămână, treizeci și cinci, iar acum suntem la circa patruzeci pe săptămână.

Aș vrea să vă ofer o imagine a pierderilor pe care le-am suferit în ultimele șapte zile: nouă morți în East Ham, într-un singur incident, luni. Douăzeci de victime marți, în Walthamstow, Erith și Battersea. Douăzeci și patru de morți la Bethnal Green, miercuri, plus încă șase în Chislehurst, cincizeci de minute mai târziu. Doi morți, joi. Nouăsprezece, vineri. Apoi, din păcate, ieri – cel mai grav incident de până acum –, o sută șaizeci de victime la Deptford și încă șapte în altă parte. Nu avem încă cifra finală a pierderilor de vieți omenești de astăzi, dar estimările se ridică la o duzină.

Un ofițer cu chip pătrățos și sprâncene negre groase ridică mâna.

– Scuze că te întrerup, Jim, dar, ca să vorbim deschis, cu riscul să sune brutal, noi, la comandamentul operațiunilor de bombardament, omorâm de zece ori mai mulți germani într-o singură noapte. În termeni strict militari, rachetele sunt o bătaie de cap, dar nu reprezintă un factor decisiv în evoluția războiului.

– S-ar putea să ai dreptate, îi răspunse Templeton, dar o chestie din asta poate lovi oricând Parlamentul, Palatul Buckingham sau numărul 10 de pe Downing Street. Nu dispunem de nici un mijloc să le oprim. Nu le putem spune oamenilor să strângă din dinți și să-și vadă de treabă. S-au săturat.

– Așa este. O rachetă a explodat în aer deasupra Parlamentului duminică seara, acum două săptămâni. S-a creat o panică îngrozitoare la Gara Victoria. Pe de altă parte, în afară de morți și de răniți, apare problema oamenilor rămași fără case. Viteza rachetei la impact creează cratere imense, iar forța exploziei poate să devasteze un cartier întreg.

– Știm câte clădiri au fost afectate până acum?

– Aproximativ cinci mii de imobile fie au fost distruse în întregime, fie vor trebui demolate. În total, au fost afectate cam o sută cinci zeci de mii de clădiri.

În jurul mesei se auziră exclamații uluite. Jim reveni la locul lui.

– Chiar nu suntem capabili să dăm de urma ticăloșilor ăstora? Câte ieșiri au fost efectuate în ultimele zile? întrebă Templeton.
– Vremea proastă ne ține la sol de patruzeci și opt de ore, domnule, îi răspunse cineva. Am ridicat patru Spitfire-uri de la Coltishall în dimineața asta. Ofițerul se apropie de hartă. Au traversat coasta aici, la Egmond, au luat-o spre sud și au survolat coasta olandeză până la Hoek van Holland. Din păcate, plafonul de nori era stabilizat la nouă sute de metri. Au coborât până la șapte sute, fără succes. Ceața era în continuare prea densă ca să poată vedea ceva. Ca un făcut, imediat ce au urcat înapoi la șase mii de metri, au văzut o rachetă ridicându-se rapid printre nori, dar, desigur – schiță un gest de neputință –, nu aveau idee de unde fusese lansată.
– La ce oră a avut loc incidentul? întrebă Jim.
– Pe la zece și jumătate.
– Probabil era cea care a lovit în Rainham.
– În ritmul de patruzeci de bucăți pe săptămână, ar trebui să reușim să localizăm măcar unul dintre poligoanele de lansare. Ce părere ai, Les?
– Facem tot posibilul, domnule, răspunse Starr. Am adus cu mine câteva fotografii aeriene, doar ca să vă faceți o idee despre situația la sol.
La semnul lui, Kay se ridică și porni în jurul mesei, distribuind clișeele. Când ajunse în dreptul lui, Mike nu-i aruncă nici măcar o privire. Se întoarse la locul ei, urmărindu-l cum studia imaginea, încruntat, iritat, întorcând-o în sus și în jos. Ar fi trebuit să poarte ochelari, dar refuza. Ura să i se aducă aminte de vederea slabă care îl obligase să pună capăt carierei de pilot.
– Este extrem de dificil, domnule.
– Da. Văd și eu că este dificil. Totul este dificil. Cu toate acestea, cred că avem de-a face cu cel mai mare eșec al recunoașterii aeriene de la începutul războiului.
Starr se făcu roșu la față.
– Pot să vă asigur că lucrăm zi și noapte, domnule. Privi disperat în jur. Sublocotenentul Caton-Walsh a analizat din nou imaginile, fără să găsească nimic. Kay, ai putea confirma dificultatea uriașă a sarcinii cu care ne confruntăm?
Toți ochii se întoarseră către ea. Invitația de a vorbi o luase complet prin surprindere.

– Da, domnule. Dacă îmi amintesc bine, de-abia pe la sfârșitul lui septembrie, când a fost eliberat de ruși poligonul de testare pentru V2 de la Blizna, în Polonia, am descoperit că racheta are nevoie de o zonă de nici doi metri pătrați pentru lansare. Cam jumătate din mărimea mesei acesteia. Ne este imposibil să găsim ceva atât de mic dacă este ascuns în pădure.

– Înțeleg, dar trebuie să bage cumva rachetele în pădure, presupun, îi replică Mike sarcastic, cu ochii la fotografie, evitând să o privească.

– Da, domnule, dar probabil că le aduc noaptea pe calea ferată. Până când se luminează, ca să putem face o ieșire de recunoaștere, le-au ascuns deja sub coronament.

În sfârșit, ridică ochii spre ea. Clătină ușor din cap, transmițând mai multe mesaje concomitent – admirație reținută pentru ingeniozitatea inamicului, nemulțumire față de activitatea bazei de la Medmenham și, sub toate acestea, un anumit amuzament melancolic, destinat numai ei, sugerând că-i părea rău că poartă un asemenea dialog. Se întoarse spre ofițerul pătrățos de la comandamentul bombardierelor.

– N-am putea să radem pădurea asta?

– Desigur, putem analiza opțiunea, domnule. Două probleme, totuși. În primul rând, ar trebui să facem raiduri de zi, ceea ce ne-ar expune tunurilor antiaeriene grele din zonă, cu riscul unor pierderi inacceptabile. În al doilea rând, situl este prea aproape de Haga. Dacă aruncăm bombele de la două mii cinci sute de metri – mai jos nu putem coborî –, există riscul să lovim orașul și să producem numeroase victime în rândul civililor, fără să avem nici o garanție că am distrus zonele de lansare.

Comandorul se lăsă din nou pe spătarul scaunului și duse mâna la capul bandajat. Arăta mai palid decât la începutul întâlnirii. Chiar și din cealaltă parte a mesei, Kay îi vedea fruntea îmbrobonată de sudoare. Se lăsase o tăcere lungă. Apoi, un bărbat mărunțel de lângă ea ridică mâna. Avea vreo cincizeci de ani și, după însemnele de pe uniformă, era căpitan-comandor, dar ochelarii groși, mustața tunsă periuță și mătreața de pe guler contrastau puternic cu ținuta militară. În civil, l-ai fi putut lua drept director de bancă.

– Pot să fac o sugestie, domnule?

– Da, te rog. Îmi pare rău, nu cred că te cunosc, îi răspunse Templeton mijind ochii în direcția lui.

– Sunt Knowsley, domnule. Clarence Knowsley. Apărarea teritoriului, comandamentul aerian. Sistemul radar integrat? Ne-am mai întâlnit.

– Ah, da. Continuă.

– Cu permisiunea dumneavoastră, zise bărbatul apropiindu-se de hartă. Duminica trecută am dat în funcțiune o bază radar avansată, pe continent. Am desfășurat două unități mobile GL Mark Two și două unități experimentale, Mark Three, cu bătaie lungă, în Belgia – aici, ca să fiu precis, în jurul orașului Mechelen. Distanța față de siturile de lansare este de circa o sută zece kilometri, adică cel mai aproape de liniile frontului posibil. Regiunea abia a fost curățată de prezența germană. Datorită poziționării și terenului plat, avem o perspectivă laterală perfectă asupra traiectoriei rachetelor. Noile radare sunt dotate cu ecrane direcționale catodice, așadar, nu numai că putem identifica rachetele odată ce ajung la o altitudine de circa nouă mii de metri, dar le putem calcula ruta de zbor înainte să iasă din raza radarelor.

– Asta ne ajută, nu-i așa?

– Ar putea să ne ajute, domnule. La început, am sperat că V2-urile vor fi ghidate prin unde radio, pe care am fi putut încerca să le bruiem. Germanii au anticipat, se pare, această problemă. Nu folosesc ghidajul radio. În opinia noastră, rachetele sunt pur balistice. Motorul lor se oprește la un moment dat, după care urmează o traiectorie în arc de parabolă – ca atunci când cineva aruncă o minge de crichet din partea de teren îndepărtată de poartă. Iar aici se află o vulnerabilitate potențială ce ar putea fi exploatată.

Se opri, vizibil neobișnuit să vorbească atât de mult. Comandorul îi adresă un gest încurajator.

– Continuă.

– Ei bine, un arc balistic poate fi calculat matematic. Dacă avem informații despre traiectoria rachetei din momentul în care devine pur balistică și dacă îi cunoaștem cu precizie punctul de impact, putem lucra invers, ca să aflăm locul de la marginea terenului de unde a fost aruncată mingea de crichet, ca să zic așa.

Ofițerii schimbară priviri nedumerite. Templeton se aplecă în față, brusc interesat.

– Sună bine. Întrebarea este: cum am putea exploata operațional acest calcul?

– Evident, ne-am aplecat cu atenție asupra chestiunii. Totul se reduce la o cursă contracronometru pentru a aduce împreună cele două jumătăți de ecuație. Prima jumătate, datele colectate de aparatele noastre din Belgia,

poate fi asamblată într-un minut după lansare. A doua jumătate poate fi colaționată de baza de la Stanmore imediat ce radarele sistemului de apărare a teritoriului ne transmit punctul de impact – cam trei minute mai târziu. Așadar, în interesul vitezei, calculele trebuie făcute cât mai aproape posibil de radarele mobile. Se întoarse către ofițerul care coordona operațiunile avioanelor de vânătoare. Cât îi ia unui Spitfire să ajungă de pe pista de la Coltishall până deasupra coastei olandeze? Douăzeci și cinci de minute?

– Cam pe acolo.

– Prin urmare, dacă ridicăm avioanele imediat după lansarea unei rachete și dacă punctul de impact este raportat imediat în Belgia, avem cam douăzeci de minute să facem calculele, să identificăm, cu oarecare aproximație, locul de lansare și să transmitem coordonatele către piloții de deasupra Mării Nordului. Teoretic, am putea bombarda ținta la treizeci și cinci-patruzeci de minute după lansare. Este de presupus că germanii nu vor avea timp să degajeze toate vehiculele și personalul din zonă.

– Ai notat?

Comandorul se întoarse spre aghiotantul său.

– Da, domnule.

– Ce părere aveți? Este fezabil?

Ofițerii din jurul mesei aprobară, mai mult sau mai puțin entuziasmați.

– Măcar ne dă o speranță, conchise Templeton. În lipsa altor opțiuni, merită o încercare. Bun. De mâine, îi dăm drumul!

– Nu sunt sigur că putem începe așa de repede, domnule, zise Knowsley, care părea de-a dreptul speriat.

– De ce? Doar ai spus că unitățile mobile radar sunt la fața locului, iar noi avem escadronul 303 la Coltishall. Piloții cunosc regiunea aceea a Olandei.

– Nu avem personal în Belgia capabil să efectueze calculele.

– Sunt niște calcule dificile?

– E vorba de o algebră destul de sofisticată. Ne trebuie cineva capabil să folosească o riglă de calcul, măcar. Am scos câteva fete din sala radarelor și am început să le pregătim, cu rezultate modeste, trebuie să recunosc.

– De câți oameni ai nevoie?

– Pentru o acoperire de douăzeci și patru de ore, cel puțin opt, pentru început.

– Asta să fie problema? Avem o sută optzeci de mii de femei în corpul auxiliar al RAF în țara asta! Nu putem să găsim opt care să fie în stare să

folosească o riglă de calcul până mâine?
Knowsley era însă mai încăpățânat decât lăsa să se vadă.
– Este o muncă foarte solicitantă, domnule, sub presiune maximă. Viețile piloților sunt în mâinile lor. Cea mai mică eroare ne poate costa enorm.
– Nu mă interesează cum o rezolvi. Eu mă duc să-i raportez ministrului că am găsit, în sfârșit, un plan care ar putea funcționa și că mâine vom trimite opt membre ale Corpului auxiliar feminin în Belgia. E clar?
– Am înțeles, domnule.
Knowsley știa totuși când era cazul să se oprească.
– Bun. Domnilor, vă las să vă ocupați de detalii.
Templeton îi făcu un semn ordonanței, care luă cârjele într-o mână și cu cealaltă îl ajută să se ridice din fotoliu. Părea complet terminat, observă Kay când trecu pe lângă ea, cu chipul scăldat în sudoare, privirea fixă și maxilarul încleștat de durere.
Nici nu ieșise bine, și ceilalți începuseră să discute între ei.
– Ei bine, Clarence, acum chiar că ai dat de greu.
Se ridică, o luă spre ușă și părăsi încăperea.
– Alo, Kay! Unde te duci? auzi vocea lui Starr în urma ei, dar alese să-l ignore.
Examină coridorul lung, neștiind în ce direcție să apuce. Ușa din dreapta ei se deschise și își făcu apariția locotenentul de aviație. O salută scurt din cap și se îndepărtă. Îl așteptă să dispară după un colț, se apropie de ușa pe care tocmai ieșise și bătu discret. Nici un răspuns. Fără să mai aștepte, intră.
Mike stătea la biroul lui, cu spatele la fereastră. Cu telefonul în față, sorbea dintr-un pahar plin cu un lichid care părea whisky. Afară începuse să se întunece. Încăperea plutea în penumbră, singura lumină fiind o veioză pusă într-un colț. Abia reușea să-i distingă chipul. Se apropie și se opri în fața biroului. Bărbatul ridică ochii peste buza paharului și oftă.
– A fost destul de neplăcut. Îmi pare rău. Bei ceva?
Îl refuză clătinând din cap.
– Cum te simți?
– Cam zguduit, dar o să-mi treacă.
– Unde este Mary?
– S-a întors la baza de la Bletchley.
– Ești singur? Unde o să locuiești?

– Mi-a găsit ministerul o cameră de hotel pe undeva. Lăsă paharul jos. Kay, nu te supăra, dar nu cred că pot face față acestei conversații acum. Am o durere de cap înfiorătoare și aștept un telefon de la prim-ministru.
– Stai liniștit, n-am venit ca să-ți fac o scenă. Vreau doar să-ți cer o favoare.
– Spune.
– După toate cele întâmplate, simt că nu mai pot să rămân la țară, să mă uit la fotografii. Trebuie să *fac* ceva.
– Munca ta este foarte importantă pentru noi, Kay.
– De acord. Dar nu acolo se duce războiul adevărat, nu-i așa? Știu să folosesc o riglă de calcul. Spune-i căpitanului-comandor Starr că îmi dai permisiunea să mă alătur unității pe care o va trimite în Belgia.
Vizibil surprins, își înălță capul s-o privească.
– N-o să meargă.
– Ba da, dacă îi ordoni.
– O să-mi spună că ești prea valoroasă ca să-ți dea drumul.
– Spune-i că este o măsură temporară, până când vor pregăti mai multe fete în Anglia. Mike, este ultima mea șansă să fac ceva cu adevărat important în viață. Mai mult, nu ți-ar fi mai ușor dacă aș pleca din țară? adăugă, hotărând să-și joace atuul.
– Sigur că nu, îi răspunse el imediat. Nu are absolut nici o legătură, urmă fără convingere.
În acel moment, Kay știu că partida era câștigată.
Brusc, începu să sune telefonul. În tăcerea apăsătoare a biroului sumbru, țârâitul era de-a dreptul insuportabil. Mike privi aparatul câteva secunde, își trosni degetele, apoi ridică receptorul și îl duse la ureche.
– Templeton. Ascultă un moment, aprobând din cap. Am înțeles. Vă mulțumesc că m-ați informat. După ce închise, îi explică: Erau cei de la baza Stanmore. O rachetă tocmai a lovit undeva în nord-estul Londrei. Sunt nouă… Se opri, o privi o clipă, apoi se întoarse spre fereastra din spate. Bine. O să discut cu Les, să vedem ce se poate face.
– Îți mulțumesc.
– Ai grijă de tine, Kay.
Porni spre ieșire fără să se mai întoarcă. „Sunt o străină pentru el, iar el pentru mine.“
Telefonul sună din nou.

– Templeton… Bună seara, domnule…
Închise ușa cu grijă în urma ei.

Din nord-estul Angliei, din Liverpool și din Glasgow, respectiv
Primul grad în ierarhia Royal Air Force
Reședința oficială a prim-ministrului britanic

7

După un serviciu neîntrerupt de douăzeci și patru de ore, Graf pierduse noțiunea timpului. Lumea lui se îngustase la bancul de testare și la vehiculele de control al lansării, la mirosul combustibilului cu înalt grad octanic și cel al vegetației umede, la foșnetul codrului, punctat doar de vuietele asurzitoare ale lansărilor. Din când în când, apuca să ațipească puțin în câte o cabină de camion sau, ca acum, pe o grămadă de prelate folosite, într-un colț de cort, dar nu treceau niciodată mai mult de câteva minute până când o mână brutală îl zguduia de umăr:

– Domnule doctor Graf! Sunt gata de lansare la situl șaptezeci și doi!

Deschise ochii. Un motociclist din Wehrmacht stătea aplecat deasupra lui.

– Cât e ceasul?

– Aproape nouă, domnule doctor.

– Dimineața sau noaptea?

– Noaptea.

– Da, noaptea. Desigur.

Se ridică în picioare și porni cu pași târșâiți în urma militarului, spre poiană.

Pe sub copaci, siluetele sumbre ale tehnicienilor, cu lanternele și lămpile lor frontale, executau parcă un dans din *Inelul Nibelungilor*. Atâta activitate în jurul său! Noaptea era plină de strigăte și de zgomote metalice misterioase. Generatoarele acompaniau huruitul motoarelor la ralanti. Într-un cort deschis, doi tehnicieni examinau o rachetă conectată la un monitor. Ceva mai încolo, alții fixau capul unei rachete pe corpul acesteia. Cilindrul din placaj care proteja capul de atac era îndepărtat de doi militari. Două rachete nu trecuseră testele și urmau să fie tractate înapoi la atelierul pentru motoare de la Scheveningen. Altele își așteptau rândul la verificare, pe trailerele lor, lângă drumul principal. Masivele erectoare mobile, Meillerwagen, se târau de la depozite la posturile de lansare lăsând urme adânci în pământ. Imediat ce o rachetă era așezată orizontal pe masa de lansare, cisternele se apropiau ca să înceapă alimentarea, iar după ultima verificare platformele mobile se întorceau la magazii să preia alta.

Graf se urcă în atașul motocicletei, întinse picioarele și se agăță de mânerele de siguranță. Militarul își coborî de pe frunte ochelarii de protecție, demară și intrară pe drumul principal.

Situl numărul șaptezeci și doi era cel mai îndepărtat de magazii – dincolo de circuitul auto de la Duindigt, într-o pădure de la marginea orașului Wassenaar, nu departe de mare. Motocicleta parcurse rapid șoseaua, coti la stânga și trecu aproape fără să se oprească prin punctul de control. Raza farului mătură porțile metalice ale vilelor mari, rămase pustii, apoi casele se răriră și intrară într-o pădure mult mai densă și mai izolată decât cea amenajată ca un parc din jurul orășelului Scheveningen. Graf inspiră cu nesaț aerul proaspăt. Energia părea să-i revină.

Racheta, singuratică pe platforma de lansare, era greu de distins. Dungile verzui și gri ale vopselei de camuflaj se dizolvau în contururile ascuțite ale pinilor din jur. Plimbă raza lanternei de la ampenaj până la compartimentul de control, peste cablul de alimentare cu energie electrică și înapoi în jos. Era convins că, sub presiunea ordinului de a realiza douăsprezece lansări în fiecare zi, echipele tehnice începuseră să fie neglijente cu procedurile de testare. Lansarea fusese amânată din cauza unei noi defecțiuni la transformator. Piesa fusese înlocuită cu promptitudine, dar nimeni n-ar fi putut garanta că partea de avionică funcționa cum trebuie. Cu toate acestea, ce putea să facă? Se întoarse spre vehiculul de control al lansării și ridică brațul. La ora 9.05 seara, pentru a zecea oară în acea zi de duminică, auzi nota discordantă a claxonului mugind ca un corn de vânătoare peste pădure.

Cu lanterna spre sol, începu să-și facă drum prin vegetația densă în direcția tranșeelor unde se adăpostea plutonul de tragere. Oamenii se strânseră ca să-i facă loc. Sări lângă ei și poziționă din nou fasciculul spre corpul rachetei, deși știa că este inutil. Solul emana un abur ușor, mirosind a pământ reavăn și a vegetație în descompunere. Din ceață se materializă o siluetă umană, apoi se auzi o voce energică:

– Fă-mi loc și mie, doctore! strigă locotenentul Seidel, comandantul celui de-al doilea pluton, trântindu-se greoi lângă el.

– Pari bucuros.

– Sturmscharführerul Biwack este bucuros, colonelul este bucuros, deci și eu sunt bucuros. Numai tu nu ești.

– Nu mă bucur niciodată înaintea unei lansări.

– Nici după, din câte am văzut.

Din difuzor începu numărătoarea inversă. Graf se încordă.

Simți mai întâi lumina arzătoare, apoi vântul fierbinte pe față. Frunze și pământ începură să danseze în aer. Se ghemui și își acoperi capul cu mâinile, sub asaltul resturilor măturate de suflu. Nu auzea și nu se putea gândi la nimic altceva decât la huruitul infernal al rachetei. Solul se cutremură, zgomotul ascuțit coborî câteva tonuri. Cu un sunet de rupere de nori, racheta țâșni în sus. Ca la un ordin, se ridicară toți să se uite, în frunte cu Graf. Regulile de siguranță interziceau expunerea părții superioare a corpului până la semnalul că totul era în regulă, dar nu le mai păsa. Aruncă o privire spre soldații de lângă el. În lumina roșiatică, fețele lor, ridicate spre cer, exprimau un fel de uimire copilărească. Apoi, dintr-odată, lumina dispăru și pădurea deveni parcă mai întunecoasă decât înainte.

– Zece plecate, mai avem încă două, spuse Seidel pe un ton de profundă satisfacție.

– Chiar vrea să lansăm douăsprezece?

– Dacă așa i-a promis lui Biwack… Locotenentul își îndreptă lanterna spre ceasul de la mână. Dar o să mai dureze nițel până la următoarea. Plutonul lui Stock nu a început încă să alimenteze. E o performanță, recunosc. Ți-ai fi imaginat vreodată că o să trimitem atâtea păsări împotriva britanicilor?

– Sincer, Seidel? Nu. Nu m-aș fi așteptat să trimitem nici una.

Graf se târî afară din tranșee și își scutură noroiul de pe haină. Se strecură printre copaci înapoi la locul lansării. Mirosul de combustibil ars îi întorcea stomacul pe dos. Din loc în loc, vegetația încă mai fumega. Strivi cu bocancii micile focuri portocalii. Era copleșit de un acces de silă față de el însuși. Traversă luminișul și, când hotărî că se îndepărtase suficient, își aprinse o țigară. Mâinile i se opriră din tremurat abia după al treilea fum. Privi în jur. Era o seară rece, calmă. Pinii fremătau, iar luna lumina suficient cât să se vadă vârfurile copacilor proiectate pe cer. În spatele lui, plutonul începuse deja să dezasambleze platforma de lansare.

Asculta liniștea. Auzi un șuierat vag, ca un foșnet, de undeva din apropiere. Se îndreptă din instinct în direcția de unde venea sunetul, care devenea tot mai puternic. Pădurea începu să se rărească și după scurt timp simți că tălpile i se afundau în nisipul unor dune înalte. Se forță să urce.

Un gard de sârmă ghimpată groasă bloca accesul pe plajă. De el atârna un semn cu o hârcă și două oase încrucișate dedesubt: „Achtung! Minen!“

Refluxul puternic scosese la iveală o fâșie lată, perfect plată de nisip. Luna se oglindea în bălțile lăsate în urmă. Șirurile de țepușe oblice din metal, menite să oprească o eventuală debarcare inamică, aruncau umbre prelungi. Departe, valurile se spărgeau în dâre albe fine.

Se așeză pe o dună ierboasă și își mai aprinse o țigară. Trecutul, pe care reușise până acum să-l țină bine ferecat, se năpusti asupra lui de pe plajă.

„Mi-am petrecut ultimii zece ani din viață pe malul mării“, își spuse, „cu mirosul pinilor în nări și cu gustul vântului sărat în gură, ascultând pescărușii și holbându-mă la cer.“

Porniseră de la Kummersdorf într-un convoi de camioane și autoturisme chiar înainte de revărsatul zorilor. Atunci fusese prima dată: în decembrie 1934. Așadar, da – trecuseră vreo zece ani de atunci. Își amintea că stătuse în cabina primului camion, înghesuit între șofer și von Braun. În spatele lor, în cutii din lemn, se aflau două rachete mici, de numai o sută șaizeci de centimetri, cunoscute oficial sub denumirea Agregatul-2. Cei din echipă le porecliseră Max și Moritz, după personajele unor puști neastâmpărați din poveștile pe care le citiseră în copilărie. Erau prea puternice ca să fie încercate în apropierea unei așezări, așa că le duceau la malul mării. Ce distracție! Deși era iarnă, parcă plecau în vacanță.

Asta se întâmpla la șase luni după ce se alăturase echipei de la Kummersdorf, și norocul îl ajutase să supraviețuiască în tot acel timp. În iulie, Kurt Wahmke, un tânăr fizician a cărui teză de doctorat avusese ca temă evacuarea gazelor prin duze cilindrice, hotărâse să-și testeze teoria conform căreia se puteau lipsi de combinarea alcoolului cu oxigen lichid utilizând o soluție mult mai simplă de alimentare a motorului, cu apă oxigenată. În ziua testului, Wahmke sunase la ofițerul de serviciu ca să-l informeze că era posibil să se producă o explozie – „… Puteți trimite o echipă de intervenție, dacă va fi cazul?“ Apa oxigenată albăstruie era suspendată într-un rezervor conectat printr-un singur racord la motorul rachetei. Își stinseseră țigările, deschiseseră valva de combustibil și Wahmke apropiase un arzător cu kerosen aprins de duză. Ce-o fi fost în capul lor? Flacăra urcase drept în sus pe conductă, și rezervorul sărise în aer. Doar Graf apucase să se arunce, cu capul înainte, în spatele parapetului de protecție din beton. Imaginea trupurilor carbonizate ale celor trei colegi îl urmărise săptămâni întregi, împreună cu mirosul de carne arsă. Von

Braun, în schimb, nu păruse foarte afectat la vederea cadavrelor. Îl întristase însă distrugerea standului de testare. Întotdeauna fusese capabil să înfrunte cu bărbăție tragediile altora și să meargă mai departe. Pecetea unui lider, își spusese Graf.

Bietul Wahmke devenise rapid istorie, mort și îngropat – adică ce mai rămăsese din el. Numele lui nu trebuia menționat niciodată, și în nici un caz acum, pe drumul lung de la Berlin până la Emden, cu Max și Moritz în camion. Petrecuseră noaptea în port, iar a doua zi luaseră o barcă până pe insula Borkum din Marea Nordului, la vreo treizeci de kilometri de țărm. Traversarea fusese oribilă, pe un vânt cumplit; Graf își petrecuse cea mai mare parte a timpului sub punte, vomitând. Von Braun, Supraomul Arian, nu era doar un călăreț iscusit, un pilot îndrăzneț, un violoncelist talentat et cetera, ci și un marinar desăvârșit, se înțelege de la sine. Stătuse tot timpul pe punte. Erau cinci ingineri și vreo două duzini de militari. În afară de ei doi, își amintea de Walter Riedel (care nu trebuie confundat cu Klaus Riedel), pe care îl numeau Papa, din cauza calmului său olimpian; Heini Grünow, mecanicul de la Aerodromul de rachete, și Arthur Rudolph, un expert în propulsia cu jet de la fabrica Heylandt, care fusese împreună cu pilotul de curse Max Valier în seara când acesta murise în explozia unui motor. Dintre ei, numai Rudolph era nazist.

Se instalaseră într-un hotel de la malul mării și se așezaseră pe niște scaune incomode de nuiele, pe o verandă înghețată cu ferestrele mânjite de sare, dincolo de care se întindea un peisaj identic cu cel pe care-l avea acum sub ochi. Ascultaseră vijelia șuierând pe lângă acoperișul piramidal și așteptaseră să se termine. Și așteptaseră, și așteptaseră. Fusese primul lui contact cu iarna pe coastele nordice ale Europei, când dacă prinzi șapte ore de lumină într-o zi, te poți considera norocos. Blocați în interior, examinau nerăbdători cerul gri, în speranța unui semn de îmbunătățire a vremii. Jucaseră șah și bridge, discutaseră despre zborul în cosmos și ascultaseră ideile lui von Braun despre racheta cu două trepte. Prima urma să-și propulseze căpitanul dincolo de atmosfera terestră și pe orbită, iar a doua, cu un motor auxiliar, avea să-l ducă pe Lună sau pe Marte: „Vidul cosmic va face necesară o cantitate minimă de energie“. Le prezentase calculele lui. Era limpede că se referise la el însuși când afirmase că primul om care va păși pe Lună se născuse deja. În sfârșit, în seara zilei de 18 decembrie, după o săptămână de așteptare și cu Crăciunul bătând la ușă, îi anunțase că-l vor

lansa pe Max a doua zi, oricum ar fi fost vremea. În caz de eșec, îl mai aveau pe Moritz.

Dimineața zilei de 19 decembrie li se înfățișă senină. Plafonul de nori era la o mie două sute de metri și vântul bătea dinspre est, cu maximum optzeci de kilometri pe oră la rafală. Pentru păstrarea secretului, locuitorilor insulei, majoritatea pescari, li se ceruse să nu iasă din case și să țină perdelele trase. Soldații primiseră instrucțiuni să asigure respectarea ordinului. Inginerii îl transportaseră pe Max la malul mării, ridicaseră stâlpul de alimentare cu energie electrică, conectaseră aparatele de măsură, verificaseră giroscoapele și umpluseră rezervoarele cu alcool, oxigen lichid și azot comprimat. Graf, însărcinat cu imortalizarea momentului pe peliculă, nu făcea altceva decât să șteargă nisipul de pe lentile. Așteptaseră un moment de acalmie, apoi von Braun aprinsese kerosenul de la capătul unei cozi de mătură și îl plasase sub duză. La aprinderea combustibilului se auzise un bubuit, apoi Max se ridicase drept, tot mai sus și mai sus, forțându-i să lase capetele pe spate ca să-l urmărească, până când flacăra nu se mai văzuse decât ca un punct roșu din ce în ce mai mic. Calculaseră apoi că atinsese o altitudine de o mie șapte sute de metri – nici o rachetă nu ajunsese vreodată așa de sus – înainte să rămână fără energie și să se prăbușească tăcut pe nisip, cam la un kilometru distanță.

Strigaseră și aplaudaseră fericiți, se bătuseră reciproc pe spinări și țopăiseră pe plajă ca sălbaticii. Până și Papa Riedel li se alăturase. În noaptea aceea, pe veranda hotelului, cu ochii spre întinderea aparent nesfârșită a mării, von Braun le propusese un toast:

– Mi se pare mie, domnilor, sau Luna este mai aproape decât era azi-dimineață? Se întorsese către Graf și ciocniseră paharele. Să pornim către Lună!

– Către Lună!

Aveau douăzeci și doi de ani.

Când se întorseseră la Kummersdorf, în anul 1935 care abia începuse, Graf montase rolele de la Borkum într-un film pe care von Braun se apucase să-l popularizeze prin Berlin. Probabil că era făcut pentru epoca în care trăiau. Aristocratic, fără să fie deloc snob, șarmant, dar cu un ochi infailibil pentru detaliile tehnice, reprezenta întruchiparea Noului Spirit german! Era un profet! Șansa îi ajutase să ridice o rachetă la aproape două mii de metri înălțime chiar în anul când Führerul decisese redirecționarea

resurselor economiei germane către sectorul militar într-o proporție fără precedent. Infanteria le aruncase imediat o jumătate de milion de mărci, suficient cât să mai construiască două standuri de testare. Luftwaffe le oferise cinci milioane chiar înainte să-și termine prezentarea. După ce asistase la o demonstrație, șeful statului-major al forțelor terestre îl întrebase scurt pe von Braun: „Câți bani vrei?“

Cât voia? Ce fel de întrebare era asta? Voia destul pentru o rachetă exact ca aceea din filmul lui Fritz Lang. Avea nevoie de un poligon de încercare asemănător celui de la Bokum, dar mai mare – un loc pe coastă, departe de ochi indiscreți, de unde un grup de oameni de știință și de vizionari, cu resurse nelimitate la dispoziție, să-și poată lansa fără grijă rachetele pe raze de sute de kilometri. Atât dorea.

Unul dintre anchetatorii lui de la Gestapo păruse mult mai nervos decât partenerul său. Era mai mult decât vechea șmecherie cu polițistul bun și polițistul rău. Graf simțea că dacă ar fi fost lăsat pe mâna acestuia, interogatoriile ar fi implicat utilizarea intensivă a pumnului și bâtei. Poate că pierduse pe cineva apropiat pe Frontul de Est – degerat în iarna din 1941–1942 sau capturat de ruși, din cauza lipsei echipamentului adecvat –, pentru că la un moment dat gestapovistul sărise în picioare și izbise cu pumnul în masă, urlând:

– Nu sunteți decât o bandă de trădători! Cercetările voastre de la Peenemünde sunt cea mai mare șarlatanie din istoria Germaniei!

Graf îi răspunsese că nu avea nimic de-a face cu decizia înființării bazei de la Peenemünde, care fusese luată la niveluri mult mai înalte. Celălalt anchetator deschisese dosarul gros pe care îl avea în față și citise ceva.

– Totuși, conform declarațiilor profesorului von Braun, l-ai însoțit în vizita de recunoaștere la fața locului.

– Da, am fost cu el acolo. Nimic mai mult.

– Când, mai precis?

Graf se prefăcuse că nu-și mai aducea aminte. Mai mult ca sigur aveau informația deja la dosar. Totul era un spectacol prost.

– Cred că după Crăciunul din 1935.

În realitate, își amintea foarte bine. Petrecuseră mult timp împreună proiectând și construind un motor nou, care producea peste 1,5 tone-forță, capabil să ridice o rachetă mult mai mare – de șapte metri, numită Agregatul-3 –, și fusese invitat să-și petreacă o bună parte din concediu la

moșia lui von Braun din Silezia, ca să lucreze în continuare. Baronul își pierduse poziția de la Ministerul Agriculturii după venirea lui Hitler la putere și se retrăsese la reședința lui urâtă ca o baracă, vopsită în verde, scârbit de vulgaritatea și de violența naziștilor, dar plăcut impresionat de rezultatele acestora. Obsesia continuă a genialului său fiu pentru rachete îl uluia. Nu părea o ocupație tocmai potrivită pentru un gentleman. Pe Graf îl trata cu o politețe rece, căci nu era genul cu care obișnuia să socializeze; un alt simptom al lumii noi la care nu se putea adapta cu nici un chip.

Într-o seară, după cină, lângă șemineu, Wernher menționase că era în căutarea unui loc liniștit și ferit pe coastă, unde să ridice orașul rachetiștilor. Găsise un colț promițător pe insula Rügen, din Marea Baltică. Din păcate, organizația Forță prin Bucurie i-o luase înainte și construia acolo o stațiune de relaxare pentru Frontul Muncii.

– Dar știu exact ce-ți trebuie, exclamase mama lui, ridicând ochii de la goblenul la care lucra. Este chiar lângă Rügen. Bunicul tău obișnuia să se ducă acolo în fiecare iarnă la vânătoare de rațe. Cum se numea, Magnus?

– Peenemünde, mormăise bătrânul baron scoțându-și trabucul din gură.

Pentru Graf era prima oară când auzea acest nume.

Așadar, pornise iarăși către nord, de data asta însoțit doar de von Braun, în mașina cea nouă a acestuia. Se opriseră peste noapte la Carmzow, lângă Stettin, la casa strămoșească a familiei von Quistorp – posesoare a unor moșii mult mai întinse –, din care se trăgea mama lui von Braun. Merseseră apoi prin Pomerania încă vreo cincizeci de kilometri, până la podul ce trece peste strâmtoarea îngustă dintre continent și insula Usedom. Drumul continua de acolo prin păduri și zone mlăștinoase, peste un dig înconjurat de ambele părți de mare, prin sate de pescari vesele, cu case văruite în roz, galben sau albastru-deschis, până ajunseseră pe un drum forestier, în capătul nordic al insulei. Parcaseră mașina și străbătuseră restul distanței pe jos.

Acea dimineață îi rămăsese imprimată în memorie ca o vizită în paradisul pierdut. Stejari seculari, pini înalți de treizeci de metri, dune și smârcuri de turbă, plaje cu nisip alb și rânduri lungi de stuf; tăcere deplină, imemorială, nici o ființă umană, doar lebede și rațe, păsări cântătoare și cormorani, râuri pline de vidre și cerbi pomeranieni uriași, cu coarne negre, plimbându-se nepăsători prin iarbă, fără frică de om. Drumul până la locul unde râul Peene se vărsa în laguna Oderului dura cam o oră. Von Braun, cu soarele

iernatic luminându-i chipul și părul blond ciufulit de briză, deschisese larg brațele, ca și cum ar fi vrut să îmbrățișeze totul.

– Fantastic, nu-i așa?

Începuse să indice cu gesturi largi unde urmau să fie construite clădirile bazei, obliterând natura dintr-o mișcare. Standurile de testare vor fi instalate în pădure, iar zonele de lansare, pe plajă; pe pajiști vor fi construite ateliere și laboratoare, o fabrică unde să fie produse rachetele, combinate chimice pentru producția de alcool metilic și de oxigen lichid, o centrală electrică, un aerodrom unde ar fi putut experimenta motoare cu jet pentru Luftwaffe, o gară și un oraș-model pentru lucrători.

– Pentru toate astea ar fi nevoie de mii de oameni, obiectase Graf râzând cu poftă, căci suna absurd, ca o fantezie copilărească. Cine naiba ar plăti pentru așa ceva?

– Oh, vor plăti, stai fără grijă.

– Cine?

– Stăpânii noștri în uniformă. Crede-mă, au atâția bani pentru reînarmare acum, că nici nu știu pe ce să-i cheltuiască. O să ne roage să-i luăm.

– Fii serios! Costurile ar fi uriașe.

– Stai liniștit. O să vezi. Le voi promite o asemenea armă, încât nu vor putea rezista.

După întoarcerea la Kummersdorf, von Braun începuse să schițeze, împreună cu Papa Riedel și cu șeful departamentului de dezvoltare a armamentului, colonelul Dornberger, cea mai avansată rachetă balistică care putea fi produsă pe baza cercetărilor deja efectuate. Graf se înțelesese întotdeauna bine cu Dornberger, un ofițer de artilerie bonom, la vreo patruzeci de ani, obsedat de tunul imens care bombardase Parisul în Marele Război. Von Braun îl manipula cu același talent cu care cânta la violoncel, flatându-l, făcând uneori apel la experiența lui, lăsându-l întotdeauna să creadă că era la conducere. Reușiseră să pună la punct proiectul unei arme viabile, care putea fi transportată pe calea ferată oriunde ar fi fost necesar. Nevoia de mobilitate îi limita lungimea la maximum cincisprezece metri. Chiar și așa, racheta putea transporta o încărcătură de o tonă de exploziv de mare putere sau de gaz toxic, la o distanță de 275 de kilometri. În acest scop însă, era necesar un motor capabil să dezvolte douăzeci și cinci de tone-forță, adică de șaptesprezece ori mai puternic decât cele pe care le construiseră până atunci. Acesta avea să poarte numele de Agregatul-4.

Într-o dimineață de la începutul lui aprilie, Dorneberger și von Braun fuseseră conduși la Ministerul Aerului de la Berlin, ca să-și prezinte planurile generalului Kesselring de la Luftwaffe. Graf îi văzuse la plecare, așezați pe bancheta din spate a Mercedesului, cu servietele pe genunchi, ca o pereche de comis-voiajori. Nu avea să afle niciodată ce se discutase la minister, dar, în aceeași zi la prânz, un ofițer de stat-major de la Luftwaffe își făcuse apariția într-o mașină rapidă la Usedom, iar la miezul nopții ministrul îi telefonase lui Dornberger ca să-l informeze că propunerea fusese acceptată. Situl de la Peenemünde fusese cumpărat de la autoritățile locale cu șapte sute cincizeci de mii de mărci, iar Luftwaffe urma să suporte cheltuielile legate de amenajarea bazei.

Toată situația avusese ceva nebunesc încă de la început. Lui Graf îi venise de mai multe ori, în timpul interogatoriilor de la Stettin, să ridice mâinile și să spună sincer ce credea: anume, că von Braun nu crease Peenemünde ca să construiască o armă, ci, mai curând, creașe o armă ca să construiască Peenemünde. Prin riscurile asumate, îndrăzneala gestului era pur și simplu năucitoare.

Abia în ziua a treia de anchetă îl întrebaseră, în sfârșit, ceea ce voiau să afle din capul locului.

– Ai afirmat sau nu, în seara zilei de 17 octombrie 1943, la o petrecere pe plajă, în compania profesorului von Braun, a doctorului Helmut Gröttrup și a doctorului Klaus Riedel, că războiul e pierdut, că V2 nu va salva Germania și că scopul vostru a fost întotdeauna acela de a construi o navă spațială?

În secundele ce urmaseră, cu gâtlejul uscat și un gol dureros în stomac, creierul lui de inginer încercase să calculeze rapid ce răspuns ar fi fost cel mai puțin riscant. Ce povestiseră ceilalți? De asta depindea totul.

– Domnilor, nu-mi amintesc să fi spus așa ceva. Cred că este o greșeală…

„Ascultă-mă, Rudi, acesta este adevărul gol-goluț. Drumul spre Lună trece pe la Kummersdorf.“ „Nu, dragul meu Wernher, cu tot geniul tău, drumul de la Kummersdorf nu ne-a condus pe Lună, ci ne-a condus exact aici.*“*

Auzi un zgomot în spate, așa că se ridică și se întoarse greoi. Îi înțepeniseră membrele de la frig. Se apropia cineva dinspre pădure, printre copaci se vedeau lanterne. Un câine lătra întărâtat. Mai întâi apăru un

paznic SS, apoi un al doilea și, în sfârșit, responsabilul cu câinele, tras de un ciobănesc german uriaș. Graf ridică mâinile și primi fasciculul unei lanterne direct în față. Încercă să-și protejeze ochii.

– Nu mișca! strigă una dintre siluete.

– Sunt doctorul Graf, am autorizație. Clipi și își feri capul. Vrei să iei aia din ochii mei?

– Este civilul de la Peenemünde, Sturmann. Nu-l recunoști? se auzi vocea unui alt paznic SS.

– Ba da, îl știu. Actele!

Graf începu să se caute febril prin buzunare.

– Dacă mă recunoști, atunci la ce-ți trebuie actele?

Din zare se auzi un claxon. Îi întinse permisul de acces.

– Este semnalul unei lansări. Trebuia să fiu acolo.

– Atunci, ce căutați aici?

– Verifică mai repede permisul, te rog. Aruncă o privire spre pădure, în timp ce paznicul trecea prin procesul laborios de a-și agăța arma pe umăr, a transfera lanterna în mâna cealaltă și a scruta bănuitor documentul. Era vizibil că, simțindu-i nerăbdarea, omul nu se grăbea deloc.

– V-am adresat o întrebare, domnule doctor Graf. Ce căutați într-o zonă restricționată?

Bubuitura fazei întâi a aprinderii se rostogoli printre copaci. Graf se întoarse în direcția sunetului, imitat de cei trei paznici SS. Ar fi fost imposibil să estimezi distanța. O emisferă strălucitoare apăru din beznă, luminând vârfurile pinilor care acum păreau uniți direct cu luna. Deasupra lor urca maiestuos o coloană de foc. Ajunse la circa cincizeci de metri, după care se opri. Timp de câteva secunde pluti, aruncând nuanțe vii de roșu și albastru, apoi păru să se încline într-o parte. Încă verticală, porni pe o traiectorie bizară și dispăru. Pădurea se aprinse ca într-o zi senină de vară. După câteva clipe auziră ecoul exploziei rezervoarelor de combustibil.

Nimeni nu scosese un sunet și nu schițase nici o mișcare în tot acest timp – cel puțin așa își amintea Graf; în cele din urmă, ieșind din transă, îi împinsese în lături pe cei doi paznici, se împleticise pe cărarea nisipoasă și începuse să alerge cât putea de repede spre copaci.

După câteva minute zări bila de foc în față, nu foarte departe. „Nu încărcătura explozivă, nu încărcătura explozivă.“ Oamenii fugeau debusolați încolo și încoace. Încercă să strige la ei să se îndepărteze, dar nu-

l puteau auzi. În spatele lui, paznicii SS aproape că-l ajunseseră din urmă. Câinele lătra și unul dintre soldați fluiera de zor, gest pe cât de inutil, pe atât de enervant. Era pe punctul să se întoarcă și să-i spună să înceteze, când copacii se înclinară nefiresc spre el și simți un val de pământ lovindu-l în plină figură, intrându-i în gură și în ochi. Suflul exploziei îl ridică de la sol ca pe o păpușă dezarticulată și îl izbi violent cu spatele de trunchiul unui copac.

Când reuși să deschidă ochii din nou, pădurea din jurul lui era în flăcări. În aer pluteau frunze și hârtii incandescente. Se ridică anevoie în genunchi și se târî până la copacii retezați de pe marginea craterului fumegând. Ciobănescul german trecu pe lângă el ducând cu mândrie ceva în bot. Îi luă câteva clipe să-și dea seama că era o mână.

8

Pe domeniul bazei de la Danesfield House, în dormitorul din capătul îndepărtat al barăcii metalice Nissen, noaptea de duminică se transformă în dimineața de luni pe fundalul sforăiturilor sonore. Dintre cele patru femei, numai Kay era trează. Întinsă pe o parte, privea intens cadranul verzui fosforescent al deșteptătorului de voiaj, convinsă că vede mișcarea infinitezimală, chinuitor de lentă, a limbii care indica orele.

Lângă ceas, pe scaunul care-i servea drept noptieră, se aflau mai multe documente. Pașaportul ei pentru a scăpa de acolo. Primul certifica transferul temporar al subofițerului WAAF A.V. Caton-Walsh de la unitatea centrală de interpretare a bazei RAF Medmenham la Grupul 33, Forța Aeriană Tactică a Doua, la cererea căpitanului-comandor C.R. Knowsley, aprobată de superiorul ei, căpitanul-comandor L.P. Starr, și autorizată de comandorul M.S. Templeton, DFC[11]. De acest prim document era prins cu o agrafă de hârtie un altul: un ordin standard, bătut la mașină pe hârtie ieftină, prin care i se indica să se prezinte la baza RAF Northolt a doua zi, la 09.00. Șirurile de puncte lăsate libere pentru nume, grad și număr de identificare fuseseră completate de o mână neglijentă într-o mâzgăleală albastră indescifrabilă.

Mike fusese nevoit să-și impună voința, ca superior. Se întrebă câte animozități trebuie să-și fi atras ca să-i facă această favoare. Probabil destul de multe, dacă judeca după faptul că Starr n-o mai băga în seamă și nici măcar nu se oferise s-o ia în mașina lui când plecase de la minister înapoi la Danesfield House. Căpitanul-comandor Knowsley, copleșit de griji, o ignorase, la rândul lui. Sprâncenatul ofițer de la comandamentul bombardierelor îi adresase un semn complice din ochi, iar ordonanța coborâse în hol și îi înmânase documentele cu răceala unui servitor trimis de stăpânul lui să plătească o curvă. „Mă vor toca mărunt“, își spuse. „Starr o să se ocupe personal de asta.“

Ar fi vrut să plece înainte de trezirea colegelor ei, dar nu îndrăznise să pună alarma de teama zgomotului. Se rostogolise pe spate și dormise prost, trezită din când în când de țipetele gâștelor sălbatice și de bufnițele care cuibăreau în ulmii seculari. Când verifică ceasul, poate pentru a douăzecea oară, și văzu că era aproape ora șase, hotărî că a venit momentul. Ieși de sub

cuvertură și aprinse un chibrit. Frecușul fosforului pe catran sună ca un foc de armă în liniștea deplină. Aprinse o lumânare și începu să se îmbrace. Își trase rapid fusta și haina pe ea, apoi se așeză pe marginea patului și își strecură picioarele – prevăzătoare, își pusese șosete de cu seară – în pantofi. Podeaua scârțâi când apăsă piciorul. Cineva începu să se foiască sub așternut.

– Ce faci? se auzi o voce.

În lumina tremurătoare a lumânării văzu că era Shirley Locke. Inevitabil.

– Mă duc la toaletă, șopti Kay.

– Dar de ce ești îmbrăcată?

– Lasă. Culcă-te la loc.

Termină de legat șireturile, se ridică în picioare și își puse boneta. Avea valiza pregătită. Își aruncă pe umeri pardesiul greu, închise capacul deșteptătorului de voiaj și îl strecură într-un buzunar împreună cu documentele.

– Dezertezi?

– Termină cu prostiile.

Cu lumânarea într-o mână și valiza în cealaltă, încercă să apese pe clanță.

– Când te întorci?

– Nu știu. Culcă-te. Brusc, se simți cuprinsă de un sentiment de duioșie față de prietenele sale. Împărțeau de doi ani același dormitor, iar acum le abandona noaptea, pe furiș. Vrei să le spui la revedere fetelor din partea mea? Spune-le că m-am gândit la ele.

– Kay…

Închise ușa în urma ei. La lumina lumânării, străbătu culoarul îngust până în capătul barăcii și ieși. O pală rece de vânt făcu flacăra să șovăie, apoi să se stingă. Aruncă lumânarea și porni pe cărare.

Regulile de camuflaj nocturn erau respectate cu strictețe la Medmenham, deși nici un bombardier inamic nu mai fusese semnalat dincolo de Marlow de ani de zile. Conacul era înecat în beznă. Nimeni n-ar fi putut să-și imagineze că în spatele draperiilor grele, chiar în acel moment, o sută de oameni lucrau frenetic. Mergea cu valiza în mână pe mijlocul aleii cu piatră albă, printre tufișurile întunecate de rododendroni, către postul de pază de la ieșire, conștientă de absurditatea modului în care pleca la război. În ciuda anilor petrecuți în serviciul RAF, nu doar că nu zburase în viața ei, dar nici măcar nu intrase vreodată într-un avion. De altfel, nici nu călătorise

vreodată în afara Angliei, dacă nu punea la socoteală o excursie cu școala la Paris, în 1937. Exact din aceste motive trăia un sentiment de exaltare, ca și cum ar fi evadat din pușcărie. La urma urmelor, în ce constase viața ei de până atunci? Un sătuc din Dorset cu case vechi, din piatră, o fermă cu acoperiș din paie, pe care o împărțea cu mama și cu sora ei mai mică, surorile de la Our Lady's Convent, un colegiu de fete de la Cambridge, apoi recluziunea de la Danesfield House.

Până la douăzeci și patru de ani avusese un singur iubit în afară de Mike, un pilot de vârsta ei pe care îl cunoscuse cu prilejul unui raport de misiune la baza de la Benson. Relația lor durase trei luni, până când bărbatul fusese mutat în Scoția. Amândoi fuseseră virgini, și el păruse cumva chiar mai novice decât ea. O impresionaseră experiențele lui aeronautice. Îi povestise despre ieșirile de recunoaștere solitare – echipat cu două pulovere, o geacă groasă de piele, două perechi de șosete și mănuși duble –, într-un avion Spitfire fără sistem de încălzire; despre ascensiunea dincolo de troposferă, în stratosfera Mării Nordului, unde temperatura cobora la minus șaptezeci de grade; despre țurțurii care se formau în interiorul cabinei mici și cristalele de gheață care acopereau hubloul din Perspex; despre groaza permanentă că ar putea leșina în cazul unei pene de oxigen; despre cum anclanșa aparatul foto în timp ce survola Berlinul la treisprezece mii de metri (atât de sus încât putea vedea coastele Mării Baltice și curbura Pământului) – experiențe de neimaginat pentru o fată de la țară ca ea.

În dreptul porții principale staționa o dubă marca Bedford, cu motorul pornit și căldura la maximum. Bărbatul de la volan sorbea ceva dintr-un termos.

– Pe mine mă așteptați?

Caporalul de la poartă îi verificase ordinul noaptea trecută și îi propusese să profite de curierul care avea de lăsat ceva dis-de-dimineață la cartierul general al comandamentului operațiunilor de bombardament de la High Wycombe, înainte de a se întoarce la Ministerul Aerului: „O să vă lase la timp la Northolt, doamnă. Nici o problemă."

– Da, pe dumneavoastră. Haideți sus.

Șoferul era un tip jovial, între două vârste, cu accent cockney. Era atât de bine înfofolit, încât nici nu i se vedea fața. Îi făcu semn să se așeze pe scaunul de lângă el.

– Doriți ceai?

– Mi-ar prinde bine.

Bărbatul îi umplu capacul termosului și i-l dădu. Kay rezistă cu greu tentației de mironosiță de a șterge marginea recipientului. Lichidul nu prea avea legătură cu ceaiul. Era mai curând o apă îndulcită în exces cu zaharină și colorată cu lapte praf. Se simțea însă recunoscătoare, așa că acceptă și o țigară, deși nu era fumătoare. Stătea cu valiza pe genunchi, străduindu-se din răsputeri să nu tușească. Dincolo de geam, șoseaua pustie defila fără nici un sens în timp ce mașina urca, în scrâșnetul cutiei de viteze, spre High Wycombe. Omul de la volan vorbea în neștire, iar ea se prefăcea că îl ascultă, scoțând exclamațiile potrivite: „Absolut!“, „Corect!“ Parcă se afla într-un taxi londonez. Zece minute mai târziu pătrundeau în satul fals din Buckinghamshire, cu butaforiile sale de conac și biserică, unde era ascuns comandamentul operațiunilor de bombardament.

– Vin îndată, îi spuse șoferul înainte de a coborî cu o cutie de clișee.

Putea distinge în beznă clădirea unde le raportase planificatorilor despre baza de la Peenemünde în vara trecută. Construiseră o machetă la scară, pe baza fotografiilor analizate de ea – centrala electrică și fabrica de oxigen lichid așezate la vest, iar principalul poligon de testare, atelierele și fabrica la est. Fuseseră interesați mai ales de spațiile de locuit pentru civili, cu școala aferentă, și de barăcile trupei. Când se interesase care era motivul acestei atenții speciale, un tânăr cu aer solemn, ca de preot, îi răspunsese că plănuiau să atace chiar înainte de răsărit, când oamenii de știință și tehnicienii vor fi dormind încă, pentru a ucide cât mai mulți posibil: „Personalul ne interesează în aceeași măsură ca instalațiile“.

Raidul fusese organizat într-o noapte cu lună plină din august. Oamenii de la Medmenham fuseseră alertați cu o oră înainte de decolarea flotei formate din șase sute de bombardiere grele, patru mii de aviatori și două mii de tone de exploziv. La apusul soarelui, după ce răsărise luna, se așezase pe malul Tamisei și încercase să-și imagineze bombardierele Lancaster traversând, în formație strânsă, Marea Nordului. Mike îi spusese mai târziu că pierduseră patruzeci de avioane. Când secțiunea lui Dorothy Garrod analizase fotografiile de recunoaștere post-raid, efectuate a doua zi, constataseră cu mâhnire că multe dintre instalații scăpaseră neatinse, dar din casele și dormitoarele colective nu mai rămăseseră decât ruine fără acoperișuri, care în imaginile lui Kay semănau cu cele de la Pompeii.

Șoferul reveni. Închise ochii și se prefăcu adormită, ca să evite conversația, dar după cinci minute ațipi de-a binelea și se trezi abia când duba se oprise brusc și în jur începuseră să se audă voci bărbătești.

Peste câmpiile de la marginea orașului răsărise un fel de soare, parcă fără să vrea. Dincolo de gardul din plasă metalică se vedeau hangarele aerodromului și turnul de control. Din spatele lor, dinspre Western Avenue se auzea vuietul traficului de dimineață în direcția Londrei. Șoferul coborî fereastra, iar un polițist al RAF vârî capul în mașină și îi ceru actele lui Kay. Le studie atent și le compară cu niște documente pe care le avea agățate de o tăbliță. I se părea că totul merge prea încet – mult prea încet – și începu să se teamă că, în ultima clipă, greoaia birocrație militară ar putea s-o trimită înapoi de unde venise.

– Este în regulă, doamnă. Vă rog să veniți cu mine, îi zise dându-i hârtiile înapoi.

– Vă mulțumesc pentru transport. Și pentru ceai. Și pentru țigară, îi spuse șoferului.

Coborî din mașină și îl urmă pe polițist în interiorul bazei aeriene. Nu mai fusese niciodată la Northolt, dar semăna izbitor cu Benson. Aceeași briză peste spațiile întinse, același miros omniprezent de kerosen, clădirile joase, impersonale, același sentiment că nimic nu este mai permanent decât provizoriul, totul pe fundalul zgomotului făcut de avioanele Spitfire care aterizau sau decolau. După șoferul prea vorbăreț, polițistul se dovedea, din fericire, taciturn. O conduse prin spatele clădirii administrative, dincolo de niște straturi de flori separate cu borduri albe de cărarea acoperită cu zgură, pe o ușă îngustă și un coridor întunecos, până la o sală de așteptare cu scaune de lemn în jurul pereților și o fereastră metalică lângă o ușă care dădea spre o alee din beton. Echipa de la sol alimenta un bimotor mare, de transport. Era un Dakota. Îl recunoscuse după tabelele de identificare pe care le învățase pe dinafară la Medmenham.

Se așeză în dreptul ferestrei ca să urmărească preparativele. O mașină de stat-major Morris 8, vopsită în albastrul-cenușiu al RAF, se opri în fața aparatului de zbor. Pe bancheta din spate îl recunoscu pe căpitanul-comandor Knowsley, cel care arăta ca un director de bancă. Se uita la avion și își ajusta nervos tunica. Din partea cealaltă venea o femeie între două vârste, îmbrăcată în uniforma corpului auxiliar, cu două trese pe umăr – cu un grad peste Kay. Șoferul începu să descarce de pe platforma din spate a

mașinii o serie de cutii din lemn și tuburi care arătau ca niște hărți rulate. În spatele Morrisului se opri cu scârțâit de frâne un autobuz, din care apăru o femeie sergent WAAF, urmată de alte șase tinere drăguțe, fiecare ducând în mână câte o valijoară. După ele coborâră șapte femei ofițer. Le privi cu aprehensiune, căci nu fusese niciodată capabilă să se alăture unei bande, mai ales când era deja formată. Chicotelile lor îi aminteau de o echipă școlară de lacrosse[12] în deplasare. Își ridică propria valiză și ieși pe bordura betonată.

Nimeni nu-i acordă nici o atenție. Grupul de femei se pregătea să urce în avion. O altă membră WAAF, foarte slabă, supraveghea activitatea echipei de la sol, care încărca tuburile și cutiile în cală.

Knowsley, cu spatele la ea, discuta cu pilotul. Îi așteptă politicoasă să termine.

– Domnule căpitan-comandor?

Bărbatul se întoarse spre ea și o examină curios prin ochelarii cu rame negre.

– Sunt sublocotenentul Caton-Walsh, domnule, se prezentă salutând cu mâna la beretă.

– Oh, desigur. Ne-am cunoscut la Ministerul Aerului. O salută la rândul lui. Cicely! Ți-am adus un recrut nou, o strigă pe colega însărcinată cu supervizarea plecării.

Femeia păru deranjată de întrerupere și se apropie încruntată. Kay o salută regulamentar. Avea o figură inteligentă, dar aspră și lipsită de umor.

– Locotenentul Sitwell este observatorul nostru științific. Fă cunoștință cu sublocotenentul Caton-Walsh, de la Medmenham, făcu Knowsley prezentările.

– Medmenham, așadar, știi să folosești o riglă de calcul? o întrebă adresându-i o privire sceptică.

– Da, doamnă.

– Logaritmi?

– Da.

– Te pricepi cât de cât la matematică?

– Puțin, da.

– Ai auzit vreodată de Euler?

– Nu, doamnă, răspunse Kay regretând din tot sufletul.

– De Jacobi, de Legendre?

Negă din cap, fără să mai deschidă gura.
– Dar de teorema curbei balistice ai auzit?
– Nu.
– Atunci nu te pricepi deloc! oftă Sitwell. În fine, presupun că nu ești mai prejos decât restul. Ar fi momentul să urci la bord.
– Da, doamnă. Vă mulțumesc, spuse Kay salutând din nou.

Ușa avionului era chiar sub aripă. Vag umilită, urcă scara și se apleacă pentru a pătrunde în cabina întunecoasă și aglomerată, cu zece scaune pe fiecare parte, dispuse față în față. Aproape toate erau ocupate de noile ei colege și de câțiva ofițeri de infanterie. Ferestrele pătrate din spatele scaunelor lăsau să intre puțin din lumina dimineții. Pasagerii stăteau cu bagajele la picioare. Se strecură cu dificultate pe culoar, până la un loc liber din stânga, aproape de cabina piloților.
– Îmi dați voie?
– Sigur, doamnă.

Sergentul WAAF se dădu într-o parte fără chef, doar cât să-i permită să se așeze, apoi întoarse ostentativ capul în partea opusă. Kay zâmbi și adresă câteva saluturi în stânga și în dreapta. Toate femeile evitară contactul vizual. Nici nu-și intrase în funcție, și se făcuse deja nepopulară. Ei bine, să le ia naiba! Începând cu uscata aia ca un băț care le conducea, își spuse în sinea ei. Trase de cele două secțiuni ale centurii de siguranță de sub vecinele din stânga și din dreapta și le atașă.

În partea din spate a cabinei, locotenentul Sitwell și căpitanul-comandor intrară și ocupară ultimele locuri dinspre coadă. Un membru al echipei de la sol strânse scara și trânti ușa. Motoarele prinseră viață cu un scrâșnet înfundat. Elicele începură să taie aerul. Sunetul se transformă într-un huruit continuu și, cu o smucitură, avionul începu să ruleze spre pista betonată.

Era prea zgomot ca să vorbească. Toți pasagerii se uitau fix înainte. Tensiunea era aproape palpabilă. Rata de accidente la astfel de zboruri era notorie. Chiar și în această etapă a războiului, era posibil să dea peste un avion de vânătoare al Luftwaffe rătăcit. Femeia din fața ei dădea mărunt din buze. Se ruga, își dădu seama Kay după câteva secunde de confuzie. Jenată, întoarse capul spre fereastră. Dureros de conștientă de propria-i frică, încercă să se concentreze asupra spectacolului decolării. Prin urmare, asta era: oprirea în capătul pistei, accelerația violentă, care te făcea să-ți pierzi echilibrul, clădirile și copacii care defilau tot mai rapid, apoi ridicarea, care

îți făcea stomacul să rămână parcă în urmă, și dispariția peisajului. Aeronava Dakota viră spre stânga, cutremurându-se și scârțâind din toate încheieturile. Apucă să mai zărească mașinile de pe Western Avenue și acoperișurile roșii ale caselor, dar toate se pierdură în fuioare de nori.

Păreau să urce prea abrupt pentru puterea motoarelor. Avionul tremura și pârâia îngrozitor. Fata din fața ei nu se mai ruga, plângea de-a dreptul. Kay se agăță cu toate forțele de marginile metalice ale scaunului. Parcă erau într-un submarin care se forța să urce din adâncuri. După ceea ce li se păruse o eternitate, dar nu durase probabil decât câteva minute, depășiră în sfârșit plafonul de nori și cabina fu inundată de lumină. Avionul se îndreptă. Lângă ei, la circa trei sute de metri, se vedea un Spitfire care menținea aceeași viteză. Prin fereastra de vizavi văzu încă unul. Se părea că li se dăduse o escortă. Fie călătoreau împreună cu o persoană foarte importantă, pe care ea nu o recunoscuse, fie obiectivul era chiar unitatea lor din Corpul auxiliar feminin.

Atmosfera se mai relaxă la vederea celor două avioane de vânătoare. Fata din fața ei se oprise din plâns. Kay se scotoci prin buzunare, scoase o batistă, își desfăcu centura de siguranță și i-o întinse, aplecându-se în față.

– Vă mulțumesc, doamnă, se smiorcăi sergentul.

Se șterse la ochi, după care vru să-i dea batista înapoi.

– Păstrează-o. Eu sunt Kay Caton-Walsh.

– Ada Ramshaw este numele meu, doamnă.

– Unde ai lucrat înainte?

– La sistemul radar integrat de la Stanmore. Aveți idee unde mergem, doamnă?

– În Belgia, cred.

Avionul se smuci violent, săltând-o din scaun. Își atașă repede centura la loc. Urmară cincisprezece minute de turbulențe. Erau aruncate în toate părțile ca niște marionete dezarticulate. În dreapta lui Kay, la câteva scaune distanță, o femeie vomita de zor peste propria-i valiză. Mirosul dezgustător se răspândi rapid în toată cabina. Simțind convulsii elocvente în stomac, își acoperi nasul cu mâna și întoarse capul, din nou, spre fereastră. Norii se întindeau ca o mare înspumată dedesubt. Se întrebă dacă trecuseră de coasta Angliei și încercă să vizualizeze una dintre hărțile pe care le studia la Medmenham. În linie dreaptă, cursul spre Belgia i-ar fi dus pe la nord de Dover, peste Marea Nordului, până la Ostende. Care era distanța? Cam

două sute patruzeci de kilometri. Care era viteza de croazieră a unui avion Dakota? În jur de trei sute douăzeci de kilometri pe oră? Înseamnă că nu mai aveau mult.

Cincisprezece minute mai târziu, schimbarea de presiune resimțită în urechi o anunță că începeau să coboare. Obiectul asemănător cu o fântână albă care îi reținuse privirea se ridica precum un vârf de ac, cu o viteză incredibilă, într-un unghi de aproape patruzeci și cinci de grade, undeva la distanță. Pe măsură ce căpăta altitudine, conul vaporilor de condensare din urma sa își lărgea diametrul și se împrăștia, lăsând în urmă un arc frânt. Continuă să se holbeze hipnotizată câteva clipe, apoi, fără să-și dea seama, o scutură de umăr pe femeia ostilă din dreapta ei.

– Hei, uită-te! Este ceea ce cred eu că e?

– Dumnezeule, o nenorocită de rachetă! Fetelor, uite o V2!

Toată lumea din partea stângă a aeronavei se repezi la fereastră, urmată prompt de pasagerii din partea dreaptă, care se aplecară peste umerii lor. Aparatul de zbor se aplecă pe o parte, făcându-le să cadă una peste cealaltă. Ușa cabinei piloților se deschise brusc și se auzi vocea unui bărbat:

– Stați naibii jos! Destabilizați avionul!

Își reluară locurile. Kay se ghemui în scaunul ei. Suci capul cât de mult putu pentru o ultimă imagine, dar racheta dispăruse în drumul ei spre Londra.

Distinguished Flying Cross – decorație rezervată ofițerilor de aviație
Joc cu mingea, pe iarbă, asemănător cu hocheiul

9

În pădurea Scheveningen, Graf stătea în picioare într-o tranșee, urmărind cu binoclul traiectoria estimată a rachetei, care dispăruse de mai puțin de un minut printre nori. Aspectul aburilor de evacuare fusese normal în timpul lansării. La patru secunde de la decolare, mișcarea de înclinare la patruzeci și șapte de grade fusese executată perfect. Chiar și așa, continua să scormonească înfrigurat cerul în direcția din care se auzea încă un vuiet tot mai slab. În jurul lui, militarii din plutonul de lansare stăteau încă ghemuiți, protejându-și capetele cu mâinile. Dezastrul din noaptea trecută îi vindecase de curiozități. În sfârșit, coborî binoclul de la ochi.

– Gata. A plecat. Zona e sigură.

Bărbații începură să se ridice încet. Regimentul era format din două categorii de oameni, observase Graf. Cei mai în vârstă, cinicii, văzuseră atâta moarte pe Frontul de Est, încât pentru ei misiunea din Olanda ocupată reprezenta o cură de odihnă binemeritată; nu-și doreau altceva decât să supraviețuiască războiului. Adolescenții, abia ieșiți din instrucție, erau mai angajați ideologic în favoarea cauzei, dar și mai fricoși. Dacă judecai după totalul de ochi roșii și chipuri albe, emaciate, împărțit relativ egal, ambele grupuri dăduseră iama peste noapte în rezervoarele de alcool metilic. Lui Graf îi venea greu să-și dea seama dacă oamenii erau impresionați de siguranța lui, dacă nu cumva îl considerau un fanfaron sau, pur și simplu, îl urau pentru că, împreună cu alți oameni de știință, le pusese în mâini o armă atât de periculos de instabilă. Probabil toate trei la un loc.

Se săltă afară din tranșee. După zgomotul lansării, încă își simțea urechile ca umplute cu vată. Îi luă câteva clipe ca să-și dea seama că cineva îl striga. Văzu capul locotenentului Seidel ieșind printr-unul dintre hublourile vehiculului de lansare. Îi făcea de zor semne cu mâna.

– Graf!

– Ce este?

Comandantul plutonului își făcu mâinile pâlnie în dreptul gurii. Striga ceva, dar lui Graf îi era imposibil să înțeleagă ce spune.

– Nu te aud! urlă la rândul lui, ridicând brațele în semn de neputință.

Seidel indică spre locul unde stătea, părând să-i ceară să nu se mişte, apoi dispăru în blindat.

Graf începu să bată mărunt din picioare şi să-şi sufle în palme ca să se încălzească. Era încă o dimineaţă friguroasă de noiembrie, dar măcar nu ploua – slavă Domnului! Pădurea era complet îngheţată, cu excepţia cercului de lângă masa de lansare, unde gheaţa se topise. Încercă să se uite în altă parte. Nu-şi putea scoate din minte scena de la situl de lansare 76 – craterul adânc de şase metri, vehiculul de control al lansării arzând ca un furnal, resturi umane şi bucăţi de uniforme atârnând prin brazi ca nişte decoraţiuni de Crăciun sinistre. Doisprezece oameni – o jumătate din plutonul de tragere – morţi sau imposibil de identificat. Rămăsese la faţa locului până la evacuarea ultimului rănit. Odată revenit în camera de hotel, se chinuise să adoarmă şi, când reuşise, îl visase pe Wahmke, la Kummersdorf, în halatul alb de laborator, fumând o ţigară şi întorcându-se spre el cu un zâmbet enigmatic chiar înainte să aprindă jetul de apă oxigenată. O luase la goană printre copaci, iar standul de testare distrus, cu cadavrele carbonizate din jur, şi scena la care asistase în pădure se contopiseră într-un singur coşmar. Se trezise strângând atât de tare pătura în mâini, încât îl dureau degetele.

Seidel se apropie prin vegetaţia înaltă, fluturând braţele ca să se dezmorţească.

– Bună dimineaţa, Graf, i se adresă, fără să-şi mai bată capul cu salutul nazist. Ai reuşit să dormi?

– Puţin. Tu?

– Eu? Eu întotdeauna dorm bine. Ai auzit că bietul Stock a murit în dimineaţa asta?

– Nu, nu ştiam. Când l-au luat încă respira.

Strânse ochii, încercând să gonească imaginea.

– În fine, şi-a dat duhul. E mai bine, căci suferea cumplit. Plutonul lui trebuie să fie reconstituit. Huber a convocat o şedinţă la cartierul general. Te invită şi pe tine.

– Mă invită sau îmi ordonă?

– Îţi ordonă, dacă preferi.

– Ce vrea de la mine?

– Să priceapă ce a mers prost, cred.

– Ce a mers prost? Proastă a fost insistența lui să executăm douăsprezece lansări pe zi.

– Ei bine, dragul meu, vei avea plăcerea să i-o spui în persoană. Până atunci, vrea să facem o inspecție la fața locului, să căutăm indicii. Hai, te duc cu mașina.

Se îndreptară spre autovehiculul locotenentului. Când ajunseseră destul de departe de zona de lansare, Graf scoase pachetul de țigări și îi oferi una lui Seidel, care acceptă pe loc. Se opriră să le aprindă. Erau cu înlocuitori de tutun, dezgustătoare, parcă fumai rumeguș. Trase un fum și privi fix capătul incandescent. Nu se grăbea să ajungă la locul dezastrului.

– Ce fel de indicii își închipuie colonelul c-o să găsim?

Seidel îl privi cu milă.

– De nici un fel. Nu vrea decât să-și acopere fundul în fața lui Kammler.

Kammler era generalul însărcinat cu ofensiva V2. Un țăcănit, în opinia generală.

Graf izbucni în râs, fără să vrea.

– Ești așa un cinic, Seidel!

– Înainte de război eram avocat, sunt antrenat să fiu cinic.

Cinci minute mai târziu se hurducau înspre Wassenaar în micul Kübelwagen al locotenentului, cu capotă de pânză și scaune metalice. O dună lungă și gri, care ducea spre mare, rezista eroic asaltului copacilor. Spre deosebire de pădurea de la Scheveningen, aceasta era plină de vile cochete. Proprietarii lor, în general oameni bogați, fuseseră mutați cu doi ani înainte, ca să permită crearea unei zone de securitate lată de trei kilometri de-a lungul coastei. Seidel încetini și viră la stânga, către mare. Se opriră la un post de gardă, prezentară legitimațiile și trecură mai departe. Prin porțile metalice înalte se vedeau aleile cu pietriș, invizibile în bezna din noaptea trecută. Traversară o peluză invadată de vegetație și plină de frunze moarte, apropiindu-se de casele cu acoperișuri ascuțite. Unele erau mari cât niște palate. Păreau pustii, cu excepția uneia, în fața căreia stătea parcată o mașină de stat-major.

– Ce se întâmplă aici?

Seidel încetini și aruncă o privire peste umăr.

– Aici este bordelul.

– Glumești? Credeam că-i la Scheveningen.

– Să nu cumva să calci pe acolo! Bomba aia care colcăie de sifilis e pentru trupă. Aici e bordelul ofițerilor.

Seidel apăsă din nou pe accelerație. După ultima casă urma o vastă zonă liberă, probabil un fost teren de golf, apoi drumul intra într-o rezervație de vânătoare. Graf își amintea senzația de sălbăticie pe care o trăise în noaptea precedentă. Apăru un semn: „Zonă interzisă. Se trage fără somație!“ Bariera de securitate era ridicată, iar paznicii nu se vedeau pe nicăieri.

Graf se așteptase să găsească semne de activitate – patrule, echipe de curățenie –, însă zona de lansare părea complet abandonată. În mijlocul copacilor se distingeau vegetația pârjolită, crengile complet lipsite de frunze și pământul răvășit, care lăsa să se vadă rădăcinile. Locul părea bântuit. Butucii înnegriți arătau ca și cum ar fi fost bombardați. Scena îi amintea de niște fotografii de pe Frontul de Vest pe care le văzuse mai demult. Seidel opri în mijlocul cărării și stinse motorul. Tăcerea profundă era întreruptă doar de ciripitul obișnuit al păsărilor și de croncănitul găunos al porumbeilor.

Coborâră din mașină și porniră spre situl de lansare. Fiecare pas ridica un norișor de cenușă. Aerul era îmbâcsit de un miros greu, de combustibil ars și funingine. Peste tot se vedeau resturi din rachetă – bucăți de tablă înnegrită din fuzelaj, secțiuni de țeavă din sistemul de alimentare, o turbopompă, duze de evacuare. Un fragment de eleron se înfipsese în trunchiul unui copac. Masa de lansare era topită, deformată. În ciuda blindajului greu, autoșenilata de control fusese doborâtă de suflul exploziei și arsese complet. Stătea răsturnată pe spate, ca un cărăbuș gigantic.

– Dumnezeule, ce s-a întâmplat aici? exclamă Seidel. Ai fost de față?

– Am văzut explozia de la distanță. Am avut noroc. Graf își lăsă ochii să i se plimbe asupra obiectelor mari, evitându-le cu grijă pe cele mici. Numai gândul la ce ar fi putut vedea sau la resturile pe care călcau îl făcea să se cutremure. Peste câteva clipe reluă: Racheta a ajuns cam la nivelul copacilor, apoi a părut să rămână fără propulsie. S-a prăbușit înapoi, și rezervoarele de combustibil au luat foc. În scurt timp a explodat și încărcătura de luptă. Aici. Vino să-ți arăt.

Se opri pe marginea craterului cu o mână în buzunar și cealaltă acoperindu-i nasul și gura. Începu să examineze amestecul de rădăcini, pământ negru și bucăți de metal. Pe alocuri se mai vedeau ridicându-se dâre de fum, căci sub stratul de pământ răscolit încă ardeau focuri mocnite.

– Ați reușit să faceți o porcărie extrem de distructivă, Graf, observă Seidel clătinând din cap.
– Știu. Aș fi vrut s-o pot face mai sigură.
Nici nu mai știa la câte eșecuri asistase la Peenemünde, însă măcar acolo operatorii stăteau la distanța sigură de un kilometru, iar rachetele nu erau dotate cu încărcături explozive. Câteodată, motorul pornea și racheta începea să devieze încă din faza inițială; giroscoapele supracorectau, iar aparatul începea să facă piruete prin aer, ca un ac de cusut. Câteodată reușea să se îndrepte și dispărea în Marea Baltică, Dumnezeu știe pe unde. În alte dăți exploda în zbor, deschizându-se ca o crizantemă roșie. Sau făcea buclă după buclă și se prăbușea în mare ori în pădure. Sau se înălța câteva zeci de metri și rămânea perfect dreaptă până începea să se încline într-o parte. Sau carcasa se rupea și combustibilul în flăcări țâșnea în jeturi prin spărtură, până ce racheta exploda de tot. Sau cădea perfect paralelă cu solul, ca o cucoană leșinată. Sau rămânea lipită de masa de lansare și exploda pe loc. Oh, da, Graf era expert în lansări ratate.
– Ai vreo teorie? îl întrebă Seidel, aducându-l cu picioarele pe pământ.
– Am câte vrei, îi răspunse ridicând din umeri. O sudură proastă. O valvă înghețată. O pană de motor. Un scurtcircuit pe undeva, în compartimentele de control. Ori poate o pală de vânt mai puternică a împins-o în copaci. Cred însă că a apărut o problemă la controlul radio și n-au mai avut timp să oprească motorul.
Într-o țară mai sănătoasă la cap și în timpuri normale, proiectul ar fi fost abandonat sau, cel puțin, redus ca amploare până la soluționarea problemelor tehnice. Dar von Braun se apucase să facă promisiuni ca să-i sporească finanțarea, promisiunile lui fuseseră crezute, iar Peenemünde se tot extinsese, sub forța optimismului său irepresibil. În cel de-al doilea an al războiului, pe lângă standurile de testare, birourile, atelierele și tunelurile aerodinamice, fusese construită o fabrică uriașă, pentru producția de masă. Prima dintr-o serie de trei, era mai mare decât două terenuri de fotbal puse unul lângă celălalt. Ieșise din pământ și un orășel pentru ingineri și familiile lor, cu școală și cinematograf. Aveau până și un tren, la fel de modern ca S-Bahn-ul de la Berlin, care transporta mâna de lucru. Toate astea pentru o rachetă care nu zburase încă.
– Ce-ar fi să facem un ocol, tu în direcția asta, iar eu în cealaltă? Așa, putem spune că am inspectat zona și plecăm naibii de aici.

Seidel o luă la pas prin pădure. Graf mai privi o dată groapa fumegândă. Parcă era craterul unui vulcan, își spuse. Un Vezuviu făcut de om. Făcu stânga-mprejur și se întoarse printre copacii înnegriți. Nu peste mult timp găsi o piesă cu luciu metalic, surprinzător de ușoară, cam de lungimea brațului său, de forma lamei unei vâsle. Era una dintre cârmele din grafit care controlau jetul. Fusese o descoperire extraordinară. O învârti în mâini, examinând-o emoționat. Înainte să le vină ideea cu grafitul utilizaseră pale pentru jet făcute dintr-un aliaj de tungsten cu molibden, fără succes. Își aminti ziua în care reușiseră să facă racheta să zboare perfect. O sâmbătă din octombrie 1942, la ora patru după-amiaza. Cerul era perfect senin deasupra Mării Baltice. Celelalte două încercări, una în iunie și cealaltă în august, fuseseră niște eșecuri usturătoare, în fața unor grupuri de personalități venite special să asiste. Putea spune acum, fără să exagereze, că dacă ar fi ratat și a treia oară, programul ar fi fost abandonat.

Asistase la test de pe acoperișul fabricii de asamblare, împreună cu von Braun și câțiva ofițeri, la doi kilometri de locul de lansare. Văzuse prin binoclu racheta strălucind în soarele neobișnuit pentru acea perioadă a anului, pe fundalul mării. Pe un ecran se transmiteau imaginile de la o cameră de filmat amplasată mai aproape. Numărătoarea inversă răsunase în megafoane peste tot orășelul. Mii de oameni așteptau cu sufletul la gură. Era o desincronizare stranie între ceea ce se vedea prin binoclu, în culori vii, și imaginea tremurătoare de pe ecranul alb-negru al televizorului – lumina orbitoare a aprinderii, apoi tunetul înfundat, când sunetul ajunsese la ei. După câteva secunde de așteptare înfrigurată, racheta se înălțase spre cer.

Un semnal electronic Doppler, tot mai ascuțit, invadase megafoanele în timpul fazei de ascensiune. O voce calmă, rece, descria fiecare etapă a zborului. După patru secunde de la decolare, racheta se înclinase ușor. După douăzeci și cinci de secunde rupsese bariera sunetului, iar Graf încetase să mai respire. Sfidând predicțiile unor experți în aerodinamică, aparatul nu se dezintegrase la contactul cu masa de aer comprimat. La patruzeci de secunde, pe cer se văzuse o dâră albă, iar Graf se temuse că a explodat, dar nu erau decât aburii de evacuare, purtați deja de curenți. Racheta continua să zboare, un punct incandescent la capătul unei lănci albe de vapori. Semnalul Doppler aproape că nu se mai auzea.

După un scurt moment de tăcere, străzile din jur explodaseră în ovații, strigăte de bucurie și aplauze. Von Braun se întorsese spre el, îi scuturase

mâna și îl apucase strâns de umăr. Ochii îi străluceau, la fel de albaștri ca cerul baltic, holbați și umezi. Ochii unui vizionar. Ochii unui fanatic.

– Am reușit! Am reușit!

În noaptea aceea, Dornberger dăduse o petrecere pentru inginerii-șefi. Se îmbătaseră toți criță. Dornberger ținuse să rostească un discurs pompos, pe care îl tipărise apoi și li-l dăduse cadou, împreună cu meniul, când descoperise că nimeni nu-și mai amintea ce spusese. Graf încă îl avea pe undeva. Oricum, îl știa pe dinafară.

„În istoria tehnologiei există câteva momente care pot fi considerate de importanță decisivă: am invadat spațiul cosmic cu racheta noastră și, pentru prima dată – ascultați-mă cu atenție –, am utilizat spațiul pentru a conecta două puncte terestre. Am pus la punct o modalitate de propulsie care deschide calea zborului interplanetar. Pe lângă pământ, aer și apă, am adăugat o nouă dimensiune, spațiul, pentru viitoarele conexiuni intercontinentale. Această zi din octombrie 1942 marchează începutul unei noi ere în istoria transporturilor – era zborului cosmic."

Discursul demonstra în ce măsură Dornberger – artileristul pragmatic și ambițios, care inițial nu dorise altceva decât o versiune îmbunătățită a tunului de la Paris – căzuse sub vraja lui von Braun. Nici Hitler nu scăpase. Von Braun și Dornberger îl vizitaseră la cartierul său general din Prusia Orientală, luând cu ei o rolă de film de 35 de milimetri cu înregistrarea lansării, un dosar de schițe și modele din lemn fabricate la scară, reprezentând racheta însăși, vehiculul de control și buncărul pe care armata își propunea să-l construiască pe coasta Canalului Mânecii, căci așa era planificată pe atunci bombardarea Angliei. Vizita se produsese la scurt timp după înfrângerea de la Stalingrad, când Hitler era disperat să găsească ceva – orice – suficient de puternic și de nou încât să întoarcă sorții războiului în favoarea Germaniei. Câteva mii de avioane sau de tancuri în plus n-ar fi fost suficiente. Venise vremea rachetei.

– N-ai avut emoții? îl întrebase Graf după aceea.

– Deloc! Am aterizat în mijlocul unei păduri uriașe și am fost conduși la complexul lui. În viața mea n-am văzut măsuri de securitate atât de drastice. Cercuri concentrice, cu diferite grade de protecție, în mijlocul cărora se află sala lui de proiecție. Foarte confortabilă, cu mai multe rânduri de fotolii. Ne-am aranjat machetele pe o masă, am pregătit filmul cu lansarea și am așteptat. Au trecut câteva ore bune, apoi cineva a urlat „Führerul!" și a

apărut, însoțit de Keitel, de Jodl, de Speer și de aghiotanții lor. Trebuie să admit că arăta destul de dărâmat, cocârjat și alb ca varul la față. Mâna stângă parcă avea o viață proprie, când s-a așezat a trebuit să și-o țină cu dreapta, atât de rău îi tremura. Stătea în primul rând, între Keitel și Speer. Eu m-am plasat lângă ecran și am spus: „Mein Führer, cu permisiunea dumneavoastră, am dori să raportăm despre progresele înregistrate de Waffen Prüfen Unsprezece!“ Apoi am pocnit din degete, lumina s-a stins și a început să ruleze filmul. I-am explicat fiecare etapă și l-am văzut întinzându-se tot mai mult spre ecran, până a ajuns pe marginea fotoliului. Când racheta a decolat, ochii i s-au lărgit și a rămas cu gura căscată.

După ce s-au aprins la loc luminile, a stat o vreme trântit în fotoliu, fără să scoată o vorbă, adâncit în gânduri, cu privirea la ecranul alb. Nimeni nu îndrăznea să miște. În cele din urmă s-a ridicat și a zis: „Domnilor, vă mulțumesc. Dacă am fi dispus de aceste rachete în 1939, n-ar mai fi fost nevoie de nici o campanie militară, căci nimeni n-ar fi îndrăznit să ni se opună. De acum înainte, Europa și lumea întreagă au rămas prea mici ca să înghită un război. Cu astfel de arme, umanitatea nu-l va putea îndura.“ Apoi m-a promovat pe loc la gradul de profesor.

– Felicitări. Acum ce facem?

– Acum? Pentru prima dată de când se cunoșteau, von Braun păruse ezitant. Acum, vrea să-i construim zece mii de rachete.

– Graf! se auzi vocea lui Seidel de undeva dintre copaci. Ai terminat? Mergem?

– Vin imediat!

Paleta jetului era perfectă, aproape un obiect de artă. Își trecu palma peste forma netedă, simțind valțurile canelate care ajutau la dirijarea furiei gazelor arse. Degetele i se murdăriseră de mâzga neagră depusă în incendiu. Copleșit brusc de un sentiment de dezgust, întoarse spatele craterului și aruncă bucata de grafit cât putu de departe, în tufișurile pârjolite.

Cineva îl privea din spatele unui copac.

În prima clipă fu prea șocat ca să se miște. Silueta rămase și ea perfect imobilă – subțire, mai mult o umbră, cam de înălțimea unui copil, la trei pași distanță. De sub o șapcă bleumarin, muncitorească, o pereche de ochi se holbau la el din mijlocul unei fețe perfect albe.

Lui Graf îi trebuiră câteva secunde bune ca să proceseze toate detaliile. Avea de-a face cu un supraviețuitor din plutonul de lansare, uitat în urmă, în

stare de șoc? Era o fantomă? Nu că ar fi crezut în așa ceva. Simți cum i se ridică părul pe ceafă. Făcu un pas înainte, și apariția se evaporă în spatele trunchiului, apoi o rupse la fugă. Bun, deci nu era o stafie.

– Seidel! E cineva aici! strigă.

Porni în urmărirea intrusului, care se dovedea agil, dar nu suficient de puternic încât să-și forțeze înaintarea prin vegetația înaltă. În pofida avansului pe care-l avea, Graf reuși să-l ajungă destul de repede. Întinse mâna și îl rată prima dată, dar a doua oară reuși să-l agațe de gulerul hainei. Îl trase în spate, îl puse la pământ și se sui pe el, blocându-i brațele cu genunchii ca la o trântă între copii. Își dădu seama că avea de-a face chiar cu un copil. Un puști cu trăsături subțiri, delicate. Nu mică îi fu surpriza când, după ce îi scoase șapca, descoperi o claie de păr lung, blond. Stătea călare pe o fată de optsprezece-douăzeci de ani. Îi dădu părul la o parte de pe chip, ca să o vadă mai bine, dar creatura se smuci și-l mușcă puternic de un deget. Înjură și își trase mâna.

– Graf! Unde ești? auzi din nou vocea lui Seidel, venind de departe.

Fata începu să se zbată din nou, dar abandonă, văzând că n-avea nici o șansă, și rămase nemișcată. Ochii ei îl fixau, plini de teamă și de furie oarbă, ca ai unui animal prins în capcană.

Vocea locotenentului răsună iarăși, mai aproape de această dată.

– Graf! Ești bine? Sunt aici!

Trase un foc de pistol în aer. Trosnetul împușcăturii reverberă prin toată pădurea.

Graf întoarse capul în direcția din care venea zgomotul, apoi se uită din nou în jos, la fată. Cum să procedeze? Dacă ar fi denunțat-o lui Seidel, ofițerul ar fi fost obligat să o dea pe mâna SS-ului, care, cu siguranță, ar fi împușcat-o. Era doar un copil. Nu putea să facă asta. Își lăsă greutatea pe un picior, apoi pe celălalt, se ridică încet și începu să se îndepărteze. Fata nu schiță nici o mișcare. Poate că era handicapată? Poate o rănise, fără să vrea? Îi făcu semn din cap și șuieră:

– Fugi!

Nu-i trebuiră alte încurajări. Sări în picioare și se făcu imediat nevăzută.

– Graf!

– Sunt bine! Rămâi unde ești! O iau spre tine!

Porni cu pași mari prin iarba înaltă. Locotenentul îl aștepta proțăpit pe marginea craterului, cu arma în mână și o expresie iritată pe chip.

– Ce mama mă-sii se întâmplă? De ce strigai așa?
Aruncă o privire alertă peste umărul lui Graf, ca și cum ar fi bănuit că cineva îl urmărea.
– Mi s-a părut că văd pe cineva în pădure, dar nu era nimeni. Îmi pare rău. Locul ăsta mă scoate din minți.
– Te-am auzit alergând.
– Urmăream o fantomă.
Seidel îl privi de sus până jos, făcându-l să-și dea seama că haina îi era plină de noroi și de frunze pe piept. Încercă să se scuture. Mâna de care îl mușcase fata sângera puțin. Locotenentul părea să aștepte o explicație.
– Am căzut.
– Ai căzut? Tonul și modul cum ridicase din sprâncene arătau clar că artileristul nu-l credea. După o scurtă pauză, vârî pistolul în tocul de la brâu. Hai, să mergem.

10

Avionul Dakota pierdea rapid altitudine, scuturându-se atât de violent încât Kay putea vedea cum se contorsionează fuzelajul. Nu-ți trebuia foarte multă imaginație ca să-l vezi rupându-se într-o mie de bucăți. În ultimele câteva minute, alte două pasagere se despărțiseră horcăind de micul dejun. Mirosul din cabină era lipicios, omniprezent, insuportabil. Se lupta din răsputeri cu propriile accese de greață la fiecare hurducătură, când centura de siguranță îi tăia pielea de pe abdomen.

Se forță să se uite pe geamul din fața ei, la norii albicioși. Pe sticla exterioară se scurgeau firicele de apă, ca niște stropi de transpirație. Strânse și mai tare marginile metalice ale scaunului. Aparatul de zbor se înfipse vertiginos în stratul de nori, amintindu-i de un ascensor expres. Acum, norii își schimbaseră culoarea. Erau gri, umflați de ploaie. Se întoarse spre hubloul din spatele ei. Coborau către un oraș. Distingea clar străzile și acoperișurile roșii, câteva turle de biserică în zare și, dincolo de ele, un râu lat, navigabil, mărginit de docuri și macarale de marfă, ca o cheie cu o coadă lungă și dinți proeminenți. Cunoștea modelul din imaginile studiate la Medmenham, așa că atunci când vecina de lângă ea o întrebase unde se află, îi răspunsese scurt că ajunseseră la Ghent.

Se aștepta să aterizeze pe o pistă de aeroport, ca la Northolt, așadar, nu mică îi fu mirarea când descoperi că avionul urma să se așeze pe un câmp. Copacii îi defilau prin față cu viteză amețitoare. Se încordă, așteptând impactul. Atinseră solul și aparatul sări din nou în aer, apoi încă o dată și încă o dată, până când începu să ruleze rapid pe solul denivelat. Oprirea bruscă le proiectă violent în față. Motoarele tăcură.

– Doamne sfinte! A fost oribil! exclamă unul dintre ofițerii de infanterie.

Kay râse ușurată, împreună cu toți ceilalți.

Niciodată nu se bucurase mai mult că a ajuns undeva decât în dimineața aceea de noiembrie. Străbătu culoarul central cu valiza în mână, grăbindu-se să scape de atmosfera fetidă din cabină, să respire aer proaspăt și să pășească prin iarba umedă. Baza RAF nu era deloc spectaculoasă: câteva corturi militare mari, o cisternă, două camioane, o mașină de stat-major și șase jeepuri, dintre care unul era echipat cu o mitralieră. Simplitatea aceasta

aproape primitivă îi dădea fiori. Făcu o serie de ture înainte și înapoi, trăgând cu nesaț aer în piept și înfigându-și pantofii în pământul moale. Așadar, asta era Belgia – o țară ocupată de dușman până în urmă cu mai puțin de trei luni. Atât și nimic mai mult. Aici era *războiul*. Faptul că celelalte femei din WAAF continuau s-o ignore ostentativ nu o mai deranja câtuși de puțin.

Una dintre femeile-ofițer bătu din palme.

– Atenție la mine! După cum vedeți, transportul nostru este pregătit. Subofițerii merg cu camionul. Ofițerii să se îndrepte spre jeepuri. Îmi pare rău, fetelor.

Anunțul fu primit cu câteva bombăneli, dar fără resentimente.

Kay își ridică din nou valiza. Ofițerii se organizau pe grupuri de câte trei – două persoane în spate și una lângă șofer. Cum nu-și dorea compania căpitanului-comandor și a locotenentului Sitwell, încercă să rămână printre ultimele, în ideea că cineva se va milostivi și de ea. Până la urmă, din grupul principal se desprinseră două femei și veniră în direcția ei. Una era mai înaltă, blondă, trupeșă și drăguță, cu o față lată, luminoasă. Cealaltă, brunetă, era mai mică și mai slabă.

– Bună. Eu sunt Joan Thomas, se prezentă blonda.

– Kay Caton-Walsh.

– Iar ea e Louie Robinson.

Își strânseră mâinile.

– În față, sau în spate? o întrebă Joan.

– Cum vreți voi.

– Atunci, o să stăm noi două în spate și tu în față.

Cele două femei se suiră în mașină, cu valizele lor, iar Kay descoperi că în față nu era prea mult loc. Strânse genunchii într-o parte și își înconjură bagajul cu brațele.

– Doamnelor, se înclină șoferul amabil.

– Pentru tine, soldat, suntem ofițeri, se rățoi Louie la el.

– Desigur, doamnă.

Jeepul cu mitraliera îi depăși și ocupă locul din fruntea coloanei.

– Avem o escortă armată? se miră Kay.

– Mai sunt câțiva nemți prin zonă. Vă sfătuiesc să fiți foarte atente, îi răspunse șoferul pornind motorul.

Coloana se puse în mișcare. Zări câteva fețe în obscuritatea camionului acoperit cu prelată. Nu le invidia, dar jeepul nu era cu mult mai comod. Avea un acoperiș mic de pânză și era deschis în laterale. Își trase mai bine pardesiul, ca să-și apere genunchii de frig. Ieșiră de pe terenul de aterizare, o apucară pe un drum de țară, apoi făcură stânga, pe drumul principal.

Scaunele din spate erau fixate mai sus decât cele din față. Joan se aplecă deasupra ei și îi strigă în ureche:

– De unde vii, Kay?

– De la Medmenham, îi răspunse lăsându-se puțin pe spate. Voi sunteți toate de la Stanmore, dacă am înțeles corect?

– Da, de la sistemul radar integrat.

– Mă simt ca o străină.

– Oh, nu spune asta! Suntem o gașcă prietenoasă, nu-i așa, Lou?

Lou mormăi o aprobare.

– E bine de știut. Îți mulțumesc, răspunse Kay.

– Cu plăcere.

Joan se lăsă încântată înapoi pe spate. În oglinda retrovizoare, Kay constată că cele două femei se țineau de mână. „Ia te uită“, exclamă în sinea ei, apoi se concentră asupra peisajului.

Regiunea agricolă a Flandrei se întindea fără nici un obstacol în stânga și în dreapta, neprotejată de gardurile vii cu care era obișnuită din Anglia. Trecură pe lângă ferme și șoproane izolate, pe lângă o seră mare, cu aproape toate ferestrele sparte, și un șir de plopi desfrunziți, ca dinții unui pieptăn rupt. Traficul era aproape inexistent, cu excepția câte unui bătrânel pe o bicicletă rablagită. Cum era iarnă, câmpurile erau pustii. Nu se vedeau nici turme de animale. Întinderea cerului nu făcea decât să accentueze monotonia peisajului. În zare se vedea o formațiune de nori cenușii. Începuse să plouă încet.

Primul orășel în care intrară se dovedi complet abandonat. Lângă o biserică, nu departe de un monument din cupru verzui, ridicat în memoria eroilor din războiul din 1918, câțiva copii stăteau cu mânuțele întinse, ca niște cerșetori. Vehiculele militare trecură pe lângă ei fără să încetinească. Optimismul toamnei, când civilii îi întâmpinaseră pe eliberatorii britanici cu mormane de flori, părea să se fi epuizat de mult. Casele cu acoperișuri zdrobite de bombe sau de proiectile de artilerie se căscau spre cer.

„Dumnezeule, oamenii ăștia mor de foame“, avu o revelație bruscă și dureroasă.

Continuaseră spre vest cam o oră. Semnele războiului se vedeau peste tot – tancuri, pe transportoarele lor, parcate pe marginea drumului, țevile unei baterii antiaeriene ițindu-se din spatele unei palisade construite din saci de nisip. Un pod din piatră, ciuruit de gloanțe, era păzit de soldați. Clădirile păreau să fi fost arse absolut la întâmplare. Un câmp arăta ca suprafața Lunii, plin de cratere perfect circulare în care se strânsese apă. Se întrebă dacă era adevărat că nemții încă bântuiau prin zonă. Părea puțin probabil. Linia frontului se deplasase de câteva săptămâni. Poate că șoferul inventase povestea ca să le sperie.

Pe la prânz văzu un semn care anunța Mechelen, iar în scurt timp convoiul lor ajunse la periferia unui oraș, vuind pe o străduță îngustă, pietruită, mărginită de case mici. Culorile negru, galben și roșu ale steagului belgian atârnau la câteva ferestre de la etaj. În față, ridicându-se deasupra acoperișurilor, se vedeau turnurile unei biserici mari.

Camionul, cu coloana de jeepuri pe urme, părăsi strada și se angajă pe un pod jos care traversa un canal lat. În față, la distanță, pe ceea ce părea un teren viran, în spatele unor rânduri de sârmă ghimpată, se vedeau două vehicule mari, verzui și pătrățoase, dotate cu antene radio și radare pe acoperiș. Farfuriile radarelor erau orientate spre nord – către Haga, presupuse Kay. Se întoarse către colegele ei plină de entuziasm, dar cele două văzuseră și ele mașinile.

– GL Mark Three. Ultimul model de radar mobil, explică Louie cu aerul că era expertă.

La capătul podului, un semn de circulație galben indica la stânga spre Antwerpen și Sint-Niklaas și la dreapta către Heist-op-den-Berg, Leuven și Brussel. Ceea ce i se păruse de la distanță o biserică se dovedi a fi o poartă fortificată medievală, căreia îi fuseseră adăugate, probabil destul de recent, două turle urâte din ardezie neagră. Convoiul ocoli intrarea, străbătu o stradă lungă, frumoasă, cu case mari și magazine, după care se opri.

– Am ajuns? întrebă Louie din spate, oarecum surprinsă.

– Da, doamnă. Cartierul general al Grupului 33.

Kay își închipuise că sediul cartierului general era într-un conac mare, de țară, ca la Danesfield. În loc de asta, aveau în față un șir de case identice de secol nouăsprezece, cu balcoane străjuite de balustrade din fier forjat. Era

un imobil mare, dar lipsit de personalitate. Sări jos și trase scaunul în față, ca să le facă loc celor din spate să coboare. Camionul dispăruse.

– Ce s-a întâmplat cu sergenții?

– Au fost duse direct la barăci, răspunse șoferul. Cartierul general le este rezervat exclusiv ofițerilor.

Joan arătă cu degetul către un panou cu o inscripție în litere groase, gotice, de deasupra ușii: *Soldatenheim*. Scoase un râs nervos.

– Ar fi trebuit măcar să scoată aia de acolo.

Femeile din WAAF începuseră să se adune pe stradă, pe lângă valize. Un tramvai de modă veche, vopsit în crem, trecu zdrăngănind pe lângă ei, pe jumătate gol. Din spatele ferestrelor, câteva chipuri curioase se întoarseră să le privească. Căpitanul-comandor Knowsley își înfipsese mâinile în șolduri și examina clădirea de trei etaje. Mustața mică îi vibra ușor, ca a unui șoarece, își spuse Kay. Părea gânditor, ca în după-amiaza precedentă la Ministerul Aerului – un om care promisese mai mult decât putea livra, iar acum ar fi dat orice să fie înapoi la Londra. În cele din urmă, Knowsley se apropie de ușă și apăsă pe butonul soneriei. Aproape imediat îi deschise un sergent din RAF.

– Bine ați venit la Mechelen, domnule! îl salută. Vă așteptam.

Kay le lăsă pe celelalte să o ia înainte. Sergentul aștepta în antreul slab luminat.

– Puteți lăsa valiza la baza scărilor, doamnă. O veți recupera mai târziu. V-am pregătit o ceașcă de ceai și un sendviș la primul etaj.

Peste tot se vedeau urmele foștilor ocupanți, de la gravurile în mezzo-tinto cu lacuri și munți bavarezi care ornau casa scării până la inscripțiile gotice de pe ușile care dădeau pe palier: *Raucherraum*, *Esszimmer*, *Bibliothek*[13]. Pe o tablă albă se puteau citi anunțuri și instrucțiuni ale armatei germane. Sergentul îi urmări privirea.

– Îmi pare rău, doamnă, pentru toate astea. Începu să dea jos tablourile. De multă vreme voiam să scap de ele.

În prima sală, care dădea spre stradă, un aghiotant turna ceai. Un ibric cu lapte condensat era așezat alături, pe o măsuță, lângă câteva farfurii cu sendvișuri cu pește și cu pastă de carne. Cele două aveau exact același gust. Neștiind ce să facă, se duse la fereastră, căci de acolo putea supraveghea strada. Pe partea opusă, camionul armatei reapăruse și stătea parcat în fața a ceea ce părea să fie un sediu de bancă.

– Kay, ce faci? Nu sta ascunsă într-un colțișor. Vino să cunoști pe toată lumea.

Joan o luă de braț și o trase spre mijlocul camerei. Conversația încetă instantaneu și cinci perechi de ochi se îndreptară către ea.

– Ea este Joyce Handy… Barbara Colville… Gladys Hepple… Molly Astor… Flora Dewar…

Kay le repeta numele în timp ce făceau cunoștință, încercând să și le fixeze în memorie. Erau cam de vârsta ei și aveau aceeași extracție socială: tinere englezoaice bine educate din clasa de mijloc, cu excepția Florei, care avea accent scoțian.

– Tu ești cea de la Medmenham? o întrebă Barbara.

– Da, eu sunt.

– Cred că ești foarte specială.

– De ce?

– Am fost nevoite s-o lăsăm acasă pe Evelyn ca să-ți facem loc.

Acesta era, așadar, motivul pentru care se purtaseră neprietenos. Nici nu-i trecuse prin cap că cineva fusese scos din echipă din cauza ei.

– Îmi pare rău. N-am știut.

– Puștoaica a fost foarte necăjită. A aflat că nu vine când era cu un picior în autobuz, bombăni Flora cu accentul ei gros, din Aberdeen.

– Oh, biata de ea! Ce nedrept!

– Ești matematiciană, Kay? vru să știe Joyce.

– Nu.

– Dar ai mai reperat aparate de zbor inamice?

– Mi-e teamă că nu.

– Atunci, nu ne rămâne decât să constatăm, încă o dată, cât este de important să ai prieteni sus-puși, comentă Barbara cu un zâmbet ascuțit ca un ciob.

Era enervant de frumoasă, cu pomeți de fotomodel.

„Prieteni sus-puși“… Apropoul era mai mult decât transparent. Știau sau, în orice caz, auziseră un zvon. „Trebuie să rămân fermă pe poziție, altfel mă vor face praf.“

– Mă rog, Barbara – așa te cheamă, parcă, Barbara? –, misiunea suna atât de tentant! Ce-mi puteam dori mai mult decât niște sendvișuri cu pastă de pește în mijlocul iernii, în Belgia? Normal că mi-am folosit toate pilele ca să ajung aici.

Câteva pufniră în râs. Molly se uită peste umărul ei la masa cu mâncare.

– Adevărul e că sunt groaznice.

– Fac și ei ce pot, se încruntă Barbara.

Superioara lor, Sitwell, își făcu apariția în acel moment.

– Socializăm, socializăm?

– Da, doamnă, răspunse Kay privind-o fix pe Barbara. Începem să ne cunoaștem.

– Îmi pare rău că vă întrerup, dar trebuie să trecem la lucru. Lăsați valizele unde sunt și urmați-mă.

Așezară ceștile de ceai la loc pe masă. Sitwell le conduse afară din sală, pe scări în jos, apoi de cealaltă parte a străzii. Mergeau în șir indian. Ca un cârd de gâște gri, își spuse Kay. Câțiva trecători le priveau mirați, de pe margini. O femeie mai în vârstă îi zâmbi, iar ea îi răspunse la fel.

La fel ca imobilul ofițerilor, banca, placată cu piatră grea, părea construită în secolul trecut. Un soldat păzea intrarea. Pășeau acum pe parchetul lustruit din sala ghișeelor. Aerul era stătut și praful nu mai fusese șters de multă vreme. Clădirea părea abandonată de ani de zile.

– Închideți ușa, ordonă locotenentul Sitwell. Așteptă executarea înainte să continue. Bun, de acum înainte, de fiecare dată când intrați aici o să trebuiască să prezentați legitimația, așa că aveți grijă să n-o uitați. Ridică o tăblie de mahon care completa tejgheaua și deschise ușița de sub ea. Una dintre ferestrele din spate fusese deschisă ca să permită intrarea unui mănunchi de cabluri electrice, care se continuau pe deasupra plintelor. Radarele mobile erau vizibile la distanță. Grupul de femei trecu printre birourile abandonate și coborî în sala tezaurului. Ușa către seiful principal era deschisă. În lumina slabă, sub tavanul jos, sergenții din corpul auxiliar erau deja la lucru: mutau mesele, astfel încât să creeze un spațiu de lucru central, fixau lămpi de birou, cărau scaune, atârnau hărți, montau o tablă neagră pe suportul ei de lemn, puneau din loc în loc tăvițe pentru documente, hârtie de indigo, rigle de calcul și tabele de logaritmi. Căpitanul-comandor Knowsley le supraveghea din spatele unui birou plasat într-un colț al încăperii, pe care tronau trei telefoane. Soldați din corpul de transmisiuni derulau cabluri printre picioarele lui.

– Veniți mai aproape, doamnelor, se auzi din nou vocea lui Sitwell. Aici veți lucra de acum înainte. De aici raportăm direct către Grupul 11 de la sistemul radar integrat. Sistemele GL Mark Three parcate între locul acesta

și canal fac parte dintr-un detașament operat de o nouă unitate mobilă de recunoaștere avansată[14],105 MARU, care ne va alerta la detectarea lansării unei V2. Echipa de supraveghere, formată din doi ofițeri, va calcula primele coordonate ale traiectoriei, exact așa cum am exersat în Anglia. Pe lângă radar, vom primi date adiționale de la două oglinzi acustice parabolice, dar aceste informații trebuie să fie considerate ca surse secundare, nu primare. Când aveți îndoieli, folosiți datele colectate de radar.

Misiunea noastră este să extrapolăm traiectoria parabolică a rachetei, imediat ce primim confirmarea punctului de impact de la Stanmore, înapoi la punctul de plecare. Fiecare ofițer va lucra individual, apoi își va confrunta rezultatele cu partenerul din schimbul respectiv. Dacă apar discrepanțe, calculele vor fi verificate din nou, fie de mine, fie de căpitanul-comandor Knowsley, pentru determinarea rezultatului corect. Echipa B, formată din doi sergenți WAAF, va transpune informațiile pe o hartă împărțită în zone egale, care va fi, la rândul său, verificată, înainte să fie trimisă comandamentului.

Obiectivul nostru este să încheiem calculele în șase minute de la primirea tuturor informațiilor. Acesta este intervalul de timp optim pentru a permite avioanelor noastre de vânătoare să se deplaseze deasupra țintelor înainte ca dușmanul să apuce să-și mute echipamentul în întregime. Fiecare secundă contează. Întrebări?

Profilul ei ascuțit se roti ca o turelă de tanc peste capetele ofițerilor WAAF. Louie Robinson ridică mâna.

– Când începem, doamnă?

– Mâine-dimineață la opt. Până atunci vom pune sistemele în funcțiune. Veți fi împărțite în patru schimburi de câte doi ofițeri. Fiecare schimb va lucra câte șase ore. Este evident că avioanele noastre nu pot ataca țintele decât la lumina zilei, așadar, vom acorda prioritate primelor două schimburi, dar nu trebuie să fiți frustrate dacă vă pun în cele de noapte. Conform unor surse din rezistența olandeză, germanii folosesc de mai multe ori același sit de lansare, deci munca de noapte ne va oferi ținte pentru atacurile ulterioare.

– Unde vom locui când nu lucrăm? întrebă Barbara.

– Mi-e teamă că nu dispunem de suficient spațiu de cazare la cartierul general, deși vă veți putea petrece restul timpului aici și tot aici se va servi masa. În plus, din rațiuni de securitate, ar fi de preferat să nu stați toate la

un loc. Vi s-a aranjat cazarea la diferite familii din oraș, nu departe de cartierul general. Sper că nu este nevoie să mai precizez că activitatea voastră aici este strict secretă. Să nu – subliniez, *să nu* – discutați cu nimeni despre motivele prezenței voastre la Mechelen. Nu uitați că germanii au ocupat locul ăsta timp de patru ani, iar noi abia ne-am instalat aici de câteva luni. Nu ne putem baza pe loialitatea populației. Feriți-vă de străini, oricât de prietenoși ar părea, și rămâneți vigilente pe drumul de aici la locurile de cazare. Domnule comandant? Ați dori să adăugați ceva?

Knowsley striga într-unul dintre receptoare:

– Alo! Alo! Mă auziți? Scutură telefonul și îl trânti la loc pe masă. La naiba!

Se ridică, ieși din spatele biroului și veni spre ele.

Hărțile pe care Kay le văzuse când erau încărcate în avion la Northolt fuseseră prinse pe panouri din plută și fixate pe unul dintre pereți. Pe una se vedeau Londra și colțul de sud-est al Angliei, iar pe cealaltă, coasta de la Ostende la Amsterdam, ajungând în sud până la Bruxelles. O a treia înfățișa Anglia de Sud-Est și Marea Nordului, până la coastele olandeze. Cea de-a patra, care îi era familiară lui Kay de la Medmenham, reprezenta Olanda, de la Hoek van Holland până la Katwijk aan See.

Knowsley luă o cutie de piuneze colorate.

– Bun. Aici suntem noi, spuse înfigând una roșie la Mechelen. Pe undeva pe aici sunt locurile de lansare ale rachetelor. Înfipse o piuneză pe orașul Haga. Distanța este de aproximativ o sută zece kilometri. După cum vedeți, ne aflăm la numai douăzeci și șapte de kilometri mai la sud de portul Antwerpen, singurul oraș vizat de tirurile cu V2, cu excepția Londrei, desigur. Ambele ținte primesc cam același număr de rachete. Până acum ne-am concentrat asupra tirurilor îndreptate către Londra, dar obiectivul nostru în următoarele săptămâni este să ne extindem acoperirea asupra siturilor de lansare de unde este lovit Antwerpenul.

Prin urmare, chiar dacă străzile par liniștite, nu uitați că suntem într-o zonă de război. De aceea am ales acest loc, într-un depozit de bancă, și de aceea, când nu sunteți de serviciu, veți rămâne dispersate prin oraș. Avem de-a face cu un nou tip de război – războiul viitorului, îndrăznesc să spun –, și încercăm să-l purtăm prin modalități cu totul noi. Prima rachetă va lovi Londra în cinci minute. Din momentul acela, aveți șase minute pe ceas. Vreau să dați tot ce aveți mai bun. Gândiți-vă că o mulțime de oameni

depind de noi. S-a înțeles? Se uită puțin confuz în jur, parcă mirat de propria-i elocvență. Bun. La lucru!

Se întoarse, cu evidentă ușurare, la biroul lui și la telefonul care tot nu mergea.

– Să începem. Alegeți-vă un loc, reveni Sitwell.

Kay se așeză pe unul dintre scaunele plasate în jurul meselor puse una lângă cealaltă. Fiecare avea la dispoziție o riglă de calcul, o carte cu tabele logaritmice, hârtie de indigo, un caiet și două creioane. Ofițerul de zbor scria ceva rapid cu creta pe tablă. Se dădu la o parte, ca să le permită să vadă despre ce era vorba:

$$y = ax^2 + bx + c$$

– Vom începe cu elementele de bază. Ochii i se opriră asupra lui Kay. Fata cea nouă, ce reprezintă ce am scris eu aici?

Kay simți cum i se usucă gura.

– Este formula de calcul a curbei parabolice, doamnă, răspunse la plesneală.

– Doamne-ajută! Deși ar trebui să fii complet tâmpită ca să n-o ghicești, știind de ce am venit aici. Începu să scrie din nou, cu gesturi nervoase. Creta lăsa urme tot mai groase pe tablă. Acum, dacă ecuația este aceasta…

$$f(x) = 2x^2 + 8x$$

… care sunt valorile pentru *a*, *b* și *c*?

Din nou, o privea fix pe Kay. În ochi îi juca o luminiță sadică, amintindu-i de sora Angela, măicuța care-i predase algebra la școală și care obișnuia să o bată la palmă cu rigla la cea mai mică greșeală. Pentru câteva clipe se lăsă copleșită de panică, apoi învățăturile măicuței și practica de la Medmenham îi veniră în ajutor.

– Aș zice că… *a* este egal cu doi… *b* este opt, iar *c* este… ezită din nou, apoi răspunse nesigură: Zero?

– Felicitări! Ofițereasa părea ușor dezamăgită. Ai trecut examenul de admitere. Șterse tabla cu buretele. Acum, doamnelor, vom trece la trigonometria adevărată.

Lucrară toată după-amiaza. Timp de o oră repetară operațiunile algebrice de bază de care aveau nevoie ca să calculeze o curbă parabolică, apoi Sitwell scoase din buzunar un cronometru și le anunță că începeau simulările. Notă cu creta un set imaginar de cifre indicând altitudinea și viteza, transmise de unitatea radar, așteptă cinci minute, apoi le dădu coordonatele punctului de impact de la Londra.

– Start! zise pornind cronometrul.

Secvența calculelor necesare ca să facă diagrama înălțimii și distanței, să descopere apexul curbei, să calculeze poziția de lansare convertind distanța în mile, ca apoi să localizeze originea arcului parabolei pe harta detaliată și să transmită poziționarea necesară – toate acestea solicitau un nivel de concentrare care îi făcea capul să vâjâie. Rigla de calcul începu să-i alunece printre degetele transpirate.

– Șase minute! lătră locotenentul de aviație. Ar fi trebuit să terminați până acum. Și apoi: Zece minute! Haide, doamnelor! Nenorociții ăia de nemți pleacă din pădure și se duc la bere până terminați voi.

Se învârtea prin spatele lor atât de aproape, încât Kay putea auzi ticăitul cronometrului. Până la urmă, fata cu ochelari, Joyce Handy, ridică mâna.

– Am terminat, doamnă!

Sitwell opri măsurarea timpului.

– Douăsprezece minute și opt secunde. Degeaba!

Se aplecă deasupra lui Joyce ca să-i verifice socotelile. Celelalte femei profitară ca să se relaxeze.

– Cine v-a spus să vă opriți? Continuați până găsiți rezultatul.

Porni din nou cronometrul, cu un gest nervos. Kay se aplecă înapoi asupra paginii.

Ridicară mâinile una după cealaltă, iar Kay ieși pe locul patru. Sitwell îi luă foaia din față și se lăsă epuizată pe spătarul fotoliului. Observă cu plăcere că Barbara terminase ultima. Locotenentul le trie rapid răspunsurile.

– Vestea bună este că ați reușit toate să terminați, le anunță pe un ton mai conciliant. Felicitări! Partea proastă este că durează prea mult. Mult prea mult! Țineți minte că piloții noștri își riscă viața urmărind indicațiile voastre. Imaginați-vă că în carlingă e fratele sau iubitul vostru. Nu ne putem asuma riscul să-i trimitem într-o misiune periculoasă și inutilă fiindcă nu ne-am făcut treaba la timp. Rupse mărunt foile de hârtie și le aruncă la coș. Acum, o luăm de la capăt.

A doua oară merse mai bine – zece minute și jumătate –, iar la runda următoare Kay ieși pe primul loc, cu opt minute și două secunde. Sitwell le dădu de două ori coordonate false și le lăsă să încerce să se descurce, până când se milostivi să le oprească.

– Dacă este evident că informațiile sunt greșite, anunțați imediat, ca să luăm rapid legătura cu Stanmore și MARU, să le cerem să verifice.

Între timp, Kay constatase cu surprindere că exercițiul începea să-i placă. Concentrarea intensă o făcea să se simtă bine, la fel ca puterea de a crea traiectorii și puncte pe hartă din ceea ce la început păreau numere luate la întâmplare. Exista o anumită libertate în limitarea întregii atenții asupra unei probleme precise. Pierduse simțul timpului și spațiului, așa că se simțise aproape dezamăgită când Sitwell anunțase că tocmai terminaseră

ultima sesiune de exerciții cu cel mai bun rezultat din acea zi: șase minute și cincisprezece secunde.

– Luați o pauză, doamnelor, cât schimb câteva cuvinte cu comandantul nostru.

Kay își împinse scaunul în spate și se ridică. Își simțea ceafa și spatele țepene. Roti capul de câteva ori. Simțea o epuizare satisfăcută în acea parte a creierului care se ocupa cu munca intelectuală. Parcă era după examenele finale de la Cambridge.

– Bine lucrat, Kay. Vrei o țigară? o întrebă Joan.

– Cel mai mult mi-aș dori o gură de aer proaspăt.

– De ce nu? Mă duc să întreb.

Se îndreptă spre Sitwell, care discuta cu căpitanul-comandor.

– Doamnă, avem dreptul să ieșim puțin în stradă?

– Da, dar să nu vă îndepărtați.

Când ieșiră la suprafață descoperiră că se întunecase. Ploua mărunt. În lumina lampadarelor, picurii mici jucau ca fumul. Peste drum, la ferestrele cartierului general, se vedeau câteva lumini. Joan își aprinse o țigară, iar Kay își scoase chipiul și lăsă ploaia să o răcorească. Din spate se auzeau murmurele colegelor care aleseseră să iasă și ele. Căscă și ridică prea târziu mâna în dreptul gurii.

– Scuze. Cred că niciodată nu m-am simțit așa de obosită.

– Eu numesc senzația asta durerea de cap de la sfârșitul schimbului. Ce făceai înainte de război, Kay?

– Am fost recrutată imediat după universitate. Tu?

– Am lucrat ca agent de bursă, în City.

– Când ai început la WAAF?

– În patruzeci, chiar după Bătălia pentru Anglia. Nu m-am gândit niciodată că o să ajung aici.

Kay era prea obosită ca să mai vorbească. Își netezi cu palmele părul ud și își puse chipiul la loc. Se gândi la soldații germani din pădurea aflată la numai o sută de kilometri distanță. La Medmenham nu reușiseră niciodată să priceapă cum vor fi lansate rachetele. În iulie analizaseră încă o dată toată documentația veche de la Peenemünde, încercând să găsească un indiciu cât de mic. Reușiseră să afle că în spatele giganticelor orbite eliptice se afla un promontoriu în formă de evantai, complet pustiu, de unde se

efectuau lansările. Privise ore în șir locul acela, fără să înțeleagă nimic, până când avusese o revelație și îl strigase pe Starr:

– Domnule, uitați-vă aici!

– Ce ar trebui să văd? o întrebase ofițerul, aplecat peste masa ei de lucru.

– Nu există cale ferată.

– Așa, și?

– Înseamnă că nu au nevoie de calea ferată. Își aduc rachetele pe drum. Prin urmare, nu au nevoie de un buncăr specializat din care să le lanseze. Orice suprafață de ciment vechi sau de asfalt le ajunge.

Adesea, lucrul cel mai greu de observat este chiar cel din fața ta.

Una dintre celelalte membre WAAF se apropiase pe nesimțite.

– Joan, îmi dai și mie o țigară? Ți-o înapoiez cu prima ocazie. Era Barbara. O privi pe Kay. Te-ai descurcat destul de repede azi.

– Habar n-am de ce. Probabil că făceam multă matematică la Medmenham, dar fără să ne dăm seama.

– Îmi pare rău că m-am purtat urât mai devreme, mormăi Barbara cu țigara în colțul gurii.

– E-n regulă.

– Doamna Sitwell ne vrea imediat înapoi, se auzi vocea Florei Dewar din spatele lor.

Barbara înapoie țigara neaprinsă.

– La naiba cu doamna Sitwell!

Coborâră în sala tezaurului și își reluară locurile în jurul mesei centrale. Kay își salută din cap câteva colege. Joyce, Gladys, Molly… Dacă războiul avea o parte bună, aceea era ușurința cu care legai prietenii. Așa fusese din prima zi de pregătire elementară. Străine cu care, în alte condiții, n-ai fi petrecut nici măcar cinci minute îți deveneau la fel de apropiate ca propria familie. Adversitatea se transforma în intimitate. I se părea că le cunoaște de ani de zile.

Locotenentul Sitwell ștergea conștiincios tabla. După dispariția ultimei urme de cretă, se întoarse către ele.

– Vom urma același sistem de schimburi ca în Anglia. V-am aranjat în perechile următoare: sublocotenenții Colville și Caton-Walsh vor asigura primul schimb, începând de mâine-dimineață, ora opt. Kay aruncă o privire furișă spre Barbara, care privea drept înainte. Sublocotenenții Robinson și Dewar vor prelua schimbul doi, la ora șaisprezece. Sublocotenenții Hepple

și Astor vor acoperi schimbul trei, de la ora douăzeci. Sublocotenenților Handy și Thomas le revine schimbul de noapte, de la două la opt dimineața. Dacă aveți întrebări, vă rog să le lăsați pe mai târziu. V-am asigurat transportul la locurile de cazare. Veți primi fiecare o cantitate modestă de hrană, pe care o veți încredința stăpânei casei. Țineți minte că în Belgia mulți civili mor de foame. Sunt sigură că și voi vreți să mâncați, dar faceți-o cu delicatețe, în spirit de economie. Insist să luați cu voi riglele de calcul și tabelele de logaritmi. Exersați până veți putea rezolva ecuațiile și în somn. Ne vedem mâine.

Nopțile erau reci, întunecoase și tăcute în Flandra. Kay se așezase pe locul din față al jeepului după ce pusese valiza și rația de mâncare în portbagaj. Primise un nume, dr. Maarten Vermeulen, și o adresă, fără alte detalii. Imediat ce părăsiseră cartierul general, devenise limpede că șoferul nu cunoștea drumul. Avea o mică hartă desenată de mână, iar Kay tot trebuia să coboare ca să verifice nume de străzi cu sonoritate bizară. Traversaseră o piață pustie, urmată de un pod. Un felinar se oglindea trist în apa murdară. Ici-colo, pe marginile unei străzi mai late, se vedeau lumini la ferestre, în spatele perdelelor groase. Erau în partea veche, centrală, a orașului, măcar atâta lucru înțelesese. Clădirile cu fronton înalt, cărămizi aparente și ferestre ornamentate îi trezeau amintirea vagă a unor tablouri flamande. N-ar fi mirat-o să le iasă în cale un paznic de noapte cu felinarul în mână.

După ce se rotiseră în cerc de câteva ori, trecând prin fața aceleiași biserici, ajunseseră pe o alee pietruită, cu ziduri înalte din cărămidă de ambele părți, din care se deschideau uși masive din lemn. În spatele lor se distingeau siluetele unor case. Șoferul verifică numărul străzii pe hartă și apoi pe zid, cu ajutorul lanternei, după care anunță că ajunseseră.

– Sunteți sigur?

– Așa scrie aici, doamnă.

Coborâră din jeep. Soldatul se grăbea, bombănind că trebuia să mai conducă și alte femei din corpul auxiliar la diferite adrese. Îi scoase valiza și cutia de mâncare din portbagaj, i le puse în față pe pavajul ud și îi ură noapte bună. Kay se uită în jur. Habar n-avea unde era, nici gând să mai găsească drumul de întoarcere a doua zi de dimineață. Pentru prima dată simți o înțepătură de panică, pe care și-o reprimă rapid. Totuși, pe o scală a pericolelor, nu era ca și cum ar fi zburat la o mie de metri deasupra

Berlinului. Învârti de mânerul metalic, puse cutia de carton cu mâncare la subraț, își ridică valiza și împinse poarta cu umărul. Balamalele se deschiseră cu un scârțâit ca un oftat.

Câteva pietre de râu uzate conduceau, printr-o grădiniță noroioasă, la ușa casei. Sună și făcu un pas în spate, ca să prindă cu privirea fațada înaltă. La etaj apăru o luminiță galbenă, care dispăru însă imediat în spatele unei perdele. După un minut auzi pași târșâiți de partea cealaltă, zgomot de zăvoare, de lanțuri și de chei. Ușa se întredeschise prudent. Prin crăpătură o privea un bărbat.

– Domnul doctor Vermeulen?

– *Ja?*

– Sunt sublocotenentul Angelica Caton-Walsh, din cadrul Forțelor Aeriene Regale Britanice.

Un singur ochi urduros se mișcă exasperat în sus, lăsând să se vadă albul gălbui de dedesubt. Omul se răsti la ea în flamandă.

– Îmi pare rău, nu înțeleg, îi răspunse.

– *Je ne parle pas anglais!*

– *Peut-on parler français?*

– *Oui*, mormăi bărbatul, fără chef.

Pentru a doua oară în acea zi învățătura primită la mănăstire îi veni în ajutor.

– *Je suis l'officier de section Angelica Caton-Walsh de la force aérienne britannique. Vous m'entendez?*

O privi lung, se uită la cutia cu mâncare și din nou la ea.

– *J'ai dit à l'officier anglais: non!*

– Așa deci, i-ai spus nu ofițerului englez, își traduse Kay printre dinți. Începea să-și iasă din sărite. Cât avea de gând s-o mai țină în ploaie? *Je suis désolée… mais je suis ici!* îi spuse ferm, însoțindu-și cuvintele cu un gest elocvent cu mâna spre cer.

Bărbatul o mai examină câteva secunde, apoi desfăcu lanțul și deschise ușa cu un oftat.

Holul îi amintea de casa bunicii – o podea cu carouri de gresie alb-negre, un covoraș uzat, mobilă greoaie, un gong de chemat lumea la masă, un crucifix de metal, icoane cu sfinți și broderii cu texte religioase pe pereți, un ceas de perete și un iz dubios… nu de mortăciune, dar vechi, muced, din

altă epocă. Era chiar mai frig ca afară. Lăsă jos valiza, dar nu și cutia cu rația de mâncare.

Doctorul Vermeulen închise ușa și o zăvorî. Era chel și sfrijit, la vreo șaizeci de ani, cu pete maronii pe mâini și pe chelie. Un pardesiu verde-închis îi atârna pe umerii descărnați. Strigă înspre scări:

– Amandine!

Treptele de lemn scârțâiră, și de la etaj își făcu apariția o femeie îmbrăcată ca și cum s-ar fi pregătit de plecare, cu ghete grele și un palton gros. Părul gri și-l ținea strâns sub o șapcă bărbătească. O examină, la rândul ei, prin niște ochelari cu ramă subțire. Vermeulen îi spuse ceva în flamandă, apoi se întoarse spre Kay.

– *Ma femme*.

– Asta este pentru dumneavoastră, îi zise Kay în franceză, întinzându-i pachetul cu mâncare. Îmi pare rău că dau buzna așa.

Femeia luă cutia, o deschise și studie conținutul, ceea ce păru să o mai îmbuneze.

– Ai face mai bine să intri la căldură, îi răspunse tot în franceză.

Kay îi urmă pe lângă ceas, în bucătărie. Papucii domnului Vermeulen se târșâiau pe podeaua de piatră șlefuită. Un bufet mare, plin de veselă, două scaune din lemn cu spătarul înalt, pe care erau așezate perne și pleduri, trase lângă o sobă metalică, un teanc de cărți vechi pe masă, lângă niște șosete groase, în curs de cârpire. Doamna Vermeulen le dădu la o parte și puse în locul lor cutia cu mâncare, din care începu să scoată conținutul. Se uita uluită la fiecare obiect în parte: două conserve roșii cu carne de vită, Fray Bentos; o conservă cu tocană de legume din înzestrarea armatei; un pachet de ceai; trei felii de bacon înfășurate în hârtie cerată; o conservă de lapte condensat; un coltuc de pâine; o cutie cu ouă și o tabletă de ciocolată. Le întinse pe masă cu grijă, ca pe niște bijuterii de colecție. Deschise cutiuța în care se aflau trei ouă mici, albe, și i le arătă bărbatului fără nici un cuvânt.

– Nu este mare lucru, îmi pare rău, zise Kay.

– *Vous êtes très gentille*, îi replică doctorul Vermeulen cu un aer spăsit. Iertați-ne! exclamă brusc în engleză. Le-am spus că am prefera să nu vă primim. Soția mea suferă de – cum se cheamă? *Angine?* întrebă ducându-și mâna la piept.

– Angină?

– *Oui*, angină, din latină, desigur. Nici fiul meu nu este bine. Dar, așa cum ați spus, sunteți aici și trebuie să profităm cât putem. Poate că nu va dura mult. Vă rog, luați loc, încercați să vă încălziți. Îi făcu semn să stea jos.

Își scoase pardesiul, i-l dădu și se așeză pe marginea unuia dintre scaune, întinzând mâinile spre sobă. Prin urmare, vorbea engleză, își spuse. Chiar destul de bine. Se întreba de ce preferase să mintă în primul moment.

Auzi o bătaie puternică din spate. Se întoarse și lăsă să-i scape o exclamație de uimire. Prin geamul ușii se vedea chipul distorsionat al unui bărbat, lipit de sticla înghețată.

– Nu vă speriați, interveni Vermeulen. E fiul meu.

Deschise ușa și un tânăr se strecură șchiopătând înăuntru, cu un săculeț în mână. Îl puse pe masă, se întoarse imediat spre Kay și își scoase boneta, lăsând să se vadă un smoc de păr negru, ras în părți, dar lung pe creștet.

– El este Arnaud, făcu Vermeulen prezentările, apoi spuse ceva rapid în flamandă.

Tânărul se aplecă respectuos în fața ei și îi sărută mâna. Aveau cam aceeași vârstă. Era foarte palid, dar nu lipsit de o anumită frumusețe. Părul îi era complet ud, iar foamea îi ascuțise trăsăturile chipului. Ochii întunecați erau plini de viață.

– Îmi face plăcere să vă cunosc, îi spuse în engleză cu accent puternic.

Cotrobăi prin săculețul de pe masă, scoase patru cartofi murdari de noroi, apoi făcu zâmbind cu ochiul:

– *Voilà!*

Kay îi răspunse la zâmbet. Probabil îi furase dintr-o grădină, își zise.

Perspectiva mâncării îi făcuse aproape fericiți pe membrii familiei Vermeulen. Arnaud își scoase haina udă și începu să se descalțe. Între timp, stăpâna casei spălase cartofii și-i pusese la fiert într-o oală pe sobă. Deschise una dintre cutiile de carne și o deșertă într-o crăticioară. Doctorul intră în salonașul rece și întunecos de alături și reapăru cu o sticlă de advocaat. Umplu patru pahare mici și îl ridică pe al lui într-o toast:

– *À l'amitié!*

Kay dădu noroc cu fiecare dintre cei trei. Gustul lichiorului dulceag de ouă îi amintea de crema de vanilie, adică de Crăciun, înduioșând-o puțin.

Adunați în jurul sobei, așteptau să fiarbă apa.

– Naziștii ne-au luat toți cartofii când au plecat. De parcă la ei, în Germania, n-ar crește cartofi! exclamă cu amărăciune capul familiei.

Doamna Vermeulen puse porțiile pe farfurii, iar doctorul dădu încă un rând de advocaat. Mâncau în tăcere, cu poftă. Arnaud aproape că-și vârâse toată fața în farfurie, iar când termină, femeia îi dădu și ce mai rămăsese din porția ei. Kay arunca din când în când priviri vinovate spre restul proviziilor pe care le adusese, dar familia hotărâse tacit să le păstreze pentru a doua zi. În ritmul ăsta aveau să le ajungă o săptămână, își spuse în sinea ei, însă gândul o făcu imediat să se rușineze. Cu siguranță că a doua zi de dimineață avea să găsească ceva de mâncare la popota ofițerilor. Când terminară, doamna Vermeulen le tăie câte o bucățică din ciocolata tare, fără lapte, care se distribuia în armata britanică.

– Pot să vă întreb, domnișoară, ce faceți la Mechelen? i se adresă Arnaud în franceză.

– Mi-e teamă că nu-mi este permis să vă spun.

– Dar aveți baza undeva în apropiere?

– Ca să fiu sinceră, nu știu exact unde este. Trebuie să mă prezint la datorie mâine la ora opt dimineața și n-am idee cum să ajung acolo.

– Vă putem desena o hartă! Cum se numește strada? Sau e tot secret? zise tânărul cu un zâmbet ironic.

– Cred că este Koningin Astridlaan.

– O știm, cum să nu! E strada principală din sudul orașului. Acolo își aveau nemțălăii cartierul general.

– Acum e sediul nostru.

Cei trei Vermeulen scoaseră imediat o foaie de hârtie și un creion, apoi, aplecați peste masă, cu mici dispute în flamandă, îi schițară un plan. Studie cu atenție numele străzilor pe care urma să le parcurgă, în sensul indicat de săgeți.

– E departe?

– Cincisprezece minute pe jos, cel mult, ridică Arnaud din umeri.

– Vă mulțumesc. Împături cu grijă harta și o strecură în buzunarul de la piept. Acum, dacă nu vă supărați, m-aș duce la culcare. Mâine trebuie să mă trezesc devreme.

– Desigur, vă rog să mă urmați, o invită doctorul Vermeulen.

Când se aplecă să-și ia haina, observă că Arnaud se uita la ea.

– Noapte bună, le ură.

– Noapte bună.

Pe hol, doctorul insistă să o ajute cu valiza. Aruncă o privire în jur, la tavanul înalt, la artefactele religioase și ușile masive. Totul părea prea formal pentru o casă obișnuită.

– Aici vă primiți pacienții?

– *Je ne suis pas ce type de docteur!* îi răspunse bătrânul râzând cu poftă.

Deschise prima ușă și aprinse lumina. Kay intră după el într-un birou spațios care îi aminti pe loc de Cambridge – o bibliotecă de lucru, cu rafturi până la tavan, atât de încărcate, încât biroul și o parte a podelei erau acoperite cu manuscrise și teancuri de cărți. Draperiile grele, de catifea neagră, erau bine trase. Mirosea a tutun stătut.

– Înainte de război am predat la Universitatea din Antwerpen. Sunt doctor în filosofie, dacă asta mai înseamnă ceva în ziua de azi.

– Din contră, cred că avem nevoie de filosofie mai mult ca niciodată.

– Este adevărat! îi răspunse, zâmbind pentru prima oară în seara aceea.

Kay își dădu seama că omul nu era atât de bătrân pe cât părea.

Pe birou erau câteva fotografii de familie, în rame de argint, datând din secolul trecut. Cetățeni prosperi, solizi, în haine elegante. O imagine înfățișa doi băieți, pe o plajă, cu o minge de fotbal între ei. O luă ca să o vadă mai bine. Pe cel mai în vârstă îl recunoscu imediat ca fiind Arnaud, după părul negru și des. Părea să aibă vreo optsprezece ani. Băiatul de lângă el era cu câțiva ani mai mic. Asemănarea dintre cei doi era izbitoare, până și expresiile chipurilor, cu ochii mijiți în soare, erau aceleași.

– Mai aveți un fiu.

Își regretă instantaneu curiozitatea. Zâmbetul doctorului Vermeulen se șterse. Îi luă fotografia din mână.

– Cel mai tânăr este Guillaume, a fost ucis în război.

– Îmi pare rău.

– Mulțumesc. Puse fotografia la locul ei și îi făcu semn spre ușă. Mergem?

Îl urmă până în capul scărilor și pe palierul de la etaj. O scară mai mică ducea spre un nivel superior, dar, în loc să continue să urce, o conduse pe un culoar întunecos. În capăt, deschise o ușă și aprinse lumina din tavan. Camera era mare și pustie, cu un covor, un pat cu tăblii din bronz, o noptieră, o comodă simplă, un scaun, o măsuță de scris și un șifonier. O pereche de draperii grele, identice cu cele din bibliotecă, erau trase grijuliu.

Deasupra patului se vedea un crucifix. În lumina palidă a becului din tavan, camera părea nefolosită de multă vreme.

– Baia este aici, îi arătă Vermeulen spre culoar după ce lăsă jos valiza. Din păcate, nu avem apă caldă, dar Amandine vă poate încălzi un ceainic la bucătărie, dacă aveți nevoie.

– Nu, mulțumesc, nu este cazul. Îmi pare rău că vă dau atâta bătaie de cap.

– *Alors, bonne nuit*, spuse bărbatul cu un zâmbet ezitant.

– Noapte bună. Vă mulțumesc.

Îi auzi pașii târșâindu-se pe culoar și în jos pe scări. Închise ușa și începu să examineze camera mai îndeaproape. Măcar era uscată, spre deosebire de baraca de la Danesfield House, și avea un dormitor doar pentru ea, însă în clipa aceea ar fi dat orice să fie înapoi în Anglia, cu colegele ei, la o mică bârfă înainte de culcare. Un gând stupid! Clătină nervoasă din cap. Își putea ierta orice păcat, cu excepția autocompătimirii. Puse valiza pe pat, o deschise și începu să despacheteze. Își mută uniforma de schimb în șifonier și cămașa de noapte pe tăblia patului. Așeză rigla de calcul și tabelele logaritmice pe masă. Nu luase cu ea haine civile, nici fotografii sau cărți care să-i amintească de casă. Întoarse ceasul de voiaj, fixă alarma la ora șase și jumătate, apoi trase puțin perdelele și aruncă o privire afară, cu palmele la tâmple. Era atât de întuneric, încât nu distingea absolut nimic.

Se așeză la masă și deschise cartea de logaritmi. Locotenentul Sitwell le dăduse o listă de ecuații („Tema pentru acasă, doamnelor“) ca să se antreneze și în timpul liber. Lucră conștiincios o jumătate de oră cu rigla de calcul, până când începu să nu mai vadă bine cifrele mărunte. Auzi clopotul unei biserici și numără loviturile. Era ora nouă.

Își scoase boneta și își desfăcu părul, apoi dezbrăcă tunica și o atârnă în șifonier. Cu trusa de cosmetice în mână, ieși pe coridor și intră în baie. Își suflecă mânecile, se spălă pe mâini și pe față, apoi se șterse cu prosopelul pe care acasă l-ar fi folosit drept cârpă de bucătărie. În sfârșit, se spălă pe dinți.

Înapoi în cameră, își scoase cravata, cămașa și maioul, pantofii și ciorapii groși. Frigul îi făcea pielea de găină. Desfăcu închizătoarele centurii de portjartier, apoi începu să-și desfacă sutienul, dar se opri brusc. Își aminti că Arnaud îi sărutase mâna și o privise ciudat. Să păstreze lenjeria? Să blocheze ușa cu scaunul? Își alungă imediat temerile. Tânărul fusese grav rănit cumva. S-ar fi descurcat cu el fără probleme. Își scoase sutienul și

oribilii chiloți care făceau parte din uniforma WAAF, cu elastic pe pulpe, supranumiți „moartea pasiunii“. Mike mormăia întotdeauna nemulțumit când îi vedea. Ar fi dat orice să fie lângă ea acum, ca de obicei, în pat, privind-o, așteptând-o. Clătină din nou din cap, ca să alunge imaginea. Nu avea nici un sens să se mai gândească la el. Își trase cămașa de noapte peste cap, dădu așternuturile la o parte, puse cele două perne subțiri una peste cealaltă, apoi se duse la ușă, stinse lumina și se strecură în pat.

Cearșafurile neaerisite miroseau a umezeală, ca un palton vechi. Trase pătura până sub bărbie. O liniște profundă se așternuse peste casa veche. Nu auzea nimic, nu vedea nimic. Capul îi vuia de cifre. Se temea că n-o vor lăsa să adoarmă, dar după două minute dormea buștean. În visele ei, o rachetă se înălța rapid, pe un cer perfect senin, lăsând în urmă o dâră albă de numere și simboluri.

Fumoar, sală de mese, bibliotecă (în limba germană în original)
Mobile Advance Report Unit (MARU)

11

– Șah, anunță Seidel.

Lăsă calul pe tablă și se sprijini de spătar zâmbind satisfăcut. Graf se aplecă deasupra tablei ca să vadă mai bine. Stătea crăcănat, cu coatele sprijinite pe genunchi, lovindu-și nervos vârfurile degetelor unul de celălalt.

– Ce-avem noi aici?

De obicei, câștiga fără probleme genul acesta de înfruntări amicale, dar în această seară, cum mintea nu-i stătea la joc, lăsase situația să se deterioreze. Pierduse regina, iar regele lui, înconjurat de un grup mic de apărători slabi, era asaltat de turnurile și caii adversarului.

– Cedezi?

– În nici un caz. Speranța moare ultima.

Seidel își oferea calul, intrat în bătaia regelui, dar sacrificiul i-ar fi adus victoria în următoarele trei mutări. Graf mută prudent regele în spatele liniei de pioni.

– Ești conștient că nu faci decât să-ți prelungești agonia? îl întrebă Seidel, dar se aplecă preocupat deasupra tablei, temându-se să nu-i fi scăpat ceva.

Graf se lăsă înapoi pe spate. Popota ofițerilor se afla la primul etaj al hotelului Schmitt, într-o mică sală care dădea spre promenadă. Marea nu se vedea, dar se auzea în întunericul din spatele perdelelor trase. Atmosfera era întotdeauna sumbră. În unele seri, colonelul Huber cânta la pian „Duetul jandarmilor“ sau selecțiuni din *Văduva veselă* – piesele lui de rezistență –, dar în seara asta prefera să stea de vorbă cu locotenentul Klein și alți câțiva ofițeri. De gramofon nu se apropia nimeni. Fotoliul de la fereastră, unde îi plăcea locotenentului Stock să-și citească romanele western, fusese lăsat liber, în semn de respect. Într-un colț, Obersturmbannführerul Drexler fuma și se întreținea cu doi ofițeri SS care tocmai veniseră de la cartierul general de la Haga. Strumscharführerul Biwack, care li se alăturase, arunca din când în când priviri în direcția lui Graf. În acea după-amiază, după înmormântarea celor pieriți în accident, voise să afle de ce inginerul nu se aflase la fața locului în momentul exploziei.

– Cum adică? V-ați fi dorit să fiu incinerat și eu?

– Nu. Doar mă întreb de ce o patrulă SS a raportat prezența dumitale într-o zonă interzisă, la malul mării, la o distanță apreciabilă de locul lansării, atunci când a avut loc accidentul.

– Răspunsul este evident. Semnalizam unui submarin britanic.

Când Seidel încercase, fără succes, să-și suprime un hohot, Biwack se răstise la el:

– Situația nu este deloc amuzantă, domnule locotenent!

– Știu. Stock a fost prietenul meu, și nu primesc lecții de la dumneata.

– Domnilor, încetați, le ordonase Huber. Domnul doctor Graf a fost trimis de la Peenemünde în calitate de ofițer tehnic de legătură, din cauza modificărilor aduse rachetei. Nu este obligat să asiste la fiecare lansare – de altfel, nici n-ar putea.

– Nu vreau să sugerez că domnul doctor Graf este responsabil, dar, dacă ar fi fost prezent, poate că ar fi descoperit la timp defecțiunea care a produs dezastrul. Căci *a existat* o defecțiune, nu-i așa? Sau avem de-a face cu un sabotaj?

– Puțin probabil, ba chiar imposibil, având în vedere că paza este asigurată de SS, îi răspunse Huber.

Toți ochii se întoarseră spre comandantul local al SS. Drexler îl depășea cu mult în grad pe coordonatorul politic și, sub aparența bonomă, era cunoscut drept un tip temperamental. Cu toate acestea, preferă să adopte un ton măsurat.

– Securitatea este extrem de riguroasă. Rachetele sunt păzite în permanență, din momentul în care părăsesc fabrica – tocmai de la Nordhausen, cu trenul – până la sosirea aici, unde rămân în custodia tehnicienilor militari. Este adevărat, la începutul campaniei s-au constatat câteva acte de sabotaj, comise de lucrători străini, dar s-au luat măsuri severe și de atunci nu au mai fost incidente.

Măsuri severe, își repetă Graf în minte, preferând să nu-și imagineze în ce ar fi putut consta acestea. Ar fi vrut să le spună: „Ascultați-mă, domnilor, v-ați pierdut mințile cu toții? Această rachetă este cea mai avansată realizare tehnologică din lume. Nimeni dintre cei care au conceput-o nu și-a imaginat că va fi produsă pe scară industrială, în ritmul de una la nouă minute." În loc de asta, zise:

– Racheta este verificată și reverificată de tehnicieni din momentul în care este descărcată la capătul liniei, prin urmare, dacă domnul Sturmscharführer

Biwack crede că există sabotori în interiorul regimentului…
– Nu am spus asta!
– … atunci, înseamnă că accidentul a fost cauzat de o defecțiune tehnică. Mai bine spus, *o serie* de defecțiuni ale căror efecte s-au potențat reciproc. Am fost la fața locului împreună cu locotenentul Seidel. Ne-a fost imposibil să detectăm vreun element fizic care să indice ce a funcționat prost. Trebuie să respectăm procedurile de pre-lansare și să ne asigurăm că acestea nu sunt niciodată omise din dorința noastră, de înțeles, de a lansa cât mai multe rachete în fiecare zi.
Huber roși și îl fulgeră cu privirea, dar nu spuse nimic.
– Șah, anunță din nou Seidel.
Lui Graf nu-i stătea gândul decât la fata din pădurea de la Wassenaar. Ce făcea *ea* acolo? Nu-i părea rău că o lăsase să scape. Dacă ar fi dat-o pe mâna paznicilor SS, care parcă turbaseră, ar fi scăpat ieftin doar cu un glonț în cap. Așeză degetul arătător pe coroana regelui. Încă mai avea unde să fugă. Poate că ar trebui să tragă de timp, să aștepte o greșeală a adversarului. Seidel nu era un jucător puternic. Pe de altă parte, nu-i mai păsa. Trânti piesa cu un bobârnac.
– Cedez.
– În sfârșit! exclamă locotenentul fericit și începu să strângă repede piesele, ca și cum s-ar fi temut că s-ar putea răzgândi. Mai facem o partidă?
– Nu, îmi pare rău. Sunt prea obosit.
– Atunci, să luăm ceva de băut. Îi făcu semn unei ordonanțe. Două pahare de coniac.
– Nu mai avem coniac, Oberleutnant.
– Ce mai aveți?
– Curaçao.
– Bine, dar să fie ce scrie pe etichetă, comandă Seidel strâmbând din nas.
– Auzi, bordelul acela pe care l-am văzut de dimineață…, începu Graf după plecarea chelnerului.
– Ce-i cu el? întrebă locotenentul în timp ce așeza piesele la loc în cutie.
– Cine sunt fetele?
– Ah, de tot felul. Câteva olandeze, câteva franțuzoaice, câteva poloneze. E chiar ceva deosebit. Administrat de infanterie.
– De unde fac rost de ele?

– Majoritatea din taberele de prizonieri, dar au și câteva profesioniste de dinainte de război. De ce mă întrebi?

– Sună sinistru.

– La ce te așteptai? Fiecare supraviețuiește cum poate.

– Ai fost?

– Da, o dată sau de două ori.

Ordonanța aduse două pahare pline până la jumătate cu un lichid albastru fosforescent.

– Arată ca sulfatul de cupru, observă Graf.

– Și miroase la fel. Seidel luă o înghițitură. De fapt, să știi că merge. Încearcă. Așteptă ca inginerul să ducă paharul la buze, apoi îl întrebă: Ce părere ai?

– Motorină cu esență de portocale, zise Graf înainte de a-l da pe gât. Se jucă un moment cu paharul, nehotărât, apoi îl lăsă pe masă. Mergem?

– Unde?

– La bordel.

Seidel izbucni în râs.

– Dumnezeule, Graf, cu tine nu se plictisește omul niciodată! Vorbești serios?

– Nu, glumeam. S-o lăsăm baltă. Se simțea teribil de jenat.

– Prea târziu. Mi-ai vârât ideea în cap. De ce nu? Hai să ieșim din cavoul ăsta.

Graf era conștient de privirile celorlalți în timp ce se îndreptau spre ieșire.

– Noapte bună, domnilor! strigă Huber în urma lor.

Coborâră, trecură de fotografiile turistice de dinainte de război și ieșiră pe promenada pustie. Briza puternică aducea miros de sare și de alge moarte. De undeva se auzea pocnind o prelată. Un cablu izbea ritmic un stâlp metalic, provocând un sunet ca de clopot. Structura masivă a hotelului Palace, cu turnurile sale și acoperișul înalt, boltit, domina ținutul plat ca un transatlantic. Vederea spre plajă era blocată de un zid defensiv din beton, încoronat cu sârmă ghimpată.

Kübelwagenul lui Seidel era singura mașină din curtea centrală. Aprinse farurile mascate, porni motorul și execută o întoarcere rapidă pe asfaltul ud. Graf lăsă o mână în afară și simți stropii de apă.

– Aveați și femei la Peenemünde, presupun? zise locotenentul.

– Sigur. Sute.

– Cum erau? Tinere? Bătrâne?
– Majoritatea, tinere. Secretare, asistente, câteva matematiciene. Inginerii principali aveau voie să-și aducă soțiile și copiii cu ei.
Seidel rămase tăcut o vreme.
– Ești căsătorit? Dacă nu te superi că întreb.
– Nu. Tu?
– Da. De ce? Crezi că e grav dacă mă duc la bordel?
– Pentru mine, nu.
Seidel râse cu poftă.
– Dacă la Peenemünde erau sute de femei, probabil că ți-ai găsit și tu una, nu-i așa?
– Sigur.
– Povestește-mi.
– O chema Karin. A murit într-un raid aerian.
– Oh, îmi pare rău.
Graf se aplecă peste portiera joasă a mașinii și lăsă vântul să-i biciuiască fața. Îi rostea pentru prima dată numele de o lună și mai bine, de când era în Olanda.

*

Încercarea RAF de a distruge complexul de la Peenemünde, cu numele de cod Operațiunea Hidra, fusese organizată în condiții aproape perfecte, într-o noapte fără nori și cu lună plină, între 17 și 18 august 1943. La ora 23, opt aparate Mosquito aruncaseră rachete de semnalizare și două duzini de bombe deasupra Berlinului, ca să-i facă pe germani să creadă că principala țintă era capitala. Luftwaffe ridicase o sută cincizeci de avioane de vânătoare ca să preîntâmpine atacul. În timp ce acestea căutau dușmanii pe cerul liber al orașului, iar optzeci și nouă de baterii antiaeriene trăgeau peste unsprezece mii de proiectile într-o țintă imaginară, imediat după miezul nopții, la două sute de kilometri mai la nord, șase sute de bombardiere grele traversau Canalul Mânecii.

În noaptea aceea, populația de la Peenemünde se ridica la aproape douăzeci de mii de suflete: ingineri, oameni de știință și tehnicieni cu familiile lor, mecanici, funcționari, secretare, dactilografe, paznici, bucătari, profesori, muncitori în construcții și sclavi, adică prizonieri străini, majoritatea francezi și ruși. În cursul serii vremea fusese caldă și fără vânt. Sclavii erau încuiați în barăcile lor din lemn, în spatele gardului electrificat,

iar germanii se plimbau printre pinii aromați și se relaxau pe nisip. Pe plajă, nu departe de fabrica unde se asamblau rachetele, se încinsese un meci de volei.

Graf intrase în mare și făcea pluta, cu vârfurile picioarelor spre soarele care stătea să apună, ținut la suprafață de salinitatea apei. Nu trebuia decât să miște ușor brațele ca să plutească fără efort. Apa de la suprafață era caldă, după vara lungă, dar simțea sub el curenții reci ai adâncurilor, care îl trăgeau spre est, în larg. Se lăsase dus cât îi permitea prudența, apoi se întorsese pe burtă și începuse să înoate energic împotriva curentului, spre țărmul unde Karin îl aștepta cu prosopul. Amintirea siluetei ei subțiri, estompată în lumină, avea să-l urmărească toată viața.

Se cunoscuseră în primăvară. Era noua asistentă personală a adjunctului lui von Braun, superiorul imediat al lui Graf, dr. Walter Thiel. Fișa postului ei includea orice, de la agenda șefului permanent iritat până la supravegherea celor doi copii ai acestuia. Toată lumea o plăcea. Era frumoasă și avea darul special să insufle calmul în jurul ei, oriunde s-ar fi aflat. Se mirase și el când îi acceptase invitația în oraș. După război, voia să se facă educatoare. Avea douăzeci și trei de ani. Graf se hotărâse să o ia de nevastă, dar nu apucase să-i ceară mâna – ar fi putut s-o facă chiar în noaptea aceea, dacă lucrurile s-ar fi desfășurat altfel. Lui Karin nu-i plăcea să-l vadă înotând așa de departe, iar anxietatea o făcuse prost dispusă, ceea ce i se întâmpla rar.

Ieșise din apă cu respirația întretăiată. Ea îi întinsese prosopul cu o grimasă de nemulțumire și pornise înapoi spre interiorul plajei, ca să-și strângă lucrurile de picnic. Graf se schimbase în spatele prosopului, străduindu-se să-și mențină echilibrul. Un sărut rapid pe obraz, o ultimă senzație, dominată de gustul sărat al mării, și femeia plecase în direcția hotelului de dinainte de război unde erau cazate majoritatea celibatarelor.

Nervos și fără chef, Graf revenise pe poteca din pădure, în amurgul umed, trecuse de controlul de securitate de la intrare și intrase în complexul de laboratoare experimentale. Apartamentul lui de burlac, la fel ca al lui von Braun, se găsea la etajul al doilea al blocului numărul cinci, lângă birourile principale. Făcuse duș cu apă rece, ca să se răcorească, își lăsase costumul de baie la uscat pe marginea ferestrei și se întinsese gol pe pat, acoperindu-se cu cearșaful.

Nu trebuia să fii un geniu ca să-ți dai seama că un raid aerian urma să aibă loc la un moment dat. Câteodată i se întâmplase să vadă urme de vapori sus, pe cerul fără nori. Fără îndoială că englezii operau zboruri de recunoaștere și fotografiau intens zona. Chiar și așa, când sirenele de bombardament îl treziseră din somn, primul lui instinct fusese să rămână în pat, ciulind urechea la huruitul formațiunilor inamice, cu care se obișnuise, deoarece pe acolo treceau spre Berlin. Abia când auzise zgomotul rapid al antiaerienei sărise din pat și se dusese la fereastră. Luna era strălucitoare. În lumina ei argintie, clădirile aruncau umbre mari. Din spatele atelierelor și laboratoarelor, de la bateria portului, se înălțau trasoare multicolore, ca niște mărgele din sticlă. Configurații ciudate de lumini, verzi, roșii, albastre, păreau să atârne pe cer ca decorațiunile de Crăciun. Proiectile de semnalizare, albe, incandescente, coborau încet la capătul unor parașute. De pe acoperișurile din jur începuseră să răpăie mitralierele. Acțiunea părea să se concentreze în sudul insulei. Mai urmărise puțin spectacolul, apoi, în sfârșit, îi dăduse prin cap că ar trebui să se refugieze într-un adăpost. Își punea pantofii când suflul unei deflagrații uriașe făcuse țăndări geamul lângă care stătuse cu numai câteva secunde înainte.

Țâșnise pe culoarul blocului și pornise în jos, pe scări. Ușa de la intrare zăcea pe trepte, ruptă din balamale de o mină aeriană. Se ridicase și coborâse ca un balansoar când călcase pe ea și ieșise în lumina rozalie creată de ceața artificială, de camuflaj. Scena care i se înfățișase era ireală, parcă ar fi plutit într-un vis. Pe ici, pe colo, flăcările clădirilor care ardeau colorau voalul chimic într-un roșu aprins. Luna plină părea să se repeadă asupra lui prin fuioarele de ceață. Fasciculele înguste de lumină ale reflectoarelor care căutau ținte pe cer parcă se duelau. Nu putea vedea bombardierele, dar le auzea motoarele grele urlând pe tonuri joase, la mică înălțime, printre exploziile asurzitoare care făceau pământul să se cutremure. Rămăsese transfigurat câteva minute, de parcă ar fi asistat la un spectacol grandios de sunet și lumină. Frica reziduală de o explozie îl adusese înapoi în simțiri abia când devenise conștient de căldura intensă. O luă la goană pe stradă spre cel mai apropiat adăpost antiaerian.

La capătul scărilor, în camera mică, din beton, mai erau o duzină de oameni, ghemuiți pe lângă ziduri. Adăpostul abia fusese construit, încă mirosea a mortar. Becul din tavan se legăna la fiecare explozie. Recunoscuse fețele câtorva ingineri. Nimeni nu scotea o vorbă, toți țineau

ochii în pământ. După o vreme, exploziile începuseră să se rărească, iar Graf se hotărâse să plece în căutarea iubitei lui.

Clădirea cartierului general fusese distrusă, la fel ca atelierul de proiectare și popota, dar tunelul aerodinamic și laboratoarele de telemetrie scăpaseră neatinse.

Ieșise afară pe la punctul de control și pornise pe șoseaua acoperită cu un nisip alb, fin, parcă adus de o furtună. Încă mai auzea avioanele deasupra. Resturi mărunte, fragmente de șrapnel și cămăși de la gloanțele trase erau împrăștiate peste tot. Un bombardier Lancaster, cu un motor în flăcări, coborâse brusc și o luase în direcția mării. În zona de producție, un depozit de rachete ardea cu furie, însă blocurile de locuințe păreau să fi fost cel mai grav atinse. Incendiile mistuiau lacom porțiuni întregi din zona rezidențială și lagărul sclavilor. Câteva sute de prizonieri, în uniformele lor dungate, stăteau aliniați alături, pe un câmp, cu mâinile la ceafă, păziți de niște gardieni SS.

Când ajunsese la clădirea lui Karin își dăduse seama imediat că o pierduse pentru totdeauna. Hotelul nu mai avea ferestre, nu mai avea acoperiș, nu mai era decât o cochilie goală. Un șir de cadavre, unele carbonizate, stăteau înșirate pe trotuar. Se forțase să se uite la chipuri, dar nu recunoscuse pe nimeni. Oamenii se învârteau șocați în jurul lui.

– Karin Hahn? Ați văzut-o pe Karin Hahn? A văzut-o cineva?

Cu mâinile în șolduri, încercase să gândească logic. Unde s-ar fi putut afla când bombele începuseră să cadă? Porni înspre zona rezidențială.

– Trebuie să-l găsesc pe doctorul Thiel. Știe cineva dacă familia doctorului Thiel e bine?

Îi găsise zece minute mai târziu, întinși pe holul școlii. Casa lor suferise o lovitură directă. Tranșeea din față, unde se refugiaseră, era un crater. Fuseseră îngropați de vii în pământul moale, nisipos. Thiel arăta ciudat fără ochelari, dar, spre deosebire de cadavrele de la clădirea celibatarelor, părea oarecum împăcat. Măcar scăpase nedesfigurat. La fel era și Martha Thiel, ca și copiii lor, Sigrid și Siegfried. Nu departe de ei, cu capul aplecat interogator puțin într-o parte – atitudine pe care i-o cunoștea prea bine –, zăcea Karin.

Se opriră la punctul de control de la intrarea pe strada Wassenaar, lăsând motorul pornit. Un paznic SS le vârî lanterna în față și le verifică actele. Le

făcu complice cu ochiul.

– Distracție plăcută!

Graf începea să regrete toată aventura. Încercase să scape, dar Seidel era ca un câine de vânătoare care a prins o urmă. Pe marginea scaunului, agățat de volan, se străduia să nu iasă de pe aleea cu pietriș alb. De câte ori treceau pe lângă o casă, încetinea bombănind că riscau să rateze destinația din cauza măsurilor de camuflaj.

În spatele porților și al gardurilor vii sălbăticite, vilele se derulau una după alta – tăcute, întunecate, abandonate. Fiecare avea un stil diferit: unele erau rustice, altele moderne, altele împodobite ca niște mini-palate Versailles. Aici se băgaseră bani, nu glumă, își spuse Graf.

– Mă mir că n-au fost jefuite, observă cu glas tare.

– Ba bine că nu. Unul dintre oamenii mei a fost prins cu un Vermeer sub pat. Un nenorocit de Vermeer, nici mai mult, nici mai puțin! L-au trimis într-un batalion disciplinar pe Frontul de Est.

– Sună a pedeapsă capitală.

– Da, e cam același lucru. Disciplina, dragul meu Graf. Disciplina! Armata se ocupă cu mare atenție de proprietățile locale; de localnici, mai puțin. În sfârșit, am ajuns!

Viră brusc și intrară pe o alee. Din câte își putea da seama inginerul la lumina farurilor slabe, era o casă de secolul al nouăsprezecelea – pătrată, trei etaje, construită în stil francez, cu obloane la geamuri și acoperiș înalt. În fața ușii se vedeau două mașini de stat-major. În jurul intrării se strânseseră mormane de frunze moarte. Ferestrele erau acoperite și dinăuntru nu se auzea nimic.

– Ești sigur că aici este?

– Bineînțeles. Sper că nu te-ai răzgândit!

– Nu, de ce?

Seidel o luă înainte, apăsă pe butonul soneriei, după care împinse ușa grea fără să mai aștepte răspuns. Pătrunseră într-un antreu spațios, luminat discret de lămpi cu abajur roșu. În față se vedea scara principală și de undeva se auzea o muzică în surdină. Graf începu să se întrebe dacă avea destui bani la el.

– Am uitat să te întreb cât costă.

– O sută de mărci. Plus un bacșiș pentru fată. Sau fete.

Se deschise o ușă și o femeie își făcu apariția. Sânii pistruiați dădeau să sară afară dintr-o rochie scurtă și mulată de catifea neagră. Graf își scoase politicos pălăria.

– Domnule locotenent! Ce plăcere să vă revăd! Un pupic pentru Madame Ilse!

Nu era clar dacă îl recunoscuse într-adevăr pe Seidel sau doar se prefăcuse. Vorbea o germană cu un accent est-european pe care Graf nu reușea să-l localizeze. Își întinse fața spre Seidel, care o sărută pe fiecare obraz, de parcă ar fi fost mătușă-sa.

– El este prietenul meu, doctorul.

– Ah, un doctor! Dați-mi voie să vă iau paltonul.

Își descheie nasturii și i-l dădu, odată cu pălăria. Seidel îi dădu și el chipiul. Femeia le agăță cu grijă într-un cuier. Mai erau cinci chipie, observă Graf: trei gri, de Wehrmacht, și două negre, de SS, plus o haină lungă de piele.

– Poftiți!

Îi conduse într-un bar unde fumul gros de puteai să-l tai cu cuțitul plutea nemișcat în aceeași lumină roșiatică. Într-un colț, un gramofon difuza o melodie sentimentală de-a lui Mimi Thoma. Patru sau cinci bărbați fumau tolăniți în fotolii confortabile, cu picioarele întinse și vestoanele descheiate. Câteva fete stăteau așezate pe brațele fotoliilor. Pe o canapea, un ofițer SS, cu bărbia în piept, părea să fi adormit între două tinere care șușoteau peste ceafa lui. Lângă bar mai era un grup de femei. O chelneriță, dezbrăcată de la brâu în sus, aduna paharele de pe mese. Ilse le indică un colț întunecos, cu două fotolii puse unul în fața celuilalt, apoi îi făcu semn chelneriței.

– Ce beți?

– Aveți coniac? o întrebă Seidel.

– Sigur că avem coniac, îi răspunse matroana de-a dreptul revoltată.

– Vezi, i se adresă lui Graf, am făcut bine că am venit aici.

– Coniac, îi comandă Ilse chelneriței, care se făcu nevăzută. Ați aruncat o privire? Aveți vreo preferință?

Graf se uită în jur. Fata din pădure nu era de văzut pe nicăieri.

– Roșcata aceea, Marta, mai e aici? întrebă Seidel.

– Să văd dacă este liberă. Și prietenul dumitale? Ce caută domnul doctor?

– O blondă. Tânără. Slabă. Mai curând mică de înălțime.

– Ești de groază, Graf. Nu cumva vrei și o anumită măsură la picior? râse Seidel.

– Cred că am exact fata perfectă, zise matroana, după care se îndreptă spre bar.

Seidel scoase pachetul de țigări și îi oferi una lui Graf. Sosiră băuturile. Graf își dădu pe gât paharul de coniac și ceru încă unul. Se așezară comod pe fotolii. Locotenentul închisese ochii și dirija melodia cu degetul arătător, cântând împreună cu Mimi Thoma: „Dormi, iubitule, dormi și visează o lume de basm…"

Ilse reveni cu o fată înaltă, cu părul de culoarea cuprului, puțin cârlionțat, care făcu un efort să pară încântată să-l revadă pe Seidel. În spatele ei, măruntă prin comparație, venea o fată ca o păpușă, îmbrăcată într-o rochie roșie, fără mâneci, din satin. Rujul strident și machiajul gros o făceau aproape de nerecunoscut. Când îl văzu pe Graf, zâmbetul profesional i se șterse instantaneu. Se opri și se clătină ușor pe tocurile înalte. Marta se cuibări în poala lui Seidel și îi înconjură gâtul cu brațele, în timp ce Ilse o împingea pe blondă în față, ținând-o de umeri, ca o mamă care își prezintă copilul la inspecție.

– Ea este Femke. Cum Graf se ridicase în picioare, matroana i se adresă fetei: Vezi cât de politicos e domnul, draga mea? Avem de-a face cu un adevărat gentleman! Uite cum te privește, e clar că te place. Ce-ar fi să-l conduci sus?

Fata ezita în continuare.

– Hai, dragă! îi mai dădu un brânci Ilse.

Încet, împotriva voinței ei, privind fix într-un punct din spatele lui Graf, Femke îi întinse mâna. Avea o atingere moale, lipsită de viață. O urmă afară din bar, pe holul pustiu. În momentul când nimeni nu-i mai putea vedea, fata îi dădu drumul la mână, se lipi cu spatele de un perete și îl privi sfidător.

– Ce cauți aici? Ești de la Gestapo? îl întrebă pe șoptite, în germană.

– Nu.

– Atunci de ce umbli îmbrăcat ca unul de-ai lor?

– Ei bine, nu sunt de la Gestapo.

– Unde ți-e uniforma?

– Nu am uniformă. Sunt inginer.

– Dacă nu ești de la Gestapo, atunci ce vrei?

Părea iritată, ca și cum ar fi făcut-o să piardă vremea.

– *Tu* mă întrebi? Îi arătă locul unde îl mușcase de mână. Ce crezi că vreau? Să vorbim.

Deschise gura să-i răspundă, dar de undeva de la etaj se auzi o ușă trântindu-se. Ridicară amândoi privirile. Scara era zguduită de pași grei. Apăru o pereche de cizme din piele, apoi niște pantaloni negri și, în sfârșit, un ofițer SS încheindu-și vestonul peste pântecul uriaș. Se opri la capătul scărilor ca să-și examineze ținuta în oglindă, apoi întoarse capul și îi văzu. Îl salută afabil pe Graf din cap și se îndreptă spre bar. Femke îl așteptă să dispară, după care îi aruncă o privire lui Graf și porni în sus pe trepte. Pe la mijloc se aplecă peste balustradă.

– Nu vii?

Rămase în loc până ce el o ajunse din urmă, apoi își continuă urcarea. O siluetă subțire, cu spatele drept, aproape asexuată în rochia ei roșie, ținându-și cu greu echilibrul pe tocurile înalte. Casa scării era decorată cu portrete de secolul al optsprezecelea. Ochii generațiilor de burghezi prosperi îi urmăreau disprețuitor. La primul palier, pe o măsuță, veghea un bust roman. Trecu de el și continuă să urce pe o scară mai mică, spre etajul doi. Deschise o ușă și se dădu într-o parte, lăsându-l să intre. Încăperea era iluminată intim, cu lumânări. Aprinse lumina din tavan, alungând efectul, închise ușa și se sprijini cu spatele de ea. Tremura ușor. Când văzu că Graf observase, își încrucișă brațele la piept, ca să-și mascheze nervozitatea.

– Ei bine, acum ce facem? Facem sex, sau ce vrei?

Părea atât de tânără, atât de neajutorată și de feroce în același timp, încât aproape că-l pufni râsul.

– Nu, stai liniștită. Nu te supăra, dar nu vreau.

Se simți brusc obosit și destul de beat. Se așeză pe marginea patului. Din camera de alături se auzeau gemete și un pocnet ritmic în perete. O femeie țipă. Graf își ridică picioarele în pat și se întinse. Era mult mai moale decât salteaua lui de la Scheveningen. I se păru că încăperea începea să se învârtă. Închise ochii. O auzea pe fată mișcându-se pe lângă el. Când îi deschise din nou, fata era deasupra lui și îl amenința cu un cuțit de bucătărie.

– Dacă mă torni, te omor. Cel puțin iau cu mine un nenorocit de neamț.

– Dacă aș fi vrut să te torn, aș fi făcut-o până acum. Lasă cuțitul.

Închise ochii din nou. Așa se simțise și în noaptea de dinaintea raidului aerian de la Peenemünde. Desprins de lume, ca atunci când plutea peste

adâncurile neștiute și reci ale mării. O auzi din nou, acum coborâse din pat și umbla într-un sertar.

– Câți ani ai?

– Optsprezece, îi răspunse după o pauză.

– Ce făceai în pădure azi-dimineață?

– Am auzit explozia noaptea trecută. Voiam să văd pe lumină.

– De ce?

– Eram curioasă. Soldații plecaseră.

Deschise ochii și se sprijini într-o rână pe pernă. Cu spatele rezemat de măsuța de toaletă, fata îl privea.

– Femke, da? Chiar e un nume olandez? Probabil că ai simțit o curiozitate enormă, ca să riști un glonț în cap. Nu pari chiar așa de proastă. Îmi vine greu să te cred.

Nu primi drept răspuns decât un pufnet.

Nesigur pe el, se rostogoli și își lăsă tălpile pe covor. Aruncă o privire în jur. Parcă s-ar fi aflat într-o capsulă a timpului dintr-o altă lume. Un fotoliu mic cu tapițerie roz, perdele roz, tapet cu pudeli roz, pufoși și jucăuși, ridicându-se pe lăbuțele din spate. Se ridică, se apropie de șifonier și îl deschise. Printre rochii găsi o jachetă mică de călărie. Încălțări de fată, o pereche de cizme de călărie și una de poante de balet erau așezate în ordine pe raftul de jos. Închise șifonierul și începu să scotocească prin comodă. Bluze, șosete, lenjerie. Lăsă sertarele deschise și se aplecă să caute sub pat. Nimic.

– Dă-te la o parte, te rog, îi zise făcându-i semn să se îndepărteze de măsuța de toaletă.

Fata ezită. O apucă de umerii înguști și o împinse ușurel într-o parte. Trase sertarul. Lângă cuțitul cu care făcuse deja cunoștință, o cutie de prezervative standard, distribuite de Wehrmacht („Vulkan Sanex“), era așezată pe o foaie de ziar, lângă o serie de resturi din motorul rachetei V2, nu mai mari decât pumnul său, toate înnegrite de flăcări. Recunoscu părți din evacuarea turbinei, o duză de răcire de la camera de combustie, o valvă de la rezervorul de alcool și alte câteva mărunțișuri.

– Ce aveai de gând să faci cu astea?

– Mi s-au părut interesante.

– Termină. Nu mă mai minți.

Fata ridică din umeri.

– Speram să le vând.
– Cui? Englezilor? Pot aduna chestiile astea de pe străzile Londrei în fiecare zi.
– Am zis eu ceva despre englezi?
– Faci parte din rezistență, nu-i așa?
Își mută privirea fără să-i răspundă.
– Te-au pus să tragi cu urechea la discuțiile ofițerilor de la bar? Să bagi la cap ce spun în pat? Să transmiți mai departe ce auzi?
Loviturile tăbliei patului în peretele camerei de alături își intețiseră ritmul. Femeia urla de-a binelea. Apoi, zgomotele încetară brusc. „Dumnezeule“, își spuse, „ce s-a ales de noi?“
Începu să-și îndese resturile de rachetă în buzunare.
– Astea le iau eu. Dacă ești prinsă cu ele, vei fi împușcată pe loc.
– Și ce-ți pasă ție?
Graf închise la loc sertarul. Era plin de funingine pe mâini, buzunarele îi erau umflate.
– Ce vrei să afli? o întrebă brusc. Ți-aș putea dezvălui lucruri cu adevărat utile. Racheta este nesigură – una din zece nu funcționează. Adevărata problemă însă este penuria de oxigen lichid. Am pierdut cea mai mare fabrică, din Franța. Mai avem șapte fabrici în Germania, care produc douăzeci de tone de oxigen lichid pe zi, la limită pentru douăzeci și cinci de lansări operaționale. Spuneți-le prietenilor voștri din Anglia să nu-și bată capul cu bombardarea siturilor de lansare, ci a fabricilor de oxigen lichid și a infrastructurii feroviare. Numai așa pot opri rachetele.
– Ești nebun, sau ce e cu tine? exclamă ea privindu-l uluită. Cum Graf se îndrepta spre ușă, i se puse în cale: Nu coborî acum. Le vei trezi suspiciuni dacă te întorci prea repede.
– Am înțeles.
Se așeză înapoi pe pat, iar ea se lăsă în fotoliu. Nici unul nu spunea nimic. Spre surprinderea lui, fata fu cea care rupse tăcerea.
– Am crezut cu toții că germanii au pierdut războiul. Rachetele au plecat, apoi s-au întors. Ce înseamnă asta? Câștigați din nou?
– Nu. Pierdem.
– Când?
– În curând. Anul viitor, probabil. De când ești la Wassenaar?
– De trei luni.

– Și înainte?
– Am făcut închisoare. Pentru furt.
– De unde ești?
– Din Groningen.
– E pe undeva prin nord?
Încuviință din cap.
– Crezi că poți scăpa de aici? Aș putea să împrumut o mașină, să te ascund în portbagaj.
Își dădea seama cât de ridicol suna propunerea lui chiar în timp ce vorbea.
– E prea departe, zise fata clătinând din cap.
Din camera de alături se auziră iarăși zgomote. O ușă se deschise și se trânti la loc. Auziră pașii unui bărbat îndepărtându-se.
– Trebuie să mă duc să văd dacă e bine. Poți să pleci acum.
La ușă, Graf scoase portofelul și numără două sute de mărci.
– Trebuie să-i plătești lui Ilse, îi spuse fata.
– Nu, sunt pentru tine.
– N-am făcut nimic, îi aminti ea deschizând ușa.
Graf ezită în prag.
– Bine. Îți doresc noroc.
Puse banii la loc în portofel și coborî la parter.

12

Dacă se putea spune ceva despre ceasul de voiaj pe care Kay îl primise de la mama ei, în ziua când fusese recrutată de WAAF, ei bine, acel ceas o trezise cu punctualitate, întotdeauna, oricât de profund ar fi dormit. Avea un clopoțel care îți sfredelea timpanele ca o bormașină. Bâjbâi cu mâinile prin camera nefamiliară, străduindu-se să oprească alarma cât mai repede. În tăcerea binecuvântată ce urmă, își apropie de ochi cadranul fosforescent. Șase și jumătate.

Se lăsă înapoi pe perne. Încă era întuneric beznă. Îi luă un moment să-și aducă aminte că nu era în Anglia, ci în Belgia – la război! –, și că schimbul ei trebuia să înceapă. Ieși de sub pătură și dibui pe pipăite comutatorul. Lumina bruscă o făcu să strângă din ochi. Își puse paltonul peste cămașa de noapte și își luă trusa de baie. Deschise ușa cu fereală și trase cu urechea. Casa era tăcută. Traversă în vârful picioarelor culoarul până la toaletă.

Se temea să nu întârzie, așa că trecu rapid prin ritualul de dimineață. În plus, îi era foarte frig. Își dădu cu puțină apă rece pe ochi, se spălă pe dinți și își trecu furios peria prin părul încurcat, până simți că-i ia foc scalpul. Înapoi în cameră, își găsi hainele țepene, de parcă le-ar fi lăsat afară. Închise nasturii și își legă cravata cu degete tremurânde. În sfârșit, făcu patul și se apucă să studieze harta, la lumina becului din tavan. Traseul desenat de familia Vermeulen, care i se păruse destul de complicat în seara precedentă, acum părea complet indescifrabil. Cum putea să-și găsească drumul prin ulițele întunecoase când nu avea nici măcar o lanternă?

Ieși pe coridor mângâind pereții cu vârfurile degetelor, ca un somnambul. Pe palier, spre ușurarea ei, se vedea o mică rază de lumină de la parter, care o ajută să coboare scările. Lumina venea din bucătărie.

Arnaud stătea lângă sobă și păzea un ceainic. Era îmbrăcat cu hainele din seara precedentă. Se întoarse spre ea zâmbind:

– *Bonjour, mademoiselle. Voudriez-vous du thé que vous nous avez donné?*

– Vă mulțumesc, dar mă tem că nu am timp de ceai. Îmi puteți indica direcția în care ar trebui să pornesc? îl rugă, reușind cu chiu, cu vai să-și amintească bruma de franceză.

– Pot chiar să vă conduc personal acolo.

Kay ezită. La Medmenham le instruiseră temeinic să nu dezvăluie nimănui locul unde lucrează. Aici însă nu vedea ce s-ar fi putut întâmpla și nu era deloc sigură că se descurca singură.

– Nu vreau să vă deranjez.

– Nu mă deranjați deloc. Este adevărat că circulația civililor e interzisă la ora asta, dar nimeni nu ne va opri. În orice caz, nu cu uniforma pe care o purtați. Stați liniștită, aveți destul timp pentru ceai.

– Chiar și așa, aș prefera să plec imediat, dacă nu vă supărați.

– Cum doriți.

Tânărul puse ceainicul deoparte și deschise ușa din spate.

O cărare din cărămizi, alunecoasă de la îngheț, cobora pe lângă casă. Luna era încă puternică și se vedeau câteva stele – suficient cât să distingă conturul zidului casei și aburul propriei sale respirații în aerul rece. Arnaud o luă înainte șontâcăind și deschise poarta dincolo de care strada pietruită strălucea misterios. O închise la loc după ei și îi făcu semn spre stânga:

– O luăm pe aici.

Mechelen era tăcut, de-a dreptul medieval în lumina incertă a lunii. Îl simțea străin, dar într-un fel aparte, greu de definit. Aerul parcă mirosea puțin altfel decât în Anglia, străzile întortocheate și clădirile înalte, lipite una de cealaltă, nu-i spuneau nimic. Încercă să țină minte principalele etape ale drumului, ca să-și găsească singură drumul de a doua zi. Stânga, dreapta, stânga… mergeau în zigzag prin orașul încă adormit.

– În fiecare zi te trezești așa de devreme?

Nu o interesa neapărat răspunsul, dar i se părea nepoliticos să nu facă puțină conversație.

– Da, destul de des.

– Lucrezi?

– Da, sigur.

– Unde?

– Oh, pe unde apuc. Uneori la fabrica de mobilă, alteori la berărie, când au malț și hamei. Câteodată descarc barje. Tot timpul e ceva de lucru, pentru că majoritatea bărbaților de vârsta mea au fost luați cu forța la muncă în Germania. Piciorul m-a salvat. *Ma bénédiction est ma malédiction*, îi spuse privind-o în ochi, apoi simți nevoia să-i traducă în engleză, ca și cum ar fi fost mândru de rimă: „Blestemul meu îmi este binecuvântare“.

– Ai fost rănit în război, dacă nu sunt indiscretă?
– Nu, deloc. Am avut poliomielită în copilărie. „Handicap din naștere“, cum scrie în acte.
– Îmi pare rău. Ghinion, ce să-i faci? I se păru din nou că nu avea destul tact. Îmi pare rău pentru dispariția fratelui dumitale, simți nevoia să adauge.
– De ce să vă pară rău? Nu e cazul să te scuzi când nu ai nici o vină.
Intrară pe o stradă largă, cu magazine de ambele părți. Un bărbat scotea obloanele unei brutării. În aer plutea mirosul de pâine caldă. Arnaud își frecă pântecul cu mâna.
– Mi-e foame.
– Ți-e foame adesea?
– Tot timpul!
La capătul străzii se vedea o clădire impunătoare, cu stâlpi falnici și un acoperiș arcuit, din sticlă, care îi aminti pe loc de marile gări victoriene.
– E mai scurt dacă o luăm pe aici, îi spuse Arnaud.
Spațiul vast, complet pustiu, era luminat doar de lună. Fâlfâitul brusc al porumbeilor ce cuibăreau pe grinzile late de oțel o sperie strașnic. Se bucura că nu era singură.
– Ce e aici?
– Piața agroalimentară. Când era mâncare, adică… Am văzut radarele mobile, lângă canal, săptămâna trecută, continuă pe cel mai normal ton din lume.
– Da?
Brusc, toate simțurile îi intraseră în alertă.
– La asta lucrați de fapt, la radare?
– V-am spus încă de aseară: nu pot discuta.
– Îmi cer iertare. N-am știut că era un secret. Vedeți, acum eu sunt cel care trebuie să-și ceară scuze.
Aparent ofensat, lungi pasul, smucindu-și cu furie piciorul inutil, cu umerii puternici rotindu-se în stânga și în dreapta. Kay rămase în spatele lui, ca să evite continuarea conversației, iar când ajunseră la pod și văzu cele două turnuri cu fleșe în vârf, îi spuse:
– De aici mă descurc, Arnaud. Îți mulțumesc.
Tânărul se opri pe malul râului.
– Sunteți sigură? Vă duceți în jos până la Brusselpoort, apoi o luați la dreapta. Cuibul nemțălăilor este pe partea asta a drumului.

– Îmi amintesc.
– Când plecați? Dacă vreți, pot să vă aștept aici, ca să vă conduc înapoi.
– Nu e nevoie. Cred că mă descurc acum.
– Bine.
Îi întinse mâna, iar ea i-o strânse. Din nou, tânărul se aplecă să i-o sărute.
– *Au revoir et merci*, îi răspunse Kay înainte de a-și continua drumul.
Peste câteva clipe întoarse capul. Îl văzu rămas acolo unde se despărțiseră, în lumina ce abia mijea. Ridică mâna, iar el îi răspunse la salut, apoi se răsuci pe călcâie și dispăru înapoi în oraș. Kay grăbi pasul, ocoli vechea poartă și o luă pe bulevardul larg. Pe lângă ea trecu un camion de armată. Unul dintre soldați o fluieră admirativ, făcând-o să lase capul în jos.
Parcurse distanța până la bancă în mai puțin de cinci minute, însă constată cu surprindere că ușa principală era încuiată. Traversă la cartierul general, unde se vedeau lumini aprinse, și bătu. Cum nimeni nu se repezi să-i deschidă, intră. Peste tot plutea mirosul ademenitor de șuncă prăjită. Sus, la popota ofițerilor, un grup de locotenenți de la radiolocație își împărțeau ceai dintr-o oală. Mirosul provenea de la un teanc de sendvișuri cu șuncă ținut la cald, pe un grătar electric.
– Ceai? îi oferi unul dintre ofițeri.
– Faceți parte dintre matematiciene? o întrebă altul, dându-i un sendviș.
– Da.
– Eu sunt Sandy Lomax.
– Iar eu, Bill Duffield.
– Kay Caton-Walsh.
Așezară ceștile într-un echilibru fragil pe farfurii și își strânseră mâinile cu stângăcie.
– Hai să mâncăm împreună, o invită Bill, care avea accent de Yorkshire.
Aleseră masa cea mai îndepărtată de ușă. Probabil că tocmai sosise un transport, căci sala se umpluse de ofițeri care căscau și se frecau la ochi. Căpitanul-comandor Knowsley vârî capul pe ușă, aparent în căutarea cuiva, apoi dispăru.
– Când ați ajuns aici?
– Miercuri, îi răspunse Sandy cu gura plină. Mă scuzi, adăugă grăbindu-se să termine de mestecat. Miercuri, dar tu?
– Ieri.

Ridică sendvișul, savurând momentul, apoi luă o îmbucătură. Nu mâncase în viața ei ceva așa de bun. Din păcate, nimeni nu se gândise să aducă șervețele. Își șterse grăsimea care-i curgea pe bărbie cu dosul palmei, cât de discret putea.

Bill o urmărea amuzat.

– Ți-e foame?

– Sunt ruptă.

– Orice ar fi, nu te atinge de mâncarea locală.

– De ce?

– Se pare că-și fertilizează câmpurile cu dejecții umane – iartă-mă că sunt așa de direct. Câțiva colegi s-au îmbolnăvit atât de grav, încât locuiesc practic la latrine. Limitează-te la conserve. Ah, și nu bea de la robinet. Numai apă îmbuteliată. În unele orașe, nemții au otrăvit rezervoarele înainte de plecare.

– Am înțeles.

Își termină sendvișul și privirea i se îndreptă spre grătar, întrebându-se dacă ar fi elegant să mai ia unul. Conversația îi cam tăiase însă apetitul.

Ușa se deschise brusc, și Barbara Colville dădu buzna înăuntru.

– Oh, Doamne-ajută! Credeam că am întârziat. Bună dimineața tuturor. Miroase bine. Își lăsă rigla de calcul și tabelele logaritmice pe o măsuță și se apropie de oala cu ceai.

Kay se holba cu oroare la rigla de calcul. Sandy îi oferi o țigară dintr-o tabacheră de argint.

– Nu, mulțumesc, îl refuză clătinând din cap.

Barbara se înapoie cu ceaiul și cu un sendviș și se așeză lângă Kay, care nu-și putea dezlipi privirea de la rigla de calcul.

– Ce e cu tine?

– Sunt o proastă! Mi-era atât de frică să nu întârzii, încât mi-am uitat instrumentele la gazdă.

– Oh, stai liniștită. Sunt sigură că au rezerve, îi spuse Barbara mușcând din sendviș. Cum sunt ai tăi?

– Spartani. Ai tăi?

– Eu am avut noroc. Am nimerit la o văduvă care pare hotărâtă să mă adopte. Mi-a făcut plăcintă cu legume.

– Sper că nu te-ai atins de ea, spuse Bill.

– De ce?

– Circulă niște zvonuri despre mâncarea locală.

Kay i-i prezentă Barbarei pe cei doi locotenenți. Bill își repetă avertismentele dezgustătoare, iar cât timp Barbara se arătă adecvat de șocată, Kay își sorbi ceaiul, blestemându-se pentru neatenție. Și-o imagină pe Dorothy Garrod șoptindu-i la ureche, așa cum făcuse când sosise la Danesfield House: „Concentrează-te, Kay, draga mea, *concentrează-te*".

Barbara acceptă o țigară de la Sandy și se aplecă spre el ca să i-o aprindă. Lui Kay nu-i scăpă atingerea scurtă a mâinilor celor doi. Se lăsă pe spate și scoase pe nas două fuioare de fum gros. Ușa se deschise din nou și locotenentul Sitwell își făcu apariția, urmată de un maior mustăcios. Cei trei fumători își stinseră rapid țigările, se ridicară și salutară.

– Să-i dăm drumul! ordonă maiorul.

– Bună dimineața, doamnelor, le salută Sitwell, aruncând o privire critică spre scrumieră.

– Bună dimineața.

– Când sunteți gata, vă invit la treabă.

Părăsiră popota împreună. Afară, începuse să se lumineze de-a binelea. Câțiva pietoni se îndreptau și ei spre serviciu. Vizavi, la bancă, toate luminile erau aprinse. Lângă ușă se instalase o santinelă. Își prezentară legitimațiile, intrară și se separară pe grupuri, cu urări de succes. Locotenenții îl urmară pe maior la stânga, către o ieșire de serviciu care le permitea să ajungă la terenul vast din spatele băncii unde erau amplasate radarele. Kay și Barbara se ținură după Sitwell spre dreapta și coborâră la subsol. Knowsley era la biroul lui, vorbea la telefon. Lângă el, la o măsuță, stătea un caporal din corpul de transmisioniști. De cealaltă parte a încăperii, trei membre WAAF se așezaseră deja la birouri. Kay și Barbara își ocupară locurile, spre centrul mesei mari. Spre ușurarea ei, cineva pusese deja pe masă rigle de calcul, tabele de logaritmi, carnete și instrumente de scris. Își aranjă vestonul pe spătarul scaunului.

Sitwell stătea în picioare, în fața tablei negre. În spatele ei trona un ceas mare, de gară. Mai erau două minute până la opt.

– Acum, nu ne mai trebuie decât o rachetă V2. Cât așteptăm, să mai facem niște exerciții. Vreau să văd dacă nu cumva ați uitat tot.

Pe măsură ce se apropiau de prânz, sala tezaurului devenea tot mai aglomerată. Sergenții WAAF veneau și plecau. Curieri pe motocicletă

aduceau corespondența. Un colonel de la logistică țeapăn, într-o uniformă impecabilă, schimbă câteva cuvinte cu Knowsley, apoi începu să se învârtă prin cameră. Verifică hărțile și telefoanele, își consultă ceasul și îl privi spre comparație pe cel mare, apoi plecă. Sprijinit de marginea mesei de lucru, Knowsley le urmărea în timp ce lucrau furibund, umplând pagină după pagină de calcule. Sitwell le cronometra: șapte minute și cincizeci și două de secunde – prea lent; șase minute și cincisprezece secunde – ceva mai bine; cinci minute și douăzeci și două de minute – așa, da. Căpitanul-comandor își aprinse pipa. Nori aromați de fum invadară camera. Bătea nervos cu pantoful în piciorul scaunului.

Chiar înainte de ora zece, Sitwell le informase că exersaseră destul.

– Luați o pauză, duceți-vă la toaletă, dar pe rând. Mișcați-vă rapid și să nu părăsiți clădirea.

– Vrei tu? o întrebă Barbara.

– Eu mai rezist, du-te tu prima.

Barbara o luă pe scări în pas alergător. Kay se ridică și se întinse, rotindu-și capul. În sală se lăsase liniștea. Nu se auzea decât ticăitul ceasului mare. Knowsley părea gânditor.

– Astăzi se pare că nu se grăbesc. În mod normal, ar fi început deja lansările.

– Nu există nici un tipar, domnule?

– Nu, de nici un fel. Câteodată înregistrăm trei sau patru ore între lansări, în alte dăți lansează două aproape concomitent. Trase din pipă și îi examină vatra. Se juca distrat cu ea și vorbea ca să-și calmeze nervii, observă Kay. Knowsley reluă peste câteva clipe: Nu știu care le este gândirea, în termeni operaționali. Presupun că se confruntă cu o mulțime de probleme tehnice și, pur și simplu, trag când sunt gata. Tutunul arsese tot. Mi-ar plăcea să văd una decolând. Ție, nu?

– Nu m-am gândit niciodată la asta.

– Ciudat. Poate că e o chestie masculină. Știi, Freud și așa mai departe.

Soneria telefonului îi făcu să se întoarcă simultan. Caporalul smulse receptorul, ascultă puțin și strigă:

– Au lansat!

Un clopoțel electric începu să sune disperat. Ca la școală, își spuse Kay. Toți își reluară locurile imediat. Barbara se rostogoli ca o furtună pe scări și se așeză lângă ea, cu o strâmbătură.

– Numai mie mi se poate întâmpla așa ceva. M-a prins racheta cu pantalonii în vine.

– Liniște! urlă Sitwell.

Kay aștepta cu creionul deasupra carnețelului. Trecură câteva secunde. Caporalul asculta atent la telefon, cu mâna dreaptă ridicată, ca arbitrii cu steguletul la începutul unei curse.

– Traiectoria contactului: doi șase zero; altitudinea: treizeci și una de mii; viteza: nouă sute optzeci și nouă de metri pe secundă… Traiectoria contactului: doi șase zero, altitudine treizeci și nouă de mii, viteză o mie o sută șaptesprezece metri pe secundă…

– Începe distracția, mormăi Knowsley.

– … Traiectoria contactului: doi șase zero, altitudine: cincizeci și șapte de mii, viteza: o mie două sute treizeci de metri pe secundă.

– Dumnezeule, este enorm…

– A obținut cineva poziția axei *y*?

– Da, doamnă, răspunse una dintre femei.

– Contact pierdut, anunță caporalul.

– Gata, a ieșit deja din raza noastră, spuse Knowsley. Bun! Clătină din cap și respiră adânc. Acum, așteptăm.

Una dintre membrele corpului auxiliar feminin stătea cu receptorul altui telefon fixat sub bărbie și cu un creion în mână. O alta stătea în picioare, lângă harta mare a Londrei și sud-estului Angliei, cu o cutie de piuneze.

Se lăsase din nou tăcerea. Minutele treceau inexorabil. Era sinistru să urmărești racheta prin spațiu, își spuse Kay. Să vezi cum i se aplatizează curba traiectoriei, cum se rotește progresiv, cum își sporește viteza la coborâre. „Cineva, la Londra, va fi lovit, așa cum am fost eu. Cineva care își vede de treabă liniștit, într-o dimineață de joi ca oricare alta. Cineva care nu are de unde să știe că ecuația curbei parabolice l-a condamnat deja la moarte.“ Se uită la foaia de hârtie din fața ei, la cifrele care reprezentau traiectoria, viteza, altitudinea și poziția. Numerele morții. Își aminti cum își trăsese rochia peste cap în dimineața aceea, în Warwick Court, când detectase o schimbare bruscă de presiune, ca și cum aerul ar fi fost aspirat, după care se auzise trosnetul sinistru al boomului sonic, vâjâitul rachetei, ca un tren rapid, totul înghițit în ruinele clădirii prăbușite.

– Impact raportat, anunță sergentul WAAF de la telefon. Vocea ei o aduse pe Kay la realitate. Încă o pauză, timp în care operatorii radarelor din

Anglia își făceau propriile calcule. Traiectoria: latitudine cincizeci și unu virgulă treizeci, relevment trei unu virgulă șase unu patru șase. Longitudine: zero, zero, treizeci și șapte virgulă opt șapte nouă doi.

Sergentul înfipse o piuneză roșie pe hartă. Kay apucă rigla de calcul. Toate gândurile despre ce se petrecuse la Londra i se evaporaseră. Până și ea era surprinsă de calmul care o copleșise. Mintea ei lucra pe două planuri simultan: pe de o parte, se concentra asupra procedurii pe care o avea de urmat, pe de alta, se asigura permanent că socotelile pe care le făcea erau corecte. Ferestruica din lateralul riglei se mișca neobosită înainte și înapoi, reconfortantă în precizia ei. Lumea se redusese la numere. După fix șase minute, ridică mâna și-i întinse carnetul peste masă Barbarei. Knowsley și Sitwell se aplecaseră peste umărul fetei și o urmăreau în timp ce confrunta rezultatele. Kay simțea cum îi crește tensiunea. Ar fi dat orice pentru o țigară. După un minut, Sitwell luă carnetul și se apropie de harta care prezenta Londra și Marea Nordului până la coastele olandeze. Măsură distanța.

– Traiectorie: latitudine cincizeci și doi virgulă șapte, relevment patru virgulă doi șapte zero doi. Longitudine: patru virgulă unu șapte, relevment cincizeci și doi virgulă trei zero nouă opt.

– Latitudine cincizeci și doi virgulă șapte…, repetă la telefon, pentru comandamentul aviației de vânătoare, o colegă cu voce studiată, calmă și precisă, ca de prezentatoare BBC.

– Nu te teme, scumpo. Sunt sigură că ai nimerit-o, o încurajă Barbara cu un zâmbet.

La baza RAF de la Coltishall, la paisprezece kilometri spre nord de Norwich, patru piloți de Spitfire, membri ai escadrilei 602 (City of Glasgow), care așteptau de câteva ore în cabine, primiră ordinul să decoleze. Pilotau modelul cel mai nou, Type XVI, primit de la fabrică în aceeași lună, modificat special pentru misiuni de bombardament. Membrii escadrilei studiaseră zile la rând fotografii făcute în cursul zborurilor de recunoaștere deasupra zonei din jurul capitalei olandeze, se familiarizaseră cu aparatele și făcuseră exerciții de bombardament în picaj. Luptându-se cu greutatea celor două bombe de sub aripi, fiecare de 114 kilograme, se ridicaseră de pe pistă și dispăruseră în norii joși. Menținând o formație strânsă, o luaseră spre est, traversaseră plaja lungă dintre Waxham și

Winterton-on-Sea și o luaseră peste Marea Nordului, spre coastele olandeze, aflate la două sute de kilometri. Coordonatele atacului le fuseseră comunicate prin radio de către turnul de control. Cum aveau o viteză maximă de aproape cinci sute de kilometri pe oră, urmau să ajungă deasupra țintei în douăzeci și cinci de minute.

Sitwell examină harta mare a împrejurimilor orașului Haga, mai verifică o dată datele și înfipse o piuneză în tăblia moale de plută. Kay se apropie și ea. Piuneza roșie, ca o picătură de sânge, era plasată fix în mijlocul pădurii Scheveningen.

Telefonul de pe biroul caporalului sună din nou. Toți ochii se îndreptară spre el. Bărbatul ridică receptorul și ascultă, încuviințând de câteva ori din cap.

– Au lansat din nou.

13

Din punctul de vedere al lui Graf, prima rachetă a zilei plecase fără nici o problemă. La un minut după ce dispăruse printre nori, echipa sărise afară din tranșee și începuse să strângă cablurile. Vehiculul de control se hurducase afară din groapa lui și dăduse cu spatele până la masa de lansare. În retrospectivă însă, era gata să admită că poate nu se mișcaseră destul de repede. Pe de altă parte, nu mai văzuseră de multă vreme un avion inamic – *Jabos*, cum le spuneau ei, de la *Jagdbomber*, adică bombardier de vânătoare –, așadar, era lesne de înțeles instalarea unui anumit laxism.

– Vreți să vă duc? îl întrebă un sergent scoțând capul pe fereastra semișenilatei.

– Nu, mulțumesc. Trebuie să văd ce face plutonul lui Schenk.

Graf se deplasa de la o rachetă la alta ca doctorul care efectuează vizite acasă la pacienți. La vreo cinci sute de metri vest de primul sit de lansare, o a doua V2 stătea înălțată pe platforma ei, gata să decoleze. Și aici însă se înregistrase un defect la transformator, iar lansarea fusese amânată cu două ore, până la instalarea unei piese de schimb. Sergentul Schenk, veteranul de pe Frontul de Est care își lăsase urechile înghețate într-un spital de campanie de lângă Leningrad, se afla la baza rachetei. Pe lângă rezervorul cu oxigen lichid se scurgea un firicel de aer sub presiune. Era gata de plecare.

– Vreți să asistați la lansare? îl întrebă Schenk.

– Nu, dacă nu ai nimic împotrivă. Trebuie să mă întorc la bază.

– Nici o problemă. Semnătura dumneavoastră îmi ajunge. Îi întinse un formular prin care confirma că se realizase reparația. Am auzit că mâine-dimineață îi îngroapă pe locotenentul Stock și pe ceilalți. Va fi un eveniment deosebit.

Graf se întrebă dacă nu cumva omul îi adresase un reproș voalat, dar pe chipul aspru al sergentului nu se citea nimic.

– Așa am auzit și eu.

Semnă formularul și i-l înapoie.

– La război ca la război, nu? Unii dintre mucoșii ăștia încă mai sugeau de la mamele lor înainte să ajungă aici.

– Este adevărat că puțini soldați au experiența dumitale, domnule sergent. Ne mai vedem.

– Pun rămășag că ne mai vedem.

Se îndepărtă cu pași mari, căci nu avea chef să audă încă una dintre poveștile oribile despre luptele cu rușii. Era o dimineață liniștită, rece și mohorâtă. Străbătuse același drum împreună cu Biwack, sâmbătă de dimineață. De la est la vest, prin pădurea Scheveningen, cu lacul strălucind în zare. Era singur, și asta îi făcea plăcere. Încetini pasul ca să se bucure mai mult de plimbare. Din spatele lui se auzi aprinderea unui motor de rachetă. Se opri și se întoarse să arunce o privire. O secundă mai târziu, racheta lui Schenk se înălță deasupra copacilor.

– Hai, rotește-te, nenorocito…, mormăi.

Parcă ascultându-i ordinul, aparatul se înclină și își aplatiză traiectoria chiar înainte să dispară în plafonul de nori. Bun. Urmau vreo două ore de pauză. Văzu o băncuță pe malului lacului și hotărî să se odihnească puțin.

Era încă mahmur după noaptea precedentă. Combinația de blue curaçao cu coniac, plus discuția cu fata de la bordel îl apăsau greu. Chiar îi spusese toate lucrurile acelea despre rata de eșec și criza de oxigen lichid? Își scoase pălăria și se frecă pe frunte cu dosul palmei. „Cred că am înnebunit de tot.“ Se hotărâse să nu mai calce niciodată pe acolo, dar amintirea fetei îl obseda.

– Era drăguță slăbătura aia a ta. De ce ai ales-o? îl întrebase Seidel pe drumul de întoarcere.

– Nu știu, poate că îmi amintește de o femeie pe care am cunoscut-o.

Explicația păruse să-l satisfacă pe locotenent.

– Corect. Fiecare cu gusturile lui. Eu o cer întotdeauna pe Marta tocmai fiindcă nu-mi amintește de nimeni.

Graf își aprinse o țigară și întinse picioarele, sprijinit comod pe spătar. Avea o priveliște bună, căci terenul cobora într-o pantă lină spre lac. Imaginea unui lac în mijlocul iernii avea ceva melancolic care se potrivea cu starea lui de spirit. Aruncase mai devreme fragmentele de motor recuperate din camera fetei, risipindu-le prin pădure. Probabil că acum era complicele ei. Începu din nou să viseze că avea s-o scoată de acolo, să o ducă în orașul ei. Cu siguranță ar fi fost opriți. Poate dacă s-ar fi ascuns la cineva din rezistență, la Haga. Nu era departe. Ar fi putut ajunge până acolo? Părea fezabil. Poate că o să mai treacă o dată pe la bordel, ca să-i propună.

Planurile îi fură întrerupte de sunetul ascuțit al alarmei aeriene din oraș.

Nu mai auzise de săptămâni întregi semnalul. În prima clipă, ca și la Peenemünde, își spuse că era doar un exercițiu. Se afla la vreo trei sute de metri de corturile echipei tehnice, dar, în loc să fugă și să se arunce într-o tranșee, rămase pe bancă, cu ochii la cer. După cum dispăruseră rachetele V2 în dimineața aceea, aproape imediat după ce începuseră să-și ajusteze traiectoria, plafonul de nori era foarte sus, poate chiar la vreo trei mii de metri – periculos de sus, își spuse. Brusc, pe cerul gri apărură mici erupții negre, ca niște pete de cerneală, urmate de zgomotul distinct – *pom-pom-pom* – al bateriilor antiaeriene de la Oostduinen.

Asta îl făcu să se ridice brusc.

Tactica formațiunii de avioane Spitfire în misiune de bombardament era să se apropie la o înălțime de două mii cinci sute de metri, să identifice ținta, să se rotească pe spate și să coboare într-un picaj abrupt, de aproape șaptezeci și cinci de grade, până la o mie de metri, de unde să-și arunce bombele din poziție aproape verticală, începând cu liderul, după care să urce rapid înapoi, cu motoarele turate la maximum. Escadrila 602 exersase în ultimele zile această manevră peste câmpurile din estul Angliei, iar acum, în acea dimineață de noiembrie, spectacolul se derula chiar sub ochii lui Graf: patru puncte perfect aliniate coborau direct spre el, cu motoarele urlând într-un crescendo teribil. Precizia operațiunii și bubuitul pistoanelor din faimoasele motoare Rolls-Royce Merlin exercitau o fascinație atât de puternică asupra inginerului din el, încât rămase pe loc chiar și atunci când văzu bombele desprinzându-se de sub aripile avioanelor. Își dădu seama în ce pericol se afla abia în momentul în care le auzi fluieratul specific, la frecarea cu aerul.

Se aruncă imediat pe burtă în iarba umedă și își acoperi capul cu mâinile chiar când zgomotul exploziilor începuse să se rostogolească peste lac. Fiecare detonare îi vibra prin stomac. Se simțea cumplit de vulnerabil, expus cu spatele la cer cum stătea. Își imagină modelul schițat de bombe apropiindu-se inexorabil de el. Numără opt explozii cu totul. Rămase întins pe sol și după stingerea ultimelor reverberații, ascultând huruitul tot mai îndepărtat al motoarelor, urmărit de răpăitul sec al mitralierelor de calibru mare.

Se opinti să se ridice. Deasupra pădurii, pe partea cealaltă a lacului, se înălța un nor gros de fum negru. Unii dintre pinii de pe mal ardeau de sus

până jos, ca niște torțe.

Asta era tot? La Peenemünde bombardamentul durase aproape o oră, cu valuri după valuri de avioane. Miji ochii spre cer, dar nu mai era nimic de văzut, cu excepția unor fuioare murdare de fum maroniu, reziduuri de la proiectilele explodate.

Își continuă drumul. După curbă, câteva duzini de bărbați în salopete gri începuseră să-și facă apariția de pe drumul secundar care ducea la corturile tehnicienilor. Traversaseră și se opriseră să privească șocați incendiul de pe malul celălalt al lacului. Din spatele lor, un Kübelwagen claxona furios, somându-i să elibereze drumul. De pe locul din față coborî colonelul Huber, urmat de locotenentul Klein, de la volan. Biwack sări și el jos de pe locul din spate, iar Obersturmbannführerul Drexler se strecură printre scaune în urma lui. Huber duse binoclul la ochi și începu să examineze zona. Graf se întreba dacă ar fi fost cazul să li se alăture sau nu, când Drexler îl văzu și-i făcu semn să se apropie.

– Domnule doctor, sunteți bine?

– Da. Totul este în regulă. Avem pierderi?

– Asta încercăm să ne dăm seama.

– O jumătate de kilometru mai aproape și ne-ar fi terminat pe toți, comentă Huber uitându-se în continuare prin binoclu. Avem magazii pe acolo? îl întrebă pe Klein.

– Din câte știu, nu, domnule colonel.

– Nu reușesc să văd pe nimeni. Îi dădu binoclul lui Drexler. Totuși, trebuie să mergem să verificăm. Graf, vreau să vii și tu.

Se urcară înapoi în Kübelwagen, iar Graf se înghesui pe locul din spate, lângă Biwack. Poate că suferea de paranoia, dar ofițerul politic părea să-l ignore intenționat. Klein, care fusese mecanic auto înainte de război, conducea rapid, aruncându-i de colo colo ca pe niște saci de cartofi. Chiar înainte de punctul de control al SS-ului, locotenentul trase de volan la dreapta, făcând mașina să iasă de pe drum și să se angajeze pe panta înverzită care cobora spre lac. De acolo, incendiul se vedea mult mai bine. Flăcările portocalii contrastau puternic cu cerul gri. Începură să dea ocol apei. Trosnetul vegetației aprinse se auzea tot mai tare, pe măsură ce se apropiau. Vântul împrăștia fum și cenușă peste luciul de apă. Bombele căzuseră și pe mica insulă, nu doar pe malul celălalt.

– Se pare că au aruncat muniție incendiară, domnule colonel, observă Klein.

– Nu are nici un sens să încerci să stingi așa ceva. Cel mai sigur e să lași focul să ardă până consumă tot. Oprește-te aici, spuse Huber.

Coborâră din nou din mașină. Se aflau cam la o sută de metri de locul incendiului. Graf primi și el binoclul. Una dintre bombe lăsase în urmă un crater adânc, ca și cum un deget uriaș ar fi scobit pământul. Vântul aduse spre ei o pală de căldură.

– Nu cred că aveam ceva stocat acolo, domnule colonel. Dacă am fi avut, ar fi explodat până acum.

– Am avut noroc, oftă Huber.

– S-a mai întâmplat așa ceva până acum? îl întrebă Biwack.

– Nu, niciodată. *Jabos* au lovit la vechiul sit de lansare, cel de la Rijsterbos, doar după ce părăsiserăm zona ca să ne mutăm aici.

– Atunci, de ce astăzi, mă întreb?

– Cine știe?

– Poate că o patrulă RAF a văzut ceva, interveni Klein.

– Ce să vadă? îi replică Huber. Rachetele sunt deplasate numai la adăpostul întunericului. Piloții noștri au verificat camuflajul și au decis că suntem practic nedetectabili.

– Cu excepția momentului lansării, presupun, spuse Biwack scoțându-și carnetul de însemnări.

– Corect, îi răspunse Huber aruncând o privire nervoasă spre carnet. Dar nu lansăm niciodată dacă primim informații despre prezența unor avioane inamice pe o rază de cincisprezece kilometri.

– Atunci, poate că amplasamentul nostru a fost divulgat de cineva de la sol? își continuă Biwack raționamentul, cu ochii la Drexler.

– Imposibil, răspunse comandantul SS. Am sigilat întreaga zonă. Populația locală a plecat de multă vreme. Nu mai există civili olandezi pe o rază de patru kilometri.

– Domnule doctor Graf? Ce părere aveți?

– Eu? Întrebarea îl luase complet prin surprindere, căci gândul îi fugea tot timpul la fata de la bordel. Trebuie neapărat să am și eu o părere? Nu mă pricep decât la tehnologia rachetelor. Securitatea nu este treaba mea.

– Poate că a fost o coincidență, o patrulă de rutină care a decis să bombardeze ceva, sugeră Klein.

– Nu mi s-a părut deloc o coincidență. Din contră, a fost un atac foarte precis.

Biwack nu se lăsa ușor.

– Hai să nu mai despicăm firul în patru, domnilor! se răsti Huber. Nu e mare lucru. Uitați-vă, au nimerit numai prin copaci! Își încrucișă brațele la piept și privi grav spre coloanele de flăcări. Eu propun s-o luăm ca pe un avertisment. Poate că am devenit neglijenți. Trebuie să întărim procedurile de lansare și să asigurăm evacuarea siturilor la cel mult zece minute după tragere. Ce-ar fi să…

Vaietul sirenelor de alarmă aeriană îl opri în mijlocul frazei. Se priviră unul pe celălalt fără să mai scoată o vorbă.

– Încă o coincidență? rupse Biwack tăcerea.

– N-au cum să se întoarcă. Și-au aruncat toate bombele. Cred că este un al doilea val, își dădu cu părerea Drexler.

– Sau o alarmă falsă, îl completă Klein.

– Oricum ar fi, trebuie să ne adăpostim, tranșă colonelul Huber. S-ar putea să folosească incendiul ca reper pentru atacul următor. Aruncă o privire în jur. Erau complet expuși. Nu aveau unde să se ascundă. Ne întoarcem la baza trupelor tehnice. Repede!

Se înghesuiră la loc în Kübelwagen. Klein băgă în viteză și demară înainte ca Graf să apuce să tragă portiera. Mașina efectuă un viraj, lansând în jur valuri de noroi. Zgomotul tirului bateriilor antiaeriene îi ajunse din urmă în capătul pantei, când intrară înapoi pe șosea.

– Stop! ordonă Huber. Cu capul lăsat ușor într-o parte, ascultă concentrat. Reflexele de vechi artilerist îi reveniseră la viață. Se aude de la bateria de coastă din Rijnsoever. Lăsați baltă trupele tehnice. Ne întoarcem la cartierul general.

Klein o luă la dreapta. Când ajunse la punctul de control înfipse mâna în claxon și nu o mai ridică până nu-l văzu pe paznicul SS ieșind dintr-o tranșee și ridicând bariera. Drumul principal al orășelului era pustiu, cu mașini abandonate alandala de oamenii care fugiseră să se adăpostească. Trecură în viteză pe lângă hotelurile și restaurantele goale, spre malul mării. În fața hotelului Schmitt, Klein frână brusc, făcându-i pe toți să se aplece în față. Huber coborî primul și începu să studieze cerul cu binoclul.

– Se pare că bombardează la Wassenaar. Unde e nenorocita de Luftwaffe? Ah, da, uite-i că vin!

Departe în sud, deasupra acoperișurilor, se vedeau alte patru avioane britanice venind dinspre mare, plonjând aproape vertical. Nu se mai auzea decât vuietul motoarelor de înaltă performanță. Linii luminoase de trasoare jucau printre nori. Graf observă că deasupra Spitfire-urilor mai apăruseră niște avioane. Bubuitul greu al proiectilelor acoperea periodic clănțănitul mitralierelor. Geamurile hotelului zdrăngăneau periculos sub vibrații. Inginerul se apucă să numere iarăși detunăturile. Tot opt.

– N-ar trebui să intrăm în adăpost? întrebă Biwack.

– Nu e nevoie, îi răspunse Huber. Și-au aruncat deja toată încărcătura.

– Dar de unde știți că nu vor mai fi și alții?

– Pentru că lucrează în echipe de câte patru și pentru că este limpede că vânează locurile noastre de lansare. Orașul nu-i interesează. Puteau să-l facă una cu pământul de mai multe ori până acum. Dar, dacă dorești, poți să te duci în pivniță, dragul meu Sturmscharführer.

Cu aceste cuvinte, colonelul făcu stânga-mprejur și intră în hotel, urmat de Drexler și de Klein, pe al cărui chip se lățise un rânjet ironic. După o scurtă ezitare, Biwack îi urmă. Graf mai rămase o clipă afară, căci nu avea nici un chef să intre. Încă auzea zumzetul avioanelor, deși ieșiseră din raza lui vizuală. Flakul[15] și bateria din port mai trăgeau sporadic. Mintea îi zbură din nou la Femke și la colecția ei de resturi carbonizate. Era greu de crezut că avea o legătură cu raidurile, dar cine știe? Poate că de vină era rezistența, în colaborare cu britanicii. Se simți dintr-odată copleșit de un sentiment de rușine, ca un complice.

Biroul colonelului era la parter, în partea din spate a hotelului, iar la intrarea lui Graf, Huber vorbea deja la telefon. În spatele lui se afla un tablou mare cu Führerul în ținută gri, cu brațele încrucișate, uitându-se îmbufnat în zare. Nu-l mai văzuse până atunci. Probabil că fusese expus ca să-i facă plăcere lui Biwack. Drexler vorbea și el la telefon, dintr-un colț. Doi ofițeri tineri tocmai urcaseră din adăpostul antiaerian. Biwack studia harta uriașă a Hagăi, pe care erau marcate amplasamentele siturilor de lansare ale regimentului. Locurile pe care le folosiseră deja erau însemnate cu piuneze verzi, iar cele curente, cu piuneze roșii – de la Hoek van Holland și Loosduinen în vest, pe întreaga coastă, până la Scheveningen, la Haagse Bos și Wassenaar, o bandă de peste douăzeci de kilometri.

– Da, da, se auzi vocea lui Huber. Am înțeles. Sunați-mă când obțineți mai multe informații. Închise și se apropie de hartă. Se pare că iarăși am avut

noroc. Seidel spune că bombele au căzut aici, în pădurea Duinrell. Bătu cu degetul în punctul respectiv. E cam la un kilometru de pozițiile noastre de lansare. Cum naiba reușesc?

– Mi se pare limpede. Primesc informații de la populația locală, îi răspunse Biwack.

– În cazul acesta, informațiile nu sunt prea bune! N-am lansat niciodată de la Duinrell.

Drexler puse și el receptorul în furcă.

– Una dintre patrulele noastre a prins un puști într-o pădure din apropiere. Susține că este copil de fermieri. Îl aduc aici pentru interogatoriu.

– Crezi că el este responsabil? mormăi Huber. Copilul unui fermier? Greu de crezut.

– Se afla în zona interzisă.

Sună din nou telefonul de pe biroul colonelului. Una dintre ordonanțe se repezi să răspundă. Ascultă câteva minute, apoi luă poziție de drepți.

– Da, Herr Gruppenführer[16]. Vi-l dau imediat. Îi întinse receptorul. Este Gruppenführerul Kammler, domnule colonel.

Temperatura din încăpere păru să scadă brusc cu câteva grade. Huber se uita la telefon ca la o grenadă cu cuiul tras. Își trase în jos marginile tunicii, ca s-o îndrepte, și se așeză la birou. Luă receptorul și acoperi cu mâna cealaltă microfonul.

– Vă rog să părăsiți imediat biroul.

Așteptă să iasă toată lumea. De pe culoar, Graf mai apucă să-l audă spunând: „Da, domnule Gruppenführer, Huber la telefon“, apoi ordonanța închise ușa. Klein îi aruncă o privire sumbră și îi făcu semn trecându-și degetul peste gât.

Se opriră la recepție și se așezară pe fotolii. Graf n-ar fi putut spune care era rolul lui acolo. Cei doi ofițeri SS stăteau de vorbă într-un colț.

– Ce înseamnă asta, în opinia ta? îl întrebă.

Nu-l cunoștea pe Klein la fel de bine ca pe ceilalți ofițeri, dar îi ghicise genul – mecanic descurcăreț, mai apropiat de mașini decât de oameni. Se spunea că este popular în rândul trupelor.

– Nimic bun. Îl cunoști pe Kammler? îi răspunse acesta contemplându-și vârful țigării.

– Sigur că-l cunosc.

– Atunci, știi că orice este posibil. Ai auzit povestea cu regimentul de la Rijs?

– Nu.

Klein îl privi în ochi și trase aer în piept.

– Eram staționați acolo de vreo trei săptămâni, în timp ce luptele se dădeau la Arnhem. Kammler ne scosese din Haga, pentru cazul în care ar fi fost cucerită de Aliați. Prin urmare, rachetele noastre nu mai puteau atinge Londra. Ne ordonase să lovim coasta engleză, în schimb. Când a decis că puteam reveni în siguranță, ne-a spus că era îngrijorat de posibila compromitere a secretului operațiunilor noastre la Rijs, pentru că localnicii văzuseră ce făceam. Klein se opri încruntat. Ești sigur că n-ai mai auzit chestia asta? Toată lumea de pe aici o știe.

Graf clătină din cap. Klein aruncă o privire bănuitoare în direcția ofițerilor SS, apoi se aplecă spre el, coborând vocea.

– Kammler i-a ordonat lui Huber să-i adune la un loc pe toți civilii din zonă – cam cinci sute de oameni – și să-i împuște. Cuvintele lui au fost: „Oamenii tăi trebuie să vadă și ei cum curge sângele".

– Dumnezeule! Ce-a făcut Huber?

– A ignorat ordinul. Am plecat în aceeași noapte și am venit aici la adăpostul întunericului. A doua zi, RAF a bombardat pădurea de la Rijs. Probabil că, într-adevăr, am fost trădați de localnici. Cine știe?

– Și Kammler nu a făcut scandal?

– Nici o vorbuliță, din câte știu eu. Probabil că a uitat complet – doar îl cunoști, sare de la o idee nebunească la alta. Problema este că Huber al nostru a devenit cam sperios față de SS și de prietenul nostru de la Partid, în special.

Graf aruncă și el o privire spre Biwack, care discuta aprins cu Drexler, fluturând din deget, ca să sublinieze ceva. Klein stinse brusc țigara și îi făcu un semn din cap. Huber își făcuse apariția pe coridor, frecându-și mâinile neliniștit. Se ridicară amândoi.

– Drexler și Biwack, domnul Gruppenführer vrea să discute cu voi. E la telefon. Cei doi se grăbiră spre birou. Colonelul îi așteptă să închidă ușa, apoi li se adresă celorlalți doi: Domnilor, înțeleg că Gruppenführerul este în Olanda, la Hellendoorn, unde inspectează baza SS 500.

– Ah, preferații lui, pufni Klein oarecum disprețuitor.

Regimentul SS Werfer-Batterie 500 fusese înființat ca să rivalizeze cu regimentele de V2 ale Wehrmachtului – „să le arate ei militarilor cum se face“ –, dar nu reușise să lanseze un număr comparabil de rachete, spre iritarea lui Kammler.

– Gruppenführerul a decis să ne facă o vizită, ca să evalueze direct situația, continuă Huber. Dorește să li se adreseze oamenilor mâine, la înmormântare, ca să le ridice moralul – se pare că ideea îi aparține lui Biwack. Ceea ce s-ar putea să vă intereseze în cel mai înalt grad, domnule doctor, având în vedere discuția noastră de acum două zile, este că va fi însoțit de profesorul von Braun.

Flak – abrevierea cuvântului german *Flugabwehrkanone*, însemnând „tun antiaerian“
Grad din SS și Waffen-SS, echivalent generalului de divizie

14

În subsolul băncii din Mechelen, de câteva ore se lăsase liniștea.

Căpitanul-comandor Knowsley își părăsise biroul și urcase la etaj. Locotenentul Sitwell redacta un raport despre activitățile acelei dimineți în atenția Ministerului Aerului. Sergenții din corpul auxiliar feminin al RAF și caporalul de la transmisiuni se uitau în gol. Barbara dormea în reprize scurte, cu bărbia căzută în piept. Din când în când se trezea și se uita în jur, temându-se să n-o fi văzut cineva. Completase ultimul calcul în șase minute și jumătate, cu puțin înaintea lui Kay, apoi, când își verificaseră rezultatele, ridicase mâinile deasupra capului ca un campion de box.

Kay își ascuțea creionul în timp ce-i studia părul blond, sănătos. Culoarea era naturală, din câte putea să-și dea seama. Ce n-ar fi dat pentru un păr ca acela! Strânse rumegușul în palmă, îl aruncă într-o scrumieră și continuă să deseneze cercuri și pătrățele pe marginea caietului.

La Medmenham avea întotdeauna ceva de făcut. În zilele când vremea proastă bloca avioanele de recunoaștere la sol, analistele studiau imagini mai vechi, verificând dacă nu le-a scăpat ceva. Era ca și cum ai fi fost închis în casă, pe o vreme ploioasă, cu un morman de puzzle-uri nerezolvate în față. În acele zile făcuseră cele mai importante descoperiri despre activitățile germane de la Peenemünde. Aici însă, la Mechelen, dacă germanii nu făceau lansări, nu aveai decât să stai și să aștepți. Se întrebă cine fusese geniul care spusese că războiul constă în lungi perioade de plictiseală, punctate de momente de teroare pură. Toată lumea repeta chestia asta, dar trebuie să fi existat un autor.

Auzi pași. Cineva cobora scările. Era Louie, colega tunsă scurt, bărbătoasă, urmată de fata scoțiană, Flora.

Sitwell ridică ochii, deranjată de zgomot. Cele două o salutară regulamentar.

– S-a făcut deja ora două? Locotenentul se roti cu scaunul și aruncă o privire la ceasul mare de pe perete. În regulă, doamnelor, schimb de tură.

Kay se întinse peste masă și o atinse pe Barbara pe umăr.

– Hei, am terminat.

– Doar n-am adormit?

– Tu ești în stare să dormi și în picioare, o ironiză Louie.

– Cum a mers? întrebă Flora scoțându-și haina și chipiul.

– Două lansări, dar cred că am terminat la timp localizarea. E greu de spus. Cum e gazda ta?

– Ce-ar fi s-o lăsați mai moale cu trăncăneala? Suntem încă în alertă, să știți, se auzi vocea oțărâtă a lui Sitwell.

Kay își recuperă haina de pe spătar, și Flora se strecură în locul ei.

– Ooh, mi-ai ținut locul cald, îi șopti.

– Așteptați un moment, doamnelor!

Knowsley coborî cu pași repezi și se opri în fața lor.

– Înainte să plecați, aș vrea să vă împărtășesc niște noutăți. Toată lumea, atenție la mine! Firește, tot ceea ce veți auzi este strict secret – sper că s-a înțeles. Încerca să rămână serios, dar nu-și putea stăpâni zâmbetul. Tocmai am discutat cu baza de la Stanmore. Drept rezultat al eforturilor noastre din dimineața asta, au fost organizate două atacuri împotriva siturilor de lansare din Olanda. Toate avioanele noastre s-au întors acasă, iar Comandamentul raportează distrugerea ambelor ținte!

Sala fu străbătută de expresii de bucurie. Kay îi aruncă o privire obosită Barbarei.

– Felicitări!

– Și ție!

– Da, ați făcut treabă bună amândouă. Knowsley radia de mulțumire. V-ați terminat tura, așa că ce-ar fi să vă duceți la barul de la popotă și să beți ceva în contul meu?

– Sunteți foarte amabil, domnule. Să știți că s-ar putea să facem exact asta!

– Pentru restul mi-e teamă că așteptarea abia începe…

Afară, în stradă, Barbara o înconjură cu brațele pe Kay și o strânse la piept.

– Nu-mi vine să cred că am reușit!

– Știu. Nici mie, îi răspunse bătând-o cu palma pe spinare. Văzând peste umărul ei că doi belgieni le priveau curioși, simți nevoia s-o avertizeze: Poate că ar trebui să fim mai discrete în public.

– Oh, da. Ai dreptate.

Traversară strada și intrară în clădirea cartierului general. Sus, la bar, Kay analiză rapid oferta modestă de băuturi alcoolice.

– Ce să luăm, bere?

– Bere? Cred că merităm mai mult. Două ginuri și apă tonică. Să fie duble. Trece-le pe caietul căpitanului-comandor Knowsley, comandă Barbara.

– Da, doamnă.

– Putem să primim și ceva de mâncare? Tocmai am ieșit din tură.

– Să văd ce avem pe la bucătărie.

Își luară băuturile la o masă așezată lângă fereastră. Barbara își aprinse o țigară.

– Aproape că începe să-mi placă aici. Două lovituri directe! Noi singure câștigăm războiul, draga mea!

Ciocniră paharele. Ginul tonic era cald și uleios, prea tare pentru gustul ei, mai ales la ora aceea, dar îl bău. „Două lovituri directe? În două raiduri?“ Avea dubii serioase. Experiența o învățase că piloții își exagerau întotdeauna realizările. Dar în nici un caz nu ar fi vrut să strice atmosfera. O relaxare caldă începuse să pună stăpânire pe ea. Făcu un semn cu capul spre țigările de pe masă.

– Îmi dai și mie una? Ți-o plătesc.

Barbara îi aprinse țigara și se lăsară amândouă mulțumite pe spate. Erau singure la bar. „Ceilalți sunt de serviciu“, își spuse Kay. Avea puțin impresia că trage chiulul.

– Ce făceai înainte de război? o întrebă Barbara.

– Nimic, eram la facultate. Tu?

– Oh, banal. Lucram într-o galerie comercială.

Kay o examină prin fumul gros. Da, se potrivea. Și-o imagina cu ușurință într-una dintre acele galerii scumpe din Mayfair, atrăgând clienții bogați. Îi venea mai greu să o vadă în atmosfera cazonă de la Stanmore.

– Avea vreo legătură cu matematica?

– Treaba de la magazin? Îți bați joc de mine? Nu! După ce am fost recrutată mi-am descoperit talentul și m-au trimis la pregătire ca operator pe sistemele radar. Cine ar fi crezut? Dar tu unde ai început?

– La Medmenham. Recunoaștere aeriană.

– Am lucrat un an la Chain Home Radar[17], într-un buncăr înghețat din Suffolk, unde calculam altitudini și unghiuri de intrare. Nu ți se pare enervant că suntem transformate într-un fel de crupieri de cazinou care împing piesele pe masă cu niște lopățele?

Soldatul de la bar sosi cu două porții aburinde de plăcintă cu carne și rinichi. Sosul gros se scurgea de sub crusta spartă peste o mână de morcovi și cartofi mărunți și palizi. Le trânti brutal pe masă.

– Cred că nu-i place să servească femei, bombăni Barbara.

Stinseră țigările și se puseră pe mâncat. Barbara se înfrupta cu lăcomie, în timp ce Kay încerca să pescuiască bucățile de carne și să le evite pe cele de rinichi. Brusc, simți că o ia cu greață. Poate era de la gin. Renunță să mai mănânce și împinse farfuria alături.

– Pot să-ți pun o întrebare?

– Te rog.

– Ce ai vrut să spui ieri când te-ai referit la „prietenii mei sus-puși“?

Barbara continuă să mănânce cu ochii în farfurie, de parcă n-ar fi auzit-o.

– Nimic. S-o lăsăm baltă. Îmi pare rău.

– Te rog, vreau să știu.

– Chestia asta e dezgustătoare! exclamă Barbara în timp ce diseca un morcov. Până la urmă, se hotărî să ridice ochii. Bine, dacă tot ai întrebat. Circulă un zvon conform căruia singurul motiv pentru care te afli aici ar fi o aventură cu un mare mahăr din minister. Schiță un gest nonșalant cu tacâmurile. N-ai ce să faci, draga mea. Oamenii sunt răi. Femeile sunt chiar mai rele, dacă mă gândesc la mine. De acum înainte o să mă asigur că nimeni nu dă crezare acestei minciuni.

Kay se uită lung pe geam. Un tramvai trecea greoi. De cealaltă parte a străzii, paznicul din fața băncii stătea de vorbă cu doi civili pe biciclete. Balanța dintre discreție și onestitate, atât de precis reglată în mintea ei, începu să încline serios înspre onestitate.

– Mă tem că este adevărat. Mai bine zis, a fost.

– *A fost?* Adică s-a terminat?

– Da. Cu siguranță.

– Continuă, dacă tot ai început. M-ai făcut curioasă.

Ezită câteva secunde, apoi, spre propria-i surpriză, începu să-și deșerte sacul în fața unei femei pe care de-abia o cunoscuse. Povesti despre prima vizită a lui Mike la Medmenham (fără să-i pomenească numele, firește), apoi despre a doua vizită, când venise însoțit de familia Churchill, despre cum colindaseră prin cârciumi și despre decizia dezastruoasă de a petrece un sfârșit de săptămână în apartamentul lui, peste care urma să cadă o V2…

– Nu! o întrerupse Barbara cu frumoșii ei ochi albaștri măriți de uimire. Doar nu vrei să spui că ați fost loviți de un monstru din acela?

… despre cum el îi interzisese să-l urmeze la spital, despre întâlnirea de coșmar cu soția lui pe holul Ministerului Aerului și, în sfârșit, despre cum se hotărâse să iasă din țară și să *facă* ceva. Prinsese șansa din zbor și ceruse o mică favoare.

– Pe care ți-a acordat-o ca să scape de tine, pun pariu.

– Nu a spus așa ceva, dar sunt sigură că a contat și asta.

– Dacă vrei să știi părerea mea, dragă, tipul ăsta al tău mi se pare un mare *rahat*. Barbara rosti cu atâta hotărâre verdictul, încât o făcu să râdă. Știi ceva, ce-ar fi să scăpăm din maghernița asta și să căutăm un loc unde să bem ceva mai de Doamne-ajută?

Abia trecuse de ora trei, dar începea să se întunece și temperatura scădea rapid. Luminile de la clădirea de vizavi străluceau puternic în după-amiaza cenușie. Kay ieși pe treptele cartierului general și se înfășură mai bine în palton. Nu prea avea chef să caute un bar. Ar fi preferat să se întoarcă la bancă, să întrebe dacă mai avuseseră loc lansări, dar Barbara o luase deja la picior.

– Ce faci, vii?

– Dar dacă se întâmplă ceva? Dacă au nevoie de noi?

– Haide, Kay, lasă prostiile. Nu vor avea nevoie.

Se grăbi s-o ajungă din urmă și începură să colinde braț la braț pe străzi, mai întâi în direcția Brusselpoort, apoi la stânga, spre râu. Strada largă, pietruită, era mărginită de magazine dintre care jumătate erau închise și restul, aproape goale. În fața unei măcelării, câțiva localnici bine îmbrăcați, printre care și o doamnă vârstnică în haină de blană, scotoceau prin tomberoane.

Ceva mai jos se vedea o cafenea. Deși scaunele și umbrelele de pe terasă erau strânse pentru iarnă și locul părea închis de mult, Barbara se încăpățână să bată cu pumnii în ușă.

– La naiba. Cred că nu e nimeni înăuntru.

– Cred că ar trebui s-o lăsăm baltă și să ne întoarcem la cartierul general.

– Mai dă-mi încă zece minute.

Traversară podul spre orașul vechi. O barjă goală și ruginită trecu pe sub ele. Piața mare era delimitată de clădiri înguste și înalte, înghesuite una într-

alta ca într-o poveste de-a Fraților Grimm, acoperite cu turnulețe, urne de ipsos, jgheaburi elaborate și globuri aurii. În spatele lor se înălța turnul catedralei. În centrul pieței largi erau parcate mai multe camioane militare britanice. Soldații stăteau pe lângă ele și fumau. Unul fluieră în urma lor, iar Barbara se întoarse și îi adresă o bezea. Cotiră pe o străduță lăturalnică. Kay nu mai înțelegea nimic. Ar fi avut mai multe șanse să găsească un bar deschis în piață. După câțiva pași se opri.

– Ce s-a întâmplat? o întrebă Barbara.

– Cred că pierdem vremea.

Ajunseseră în dreptul unor uși masive din lemn deasupra cărora scria cu litere aurite, aproape șterse, *Seminarium Archiepiscopale*. În stânga se vedea o alee îngustă.

– Hai să încercăm pe aici. Am un presentiment bun.

– Serios? Eu cred că n-o să găsim nimic, îi răspunse Kay sceptică.

– O ultimă încercare, da?

Străduța medievală era strâmtă și răsucită, ca un tunel, închisă cu ziduri de cărămidă roșie și calcar îngălbenit de vreme. În capătul ei le ieși în față, pe neașteptate, statura impunătoare a catedralei. Având impresia că auzise pași în spate, Kay aruncă o privire peste umăr, făcându-i semn Barbarei să tacă. Ascultă concentrată câteva secunde, apoi hotărî că trebuie să i se fi părut.

– Doar nu crezi că suntem urmărite! Ce palpitant!

– Nu-mi dau seama. Ni s-a spus să avem grijă, îți amintești? Germanii abia au plecat, și nu s-ar putea spune că nu ieșim în evidență.

Barbara o privi neîncrezătoare câteva clipe, apoi clătină din cap și porni mai departe.

– Stai, unde te duci?

– Dacă tot am ajuns aici, ce-ar fi să aruncăm o privire în interior?

Prima ușă pe care o încercară era încuiată, dar clanța celei de-a doua se roti fără dificultate și ușa se deschise cu zgomot. Se opriră în pragul naosului gigantic, cu tavanul arcuit susținut de stâlpi masivi. Aerul rece mirosea a tămâie. Un univers aparte. Până și Barbara păru impresionată, dar își reveni rapid.

– Cred că aici n-o să găsim nimic de băut.

Kay pufni în râs și porni spre altar. Pantofii grei stârneau ecouri la fiecare pas pe podeaua de piatră șlefuită. Din obișnuință, se aplecă puțin, își făcu semnul crucii și aruncă o privire la statuile de sfinți din jur. Parcă își

amintea ceva despre un anume Sfânt Rumbold din Mechelen – un irlandez. Probabil că de aceea făceau măicuțele atâta caz de el. Cine s-ar fi așteptat să-l regăsească aici! Sub o icoană a sfântului, lângă ușă, ardeau câteva lumânări. Aprinse și ea una. S-ar fi lăsat în genunchi și ar fi spus o rugăciune dacă nu s-ar fi jenat de Barbara, care o privea ironic, cu brațele încrucișate.

– Te rogi pentru *el*, recunoaște.

– Nu, absolut deloc! Recunoscu însă în sinea ei că exact asta se pregătea să facă. Ai dreptate, ajunge cu pioșenia. Să mergem.

Ieșiră înapoi în stradă. Amurgul își intrase aproape complet în drepturi. Un felinar de modă veche, fixat pe zidul unei clădiri, arunca o lumină chioară. Dintr-odată, la intrarea într-un pasaj îngust auziră zgomot de pași repezi și o femeie strângând la piept o pâine țâșni printre ele aproape trântindu-le la pământ. Kay apucă să-i vadă chipul schimonosit de frică. Câteva secunde mai târziu, o mulțime de circa douăzeci de oameni, majoritatea bărbați, dar și câteva femei, cu o liotă de copii pe urme, trecu în fugă pe lângă ele, obligându-le să se adăpostească sub un portal ca să nu fie călcate în picioare. Mulțimea dispăru la fel de repede cum apăruse. Liniștea se așternu din nou peste străzile întortocheate.

– Ce-a fost asta?

– Naiba știe. Parcă voiau s-o omoare.

– Poate că a furat pâinea cuiva.

Aruncară o privire lungă în urma mulțimii.

– N-ar trebui să mergem să vedem ce se întâmplă? sugeră Kay.

Fu rândul Barbarei să ezite.

– Nu e treaba noastră, nu crezi?

– Știu că nu este, dar… ar trebui măcar să ne asigurăm că nu e ucisă, nu?

– Dacă zici tu…

O luară înapoi pe ulicioară, dincolo de ușile catedralei și de zidurile ei masive, până într-o piațetă. În mijloc se vedeau un petic de iarbă și câțiva copaci sub care se adunaseră mai mulți oameni. Păreau să asiste la un spectacol. De pe străzile din jur li se alăturau în permanență alții. Instinctul îi dicta lui Kay să se țină deoparte, dar curiozitatea era mai puternică și o împingea înainte. Barbara o apucă de mânecă.

– Nu te băga!

Continuară totuși să înainteze, până ajunseră în mijlocul grupului.

Femeia care fugise pe lângă ele stătea pe jos, în genunchi. Haina îi fusese trasă pe spate, blocându-i brațele. Măsură de prisos, căci nu părea capabilă să opună rezistență. Cu ochii închiși și o expresie resemnată, se lăsa tunsă de un bărbat care mânuia o foarfecă uriașă în spatele ei. Lucra rapid, cu gesturi precise, dar fără să țină cont de stil. Parcă ar fi tuns o oaie. Pâinea zăcea în noroi lângă ei. De fiecare dată când mai apuca o șuviță, capul femeii zvâcnea înapoi. Mulțimea urmărea scena în tăcere.

– Ce-ar fi să încetați? rosti Kay tare, în engleză. Se simțea ciudat de detașată. „Cum să te asculte cineva? Ai vorbit ca o guvernantă“, își spuse. Făcu un pas în față și ridică mâna. *Arrêtez!*

Pentru prima dată, masa de oameni vibră furios.

– *Putain d'anglaise!*

– *Occupe-toi de tes oignons!*[18]

Un bărbat o apucă de braț și un altul se proțăpi în fața ei. Femeia, pe jumătate tunsă, deschisese ochii, implorând-o să plece. „Nu vrea s-o ajutăm. De fapt, îi îngreunăm situația“, își dădu seama dintr-odată. Barbara o striga de undeva din spate. Chiar și așa, nu se putu abține și încercă să înainteze, până când cineva o trase de mână fără menajamente. Se întoarse furioasă. Era Arnaud.

– Au dreptate, îi spuse calm. Nu este deloc treaba voastră.

Încercă să scape din strângerea lui, dar în zadar. Barbara apăru lângă ea și o luă de brațul celălalt. Într-un final, renunță să mai lupte. Zidul de spinări negre se închise la loc în urma lor. Arnaud îi dădu drumul când ajunseseră la o distanță sigură. Se sprijini cu spatele de un zid și își acoperi chipul cu mâinile.

– Ești bine, draga mea? încercă Barbara s-o încurajeze mângâind-o pe umăr.

– Cine era femeia aceea, o cunoști? îl întrebă pe tânăr.

– Nu.

– Ce-a făcut?

– Se pare că a colaborat.

– *Se pare?*

– De obicei, oamenii nu se înșală. Ridică din umeri. Am auzit că ar avea și un copil cu un soldat german.

– Îngrozitor!

– Nu trebuie să-i condamni prea tare. Au trecut prin suferințe inimaginabile.
– Făceai și tu parte dintre ei?
– Nu! îi răspunse de-a dreptul indignat.
– Atunci, ce căutai acolo? Ne urmăreai, nu-i așa?
– Da. Din întâmplare, v-am văzut traversând piața și mi-am spus: astea două sigur o să dea de bucluc. Cred că am avut dreptate.
Mulțimea începuse să se împrăștie. Unii se deplasau în direcția lor. Orologiul catedralei bătu jumătatea de oră.
– Cred că ar fi momentul s-o ștergem de aici, le spuse Arnaud. Vreți să vă întoarceți la cartierul general?

Le conduse pe un drum ocolit, doar pe străduțe, până la malul râului. Câteva trepte roase de vreme coborau de pe pod spre chei. Barjele amarate se frecau încet una de cealaltă, iar din apă se ridicau aburi. Le ajută să coboare.
N-ar fi descoperit locul acela nici dacă l-ar fi căutat un an de zile. De afară arăta ca un depozit de marfă părăsit, cu un scripete deasupra intrării mici tăiate într-o poartă lată. În interior, mirosul de bere și de tutun te izbea ca un zid. În lumina firavă a becurilor din tavan se vedeau o podea din cărămidă roșie, acoperită cu rumeguș, o tejghea lungă cu butoaie din lemn în spate, câteva mese și scaune desperecheate. Într-un colț, era în plină desfășurare o partidă de șuba. Toată clientela, compusă exclusiv din bărbați, se întorsese mirată la intrarea celor două englezoaice îmbrăcate în uniforme.
Arnaud găsi o masă și trase câteva scaune.
– Ea este Barbara Colville. Barbara, fă cunoștință cu Arnaud Vermeulen, fiul gazdelor mele, făcu prezentările Kay.
– *Enchanté*, o salută băiatul și îi sărută mâna.
Apoi se duse la bar, comandă ceva și se opri să stea de vorbă cu un cunoscut.
– Pare șarmant. Chiar atractiv, de la brâu în sus. Ca Byron, cu piciorul lui de lemn. Nebun, rău și periculos.
Barbara scoase de undeva o pudrieră și se examină în oglinda minusculă, după care se rujă rapid.
– Nu putem sta prea mult. Știi că se dă stingerea, îi aminti Kay.

– Bine, bine, nu mă bate la cap. Doar din cauza ta era cât pe ce să mâncăm bătaie, îi replică Barbara întinzându-i rujul.

– Nu vreau, mulțumesc.

Majoritatea bărbaților se întorseseră la pahare și la jocuri de societate, dar câțiva continuau să le scruteze. Kay se întrebă dacă mai văzuseră vreodată o femeie în uniformă militară britanică în Mechelen. Trimiterea femeilor în misiuni externe constituia o excepție de la politica generală a armatei. Se simțea vulnerabilă și jenată. Făcuse o prostie mai devreme, când încercase să intervină în viața comunității locale. Ce naiba fusese în capul ei?

– Am comandat bere, dacă nu aveți nimic împotrivă, le anunță Arnaud așezându-se lângă ele.

– Minunat.

Barbara îi oferi o țigară și i-o aprinse.

– N-ar trebui să ne judeci prea aspru, i se adresă el lui Kay. La fel ar reacționa și englezii după o ocupație brutală de patru ani.

– Absolut. Sunt sigură că mi-aș pierde tot părul, îi răspunse Barbara râzând.

Kay zâmbi și ea, ceva mai relaxată; numai Arnaud păru să nu înțeleagă poanta.

– Când au venit primii soldați britanici, i-au dus pe colaboraționiști în Grote Markt și i-au pus să le lingă bocancii. Am văzut cu ochii mei.

Se lăsă o tăcere jenată, întreruptă numai de sosirea chelnerului îmbrăcat într-un halat care fusese odinioară alb, cu trei halbe de bere în mână.

– Pentru ce să bem? întrebă Barbara cu o veselie forțată.

– Pentru zile mai bune? propuse Kay.

– Da. Măcar cu atâta lucru putem fi de acord.

Ciocniră paharele. Bărbatul cu care Arnaud vorbise mai devreme se apropie de masa lor. Spuse ceva în flamandă, apoi li se adresă tuturor în engleză.

– Mă primiți la masa voastră?

Arăta cam de aceeași vârstă cu Arnaud, dar era mai bine îmbrăcat, cu costum și cravată.

– Jens este profesor.

– Am fost colegi, îl completă nou-venitul.

– Am crezut că faci o muncă manuală, se miră Kay.

– Acum, da, dar înainte de asta am predat.

– Voi ce faceți la Mechelen? le întrebă Jens.

– Oh, n-avem voie să zicem nici pâs, îi răspunse Barbara.

– Nici pâs? Cum adică?

– Înțelegi tu, e strict secret.

– Adică administrație, interveni Kay. Batem la mașină, punem hârtii în dosare, chestii din astea absolut plictisitoare.

– Muncă de femei…, intră și Barbara în joc, ca să arate că glumise.

– De ce sunteți așa de modeste? După uniforme, îmi dau seama că aveți grade de ofițeri.

– Dragul meu, îi răspunse Barbara, în corpul auxiliar al femeilor, *toate* suntem ofițerese.

Izbucniră cu toții în râs, și atmosfera se relaxă complet. Spre ușurarea lui Kay, discuțiile despre ocupația lor încetaseră. Îl complimentară pe Jens pentru engleză, iar el le povesti că își petrecuse un concediu în Anglia, „la Guildford, dacă știți pe unde vine…“. Barbara îi spuse că familia ei avea o casă prin împrejurimi, apoi Jens insistă să mai comande un rând de beri, iar Arnaud le invită să joace șuba – *sjoelen*, în flamandă –, căci masa se eliberase. Conversația se mută asupra regulilor complicate ale jocului, iar timp de o jumătate de oră Kay uită aproape complet de războiul din jur. Era conștientă că Arnaud stătea prea aproape de ea și că o ținea cam mult de mână când îi demonstra cum trebuie împinse pulurile din lemn pe tăblia alunecoasă. Jens făcea același lucru cu colega ei. Berea era tare și flirtul, plăcut, așa că se uită cu părere de rău la ceas, constatând că se făcuse aproape ora șapte seara.

– Barbara, trebuie să mergem.

– Vorbești serios? Parcă ai fi șefa clasei.

– Cum adică, șefa clasei? se interesă Jens.

– Eleva care nu le lasă pe celelalte să se distreze în voie.

– De fapt, are dreptate. În curând se dă stingerea, spuse Arnaud.

Kay aruncă o privire în jur. Cârciuma se golise pe jumătate.

– Dacă nu ai nimic împotrivă, pot să te conduc, îi propuse Jens Barbarei.

– Oh, dar stau la numai zece minute de aici.

Cei doi bărbați se îndreptară spre bar ca să plătească.

– Nu crezi că ar trebui să ne achităm partea? șopti Kay către colega ei.

– În nici un caz. I-ai ofensa. În plus, nu avem bani belgieni.

– Ești sigură că n-o să ai probleme dacă pleci cu el?

Barbara îi aruncă o privire înduioșată.
– Probleme? Cu un profesor? Altfel, arată destul de bine, ce zici?
– Oh, Dumnezeule!
– Trebuie să ne mai întâlnim cu ei.
Arnaud se întoarse șontâcăind de la bar. Le făcu semn spre ușă.
– Mergem?
Jens și Barbara ieșiră primii. Kay era pe punctul să-i urmeze, când un bărbat care băuse până atunci în picioare, la bar, pocni din călcâie și execută salutul nazist.

Arnaud lăsa impresia că nu-l observase. Străbătură împreună cheiul, urcară înapoi în stradă, iar în capul scărilor își luară la revedere.
– Ne vedem mâine. Să fiți cuminți, îi făcu Barbara cu ochiul.
Cele două cupluri porniră în direcții diferite. O vreme avansară în tăcere. Interdicția de circulație golise străzile.
– Prietena ta este foarte simpatică, rupse Arnaud tăcerea.
– Nu-i așa? Când te gândești că de-abia am cunoscut-o. Îl privi cu coada ochiului. Tânărul mergea cu fălcile încleștate și privirea înainte. Buna dispoziție îl părăsise cu totul. S-a întâmplat ceva?
– Nu, deloc.
– Ce a fost scena de la plecare, cu tipul ăla care ne-a salutat în stil nazist?
– Ah, nimic. O glumă proastă.
– Atunci, de ce ești supărat?
– Nu sunt supărat.
Se intersectară cu doi soldați britanici care patrulau cu armele în bandulieră.
– Actele la control!
Kay își scoase legitimația, imitată de Arnaud. Unul dintre soldați le examină la lumina unei lanterne.
– Ați încălcat stingerea, observă celălalt.
– Îmi pare rău, răspunse Kay. Suntem în drum spre casă.
– Nu dumneavoastră, doamnă. El.
– Răspunderea îmi aparține. Locuiesc la familia lui.
– Mâinile sus! Fața la perete! ordonă soldatul fluturând pistolul-mitralieră. Arnaud se execută, iar britanicul începu să-l percheziționeze.
– Chiar este necesar? întrebă Kay.

– Știe regulile. Soldatul termină percheziția sumară. Bine, de data asta vă lăsăm în pace, ținând cont că sunteți ofițer. Cu condiția să nu se repete.

Actele le fură returnate. Cei doi militari își reluară patrula.

– Îmi pare rău, murmură Kay.

– De ce? Germanii erau mai brutali, îi răspunse Arnaud strecurându-și documentele în buzunar. În glas i se simțeau umilința și resentimentul.

Traversară încă una dintre nenumăratele piațete ale orașului. Era tot mai frig. Gheața începuse deja să acopere pavajul, strălucind argintiu în lumina felinarelor. Deasupra acoperișurilor înzorzonate apăruseră două stele. Brusc, Arnaud se opri și o strânse de braț. O stea căzătoare cobora foarte rapid spre pământ, chiar în fața lor. Dispăru după o secundă sau două.

– Știi ce a fost asta? o întrebă respirând sacadat.

– Un meteorit?

– Nu. O rachetă germană îndreptată spre Antwerpen. Am mai văzut două până acum. Ingeniozitatea lor este diabolică, îi zise privind-o cercetător.

– Groaznic. Bieții oameni, răspunse ea prudent.

Tânărul parcă o aștepta să mai spună ceva. Când văzu că nu era cazul, se întoarse cu spatele.

– Ei bine, cu sau fără rachete, nenorociții o să piardă războiul în curând. Să mergem. Aproape că am ajuns.

Le mai trebuiră încă cinci minute. Când ajunseră la portiță, tânărul bâjbâi puțin la clanță, apoi se întoarse și o sărută. Deznodământul nu o luă prin surprindere. De fapt, chiar se așteptase și exersase îndelung răspunsul în mintea ei, pe drum. O împingere ușoară și câteva cuvinte: „Nu, nu pot, îmi pare rău. Nu sunt genul acela de fată“, ar fi putut să adauge, în funcție de circumstanțe. Descoperi însă că era exact genul acela de fată. Intimitatea nefamiliară a contactului buzelor sale cu cele ale unui bărbat i se părea surprinzător de firească. Avea gust de bere și pielea fină, bine bărbierită, nu ca cea a lui Mike. „La naiba cu Mike!“, își spuse. Îi luă capul între mâini și îi răspunse apăsat la sărut. Pentru a doua oară în acea seară, se simți ciudat de detașată. Parcă juca în propriul ei film. Începu să râdă.

– Ce s-a întâmplat? o întrebă uimit.

– Nimic. Vino încoace. Îl sărută din nou, în timp ce el îi descheie paltonul și o prinse de talie. Nu vrei să intrăm? îl întrebă străbătută de un frison.

Ușa principală era încuiată. Arnaud întinse mâna, pipăi pe lângă pragul de sus și scoase cheia dintr-o firidă.

Singura sursă de lumină din hol venea pe sub ușă, din bucătărie. Mirosea a șuncă prăjită. Ziua se sfârșea așa cum începuse. Ușa dinspre birou era închisă.

Arnaud îi făcu un semn cu degetul la buze. Îl luă de mână și îl conduse sus, în camera ei.

Numele de cod al lanțului de sisteme radar construit de-a lungul coastelor britanice
„Nenorocită de englezoaică!“ „Vezi-ți de treburile tale!“ (în limba franceză în original)

15

În aceeași seară, puțin după ora nouă, gol până la brâu, în fața oglinzii din baia lui de la Scheveningen, doctorul Rudi Graf încerca să se bărbierească. Căuta cu degetele firicelul firav de apă călâie ce urca gâlgâind prin mațele hotelului. Era mai mult rece decât caldă. Folosea o lamă veche de șase luni și trebuia să facă economie la săpun. Cu toate acestea, împinse bărbia înainte și își rase conștiincios barba de peste zi. Standardele trebuiau menținute în orice condiții.

Colonelul Huber îi anunțase la masă că, având în vedere intensificarea activității RAF în regiune, regimentul avea să încerce, începând de a doua zi, să execute șaptezeci la sută din lansări pe timp de noapte. Ofițerii lăsaseră ochii în farfurie. Procedurile erau mult mai lente și mai dificile la lumina lanternelor, cu degetele anchilozate de ger. Mai mult, oxigenul lichid acoperea imediat conductele cu un strat solid de gheață. Pentru prima dată, Graf refuzase partida de șah propusă de Seidel. Voia să se culce devreme.

Clăti lama și începu să se șteargă, când auzi bubuituri în uși și voci care lătrau ordine. Ieși pe palier și se aplecă peste balustradă. De dedesubt se auzea tropăit de bocanci grei. O pereche de căști metalice și două puști străluceau în lumină la etajul de dedesubt. Umerii soldaților erau acoperiți în postavul negru al trupelor SS.

Intră repede înapoi în cameră și închise ușa. Valiza plină de microfilme era la locul ei, pe șifonier. Nu avea unde să o ascundă și, oricum, nu mai avea timp. Cineva lovea cu patul puștii în ușă.

– Așteaptă! strigă, încercând să-și închidă la repezeală nasturii cămășii.

Inutil. Ușa zbură în lături și cei doi soldați SS dădură buzna înăuntru. Unul dintre ei îl luă în cătarea armei pe Graf, care ridică imediat mâinile, iar celălalt începu să scotocească prin șifonier, împungându-i hainele cu țeava armei. Se aplecă și inspectă și sub pat, ridicând praful, apoi se repezi la perdele, deschise fereastra și aruncă o privire afară, în noapte. O trânti la loc și se întoarse către inginer. Era tânăr, probabil că nu avea mai mult de optsprezece ani.

– Ești singur?

– După cum vezi.

– Ceilalți bărbați din clădire – i-ai văzut aducând femei?

– Am stat în cameră, n-am văzut pe nimeni toată seara.

Soldatul îl scrută încruntat. Mai dădu o privire roată în jur și părăsi abrupt încăperea, urmat de acolitul lui.

Graf lăsă mâinile jos și termină de închis cămașa. Își puse cravata și sacoul, apucă paltonul și pălăria într-o mână și se repezi pe scări. Doi subofițeri în izmene și tricouri stăteau pe palierul de mai jos. La parter, toate ușile erau deschise. Revoltați, artileriștii blocau coridorul. Se ciocni de Schenk, care nu apucase să-și ridice bretelele.

– Împuțiții ăștia de la SS!

– Au găsit pe cineva?

– Nu. Dracu' să-i ia!

Afară, în stradă, vreo douăzeci de soldați SS înarmați cu pistoale-mitralieră ieșeau și intrau prin hoteluri. Unii dintre ei duceau în lesă câini dresați. Pe un camion fusese montat un reflector antiaerian a cărui rază se muta metodic de la o clădire la alta. Femeile erau scoase din internatul care servea drept bordel al trupei, în ținute sumare, cu valizele în brațe. Una câte una, adeseori încurajate de lovituri cu țeava armei în coaste, se urcau în camioane.

– Of, Doamne, oftă Graf, of, Doamne, of, Doamne…

Se întoarse și porni spre malul mării. SS-ul sigilase hotelul Schmitt, astfel încât trebui să-și prezinte legitimația ca să i se permită accesul. La popota ofițerilor, Huber, împreună cu Seidel, Klein și alți câțiva se uitau pe geam.

– Au făcut percheziții și aici?

– Au scotocit peste tot, îi răspunse colonelul. La ordinul lui Kammler, transmis telefonic către Drexler. Au căutat până și în camera *mea*! De parcă aș fi putut ascunde un spion sub pat!

– Au luat-o complet razna, bombăni Seidel cu ochii la stradă. Uită-te la Biwack cum conduce operațiunile. Ai zice că mătură Armata Roșie de pe Frontul de Est!

– Au scos fetele din bordel. Ce-o să se întâmple cu ele?

Întrebarea lui Graf rămase în aer.

– E rău de tot, îi răspunse până la urmă Huber.

Graf se întoarse spre Seidel.

– Ai mașina parcată afară?

– Da.

– Poți să mi-o împrumuți?
– Nici să nu te gândești! îl avertiză locotenentul.
– Te rog, insistă întinzând mâna.
Locotenentului parcă nu-i venea să creadă. Oftă adânc, după care vârî mâna în buzunar și îi întinse cheile mașinii.

SS-ul începuse să-și bage serios nasul pe la Peenemünde imediat după ce se aflase că racheta funcționa. La două luni după prima lansare reușită, în decembrie 1942, Reichsführerul SS, Heinrich Himmler, făcuse o excursie până la Baltica să asiste la o lansare. Graf era deja acolo. Fusese un fiasco, racheta căzuse după numai patru secunde, dar Himmler nu se lăsase descurajat: „Din clipa în care Führerul v-a dat aprobarea, munca voastră încetează să mai fie exclusiv de interesul departamentului de cercetare al armatei. De fapt, nu mai este deloc treaba armatei, ci a întregului popor german. Iar eu mă aflu aici ca să vă apăr de sabotaj și de trădare.“ „Activitatea voastră mă interesează în cel mai înalt grad“, adăugase pe scara avionului care avea să-l ducă înapoi la Berlin. „Cred că v-aș putea ajuta. O să mă întorc singur și o să stau mai mult. Aș vrea să discut între patru ochi cu colegii dumneavoastră. Vă anunț telefonic înainte.“
Cel puțin, asta îi povestise Dornberger lui von Braun, care îi rezumase discuția lui Graf, a doua zi.
– Dornberger mi-a spus că tonul a fost extrem de politicos, dar nu pot scăpa de impresia că am primit vizita unui gangster care ne-a oferit protecție.
– Prin urmare, SS-ul va fi implicat în producție?
– N-ai cum să-i împiedici. Sunt implicați deja peste tot.
Adevărul este că Graf nu ridicase nici o obiecție. Era la fel de dornic ca toți ceilalți să obțină banii pentru cercetare și producție, cu sau fără ajutorul SS-ului. Cu toate acestea, fusese șocat să vadă răsărind în pădure, în luna mai a anului următor, o tabără de barăci înconjurată cu garduri electrificate. Încă și mai șocat fusese a doua zi, când în tabără fuseseră mânați cinci sute de prizonieri în uniforme dungate, păziți de soldați SS înarmați. „Sclavi, în mijlocul secolului douăzeci? Ce se întâmplă cu noi?“ Așa gândise în dimineața aceea, însă spre sfârșitul zilei plonjase atât de adânc în obsesia lui – iertate fie-i păcatele – pentru ameliorarea rachetei, încât aproape că nu observase că insula se umpluse de uniforme negre. Soldații SS se

răspândiseră ca sporii ciupercilor duși de vânt. Unii păzeau punctele de acces, patrulau perimetrul și vegheau facilitățile de producție, în timp ce alții se ocupau de prizonierii tot mai numeroși, majoritatea francezi și ruși.

În iunie, Himmler își făcuse din nou apariția, singur, la volanul mașinii lui modeste, dar blindate. Dornberger oferise un dineu în cinstea lui, pentru a-i da ocazia să-i cunoască pe inginerii din conducere, inclusiv pe Graf. Protestase, fie și de formă? Refuzase să participe? Nu. Nici măcar nu-l mai șocase uniforma de ofițer SS a lui von Braun. Era o seară fierbinte. Abia trecuse solstițiul de vară, iar soarele apunea târziu. Himmler transpira intens – slab, umed, rozaliu, ca o moluscă în carapacea ei neagră. Vorbise puțin, ascultase pe toată lumea, iar când trecuseră la digestive refuzase alcoolul și se lansase într-un *tour d'horizon* al viitorului omenirii după victoria Germaniei:

„Führerul se gândește și acționează spre binele Europei. Se consideră ultimul apărător al Occidentului și al culturii sale…" Continuase să bifeze toate argumentele național-socialismului: necesitatea ca Germania să conducă Europa de Vest; amenințarea pe care avea s-o reprezinte Uniunea Sovietică dacă își schimba modelul de producție de la armament la bunuri de larg consum; faptul că Germania nu-și putea întreține decât șaizeci la sută din populație pe propriul sol, de unde rezulta imperativul transferului celorlalte patruzeci de procente în Ucraina – „Evident, va fi necesară o scădere a ratei natalității în rândul populației locale. Avem destui coloniști. Țăranii germani tineri vor fi stimulați să ia de soții tinere ucrainence fertile, pentru a da naștere unor noi generații adaptate condițiilor de acolo. În zece ani, populația Germaniei va ajunge la o sută de milioane de persoane, a calculat Führerul. Trebuie să păstrăm întotdeauna în minte măreția misiunii noastre și să-i forțăm pe oameni să accepte șansa pe care au primit-o. Industria europeană trebuie să pună și ea umărul la cauza noastră nobilă. Toată forța de muncă pe care o controlăm acum trebuie pusă în slujba luptei pe viață și pe moarte…"

Toate acestea fuseseră rostite calm, rațional, ca niște evidențe. Discursul se terminase pe la patru dimineața. Afară nu se întunecase încă de tot. În drum spre blocul unde erau cazați, von Braun, cu tunica uniformei agățată pe umăr, îl întrebase pe Graf:

– Am visat sau am asistat la un delir?

– Ce delir? A fost de-a dreptul monstruos.

– Da, cred că ai dreptate.

Prima lansare pe care o pregătiseră pentru Himmler, a doua zi de dimineață, fusese încă un dezastru. Racheta nu se înclinase corect pentru traiectoria programată, zburase la o înălțime de vreo două sute de metri spre vest și se zdrobise pe aerodromul insulei, distrugând trei avioane. A doua lansare însă, efectuată după-amiaza, se derulase perfect. Himmler îl promovase pe von Braun la gradul de Sturmbannführer[19].

Două săptămâni după aceea avioanele RAF bombardaseră baza de la Peenemünde, iar o săptămână mai târziu, în timp ce se străduiau să curețe ruinele, von Braun îl chemase pe Graf în biroul lui. Era agitat din lipsă de somn, dar nici nu se putea ridica de la birou de oboseală. Îi făcuse semn să ia loc pe un fotoliu.

– Tocmai m-a sunat Dornberger de la Berlin. Himmler a discutat cu Führerul. Se pare că vom renunța la planul de producție a rachetelor aici, pe insulă. Suntem prea vulnerabili în fața aviației inamice.

– Așa, deci s-a terminat?

– Nu, din contră. Producția se mută în subteran. SS-ul are un complex montan, undeva în Thuringia, despre care Himmler susține că ar fi perfect pentru noi. Șeful șantierului este un anume… aruncă o privire pe notițe, un anume Brigadeführer dr. Hans Kammler.

Graf porni motorul. Mașina țâșni înainte și se opri brusc. Apăsă pe demaror și încercă din nou. De data aceasta nu o mai bruscă și încercă să bage în viteza a doua. Zgomotul cutiei de viteze atrase atenția unui soldat SS, care apăru din spatele hotelului și îi făcu semn să oprească.

– Nimeni nu are voie să plece.

– Sunt doctorul Graf, de la departamentul pentru arme speciale al Wehrmachtului. Trebuie să ajung la Wassenaar imediat. A apărut o urgență. Îi întinse legitimația.

– Tot personalul regimentului este obligat să rămână pe loc până la finalizarea operațiunii de securizare a zonei.

– Arde o rachetă! Vrei să fii făcut responsabil pentru dezastru? Graf se aplecă peste fereastră și studie drumul. Ceva mai în față, la colț, un grup de soldați SS urmărea dialogul. Unde este Obersturmbannführerul Drexler?

– Nu știu.

– Trebuie să-l găsim. Cum te numești?

– Schumacher, îi răspunse soldatul SS vizibil derutat.
– Bun. Graf se întinse și deschise portiera din dreapta. Urcă, Schumacher.
– De ce?
– Vreau să le spui camarazilor tăi că este o urgență. Hai, repede.
Omul urcă ascultător în mașină.
Lui Graf îi trebui un efort de voință ca să nu accelereze. Grupul de soldați SS îi bloca drumul.
– Spune-le, repede, Schumacher.
– Cine este la volan? întrebă unul dintre militari aplecându-se spre colegul lui.
– Afirmă că este unul dintre inginerii civili de la programul de rachete. Trebuie să ajungă urgent la Wassenaar. A izbucnit un incendiu.
– În regulă. Bărbatul le făcu semn să treacă.
La nici o sută de metri, spectacolul se repetă cu altă patrulă SS: „A apărut o urgență. Trebuie să ajungă rapid la Wassenaar.“ Omului începuse să-i placă importanța pe care o căpătase dintr-odată. Dincolo de stația feroviară, drumul părea liber.
– Poți să cobori aici, Schumacher. Îți mulțumesc. Obersturmbannführerul Drexler va fi informat despre ajutorul pe care mi l-ai acordat.
Demară din nou. În retrovizor îl văzu pe soldat, rămas pe marginea drumului, uitându-se lung după el. Viră la stânga, spre Wassenaar.

La sfârșitul lui 1943, Graf, von Braun și alți câțiva ingineri luaseră avionul ca să viziteze viitoarea fabrică de rachete. Von Braun pilotase el însuși, coborând peste pădurile și munții din regiunea Harz și aterizând cu o precizie plină de grație pe fâșia de iarbă ce servea drept aerodrom, lângă orașul Nordhausen. În zare, albăstrui, se vedea Kohnstein, care nu era chiar un munte, ci mai curând o colină lungă. Kammler, amabil, trimisese o mașină să-i aștepte.
Vara era pe sfârșite, venise vremea secerișului. Se înghesuiseră în Mercedesul decapotabil și porniseră pe un drumeag de țară, speriind cosașii din lanuri, într-o căldură înăbușitoare. În fața lor se vedea tot mai mare gura pătrată a unui tunel uriaș. Odată intrați, temperatura scăzuse brusc. După lumina vie a după-amiezii de vară, ochii li se adaptaseră cu dificultate la penumbra din interior.

Brigadeführerul dr. Hans Kammler, care își dăduse doctoratul în construcții civile, după cum aveau să descopere ulterior, îi așteptase în mijlocul ofițerilor săi. Avea vreo patruzeci de ani, era aproape frumos, înalt, suplu, îmbrăcat impecabil – un soldățel de jucărie al SS-ului, dotat cu o extraordinară mobilitate a chipului, care putea trece instantaneu prin toată gama sentimentelor. Îi condusese pe jos prin tunel, aruncând informații și cifre cu mândria unui proprietar care își prezintă moșiile.

Tavanul era suficient de înalt ca să adăpostească o rachetă așezată perpendicular, iar lățimea culoarului permitea manevrele fără atingerea zidurilor. Galeria uriașă se întindea cât vedeau cu ochii, pe mai mult de un kilometru, până în partea cealaltă a muntelui, după cum îi asigurase Kammler. Se aflau în tunelul B. Tunelul A, paralel cu acesta, era și el aproape terminat. Cele două galerii erau conectate prin câteva pasaje. Înainte de război, aici funcționase o mină de ghips, apoi un depozit de combustibil și de gaze de luptă. Era prioritară curățarea locului, iar operațiunea începuse deja. În semiîntuneric, siluete fantomatice în uniforme dungate se chinuiau sub greutatea sacilor de ciment, a căpriorilor de oțel și a grinzilor din lemn. Din când în când, cavernele erau luminate demonic de scânteile aparatelor de sudură cu oxiacetilenă, mânuite de cei care demontau rezervoarele uriașe de motorină. Următoarea etapă, le explicase Kammler, consta în săparea unor noi tuneluri și instalarea unei linii de cale ferată, cu stația aferentă. La final, componentele pentru rachete urmau să fie aduse cu trenul într-unul dintre capetele complexului, iar V2-urile finalizate să iasă, pe camioane cu platformă, pe partea cealaltă a muntelui. Capacitatea de producție avea să se ridice la nouă sute de rachete pe lună, iar întreg procesul trebuia să se desfășoare la trei sute de metri sub pământ, invizibil pentru piloții de recunoaștere ai inamicului și imun la bombele sale. La conducerea complexului avea să se afle generalul Degenkolb, țarul căilor ferate, cel care își croise o reputație solidă când reușise să pună pe picioare producția de masă a locomotivelor.

– Când va începe producția?

– În ianuarie.

Unul dintre ingineri fluieră uluit.

– Racheta V2 este un mecanism extrem de complicat, domnule Brigadeführer. Utilajele necesită precizie și lucrători calificați. Mâine este

prima zi din septembrie. Chiar credeți că fabrica va fi pregătită să înceapă producția într-un timp atât de scurt?

– Da, cu ajutorul principalei resurse de care Germania dispune în cantități mai mult decât suficiente.

– Și anume?

– Mâna de lucru. Kammler bătu din palme și începu să râdă, încântat de el însuși și de expresiile lor consternate. Puțin optimism, domnilor! Dacă faraonii au reușit să construiască piramidele cu două mii și cinci sute de ani înainte de Hristos, vă asigur că SS-ul este capabil să construiască o fabrică în mijlocul secolului douăzeci și să o dea în folosință în patru luni.

– De câți muncitori ați avea nevoie?

Kammler făcu un gest vag cu mâna și ridică din umeri.

– Pentru construcția fabricii și, eventual, pentru fabricarea rachetelor? Douăzeci de mii, poate treizeci. Atâți cât va fi necesar. Rezervele sunt inepuizabile.

La întoarcere, Graf îl întrebase dacă mai construise ceva de proporții similare și sub aceleași constrângeri temporale.

– Oh, da, sigur. În Est. Centrele de recepționare pentru evrei.

Fusese prima lui întâlnire cu Kammler.

Cea de-a doua întâlnire avusese loc cu șase săptămâni mai târziu, spre mijlocul lunii octombrie. Nu dorise să se întoarcă la Nordhausen.

– Trebuie neapărat? încercase să-l înduplece pe von Braun. Am atât de multă treabă aici.

După decesul doctorului Thiel, se văzuse nevoit să preia majoritatea responsabilităților acestuia de la departamentul de producție. Se chinuiau în continuare să rezolve problemele cu sistemul generatorului de aburi al turbopompei, care îl aduseseră pe sensibilul Thiel în pragul unei căderi nervoase.

– Trebuie să vii, îi răspunsese von Braun. Am nevoie de tine ca să pregătim racheta pentru producția de masă.

Din nou, von Braun se urcase în scaunul pilotului, dar de această dată planase la mică înălțime chiar deasupra dealului Kohnstein. În mijlocul pădurii verzi de pini, carierele de ghips abandonate arătau ca niște răni prost închise. În zona plată din partea de sud-vest a colinei era în construcție un lagăr pentru prizonieri. Graf îl privise neliniștit. Observase că nici una

dintre barăci nu avea acoperiș. Dacă Brigadeführerul Kammler adusese deja miile de muncitori străini, așa cum se angajase, atunci unde erau cazați?

Aflase răspunsul imediat ce pătrunseseră în tunelul B. Prizonierii trăiau sub pământ, pe priciuri din lemn montate unul peste celălalt, câte patru, pe lângă pereții galeriei, precum cuștile pentru iepuri. Jumătăți de butoaie acoperite cu niște scânduri serveau drept latrine. În unele cuști zăceau oameni epuizați, scheletici; unul, cu ochii larg deschiși, era fără îndoială mort. Mirosul te dobora, iar zgomotul era insuportabil: huruitul betonierelor, duduitul ciocanelor pneumatice, sunetul înfundat al exploziilor, țăcănitul vagoanelor de marfă mișcându-se înainte și înapoi pe șine, lătrăturile câinilor de pază și urletele soldaților SS care supervizau activitățile. Oriunde te uitai vedeai fremătând marea uniformelor dungate, o masă nediferențiată, dacă nu făceai efortul să-ți fixezi privirea asupra unuia dintre trupurile emaciate care se agitau încontinuu, se grăbeau tot timpul, nu se mișcau niciodată în ritm normal. Kammler, în uniforma lui ca turnată, înconjurat de ofițeri, defila prin mijlocul tunelului A, proaspăt terminat, indicând diferitele realizări și dificultăți surmontate. Aliniamentele giganticei linii de producție începeau să prindă contur: macarale, ateliere, zone de asamblare, standuri de testare, ateliere de reparații. Erai nevoit să recunoști că, într-o lună și jumătate, făcuse adevărate miracole. Îi condusese pe ingineri de-a lungul întregului tunel, până în partea cealaltă a muntelui, în lumina limpede a după-amiezii de toamnă.

– Ei bine, domnilor, ce părere aveți?

Graf își aprinsese o țigară.

Arthur Rudolph, singurul dintre ei care fusese nazist încă la început – chiar dinainte de ascensiunea lui Hitler –, exclamase imediat:

– Este ceva fantastic!

Klaus Riedel, liberalul utopic, care între timp învățase să-și păstreze pentru el opiniile politice, plecase ochii în pământ și mormăise ceva despre cât de impresionat era.

– Nu am crezut că veți reuși, îi răspunsese von Braun.

– Domnule doctor Graf? îl întrebase Kammler fixându-l cu privirea.

– Nu-mi găsesc cuvintele.

– O voi lua ca pe un compliment! Acum, vă invit în biroul meu, să bem ceva și să discutăm mai în detaliu planurile de producție.

Pe drumul spre mașini, Graf rămăsese în urmă, lângă von Braun.

– Ar trebui să mă întorc la Peenemünde. Aș fi mai util acolo.

– Nu. Am străbătut împreună un drum lung până aici. Nici unul dintre noi nu se mai poate întoarce.

Acestea fiind zise, i-o luase înainte. Graf se oprise, aruncase o privire spre gura tunelului, apoi către cer. Se simțea ca o rachetă, o mașinărie umană lansată pe o traiectorie fixă, imposibil de oprit, gonind spre punctul de impact. Își terminase țigara, o aruncase și li se alăturase celorlalți.

Era o noapte senină, cu trafic aproape inexistent. Deasupra masei negre de copaci, părând agățat departe, undeva deasupra Mării Nordului, cornul lunii îi lumina calea. Cum ieșise din Scheveningen, Graf apăsă mai tare pe accelerație. Luna părea să se ia la întrecere cu el. *Frau im Mond*. Pictaseră simbolul vesel-erotic al filmului pe toate rachetele, până la testele de la Peenemünde. Când începuse însă producția de masă, astfel de mofturi deveniseră imposibile.

În apropiere de Wassenaar reduse viteza, căutând din priviri ieșirea din șoseaua principală. O văzu, frână și trase de volan la stânga, oprindu-se aproape imediat la barieră. Inevitabilii gardieni SS își făcură apariția dintr-o gheretă. Îi întinse legitimația unuia dintre ei.

– Trebuie să ajung la locul de lansare.

– Accesul dincolo de barieră este interzis.

– Este o urgență.

– Sunt convins! Dacă ți-a venit să te duci la bordel, las-o baltă! îi răspunse paznicul SS.

– Renunță, doctore. Nu poți face nimic, interveni colegul lui pe un ton mai omenos.

De undeva din pădure se auzi o rafală lungă de pistol-mitralieră – dură cincisprezece sau douăzeci de secunde. Gardienii SS se întoarseră în direcția zgomotului. Pentru o jumătate de minut se lăsă liniștea. Apoi se auzi o altă rafală, mai scurtă, urmată de o duzină de focuri separate.

Graf își sprijini fruntea de volan. Paznicii se întorseseră în cabina lor. Rămase așa o vreme, lăsând vibrația motorului să-i pătrundă prin craniu, apoi dădu obosit în marșarier și porni pe drumul pe care venise.

Grad din SS echivalent celui de maior

16

Kay se trezi, opri alarma ceasului, se rostogoli pe o parte și se uită spre jumătatea cealaltă a patului. Nu vedea dacă Arnaud mai era încă acolo sau nu. Strecură o mână sub pătură. Salteaua era rece. Nu-și amintea să-l fi simțit plecând.

Se strecură, goală, de sub așternuturi și aprinse lumina. Dezordinea din cameră vorbea de la sine. Pantofii ei, paltonul și haina zăceau într-o grămăjoară lângă ușă. Fusta și cămașa erau mototolite lângă pat, iar chiloții și ciorapii erau pe cuvertură, lângă cravata militară, pe care se chinuise să și-o scoată, fiind ultimul accesoriu vestimentar de care se descotorosise. Le strânse cu grijă pe toate. La baie, își dădu cu apă înghețată pe la ochi și se privi în oglindă.

Fusese tandru, pasionat și temător. Când ea scosese un mic țipăt, îi pusese mâna la gură și ridicase ochii spre tavan, ascultând concentrat. Dușumeaua de deasupra scârțâia.

– Bietul de tine. Nu-ți dau voie să aduci o fată în casă? îl întrebase chicotind nestăpânit.

– Părinții mei sunt de modă veche. Foarte credincioși. Ar fi șocați.

Zâmbi în timp ce se pieptăna. Pe cât era el de nervos, pe atât de îndrăzneață devenise ea. Ce joc ciudat!

Când termină cu îmbrăcatul, inspectă cu atenție patul după eventuale urme grăitoare și îl aranjă cu atenție, vârând pătura sub marginile saltelei. Măcar atâta lucru învățase la WAAF, să facă perfect patul. Stinse lumina și ieși din cameră. Culoarul era întunecos, ca de obicei. Înaintă cu prudență, oprindu-se pe palier. Toate ușile erau închise. Se întrebă care ar fi putut fi camera lui Arnaud. Era la etajul acesta sau la cel de deasupra? Liniștea profundă, rece, nu era spartă decât de ticăitul ceasului de perete din holul de jos.

Era greu să cobori scara din lemn fără să faci zgomot. Ajunsă la parter, văzu deja familiara dâră de lumină de sub ușa bucătăriei, dar când intră constată că era pustie. Pe sobă șuiera ceainicul. Îl puse deoparte și se uită în jur. Chiuveta era plină de vase murdare. Un scaun era îndepărtat de lângă masă. Un dulap rămăsese larg deschis, dar pe rafturi nu era nimic. Nu se

vedea nici o urmă din mâncarea pe care o adusese cu ea. Cheia era în ușa din spate, dar nu avu nevoie s-o învârtă, pentru că ușa era deschisă.

Când ieși, i se păru că simte miros de fum de țigară.

– Arnaud? strigă timid.

Aruncă o privire peste umăr, apoi continuă să avanseze pe aleea de lângă casă. În mijlocul grădinii se opri și repetă ceva mai tare:

– Arnaud!

Era sigură că o urmărea, ascuns pe undeva. Își croi drum prin iarba netunsă și ieși în stradă. Lumina difuză a dimineții arunca umbre gri pe pavaj. Nu era nici aici, constată dezamăgită. Poate că încerca s-o evite, jenat de cele întâmplate în cursul nopții. Va trebui să-și găsească singură drumul spre cartierul general.

Clopotul catedralei bătu ora șapte, dându-i cumva o țintă. Străbătu strada și se angajă pe aleile secundare. Orașul se trezea, încet-încet. Pe la ferestre se aprindeau lumini. Un câine lătra dintr-o curte. Se opri de câteva ori ca să se uite în spate, însă nu o urmărea nimeni. Își ordonă să înceteze cu melodrama, dar își aminti instantaneu că Arnaud chiar o urmărise cu o zi înainte – după cum recunoscuse el însuși. Ce l-ar fi împiedicat s-o facă din nou? Cum știa unde se duce, nici măcar n-ar fi avut nevoie să se țină după ea. Putea s-o aștepte pitit pe undeva. Deși ilogică, ideea că ar putea fi prinsă într-un joc de-a șoarecele și pisica o neliniștea. Grăbi pasul.

Intră în spațiul gol, plin de ecouri, al pieței agroalimentare și ieși prin partea cealaltă, într-un labirint de străduțe cu case vechi. Își aduse aminte pe unde se afla: strada comercială, cu cafeneaua închisă, podul peste râu, unde o lăsase Arnaud în dimineața precedentă, Brusselpoort și bulevardul larg, Koningin Astridlan. Pe când se apropia de cartierul general britanic, se imagină în rolul unui pilot de vânătoare, întorcându-se la bază după o misiune periculoasă.

Popota ofițerilor era plină. Cei doi locotenenți de la radiolocație – Sandy, cel drăguț, și tipul întunecat din Yorkshire („Cum îl chema? Ah, da, Bill“) – stăteau așezați la masa lor obișnuită. Sandy flutură mâna spre ea.

– Am auzit că ai reușit să distrugi vreo două blestemății din alea ieri, îi spuse vesel.

– Așa se spune. Ați făcut treabă bună.

– Meritele îți aparțin. Dumnezeule, ce viteză au! Dacă ai clipit, gata, le-ai scăpat.

– Ne-am oprit la două sau am mai marcat după-amiază?
– Nu. Atât. N-au mai făcut lansări. Poate că s-au hotărât să strângă și să plece acasă. O privi mai atent. Ți-e bine?
– Da, n-am nici o problemă.
– Abia respiri.
– Locuiesc departe și m-am temut să nu întârzii.
– Bem ceva mai târziu? Poate o chemi și pe prietena ta, zise făcând semn cu capul spre colțul unde Barbara fuma o țigară.
– Ar fi frumos. O întreb, îi spuse Kay zâmbind, după care se îndepărtă.
– Tocmai mă întrebam pe unde ești, o întâmpină colega ei mijind ochii prin norul de fum. Ia spune.
– Ce să-ți spun?
– Cum adică, *ce*? Știi la ce mă refer.
– Lasă-mă să beau mai întâi o ceașcă de ceai.
Se apropie de masa de lângă ferestre. Șuncă, omletă și pâine prăjită. Nici nu-și dăduse seama cât era de flămândă. Sexul îi făcea întotdeauna foame. Se decise să țină totul secret pentru moment. Dacă Arnaud continua s-o evite, atunci ce sens avea să povestească? Măcar până se lămurea ce era în capul lui.
– Hai, spune-mi. Sunt sigură că s-a întâmplat ceva. Ți se citește pe față. Ai aerul acela…, o abordă din nou Barbara.
– Habar n-am despre ce vorbești. Dumnezeule, mi-e o foame de lup. Începu să mănânce cu poftă. Omleta era cauciucată. Din praf, probabil, dar nu conta. Efectul mâncării calde în stomac îi îmbunătăți imediat starea de spirit, așa că putu să reia discuția: Mai bine spune-mi cum a fost plimbarea ta cu Jens.
– Deosebit de satisfăcătoare.
Kay o privi lung, cu o bucată de șuncă suspendată în furculiță. În pofida propriului comportament, era șocată de cel al colegei sale.
– Doar nu…
– Suntem în război, dragă. Nu știi dacă mai apuci ziua de mâine.
– Crezi că o să te mai întâlnești cu el?
– Tot ce se poate.
– Unde v-ați dus? Doar nu acasă la maică-sa!
– Nu. Are un apartament pe undeva.
– Dumnezeule!

Kay scutură din cap și începu să râdă cu poftă.

– Sunt o curvă, dragă, ce să fac? Barbara făcu un gest nonșalant cu țigara. Și tu? Spune-mi că a încercat, cel puțin.

– S-a comportat ca un gentleman perfect.

Barbara îi aruncă o privire plină de subînțeles.

– Înțeleg. A încercat să te sărute.

Kay îi susținu privirea și luă o gură de ceai, fără să spună nimic.

– Doamne, ești așa de discretă! Baba aia de Sitwell ar fi mândră de tine.

– Acum ești rea. Căutând un motiv să schimbe subiectul, Kay se uită la ceas. Apropo de Sitwell, n-ar trebui să mergem?

Își duse farfuria murdară înapoi la bufet și aruncă resturile. Când se întoarse, Barbara, în picioare, se întreținea cu Sandy și Bill.

– Tocmai aranjam să bem ceva în seara asta. Ce părere ai?

– Sigur, cum să nu. Se forță să zâmbească. „Iar tu o să pleci cu Sandy și eu o să rămân blocată cu Bill“, își completă fraza în gând.

Cei patru traversară din nou strada și își prezentară documentele la intrarea în fosta bancă. Intrau într-o rutină. Bărbații o luară spre mașinăriile lor, cu urări de noroc, iar ele coborâră în subsol. Mirosea a fum de țigară și a transpirație, căci locul nu fusese gândit să adăpostească atâția oameni. Femeile din corpul auxiliar al RAF se foiau în spatele birourilor, vizibil plictisite. Joan și Joyce arătau ca niște stafii după schimbul de noapte, palide ca ceara și cu ochii roșii. Kay recunoscu rapid simptomele. La fel era și la Medmenham.

– Ceva nou?

– Absolut nimic. Nici un semn de activitate. Cred că păstrează toate rachetele pentru tine, îi răspunse Joan. Expresia ei, de obicei veselă, era acum de-a dreptul morocănoasă.

Locotenentul Sitwell își făcu apariția în capul scărilor, mirosind puternic a săpun carbolic. În urma ei veneau membrele WAAF din schimbul de dimineață. Ajunse din câțiva pași în partea din față a sălii, trânti pe masă un dosar greu și începu să șteargă tabla cu buretele.

– Așadar, doamnelor, o nouă zi, un nou început.

Kay se așeză la locul ei, își ascuți creionul și aruncă resturile, hotărâtă să nu se mai gândească la Arnaud.

17

Exact în acel moment, Gruppenführerul Kammler ajungea la Scheveningen.

Plecase de la Hellendoorn la ora patru dimineața și parcursese aproximativ o sută optzeci de kilometri la adăpostul întunericului, ca să evite patrulele aeriene inamice. Era genul care nu putea să stea o clipă liniștit. Nici nu știai când avea timp să doarmă sau să mănânce. Echipa lui îl poreclise „Norul de Praf“. Își petrecuse ultimele zile mai mult pe drumuri, pe locul din față al Mercedesului său blindat, cu pistolul-mitralieră comandă specială mascat sub scaun, făcând neobosit ture între cele cinci regimente responsabile cu lansarea rachetelor V2 – patru ale Wehrmachtului și unul al SS – pe care le coordona. Insistase să numească grupul Divizia zV. I se părea că sună bine: zV – *zur Vergeltung*. Pentru răzbunare.

Kammler constructorul – Kammler răzbunătorul!

Graf îi văzu autovehiculul masiv luând curba în viteză și frânând cu scârțâit de pneuri, ca mafioții, în fața hotelului Schmitt. Generalul SS sări ca pe arcuri din mașină, cu capul descoperit, urmat de doi aghiotanți de pe locurile din spate. *Zbuf, zbuf, zbuf* – rafala de portiere trântite rupse liniștea dimineții. Kammler se opri totuși să-și pună cascheta și să-și ajusteze ținuta – fiecare gest al bărbatului trăda vanitate, observă Graf –, după care păși elegant pe trepte și dispăru în interiorul cartierului general. Von Braun nu se vedea pe nicăieri.

Graf își ridică gulerul și-și văzu de drum.

Un soare timid se ridica deasupra caselor de oaspeți abandonate, cu balcoanele lor coșcovite și verandele pătate de sare. Întunericul se retrăgea, făcând vizibile cicatricele nopții. Multe uși sparte, ferestre lăsate deschise, care scârțâiau lugubru în bătaia vântului puternic dinspre est, cioburi de sticlă pe trotuare. Militarii din schimbul de dimineață se duceau spre posturile lor cu capetele plecate, fără să schimbe prea multe cuvinte între ei. Graf așteptă să treacă un camion, apoi traversă spre atelierul motoarelor.

În interior, trei rachete defecte așteptau să fie transportate cu primul tren înapoi la Nordhausen. Nu reușiseră să le repare la fața locului. Fiecare avea nevoie de propriul său doc pentru a-și dezvălui defectele în fața inginerilor

din Germania. Trecu de la un punct de lucru la celălalt ca un robot, studiind rapoartele de diagnostic, schimbând câteva cuvinte cu tehnicienii, semnând ce avea de semnat. Îi făcea bine să se concentreze asupra unor detalii seci și familiare, precum presiunea în pompele de combustibil și rezistența electrică. Nici nu terminase bine, când unul dintre ofițerii lui Huber deschise ușa hangarului.

– Domnule doctor Graf, sunteți convocat imediat la cartierul general.

– Dar am treabă.

– Domnul Gruppenführer Kammler dorește să discute cu dumneavoastră.

– Ce-ar putea să vrea de la mine?

Ofițerul se încruntă, vizibil deranjat de tonul lui.

– Sunt convins că o să vă comunice. Este un ordin. Vă rog să mă urmați.

Îl conduse înapoi în stradă, către hotelul Schmitt. Graff avea un presentiment rău, dar asta era valabil întotdeauna când aveai de-a face cu Kammler. Îl urmărea de mai bine de un an cum se instala, pas cu pas, la comanda programului V2. Îl studiase cu un fel de oroare resemnată, detașată, ca un om mușcat de un păianjen veninos care simte cum îi paralizează membrele. Kammler nu se oprise la construcția fabricii de la Nordhausen, căci i se ordonase să mai facă un complex de testare pentru V2, pe un teren al SS din Polonia – alt cadou atent de la Himmler, după bombardarea bazei de la Peenemünde, pe care îi fusese imposibil să-l refuze.

– Unde în Polonia? îl întrebase Graf pe von Braun când aflase vestea.

– La vreo două sute cincizeci de kilometri de Varșovia.

– Cum? *În interior?* Încă de la incidentul cu Max și Moritz, din 1934, hotărâseră să facă toate probele deasupra mării, astfel încât rachetele să cadă în Marea Baltică fără să pună pe nimeni în pericol.

– Știu. I-am atras atenția asupra riscurilor pentru populația civilă, dar n-am ce face. Von Braun ridicase mâna ca să pună capăt protestelor lui Graf. Poligonul trebuie plasat undeva în afara razei de acțiune a aviației britanice.

Graf începuse să participe la testele din Polonia după câteva luni, obișnuind să zboare direct de la Peenemünde și să petreacă acolo câte trei zile. Inginerii fuseseră cazați în vagoane de tren, lângă satul Blizna. Complexul, numit Heidelager, era păzit de SS. În interior te simțeai ca un prizonier. Generalul Dornberger continua să fie responsabil pentru operațiuni, dar Kammler nu întârziase să-și facă apariția ca să asiste la teste.

Întâi se mulțumise să observe „în numele Reichsführerului SS“, dar, pe măsură ce iarna înainta, începuse să ia activ parte la reuniunile tehnice, intrând uneori neanunțat când Dornberger nu era de față. Treceau din nou printr-o perioadă de accidente frecvente. Pe măsură ce rachetele zburau orizontal sau explodau în zbor, tonul lui Kammler devenea tot mai sarcastic. Ajunsese să-l provoace până și pe von Braun.

– Sunteți cu capul în nori, domnule profesor! Proiectul acesta trebuie condus cu o mână de fier!

O dată, când trecuse pe lângă biroul lui, Graf îl auzise vorbind cu Himmler. Răcnea intenționat suficient de tare cât să-l audă toată lumea:

– Da, domnule Reichsführer, încă un eșec!… Sunt de acord… sunt de acord… complet iresponsabil. Acum, când i-am putut studia mai bine, încep să mă întreb dacă n-ar fi cazul să arestăm toată turma de porci pentru trădare!

Era limpede că otrava avansa dinspre membre spre inimă. Cu toate acestea, când o atinsese, patru luni mai târziu, fusese luat prin surprindere de brutalitatea deznodământului. Din cauza bombardamentelor, fusese evacuat din apartamentul său din complexul experimental și locuia cu ceilalți ingineri la un hotel din Zinnowitz, numit Inselhof, care dădea spre stuful de pe malul mării. La ora două dimineața fusese trezit de bubuituri puternice în ușă. De partea cealaltă se aflau doi bărbați îmbrăcați cu impermeabile strânse în talie și pălării negre.

– Ni s-a ordonat să te arestăm. Îmbrăcă-te și urmează-ne.

– Doresc să vorbesc cu profesorul von Braun.

– Este arestat și el.

Gestapoul luase camerele la rând. În acea noapte fuseseră arestați patru ingineri, inclusiv von Braun, și duși de la Peenemünde la Stettin. Nu li se permisese să vorbească între ei, fiecare fusese transportat cu altă mașină, apoi fuseseră închiși și interogați separat.

– Recunoști că ai afirmat în seara zilei de duminică, 17 octombrie 1943, la o petrecere pe plajă, la Zinnowitz, de față cu profesorul von Braun, cu doctorul Helmut Gröttrup și cu doctorul Klaus Riedel, că războiul este pierdut, că racheta nu va salva Germania și că scopul tău a fost întotdeauna să construiești o navă spațială?

– Domnilor, nu-mi amintesc să fi spus așa ceva…

Firește că își amintea perfect, cel puțin până la momentul când se îmbătase prea rău ca să-și mai aducă aminte ceva. Fusese chiar după vizita lor la Nordhausen, când era încă în stare de șoc. Von Braun îl anunțase că Fräulein Butzlaff, dentista locală, dădea o petrecere și că erau toți invitați.

– Hai și tu. O să te mai învesele ască.

Fusese o seară caldă, plăcută, de toamnă. Lampioane chinezești – roz, verzi și galbene – atârnate deasupra dunelor. Muzică ilegală, americană, la gramofon. Cocktailuri cu votcă și multă mâncare. Prea multe cocktailuri și prea multă mâncare, de fapt. Era ciudat că o dentistă dintr-un orășel de la malul mării își permitea așa ceva pe timp de război, dar… la naiba! Poate că tocmai contrastul cu viața sclavilor din fabrică îi făcuse pe toți să bea atât de mult și să rememoreze cu glas tare vremurile glorioase ale Aerodromului de rachete.

GRAF: Am vrut să construiesc o navă spațială, nu un instrument al morții.

RIEDEL: Poți să te consolezi cu ideea că este un instrument destul de ineficient.

VON BRAUN: Când se va termina războiul, trebuie să ne asigurăm că realizările noastre nu vor fi distruse.

GRÖTTRUP: Peenemünde va cădea în mâinile sovieticilor. Nu este decât o chestiune de timp. Sistemul comunist este cea mai bună speranță pe care ne-o putem permite.

Fiecare cuvânt fusese notat. Fie de către gazdă, fie de vreun invitat care lucra pentru Sicherheitsdienst[20]. Când văzuse declarațiile, negru pe alb, fusese convins că erau cu toții morți. Dar, pe măsură ce interogatoriile continuaseră, zi după zi, coborând tot mai mult în istoria programului de rachete, începuse să-și schimbe opinia. La urma urmelor, SS-ul știa toate astea încă din martie. De ce așteptaseră până în octombrie ca să-i aresteze?

După o săptămână fuseseră duși înapoi la Zinnowitz și eliberați. Se spunea că Dornberger discutase cu Speer, care discutase cu Hitler, iar Himmler, înțelegător, acceptase să le dea drumul. De ce n-ar fi făcut-o? Erau mai valoroși în viață decât morți. Cuvintele lor rămăseseră la dosar. Puteau fi eliminați oricând. La scurtă vreme, Dornberger fusese dat la o parte și Himmler preluase oficial controlul deplin asupra programului, numindu-l pe Kammler comandant al operațiunilor.

– Astăzi, în Germania, aveți trei opțiuni, le spusese Kammler: fie sunteți împușcați de SS, fie sunteți închiși de SS, fie lucrați pentru SS.

Acum stătea în biroul lui Huber, așezat comod pe scaunul lui Huber, cu cizmele lui perfect lăcuite pe masa de lucru a lui Huber. Ca de obicei, striga în telefon. Cei doi aghiotanți, în spatele lui, stăteau înlemniți ca niște lachei în uniforme imaculate.

– Da… Da… Așadar, am acordul dumneavoastră să merg mai departe?

Îl zări pe Graf și-i făcu semn cu degetul arătător încârligat să se apropie. Huber, Drexler, Biwack, Klein și Seidel așteptau la o distanță respectuoasă.

– Excelent! Îi întinse receptorul unuia din aghiotanți, care îl așeză în furcă. Domnule doctor Graf? zise și-și înclină capul, așteptând.

– Heil Hitler! salută Graf ridicând brațul.

– N-ar fi trebuit să-i amintesc eu, Huber. Așa cere legea. Asigură-te că oamenii tăi salută corect întotdeauna.

– Desigur, domnule Gruppenführer, răspunse colonelul aruncându-i o privire ucigașă lui Graf.

Kammler își coborî picioarele de pe birou și se apropie de masa de ședințe, pe care fusese desfășurată o hartă.

– Domnilor, peste noapte s-a înregistrat o schimbare. Se pare că, totuși, bombardierele inamice nu primeau informații de la populația locală. Se aplecă peste masă. În spatele lui, ofițerii din Wehrmacht schimbară câteva priviri furișe. Seidel îi căută ochii lui Graf. Kammler continuă: Departamentul nostru de informații mai dispune încă de câteva surse active în Belgia. Una dintre ele a luat legătura cu coordonatorul ei noaptea trecută. Se pare că britanicii au adus niște unități de radar avansate și le-au plasat aici, la Mechelen. Bătu de mai multe ori cu degetul în hartă. În plus față de trupele de radiodetecție, au adus un grup de *femei* – rosti cuvântul cu dispreț – care se pare că se ocupă de calcule matematice, pe baza informațiilor furnizate de radar. Am o întrebare tehnică pentru dumneavoastră, domnule doctor Graf: Este posibil pentru dușman să determine poziția siturilor noastre de lansare folosind datele radar?

Graf strânsese pumnii, cu unghiile înfipte adânc în palme. Nu auzea decât clănțănitul mitralierelor în pădure. Se uită la Kammler:

– Îmi cer scuze, domnule Gruppenführer. Puteți repeta?

Bărbatul oftă exasperat.

– Este posibil pentru dușman să determine poziția siturilor noastre de lansare folosind datele radar și o echipă de femei-calculatoare?
– Pot să văd localizarea? ceru făcând semn spre harta de pe masă.
– Chiar te rog.
Ofițerul SS făcu un pas într-o parte și îl lăsă pe Graf în locul lui, lângă masă. Căută orașul Mechelen, îl găsi, apoi ridică ochii spre Haga și îi coborî înapoi. Orașul era plasat chiar la sud de ei, aspect important, dat fiind că traiectoria de zbor a rachetelor era, în linii mari, de la est spre vest. Iar radarele ajunseseră mult mai aproape: cam la o jumătate din distanța celor de pe coasta engleză.
Era conștient că toți îi așteptau verdictul. „Ei bine, asta este de-a dreptul surprinzător“, se gândi. „Ingenios. Cum de nu ne-am dat seama?“ Se îndreptă de spate.
– Evident, nu sunt în măsură să judec gradul de sofisticare al radarelor inamice. Pe de altă parte, par să fie suficient de aproape ca să ne poată detecta rachetele la scurt timp după lansare – terenul dintre noi și ei este perfect plat, neobstrucționat de forme de relief proeminente.
– Distanța este importantă?
– Da, dar încă și mai importantă este poziționarea sudică, ce le permite o vedere laterală. Dacă radarele lor bat destul de sus, ar putea colecta suficiente date pentru a urmări traiectoria timp de câteva secunde după lansare. Apoi, ar trebui să determine punctul de impact în Anglia, trei sute zece secunde mai târziu. Dacă dispui de aceste informații, este posibil să calculezi curba parabolică, din care poate fi extrasă o aproximare largă a punctului de lansare.
– Și o pot face atât de repede încât să-și trimită bombardierele asupra noastră în treizeci de minute? întrebă Kammler.
– Teoretic, dacă au capacitatea necesară de calcul. Se pare că n-am fost trădați de femeile din bordeluri, ci de femei care folosesc legile matematice, nu se putu abține să nu adauge.
Kammler se încrunta preocupat, părând că nu-i auzise ultima remarcă.
– Iată o breșă serioasă în programul nostru. De ce nu am fost avertizați asupra ei până acum?
– Nu ne-a trecut niciodată prin cap.
– Nu v-a dat prin cap! Nici unuia dintre deștepții adunați la Peenemünde nu i-a dat prin cap!

– Cred că nu ne-am așteptat ca rachetele să fie trase din poziții atât de expuse, în timp ce suntem înconjurați de dușmani.

Kammler se concentră din nou asupra hărții, cu brațele încrucișate la piept.

– Mă rog, acum trebuie să găsim o soluție.

– Pot să avansez o propunere, domnule Gruppenführer? spuse Huber. Cea mai simplă soluție ar fi să executăm toate lansările pe timp de noapte și să variem mai mult siturile. Astfel, chiar dacă inamicul obține coordonatele poziției noastre și atacă în ziua următoare, informațiile vor fi prea vechi pentru a produce rezultate operaționale.

Kammler clătină din cap. Nu era convins.

– Prea pasiv. La o agresiune se răspunde cu agresiune.

– Ce alternativă avem? Să cerem Luftwaffe să bombardeze Mechelen?

– N-a mai rămas mare lucru din Luftwaffe. În orice caz, nu cât să bombardeze eficient un oraș din Belgia. Ridică ochii, pradă unei inspirații de moment. Dar cine are nevoie de ei? Avem arma în mâinile noastre, desigur! Aruncă o privire la cei din jur. Nu vă este clar, domnilor? Îi vom lovi cu o rachetă!

Ochii lui Seidel se căscară într-o expresie de pură surpriză. Klein își privea cu atenție pantofii.

– Cu tot respectul, domnule Gruppenführer, racheta V2 nu a fost concepută pentru a fi utilizată ca o armă tactică. Îi lipsește acuratețea.

– Vorbim despre un *oraș*, domnule colonel, nu despre un pod! Uitați-vă! Arătă cu degetul spre hartă. Vreți să-mi spuneți că nu putem nimeri un oraș?

– Am putea lovi orașul, dar șansele să scoatem din funcțiune radarele sunt reduse.

– Atunci vom trage două rachete, ca să ne dublăm șansele! Norul de Praf se învârtea deja prin încăpere. Era de neoprit. Când este programată următoarea lansare?

– Am planificat-o după ceremonia funerară.

– Care este la ce oră?

– La unsprezece.

– Dar mai sunt două ore și jumătate până atunci! Vreau s-o facem acum! Ce modalitate mai bună să ne onorăm camarazii morți decât lovind necruțător dușmanul?

– Nu au fost omorâți de dușman, spuse Graf pe o voce egală.

Kammler se întoarse spre el.

– Mi-e silă de voi! Ați supt resursele Reichului ca să vă construiți nenorocitele de rachete, iar acum spuneți că nu putem atinge un oraș aflat la două ore distanță cu mașina. Executarea! Imediat! S-a înțeles?

– Am înțeles, domnule Gruppenführer! răspunse Huber luând poziție de drepți.

– Numele țintei va fi ținut secret. Trebuie să ne protejăm sursa. Puteți pleca.

Cei trei ofițeri ai Wehrmachtului ieșiră din birou, cu Graf în urma lor. Pe culoar, Huber se întoarse spre ei.

– Ați auzit ordinele, le spuse obosit. Seidel, pregătește-ți plutonul de lansare. Graf, te rog să supraveghezi redirecționarea rachetei.

Umerii îi căzură. Colonelul părea terminat. Graf nu avea nici o îndoială că până la căderea serii va fi înlocuit.

Traversară recepția și ieșiră în lumina dimineții.

În cortul tehnicienilor, aplecat deasupra unei hărți, Graf măsura distanțele cu un compas. Calculase distanța de zbor dintre Scheveningen și Mechelen la 121 de kilometri. Raportorul îi arăta că în locul unui relevment compas de 260 de grade, racheta trebuia să zboare pe o traiectorie sudică de 183. În acest caz, momentul de intrare în regim balistic trebuia devansat de la secunda 65 la secunda 26, pentru a aplatiza traiectoria. Prin urmare, trebuia să ocolească accelerometrul de la bord și să stingă motorul printr-un semnal radio de la sol. Calculele erau foarte aproximative, dar mai mult nu putea face. Îl înjură pe Kammler printre dinți.

Ridică o latură a cortului. Racheta stătea întinsă în cadrul ei mobil, legat de un tractor, sub copaci. Panoul de control numărul trei era deschis. Cu ajutorul unei șurubelnițe și al unui clește patent anulă accelerometrul, îl salută din cap pe caporal și se dădu într-o parte, lăsându-l să monteze panoul la loc. Caporalul bătu cu palma în caroseria tractorului, și racheta începu să se deplaseze lent spre zona de montare a capului de luptă, unde conul cu încărcătura sa de o tonă de amatol aștepta suspendat, închis încă în cilindrul de oțel în care venise.

Era nevoie de cinci oameni ca să-l coboare, cu ajutorul unor scripeți. Odată prins în șuruburi la capătul fuzelajului, containerul era înlăturat.

Cinci minute mai târziu se montau detonatoarele, și racheta era gata de zbor.

Graf mergea încet prin pădure, pe lângă platforma mobilă, ca un cioclu pe lângă năsălie. În poiana din față, sub schela lată a macaralei mobile, utilajul Meillerwagen aștepta deja. Transportatorul se opri lângă el, și racheta începu să fie ridicată. În spate, trei oameni îi asigurau stabilitatea cu funii. Odată ce fu suită pe camionul special și prinsă cu cleme în față și în spate, Graf se apropie de cabină și deschise ușa.

– Mă duci și pe mine?

– Sigur, hai sus.

Deschise geamul și lăsă aerul proaspăt să-i răcorească fața, privind defilarea lentă a copacilor. Se întrebă dacă dialogul cu Kammler avea să-l trimită înapoi într-o celulă a Gestapoului. Descoperi că nu-i păsa. Simțea o detașare ciudată. Nu-l deranja prea tare nici că tocmai reprogramase o rachetă balistică pentru lovirea unui oraș belgian. Britanici sau belgieni, ce importanță avea? Câți civili ucisese deja? Își trecu mâna peste chip. „Doamne, Dumnezeule, cine sunt eu?“ Era oare mai bun decât SS-ul? Nu, într-un fel era mai rău. Măcar ei aveau tăria să-și ucidă victimele privindu-le în ochi.

Masa de lansare era pe poziție. În jurul ei îi așteptau o duzină de oameni. Graf sări din cabină și urmări decuplarea platformei Meillerwagen de capul-tractor. De șasiu erau conectate cabluri de oțel acționate de un vinci care ridica, sub atentă supraveghere, baza rachetei pe masa de lansare. Picioarele de susținere ale platformei fuseseră deja fixate în pământ. Brațele hidraulice începură să ridice racheta. Atâta simplitate! După câteva minute, racheta era complet ridicată, ținută încă în cele două cleme de fixare la câțiva centimetri deasupra mesei circulare. După verificarea poziției, fu coborâtă încet, apoi utilajul Meillerwagen se îndepărtă câțiva metri. Brațul hidraulic coborî, tehnicienii montară platformele de testare pe corpul rachetei, la diferite înălțimi, apoi fu ridicat și atașat din nou de rachetă. Câțiva operatori întindeau cablurile pentru testele electrice.

Graf se apropie de unul dintre supraveghetori, care urmărea printr-un teodolit ca racheta să stea perfect dreaptă.

– Pentru această lansare avem o țintă diferită.

Soldatul îl privi nedumerit. Toate V2-urile plecate de la Haga în ultimele șase săptămâni avuseseră o singură direcție: Londra.

– Aveți un ordin nou?
– O sută optzeci și trei. Întreabă-l pe locotenent, dacă vrei. O să-ți confirme.
Seidel se apropia de ei. Îl salută scurt.
– Am calculat un azimut de o sută optzeci și trei.
– Foarte bine. L-ai auzit pe domnul doctor Graf, soldat. Îți ordon să reorientezi racheta.
– Am înțeles!
Un muget de motoare anunță apropierea cisternelor cu combustibil. Două cu alcool metilic, una cu oxigen lichid și una cu apă oxigenată. Graf și Seidel se îndepărtară împreună.
– Am scos din uz accelerometrul și am calculat că trebuie să opresc motorul prin radio după treizeci și trei de secunde.
– Și dacă radioul nu funcționează?
– Lovim orașul Reims.
– Glumești?
Seidel se opri brusc.
– Nu. Am verificat de două ori. Dacă zboară întreaga distanță, exact acolo va cădea.
– Dumnezeule, dar asta este o nebunie până și pentru Kammler! I-ai spus?
– De ce crezi că i-ar păsa? Nu sunt decât niște francezi.
Seidel se îndepărtă, clătinând din cap neîncrezător, ca să supravegheze alimentarea, iar Graf își luă poziția obișnuită, cu spatele sprijinit de un copac, gata să intervină dacă experiența lui era solicitată. Responsabilii cu pompele de combustibil și tehnicienii efectuau rapid pregătirile. Îndepărtau conurile de protecție de pe duzele jetului, montau paletele din carbon, prea fragile pentru transport, sub stabilizatoare și înlocuiau bateriile care fuseseră descărcate în timpul testelor. Cisternele se grupară în jurul rachetei și oamenii traseră furtunurile.
Fiecare procedură devenise o rutină. Nici unul dintre soldați nu avea idee câte luni și câți ani de eforturi fuseseră investiți în perfecționarea procesului. „Munca mea de o viață“, își spuse Graf, „redusă la încercarea disperată de a lovi un oraș belgian nevinovat. La atât.“ Cei 6 000 de litri de alcool erau pompați primii – în zece minute. Urmau apoi cele 6 750 de kilograme de oxigen lichid – opt minute. Conductele străluceau sub un strat de gheață. Prin poiană pluteau norișori de apă condensată. Urma apa

oxigenată, în unitatea de presiune. Permanganatul de sodiu, care reacționa cu apa oxigenată ca să producă aburul care învârtea turbina, fusese scos din containerul său încălzit și fixat într-o deschizătură din coadă. Compartimentele fuseseră închise. Cisternele se retraseră. Brațul utilajului Meillerwagen fu coborât. Se montă inițiatorul. În sfârșit, tehnicienii aliniară stabilizatorul numărul unu al rachetei, aflată pe masa de lansare, la un curs de fix 183 de grade.

Când auzi claxonul, Graf se dezlipi de copac și se îndreptă către vehiculul de lansare. Trânti ușa grea, blindată, în spatele lui. Seidel urmărea operațiunile prin vizorul de pe capotă. Îl închise și se strecură pe scaunul lui, cu cronometrul în mână.

– Douăzeci și trei de secunde. Corect?

– Corect.

Ridică receptorul telefonului. Stația radar de la Haga le dădu undă verde pentru lansare. Îi adresă un semn din cap sergentului.

– Începe procedura.

Graf se încordă. Începuse numărătoarea inversă. Prin sticla groasă urmărea spectacolul cunoscut: șiragul de scântei, flacăra, valul brusc de zgomot și de căldură când racheta ajungea la putere maximă. Seidel opri cronometrul în secunda când racheta dispăru din raza lor vizuală.

– Pregătiți-vă să opriți motorul, în douăzeci de secunde… cincisprezece secunde…

Abreviat SD, serviciul SS de informații și de menținere a ordinii

18

La Mechelen soneria telefonului îi făcu pe toți să tresară. În tăcerea profundă a subsolului cu ziduri groase parcă se dăduse alarma.

Kay ridică ochii plină se speranță. Așteptarea începuse să-i tocească nervii. O duzină de priviri se îndreptară spre caporalul din corpul de radiocomunicații, care ridică imediat receptorul.

– Au lansat! anunță cu brațul ridicat.

Clopoțelul sună scurt, Kay luă creionul în mână.

Caporalul își începu incantația:

– Contact pe coordonatele: unu-opt-trei; altitudinea: treizeci și unu de mii; viteza: trei-doi-doi-zero picioare pe secundă[21]…

– Stai puțin, mormăi Knowsley, privindu-l uluit. Unu-opt-trei? Nu e corect. Luă un raportor și se repezi la hartă.

Kay, cu capul aplecat deasupra carnetului, aștepta continuarea.

– Contact pe coordonatele: unu-opt-trei; altitudinea: patruzeci și șapte de mii de picioare; viteza…

– Cere confirmarea traiectoriei, îl întrerupse Knowsley.

– Vă rog să confirmați! ceru caporalul. Traiectoria este confirmată. Acum părea și el șocat. Racheta se ridică, dar Anglia nu prinde nici o urmă, domnule.

– Nu, pentru că vine peste noi. Porniți alarma aeriană. Adăpostiți-vă, ordonă căpitanul-comandor fără urmă de emoție în glas.

Racheta V2, cu motorul oprit prin radio, trecu peste Rotterdam ca un fulger, cu o viteză dublă față de cea a sunetului.

Lui Kay pur și simplu nu-i venea să creadă că i se întâmpla a doua oară. Prin sală, colegii ei se ascundeau care pe unde puteau.

– Kay, treci sub masă! strigă Barbara. Kay! repetă, reușind, în fine, să-i atragă atenția.

Se lăsă în genunchi și se strecură în spațiul îngust. De pe stradă se auzea vuietul sirenei.

– Palpitant, comentă Barbara.

Stăteau pe burtă, una lângă cealaltă. Kay întoarse capul spre prietena ei. Sub obraz, parchetul lucios mirosea dulceag a ceară de albine. Barbara îi

adresă un zâmbet încurajator și îi strânse mâna cu putere. Kay își puse cealaltă mână deasupra capului, ca să se protejeze. De parcă ar fi contat, își spuse. Închise ochii. *Fecioară Maria, Născătoare de Dumnezeu, roagă-te pentru păcătoșii de noi, acum și în ceasul morții noastre…*

Alarma aeriană se opri.

Timpul părea să se subțieze și să se dilate tot mai mult, tot mai departe, insuportabil de departe.

Brusc, simți o schimbare în presiunea atmosferică – același pocnet aproape insesizabil în urechi, precum șoapta unei premoniții, ca atunci, la Londra –, urmată de un bubuit titanic ce părea că vine chiar de deasupra lor. În sfârșit, se auzi sunetul înfundat al unei explozii îndepărtate, înlocuit, la rândul său, de huruitul de avalanșă al rachetei.

Se lăsă tăcerea. „E a doua oară când aud secvența în trei trepte și scap cu viață. Câți muritori se pot lăuda cu asta?“, își spuse Kay.

– S-a terminat? șopti Barbara după câteva minute.

– Așa cred.

Pradă unui acces de claustrofobie, se târî pe coate și ieși de sub masă. Ceilalți se ridicau și ei. Își scutură praful de pe fustă și de pe tunică. Alarma de raid aerian dădu semnalul că se putea ieși. Una dintre fete începu să plângă.

– Oh, termină! îi ordonă Sitwell.

Ieșiră cu toții în stradă. Pe partea cealaltă, dinspre Brusselpoort se vedea o trâmbă neagră de fum. Oamenii se opriseră cu capetele ridicate, exact ca londonezii, își spuse Kay – șocați de ceea ce se întâmplase, de gândul la cei care se aflau în zona unde lovise racheta, ușurați că scăpaseră.

– Mă întreb ce au lovit, spuse Barbara.

– Pare să fie în direcția gazdelor mele, îi răspunse Kay cu ochii la coloana de fum.

– Dumnezeule, sper că Arnaud a scăpat.

– Haideți, să nu pierdem vremea, se auzi din nou glasul locotenentului Sitwell.

Porniră spre cartierul general. Kay nu-și putea desprinde privirea de la locul impactului.

– Ai observat că, de fiecare dată când săruți un bărbat, nemții aruncă o rachetă peste el? zise Barbara.

La etaj, în sala de mese, Knowsley ceru să fie închise ușile și bătu de câteva ori din palme ca să le atragă atenția. Lângă el se afla un maior de infanterie bine clădit, cu maxilarul pătrat ca de boxer. Părea să le examineze cu atenție pe fiecare în parte. Kay îi simți privirea sfredelitoare.

– Bun, ascultați-mă cu atenție. Trebuie să ne păstrăm calmul. Zona Mechelen a mai fost lovită de câteva rachete până acum, dar acelea fuseseră lansate din Germania și suntem aproape siguri că vizau, de fapt, orașul Antwerpen. Aceasta a pornit de la Haga, însă bateriile de acolo vizau întotdeauna Londra. Prin urmare, dacă germanii nu și-au modificat brusc obiectivul, trebuie să pornim de la premisa că a fost un atac deliberat.

Făcu o pauză ca să le permită tuturor să înțeleagă implicațiile. Sala se umplu de o rumoare nervoasă.

– Trebuie să discut cu cei de la Stanmore și cu șeful securității noastre interne. Se întoarse în direcția maiorului de lângă el și îi făcu un semn scurt din cap. Între timp, ar fi mai bine să suspendăm tura aceasta. Puteți să rămâneți la cartierul general sau să vă întoarceți la locurile voastre de cazare. Reluăm activitatea la ora paisprezece. Vă rog să rețineți și subliniez: nu repetați în fața nimănui ceea ce tocmai v-am spus. Populația locală și personalul nostru nu trebuie să știe decât că a fost încă o rachetă destinată Antwerpenului, care a deviat de la cursul prestabilit. S-a înțeles? Liber.

Oamenii se separară în grupuri mici. Barbara se întoarse spre Kay:

– Ce vrei să faci?

– Cred că o să mă duc să verific dacă mai am unde să dorm la noapte.

– Vrei să vin cu tine?

– Nu. Mă descurc.

Fumul incendiului produs de V2 era ca o iluzie optică. Cu cât se apropia mai mult de el, cu atât părea să se îndepărteze, precum un spirit răuvoitor care o atrăgea la el. Din când în când se auzeau alarme sporadice, dar la distanță. Încă dinainte să ajungă pe strada familiei Vermeulen îi devenise limpede că racheta nu lovise centrul. Poate că ratase complet orașul.

Deschise poarta, intră în grădină și se opri în fața ușii principale. Sună insistent, apoi apăsă pe clanță. Ușa era încuiată, firește. Își aminti că-l văzuse pe Arnaud luând cheia de pe pragul de sus. Se ridică pe vârfuri și pipăi cu mâna până când degetele atinseră metalul.

Casa era pustie și tăcută, întunecoasă chiar și în plină zi. Se simțea ca un hoț, în holul decorat cu obiecte de cult. Intră în bucătărie. Vasele fuseseră spălate și așezate la locul lor, totul era în perfectă ordine. Reveni în hol. Rezistă tentației să arunce o privire în biroul doctorului Vermeulen – ar fi fost indiscret – și urcă în camera ei.

Perdelele erau date într-o parte. Pe patul ei, aranjat așa cum o învățaseră la WAAF, se vedea o mică adâncitură, ca și cum cineva ar fi stat acolo. Verifică șifonierul, apoi se așeză la micul birou și deschise sertarul. Rigla de calcul era la locul ei, lângă tabelele de logaritmi și paginile de exerciții din prima noapte. Cu toate acestea, hârtiile nu erau exact așa cum le lăsase. Fuseseră puțin deranjate. Majoritatea oamenilor nu și-ar fi dat seama, dar ea fusese antrenată să observe astfel de lucruri mărunte.

Era ca atunci când folosea stereoscopul, la Medmenham. Dacă te uitai la o singură fotografie, nu aveai perspectivă. Dacă așezai lângă ea o alta, făcută o fracțiune de secundă mai târziu, imaginile se ridicau spre tine în trei dimensiuni. Realitatea din sertar o făcea să pună evenimentele ultimelor două zile într-o perspectivă nouă. Rămase calmă, rememorând fiecare detaliu. Incidente nesemnificative, care nu spuneau nimic luate separat, dar care, luate împreună, formau o anumită imagine. Rezervele cu care fusese primită de familia Vermeulen. Fotografia cu fiul ucis de pe biroul bătrânului. Salutul nazist din cârciumă. Privirile nervoase ale lui Arnaud spre tavan, când făcuseră dragoste. Dulapul gol din bucătărie. Mirosul acru de tutun pe care îl simțise lângă ușa din spate în acea dimineață.

Se ridică, ieși din dormitor, traversă palierul și începu să urce scările spre etajul doi. Își făcu socoteala că încăperea de deasupra dormitorului ar trebui să se afle în partea din spate a casei, spre stânga. Ușa era pe jumătate deschisă. Patul, de o singură persoană, era răvășit, ca și cum cineva s-ar fi perpelit cuprins de febră. Mirosea puternic a transpirație masculină și a țigări. Teancuri de cărți. O trusă de prim ajutor conținând bandaje, tampoane sterile și o sticluță de dezinfectant deschisă. Pe comodă, conserva de carne Fray Bentos pe care i-o dăruise doamnei Vermeulen. Era goală, cu o lingură perfect linsă în ea. Deschise sertarul comodei și văzu înăuntru o legitimație mică, gri, ca un pașaport, pe care scria: *3. SS Panzer Division „Wiking“*. În interior, fotografia unui tânăr care semăna izbitor cu Arnaud, pe numele Guillaume Vermeulen, lângă grupa sangvină, semnătura comandantului și ștampila roșiatică, cu svastica în mijloc.

Inima îi bătea tot mai puternic, dar mintea îi funcționa calm și precis. Guillaume nu murise. Luptase de partea Germaniei. Se ascundea și era probabil rănit. Nu îndrăznea să iasă. Prin urmare, ceilalți plecaseră, însă el trebuia să fie prin preajmă. Cu siguranță o auzise când bătuse la ușă, o auzise intrând, ducându-se la bucătărie și urcând la etaj.

Se întoarse încet, aproape așteptându-se să-l vadă în spatele ei, dar în ușă nu era nimeni. Palierul și scara erau și ele libere. Coborî până la primul etaj și se aplecă peste balustradă. Holul cu gresie ca o tablă de șah era, de asemenea, pustiu. Era puțin probabil să se ascundă într-unul dintre celelalte dormitoare, așadar, ori era în salon – puțin probabil, după cât părea de rece și de nefolosit –, ori în biroul stăpânului casei, unde stătea cu urechile ciulite. Calculă distanța până la ieșire. Ar fi putut încerca să fugă, dar risca să-l provoace s-o intercepteze. Hotărî să pășească normal. Se uită în jur după un obiect care i-ar fi putut folosi drept armă, dar nu găsi nimic. Își îndreptă umerii și porni.

Coborî, traversă holul, deschise ușa și păși afară. Cheia era tot în broască, unde o lăsase. Încuie și o așeză pe pragul de sus. Fereastra biroului dădea spre grădină. Și-l imagină pe Guillaume urmărind-o printr-o crăpătură, din spatele perdelelor groase. Își reprimă tentația de-a o rupe la fugă și traversă peluza cu pași măsurați. Aproape ajunsese în fața porții când aceasta se deschise din exterior. Doctorul Vermeulen intră, urmat de soția lui și de Arnaud. Se opriră surprinși la vederea ei.

– Slavă Domnului că sunteți bine! îi salută înaintând spre ei.

– Ce faci aici? o întrebă rece domnul Vermeulen.

– Am venit să văd dacă totul e în regulă. Vocea îi ieșea strangulată, prea ascuțită, falsă. Aveți idee unde a căzut racheta? simți nevoia să adauge, pe o notă cam prea veselă.

– Am fost să vedem, dar nu ne-am putut apropia. Se pare că a ajuns pe un câmp, îi răspunse bătrânul privind-o intens.

– Mare noroc am avut. Reuși să schițeze un zâmbet. Mă bucur că sunteți bine. Ne vedem diseară.

Micul grup îi bloca drumul. Dădu să treacă pe lângă ei, însă pentru o clipă se temu că Arnaud o s-o oprească, după cum o măsura.

– Da, sigur, răspunse tânărul dându-se la o parte și lăsând-o să plece.

În piața de lângă catedrală făcu semn unui jeep al armatei britanice care trecea pe acolo, cu un caporal și doi soldați la bord. Mașina frână brusc,

derapând puțin pe pavajul lucios.
– Doamnă? Aveți vreo problemă? o întrebă caporalul.
– Cred că într-o casă din apropiere este ascuns un soldat german.

Picior – unitate de măsură a lungimii în sistemul anglo-saxon; 1 picior = 0,3048 m

19

În inima zonei de lansare a regimentului, la mijlocul drumului dintre Scheveningen și Wassenaar, pe terenul plat acoperit cu dune de nisip și păduri, la circa doi kilometri de coastă, se afla pista de la Duindigt. Un oval care conținea traseul de forma cifrei opt, cu trei rânduri de tribune, construit înaintea Marelui Război. Acolo urma să se țină ceremonia funerară pentru trupa locotenentului Stock.

Graf nu dorise să participe. La patru zile după raidul de la Peenemünde, peste o sută de sicrie fuseseră îngropate într-o groapă comună săpată în grabă lângă linia ferată. Nici nu știuse în care dintre cutiile din lemn identice fusese pusă Karin. Dar cum putea să se folosească de această scuză, mai ales în fața propriei conștiințe? Era la fel de responsabil de moartea lor ca toți ceilalți. Avea datoria să le aducă un ultim omagiu. Prin urmare, după lansarea rachetei înspre Mechelen și strângerea echipamentelor, se sui în mașina lui Seidel, cu sergentul Schenk și un caporal pe locurile din spate.

La sosirea lor, băncile deteriorate, cu vopseaua jupuită, erau aproape pline. Veniseră cam o mie de oameni, unii de bunăvoie, alții fiindcă primiseră ordin: militarii de la cartierul general, care administrau regimentul, trupele tehnice, care descărcau rachetele din trenuri și le pregăteau pentru zbor, responsabilii de alimentarea cu combustibil și cei care se ocupau de lansare. Lor li se adăugau auxiliarii – șoferi, oameni de la mentenanță, radiotelegrafiști, bucătari, artileriști, pompieri, operatori radio –, care fuseseră mobilizați pe acea fâșie pustie de coastă ca să tragă cu rachete în englezi. Așezați în rânduri sumbre, ascultau fanfara regimentului care interpreta o selecție de imnuri.

Cerul era înnorat, gri. Avioanele RAF nu dădeau nici un semn. Pe pista nisipoasă, cucerită de iarbă, fuseseră așezate câteva scaune și un microfon fusese montat în fața unui podium jos. Un pastor protestant și un preot catolic așteptau unul lângă celălalt. În fața podiumului erau înșirate, pe jos, douăsprezece sicrie acoperite cu drapelul nazist, păzite de o gardă de onoare. Pe fiecare coșciug trona cascheta răposatului. Imaginea sicrielor, cu caschetele singuratice, și muzica solemnă îl impresionau puternic pe Graf.

La fel pățise și la Peenemünde. Își scoase pălăria și se șterse la ochi cu mâneca.

– Ești bine? îl întrebă Seidel vizibil îngrijorat.

– Da, stai liniștit.

Urcară într-una dintre tribune și găsiră cu greu două locuri libere. Oamenii se ridicau ca să le facă loc să treacă. Imediat după ce se așezară își făcu apariția mașina blindată a lui Kammler. Avansă încet până în fața podiumului și se opri în dreptul sicrielor. Pasagerul din față deschise ușa și generalul SS coborî, urmat de Huber și de un alt ofițer SS, foarte înalt. Cei trei se aliniară în fața sicrielor, cu spatele la public, și întinseră brațele executând salutul nazist, apoi urcară pe podium și se așezară pe scaune. Din respect, își scoaseră chipiele. Vântul puternic din est, care bătuse încă din seara precedentă, ridica marginile steagurilor și răvășea părul bogat, blond, al celui de-al doilea ofițer SS. Omul ridică mâna să și-l așeze. Graf l-ar fi putut recunoaște fie și prin acest gest banal, căci i-l văzuse de o mie de ori în trecut – în poligonul părăsit de la Aerodromul pentru rachete de la Berlin, în standurile de testare de la Kummersdorf, pe plajele Mării Nordului, la Borkum, pe malul Balticii, la Peenemünde, în câmpia poloneză, la Blizna…

Tobele răpăiră. Toată lumea se ridică. Fanfara începu bocetul soldaților, „Ich Hatt' einen Kameraden“. O mie de voci începură să intoneze la unison:

Am avut un camarad
Cum altul nu găsești
Toba ne-a chemat la luptă
Mărșăluia lângă mine
Cu pas egal…

Von Braun cânta alături de ceilalți, dar ochii lui măturau rândurile de bănci de la stânga la dreapta, de sus în jos și înapoi, până când se opriră asupra lui Graf.

Graf întoarse capul, ferindu-și privirea.

Apoi ignoră aproape complet ceremonia – imnurile, discursurile pioase ale celor doi prelați, eulogia lui Huber („Au murit pentru patrie, și-au dat viața pentru cauza noastră nobilă…“). În mintea lui defila o paradă de fantome: Karin, pe plajă, în dimineața aceea; fata de la bordel,

amenințându-l cu cuțitul; Wahmke, cu bidonul de kerosen în mână chiar înainte să fie carbonizat; rămășițele umane răspândite în jurul craterului produs de explozia rachetei, umbrele sclavilor prin tunelurile de la Nordhausen. Abia vocea aspră, sacadată a lui Kammler, încă și mai metalică prin amplificator, îl făcu să se extragă din reverie și să revină în prezent.

În fața microfonului, generalul SS vorbea de zor, cu o coală de hârtie în mână. Graf încercă din răsputeri să se concentreze asupra cuvintelor disparate: „cruciadă pentru civilizația Occidentului… destinul istoric al Führerului… victoria finală este asigurată…“ Flutură hârtiile și continuă:

– Bărbați ai Diviziei Răzbunării! Vreau să împărtășesc cu voi următorul comunicat al Ministerului pentru Educarea Poporului și Propagandă: „Chiar astăzi, rachetele V2 au distrus trei poduri peste Tamisa, la Londra. Palatul Parlamentului a fost grav avariat. Nici o clădire nu mai stă în picioare pe o rază de cinci sute de metri în jurul Leicester Square. Picadilly Circus a fost și ea distrusă. Turnul Londrei a suferit pagube majore în urma deflagrației.“ Acesta va fi epitaful lor. Împături foaia de hârtie și o vârî în buzunarul de la piept. Camarazii noștri nu au murit în zadar! Voi nu luptați în zadar! Fiecare rachetă pe care o lansați dă o lovitură zdrobitoare dușmanului! Noi suntem Divizia Răzbunării! Vom învinge! Heil Hitler!

Tăcerea cu care mulțimea îi întâmpină cuvintele păru să-l deconcerteze. Lăsă brațul pe lângă corp și se îndepărtă de microfon. Aruncă o privire spre von Braun și spre Huber, care îi făcu un semn comandantului gărzii de onoare.

– Pregătiți armele!

Militarii ridicară puștile la cer.

– Foc!

Zgomotul împușcăturilor răsună peste circuit. Soldații reîncărcară.

– Foc!

Reîncărcară.

– Foc!

Când ecoul ultimei salve se stinse, Graf se ridică. Luase o decizie, și ar fi vrut să plece fără să-i dea ocazia lui von Braun să discute cu el.

– Unde te grăbești așa? îl întrebă Seidel apucându-l de braț.

– Ai uitat că trebuie să lansăm o rachetă?

– Nu contează. Cred că ai nevoie de odihnă.

– Mă duc să pregătesc racheta, apoi mă odihnesc. Îți promit.

V2-ul îl aștepta în cadrul său, printre copaci. Îi ceru unui caporal să deschidă compartimentul de control numărul doi.

– Dar azi-dimineață mi-ați spus să deschid numărul trei.

Omul părea confuz.

– Iar acum, te rog să deschizi numărul doi.

Soldatul se execută. Toți îl cunoșteau pe doctorul Graf și aveau încredere în el. Era o piesă la care se ajungea cu greu. Trebuia să se întindă pe spate sub fuzelaj și să bage mâinile în interior, lucrând practic orbește. Pipăi în jurul platformei de placaj până ce găsi mecanismul de programare, o piesă mare cam cât palma, din care trase conectoarele electrice.

– Totul este în regulă, poți să închizi compartimentul.

Însoți din nou racheta până la macara și supraveghe încărcarea pe Meillerwagen. Nu mai ceru să fie transportat până la locul de lansare, căci avea timp berechet. Rătăci puțin printre copaci, găsi un loc potrivit, își scoase haina, o întinse pe jos și se așeză pe ea. Fumă două țigări ascultând sunetele pădurii. Pentru prima dată, după săptămâni întregi, se simțea împăcat cu sine. Mintea i se golise în mod plăcut. Lenevi aproape o oră, apoi își reluă drumul.

Racheta era pe masa de lansare, complet alimentată. Testele electrice fuseseră efectuate și cablurile, deconectate. Oamenii se pregăteau să desprindă platformele de testare de pe brațul vertical al utilajului Meillewagen. Sturmscharführerul Biwack îi urmărea, cu carnetul deschis în mână.

– Încă mai luați notițe? îl întrebă Graf vesel.

– A doua rachetă din istorie lansată direct împotriva unei unități a armatei britanice. Cred că este demn de reținut. Nu sunteți de acord?

– Ba da, sigur că este demn de reținut. Cred că ați găsit expresia potrivită pentru a descrie evenimentul. Aș vrea doar să mai verific o dată transformatorul, spuse apoi, fără să se adreseze cuiva anume.

– Nu este nevoie, domnule doctor. Totul a fost testat și funcționează.

– Încă un ochi nu strică. Am avut atâtea probleme. Vă amintiți de locotenentul Stock? Dați-mi doar cinci minute.

Începu să urce spre compartimentul transformatorului, fără să mai aștepte răspuns.

„Este uriașă! Și puternică!“, își spuse. Simțea energia latentă a aparatului prin stratul subțire de tablă. Construiseră ceva extraordinar, nimeni nu se

putea îndoi de asta. Merita un țel mai bun. Continuă să urce până ajunse la platforma cea mai de sus. Se scotoci prin buzunare, scoase șurubelnița și desfăcu ușița compartimentului de control numărul trei. În interior, lângă micul dom metalic care adăpostea giroscopul, se afla un receptor radio. Scoase cleștele patent, tăie cablul electric și fixă la loc panoul exterior. Începu să coboare.

– Ai avut dreptate. E perfectă, anunță odată ajuns jos. Lansare plăcută, Biwack.

Flutură mâna în direcția vehiculului de control și făcu semnul universal că totul funcționează, cu degetul mare în sus. Brațul hidraulic fu decuplat de la rachetă și platforma mobilă se îndepărtă.

Graf străbătu cam două sute de metri, apoi se opri și se întoarse. Auzi claxonul și duse binoclul la ochi. Racheta, perfect dreaptă, stătea singură în mijlocul poienii, lângă stâlpul îngust de electricitate. Norul familiar de vapori albi se scurgea din supapele plasate deasupra rezervorului de oxigen lichid. Nu se auzea nici un zgomot. Scânteile începură să joace în jurul bazei și se transformară într-un jet solid, portocaliu. Catargul de curent căzu într-o parte, cablul se rupse, iar vuietul și căldura emanate de motorul ajuns la puterea maximă îl făcură să se dea câțiva pași în spate, fără să lase binoclul de la ochi. Racheta porni.

O secundă în zbor… două… trei… patru…

Acum!

Racheta nu se înclină. În compartimentul de control, mecanismul de control al traiectoriei se anclanșă în van. Menținută perfect verticală de cele două giroscoape, urca într-un unghi de nouăzeci de grade – perfectă, glorioasă – spre stele.

Claxonul sună alarma. Din difuzoare se auzi o voce:

– Intrare pe traiectorie ratată! S-a inițiat oprirea motorului!

Își imagină panica din vehiculul de control în timp ce încercau să trimită semnalul radio.

– Nu se poate opri motorul!

Câteva secunde mai târziu, oamenii din plutonul de tragere, în frunte cu Biwack, ieșeau în fugă din tranșee și treceau pe lângă el, strigându-i, cuprinși de panică, să se îndepărteze. Biwack îi aruncase o privire încruntată, bănuitoare, dar nu se oprise. Graf rămase pe loc.

Prin binoclu vedea clar flacăra duzelor. În vara aceea, la Peenemünde, lansaseră o rachetă experimentală exact așa, ca să studieze reintrarea. Înregistraseră o altitudine maximă de 176 de kilometri înainte ca gravitația să o prindă înapoi în gheare. Racheta lui va urca, acum, fără greș, prin toate straturile atmosferei – troposfera, stratosfera, mezosfera –, până în căldura ucigașă a termosferei, apoi motorul va începe să dea rateuri, iar racheta se va roti complet și va cădea cu precizia unei săgeți de *darts* în locul de unde a plecat.

Punctul roșu al evacuării se făcu tot mai mic și dispăru printre nori. Lăsă deoparte binoclul și înaintă cu pași hotărâți spre mijlocul poienii.

20

Kay stătea singură la o masă de la popota ofițerilor. Se însera, deși abia trecuse de ora patru. Oricum, nu văzuse soarele toată ziua. Pe stradă se aprinseseră felinarele. Câțiva căpitani de infanterie beau în picioare, la bar, și spuneau bancuri porcoase. O invitaseră să li se alăture, dar îi refuzase politicos.

Cu excepția lor, popota era pustie. Din când în când, câte unul izbucnea în hohote zgomotoase și trântea paharul pe tejghea. Valiza ei era pregătită, lângă scaun, cu paltonul împăturit deasupra. Undeva în clădire i se decidea soarta.

Condusese patrula la casa familiei Vermeulen și le explicase totul în mașină, înainte să intre. Oamenii o priviseră cu scepticism, bănuind-o de isterie.

– Este înarmat germanul ăsta? o întrebase caporalul.

– Nu este german, v-am mai spus. Este un belgian care a luptat de partea germanilor. Nu știu dacă este înarmat.

– Nu vă supărați, dar sună cam greu de crezut.

– A luptat în a treia divizie Panzer SS, dacă asta vă spune ceva.

Atitudinea celor trei se schimbase imediat.

– La naiba! exclamase un soldat. Să cerem întăriri?

– Nu, răspunsese caporalul luându-și arma. Ne descurcăm.

Intraseră, iar unul dintre soldați se poziționase în grădină, cu pușca îndreptată spre casă. Celălalt se strecurase rapid în lateral, spre ușa din spate, iar caporalul înaintase împreună cu Kay, făcându-i semn să sune la sonerie.

Preț de vreo jumătate de minut nu se întâmplase nimic. Apoi, cheia se învârtise în broască și se auzise sunetul zăvoarelor. Ușa se deschisese înfățișându-l pe doctorul Vermeulen în cardiganul său verde-închis.

– Îmi pare rău, trebuie să percheziționăm casa.

Omul păruse surprins. Sprijinit de tocul ușii, încercase să spună ceva, dar se răzgândise.

– Guillaume este în bucătărie. Veniți cu mine.

Până în clipa aceea, Kay se așteptase, într-o oarecare măsură, ca totul să fie o aberație a imaginației sale, o neînțelegere jenantă, care s-ar fi soluționat prin prezentarea de scuze tuturor celor implicați. În schimb, acolo, în bucătărie, la masă, îi văzuse pe Arnaud, pe mama lui și un tânăr abia ieșit din adolescență, palid, cu părul lung, neîngrijit. Purta un pulover bleumarin scămoșat. Avea mâna stângă bandajată. Ridicaseră privirile fără să se miște, ca și cum s-ar fi așteptat de mult la acest moment.

– Care dintre ei? o întrebase caporalul.

– Cel în albastru.

– *El?*

Caporalului parcă nu-i venea să creadă. Îndreptase arma asupra lui și îi făcuse semn cu țeava să iasă. Guillaume se ridicase nesigur și se îndreptase spre ușă.

După plecarea lor, Kay rămăsese singură cu familia în bucătărie, într-o tăcere jenantă.

– Îmi pare rău…, îi spusese lui Arnaud.

Bărbatul o privise în ochi cu o expresie de dezgust și dezamăgire pe care n-avea s-o uite niciodată. Ușa din spate se deschisese din nou.

– Spune-le să-și ia hainele și să vină cu noi, ceruse unul dintre soldați îndreptând arma spre familia Vermeulen.

– Am înțeles. Așa vom face, răspunsese tatăl familiei pe o voce slabă.

– Și atunci a zis: „Stai liniștit, nu sunt virgină!“, râse căpitanul cu poftă la propria glumă.

Camarazii lui bătură cu paharele de tejghea, încântați.

– Sublocotenent Caton-Walsh?

Ridică privirea. Un tânăr locotenent stătea proțăpit în ușă.

– Da?

– Veniți cu mine, vă rog.

Își luă paltonul și valiza și îl urmă pe scara principală la etajul doi. Dintr-un birou se auzea sunând telefonul. Un caporal trecu pe lângă ea, cu un teanc de dosare în brațe. Locotenentul bătu la o ușă din capătul coridorului și o lăsă să intre.

Maiorul cu maxilar pătrățos stătea la birou, cu niște hârtii în față. Lângă el se afla căpitanul-comandor Knowsley.

– Luați loc, sublocotenent Caton-Walsh, îi ordonă maiorul. Ne-ați făcut un spectacol pe cinste, continuă lăsându-și pumnii enormi pe masă, de-a stânga și de-a dreapta documentelor. Kay observă cât păr avea pe antebrațe și pe falange. Mai mult niște labe decât niște mâini, își spuse.

– Da, domnule.

– Aveți ceva de adăugat?

– Doar că îmi pare rău, domnule.

Cei doi bărbați schimbară o privire.

– Pentru ce vă pare rău, mai precis?

– N-ar fi trebuit să las în cameră obiecte din care să rezulte natura activității mele. A fost o greșeală de neiertat. Ezită o clipă, apoi continuă: Și n-ar fi trebuit să mă angajez într-o relație extraprofesională cu un localnic.

– Cu celălalt fiu, dacă am înțeles corect? întrebă Knowsley.

– Da, domnule.

– Ați dezvăluit informații despre misiunea pe care o efectuați aici?

– Nu, domnule, în nici un caz.

– A încercat să vă tragă de limbă?

– Mi-a pus câteva întrebări, da. Dar nu i-am spus nimic. Este adevărat însă că am atras atenția asupra mea. Amintirea propriei neghiobii era de-a dreptul dureroasă. În apărarea mea, aș spune că nu aveam de unde să știu că familia era de partea germanilor.

– În apărarea dumneavoastră, nu cred că erau *cu adevărat* simpatizanți naziști. Băiatul mai mic, da, evident, dar ceilalți trei nu făceau decât să-l protejeze, din câte am aflat. Se uită din nou în dosar. S-a înrolat ca voluntar în 1941, la scurt timp după ce au invadat Uniunea Sovietică, așa cum au făcut mii de tineri din Europa ocupată, cuceriți de ideea că apără civilizația creștină. Avea șaptesprezece ani. Unitatea lui a suferit pierderi destul de grele pe Frontul de Est și au fost retrași. Se pare că a dezertat și a fugit la mămica și tăticu' chiar înainte să intrăm noi în Belgia.

Nu era tocmai ce se aștepta să audă.

– Pot să vă adresez o întrebare, domnule?

– Vă rog.

– Dacă era un dezertor, dacă se ascundea, cum a reușit să le spună germanilor ce facem noi aici?

– Este evident că nu a făcut-o.

Ani de zile după aceea, în rarele ocazii când își permitea să se gândească la Arnaud, avea să-și amintească de momentul acela ca fiind cel mai dureros.

– Cam pe la ora unu noaptea, serviciul de securitate radio a interceptat o transmisiune pe unde scurte de la Mechelen la Berlin, a cărei sursă a fost localizată într-un bloc din oraș. Clădirea a fost încercuită, locatarii, reținuți și interogați, apartamentele, percheziționate. În casa unui profesor local a fost găsit un emițător radio. Conform surselor noastre din rezistență, era bănuit de multă vreme de colaboraționism, dar, neputând dovedi nimic, l-au lăsat în pace. Cred că știi ce-ți voi spune în continuare.

– Da, domnule, murmură înclinând capul.

– Sublocotenentul Colville a petrecut o parte din noapte în apartamentul acelui bărbat. Ea insistă că nu i-a spus nimic despre munca ei, în timp ce el refuză să coopereze, deși este aproape sigur că va fi spânzurat ca spion. Dar… Maiorul își dădu ochii peste cap într-o expresie de incredulitate și își deschise unul dintre pumnii ca niște labe. Să spunem doar că, din textul transmisiunii radio, reiese cu totul altceva.

– Din păcate, este foarte indiscretă, adăugă Knowsley.

– Oh, Doamne! suspină Kay. Biata Barbara.

– Biata Barbara, într-adevăr.

– Ce va păți?

– Am trimis-o deja înapoi la Londra. Fie vorba între noi, nu cred că va fi urmărită penal. Dovezile pe care le deținem nu pot fi expuse într-un proces, spuse maiorul.

– Dar cred că nu mă înșel dacă prevăd că va fi degradată și transferată într-un alt serviciu, îl completă Knowsley.

– Și familia Vermeulen?

Maiorul ridică din umeri.

– E treaba belgienilor ce vor face cu ei. Atmosfera nu predispune la toleranță, după cum ați observat, probabil.

– Așa este, domnule.

– Ceea ce ne aduce la cazul dumneavoastră, domnișoară sublocotenent. Knowsley se apleacă în față și o privi intens. Vreți să reveniți la Medmenham sau să rămâneți aici? Nu pot garanta că germanii nu vor trimite altă rachetă în direcția noastră, deși cred că își dau seama că este oarecum inutil. Totuși, dacă o fac, înseamnă o rachetă mai puțin pentru Londra.

Kay îi aruncă o privire surprinsă. Urcase la etaj așteptându-se să fie demisă, iar acum i se oferea să aleagă. Își aminti de exuberanța zilei precedente, de sentimentul că juca un rol important în război, că lovea direct inamicul. Nu era o alegere dificilă.

– Prefer să rămân aici și vă mulțumesc, domnule.

– Bine. O voi informa pe doamna locotenent Sitwell. Poți să dormi la gazda Barbarei în noaptea asta. Ne vedem la lucru mâine de dimineață.

Se ridică, salută și își strânse lucrurile.

– Pot să vă întreb, domnule, dacă germanii au efectuat lansări astăzi?

– Doar una, dar se pare că n-a funcționat. Din câte ne-am putut da seama, nu era orientată spre nici o țintă. S-a dus direct în spațiu.

Își ilustră cuvintele cu o mișcare a mâinii spre tavan.

21

Lângă masa de lansare, Graf aștepta cu brațele deschise larg și privirea spre cer. Își dorea să moară.

„Haide, nenorocito! Vino înapoi la tata!“

Teatru ieftin. O știa foarte bine. Traiectoria de coborâre a rachetei putea fi influențată fie de vântul care bătuse cu furie toată ziua, fie de curenții din stratosferă, care puteau atinge și două sute de kilometri pe oră. De aceea era atât de absurd efortul englezilor de a calcula locul de lansare prin extrapolarea curbei parabolice. Giroscoapele și cârma vor face tot posibilul să o mențină pe cursul stabilit, dar fără ghidaj electronic prin radio, racheta nu avea precizie.

După cinci minute de holbat la nori, lăsă brațele în jos. Fusese dusă către mare, probabil.

Se întoarse și porni înapoi spre Scheveningen, prin pădurea încă pustie. Era pregătit pentru ceea ce știa că va urma.

O oră mai târziu, la hotel, un grup de șase artileriști îi făcură loc în tăcere pe culoar. La etaj, ușa apartamentului său era spartă și doi agenți ai Gestapoului îi scotoceau prin cameră. Răsturnaseră patul și salteaua, iar Biwack îi descuiase valiza și încerca să descifreze conținutul rolelor de microfilm în fața ferestrei.

– Ce este asta?

– Nu știu.

– Și te aștepți să te credem?

– Nu mă interesează ce credeți. Nu știu ce conțin microfilmele.

– Atunci, de ce le-am găsit aici, în camera ta?

– Mi s-a cerut să am grijă de ele.

– Cine ți-a cerut?

– Profesorul von Braun. Puteți să-l întrebați, dacă vreți.

– Ah, o vom face, stai fără grijă. Dar mai întâi vrem să te ascultăm pe tine.

Îl conduseră la o mașină care aștepta în stradă și apoi la clădirea mare, modernă, din apropierea centrului, pe care Gestapoul o folosea drept sediu. Era un loc straniu, de-a dreptul sinistru, cu un acoperiș înalt, de forma unui castron, și ferestre puține.

În camera de interogatoriu de la parter, dosarul său era deja așezat pe masă. Avea vreo zece centimetri grosime. Trebuie să-l fi cerut mai demult, fie de la biroul regional de la Stettin, fie, cel mai probabil, de la sediul central din Prinz-Albrecht-Strasse, de la Berlin, își spuse Graf. Nu era de mirare că Biwack știa atât de multe lucruri despre el încă de la început.

– Ești un sabotor.

– Nu.

– Acum trei zile ai sabotat o rachetă, provocând moartea a doisprezece oameni, iar astăzi ai mai sabotat una.

– Nu.

Dacă ar fi fost în fața oricui altcuiva, ar fi fost tentat să spună adevărul, doar ca să-și ușureze conștiința: „Racheta era stricată. Proporția de rachete defecte este de zece la sută din total. Sau poate crezi că eu sunt vinovat pentru toate lansările ratate?“ Dar nu voia să-i ofere această satisfacție ofițerului politic.

– Un soldat din trupele tehnice mi-a spus că i-ai cerut să deschidă compartimentul de control numărul doi, în loc de numărul trei.

– Se înșală.

– Chiar înainte de lansare, ai umblat la rachetă și ai înlăturat receptorul radio.

– Nu. Așa cum am spus atunci, am verificat transformatorul. M-ați văzut făcând asta de mai multe ori.

– De ce minți, Graf? Până și comportamentul tău după lansarea eșuată îți demonstrează vinovăția.

– Vreți să spuneți: de ce nu am fugit de la fața locului, ca toți ceilalți? De ce aș fi făcut-o? Șansele ca racheta să se întoarcă fix în locul de unde a fost lansată sunt de unu la un milion.

Biwack începea să se enerveze. Aruncă o privire spre cei doi agenți ai Gestapoului, care așteptau cu brațele încrucișate.

– Îl auziți cum minte?

– Vreți să-l preluăm noi? întrebă unul dintre ei.

– Da. Chiar vă rog. Nu mai suport vederea acestui porc. Mă duc să aflu ce este pe microfilme.

Se ridică și ieși din încăpere. Cei doi agenți se așezară în fața lui. Unul dintre ei deschise dosarul. Părea plictisit încă dinainte să înceapă.

– Ai fost arestat pe data de douăzeci și doi martie, anul acesta…

Îi dăduseră o celulă fără ferestre, la subsol. Becul din tavan arunca o lumină gălbuie, chioară. Celula era rece. Îi luaseră centura și șireturile, dar îi lăsaseră paltonul. Se întinse pe prici și și-l trase peste el ca pe o pătură. Locul în care se afla avea o reputație sinistră, pe care petele de sânge uscat de pe saltea păreau să o confirme. Prefera să se uite la tavanul de beton.

Ce îi va lipsi cel mai mult? Nu mare lucru. Părinții, desigur, pe care nu-i mai văzuse de un an. Unii dintre colegii de la Peenemünde. Zilele însorite de la malul Balticii, jocul luminii prin unde și mirosul pinilor pe înserat. Dar Karin murise. În orice caz, nu avea să-i fie dor de rachetă. Terminase cu ea, pierzându-și concomitent principalul scop în viață.

Cam după o oră auzi zgomot de pași pe coridor. Ușa se deschise. Doi bărbați masivi, rași în cap, cu mutre de paznici de club de noapte, îl săltară în picioare. „Acum începe partea neplăcută“, își spuse. Îl scoaseră pe coridor și îi ordonară să se grăbească, dar era greu să mergi repede când nu aveai șireturi la pantofi. Unul dintre ei îi dădu un brânci care îl trimise la podea, apoi îl lovi cu piciorul în fund. Reuși să se ridice pe scări, dar căzu din nou. Îl ridicară ca pe un sac și îl duseră, mai mult târâș, în altă cameră unde îl așteptau aceiași anchetatori ai Gestapoului. Așezat la un birou, Biwack introducea o rolă de film de 35 de milimetri într-un cititor masiv. Cuvintele *Strict secret* apărură fulgurant pe ecran, urmate de un șir de ecuații și o serie de diagrame complexe. Se opri la una dintre ele, ajustă focalizarea și se uită la imagine mijind ochii.

– Ce este asta?

– Un rezervor vidat… un compensator… un difuzor fix… o duză Laval… un radiator tip fagure…

– Da, dar ce este?

– Nu vă pot spune. Este clasificat.

Biwack îl lovi peste față, făcându-l aproape să cadă pe spate. Capul îi țiuia. Ridică mâna la nas și simți sânge.

– Asta a fost pentru impertinență. Următoarea lovitură va fi pentru refuzul de a coopera. Te întreb încă o dată: ce este acest obiect?

Graf își examină degetele. Nasul îl durea mai tare decât ar fi crezut că este posibil. Și nu era decât începutul.

– Nu sunt autorizat să împărtășesc informații clasificate persoanelor care nu sunt validate de structura de securitate.

Biwack ridică din nou pumnul. Graf închise ochii și se încordă. Cum lovitura nu venea, îi deschise. Biwack rămăsese cu pumnul în aer, dar întorsese capul, distras de vocile ridicate care se auzeau de pe coridor. Ușa se deschise violent și în cameră intră un ofițer SS purtând pe guler cele patru plăcuțe de argint, care îi indicau rangul de Sturmbannführer. Biwack și cei doi gestapoviști luară imediat poziție de drepți.

– Heil Hitler!

Von Braun le întoarse salutul.

– Ce se întâmplă aici? Ochii îi căzură asupra proiectorului. Stinge-l imediat! Ofițerul politic apăsă grăbit pe un buton și ecranul se înnegri. Vreau numele tuturor celor prezenți aici.

– Dați-mi voie să vă explic situația, domnule profesor von Braun, începu Biwack. Doctorul Graf a fost arestat pentru sabotaj. În camera lui au fost găsite o sută șapte role de microfilm. I-am cerut explicații.

– I-ați cerut explicații? Dumnezeule, așa i-ați cerut? Von Braun scoase o batistă albă, imaculată, din buzunar și i-o întinse lui Graf. Ești bine?

– Cred că da.

Își tamponă nasul dureros. Avea consistența unui burete umflat.

– Cum îndrăznești să-mi brutalizezi unul dintre colaboratorii apropiați? Arestarea sa a fost autorizată de Gruppenführerul Kammler?

Omul se foi neliniștit.

– Nu. Am încercat să-l contactez, dar plecase deja spre Hellendoorn.

– Așadar, arestarea este *neautorizată*. Își mută privirea asupra celor doi agenți. Emana o autoritate magnifică. Să vă spun ce se va întâmpla în continuare, domnule Sturmscharführer, continuă fără a catadicsi să se uite la el. Veți scoate microfilmul din aparat, fără să-l porniți – firește, dacă nu doriți să fiți anchetat –, și mi-l veți înapoia, la fel ca pe celelalte role pe care i le-am încredințat doctorului Graf pentru bună păstrare. Apoi, doctorul Graf mă va însoți la Peenemünde, unde va rămâne la dispoziția dumneavoastră, dacă doriți să continuați cu aceste acuzații absurde de sabotaj. Este clar?

– Cu tot respectul, acționez sub autoritatea biroului de coordonare politică al Partidului Național-Socialist.

– Este clar? îi întrebă von Braun pe cei doi agenți ai Gestapoului, fără să-l bage în seamă pe Biwack.

Bărbații se consultară scurt din priviri și încuviințară.

Afară, von Braun îi dădu valiza șoferului. Graf se lăsă într-un genunchi ca să-și lege șireturile.

– Fă asta în mașină. Să nu ne forțăm norocul.

Graf se sui în spate, lângă el. Mercedesul ieși din curtea Gestapoului și viră la stânga.

– Unde mergem, domnule profesor?

– La Peenemünde. Ne putem opri pentru alimentare la Bremen.

Limuzina prinse viteză.

Graf își lăsă capul pe spate, cu batista la nas.

– Nu vreau să merg înapoi la Peenemünde.

– Lasă prostiile. Nu poți rămâne aici.

– Mi-e indiferent. Pentru mine, proiectul s-a încheiat.

Von Braun oftă și se aplecă spre șofer.

– Ieși din oraș și găsește un loc unde poți opri.

Era deja noapte și începuse să plouă. Ștergătoarele își executau dansul lor mecanic. Graf habar nu avea unde se aflau. Continuară încă cinci minute, apoi, după o intersecție, părăsiră drumul și intrară pe o fâșie lată de iarbă. Șoferul aprinse luminile din habitaclu.

– Haide, îi spuse von Braun.

Ieșiră din mașină. Ploaia îi făcea bine. Graf își lăsă chipul în bătaia stropilor, continuând să-și țină batista la nas. Auzea la distanță vuietul valurilor care se spărgeau de țărm. Se adăpostiră sub un copac. Von Braun aprinse o țigară pe care i-o dădu lui Graf și scoase una pentru el. Din cauza uniformei negre, flacăra brichetei îi făcea chipul să strălucească nefiresc, de parcă n-ar fi avut trup.

– Nu s-a terminat deloc. Nu pentru mine și nici pentru tine. Pentru Germania, da, s-a terminat, dar asta este cu totul altceva.

– Nu mă interesează.

– Ascultă-mă. Am un plan pe care îl discut de câteva luni cu Dornberger și cu încă unul sau doi oameni de încredere. Vrem să ni te alături. Toate caracteristicile, designul și rezultatele testelor au fost microfilmate cel puțin de două ori și răspândite în locuri sigure: motorul rachetei, sistemul turbinei, mecanismul de ghidare – totul. De aceea ți-am dat planurile tunelurilor aerodinamice. Sunt singurele din lume care pot efectua măsurători până la viteza de Mach 8. În următoarele luni vom pune totul la un loc într-o singură arhivă, inestimabilă.

– Ca să facem ce?
– Să o oferim americanilor, împreună cu serviciile noastre, imediat ce se încheie războiul.
Graf îl privi uluit. Abia reușea să-i distingă chipul la lumina roșiatică a țigării incandescente.
– Ești nebun.
– Nu, câtuși de puțin. Vom continua întregul program după război, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. O să vezi.
– Așadar, vom construi rachete pentru americani?
– Începem cu rachetele, da. Vârful țigării descrise un arc larg prin aer. Apoi, revenim la ceea ce am vrut să facem dintotdeauna: nave spațiale!
– Nave spațiale!
Graf începu să râdă, ceea ce-i provocă dureri enorme la nas. Probabil că era spart, însă tot nu se putea abține.
– Crezi că glumesc? Von Braun părea ofensat. Dacă l-am putut convinge pe Hitler să cheltuiască cinci miliarde de mărci pentru o rachetă, crezi că nu l-aș putea convinge pe președintele Statelor Unite să meargă pe Lună?
Graf aruncă o privire spre șosea, întrebându-se dacă n-ar fi mai bine să se întoarcă la Scheveningen. Dar ploua tot mai tare și se simțea foarte obosit. O să se lase dus de curent, indiferent unde va ajunge.
– Cum spui tu, zise aruncând țigara. Hai înapoi în mașină.

22

Marți, 4 septembrie 1945

– Totul este o chestiune de geografie, spuse bărbatul de la Ministerul Aprovizionării. Rușii au pus mâna pe Peenemünde, americanii pe Nordhausen, iar nouă mi-e teamă că nu ne-a rămas mare lucru.

– Cu excepția craterelor, răspunse comandorul.

Toată lumea izbucni în râs. Kay își privi degetele. Era pentru prima dată când îl vedea pe Mike după întâlnirea din noiembrie. Se aflau în aceeași sală lambrisată unde fusese aprobată operațiunea de la Mechelen. Bărbatul era în elementul său, înconjurat de ofițeri de rang înalt din aviație și infanterie.

– Corect, sublinie reprezentantul Ministerului Aprovizionării, al cărui nume era Sir Marley Rook. Avem cele patru rachete intacte de la Cuxhaven și am capturat câțiva tehnicieni militari. Plănuim să lansăm rachetele luna viitoare, dar sunt firimituri la masa celor mari. Americanii au confiscat două sute de rachete V2. De aceea, trebuie să obținem cât mai multe informații astăzi.

– La ce oră au ajuns?

– Au aterizat la Northolt, venind de la München, ieri-seară. Ministerul de Război i-a cazat într-un imobil pe care îl deține la Wimbledon. Americanii îi vor mâine înapoi în Germania.

– Știm ce le oferă?

– O viață nouă în Statele Unite, pentru ei și familiile lor, libertate de mișcare limitată la început, cetățenie deplină la momentul potrivit.

– E greu să vii cu ceva mai bun.

– Știm. Desigur, nici nu se pune problema de bani, spuse Rook cu o privire mohorâtă. Pe de altă parte, vor fi nevoiți să trăiască la White Sands, în New Mexico, la poligonul de testare a armelor atomice. Dumnezeu să-i ajute. Aici ar fi mai aproape de casă. Ar merita încercat, în orice caz.

– Cine a venit?

– Von Braun – el este creierul; Steinhoff, responsabilul cu sistemele de ghidaj și de control; Schilling și Graf, care se ocupă de sistemul de

propulsie. Von Braun și Graf se pare că vorbesc engleza, dar avem la dispoziție și un traducător, dacă discuția va deveni prea tehnică.

– În regulă, spuse Mike aruncând o privire la ceas. Trebuie să ajungă. De ce nu i-am audia chiar aici? Am comandat beri și sendvișuri. Domnișoară sublocotenent Caton-Walsh? i se adresă, reușind cumva să o privească fără să o vadă.

– Da, domnule?

– Ce-ar fi să așteptați, cu lucrurile dumneavoastră, într-un birou alăturat? Vă vom implica dacă timpul ne va permite.

– Am înțeles. Vă mulțumesc, domnule.

Se ridică și salută. Se temuse de ideea că-l va reîntâlni, dar lucrurile nu se petrecuseră așa de rău până la urmă. Nu mai simțea absolut nimic pentru el.

*

Cei patru germani călătoreau în aceeași mașină, un Austin 12, cel mai mare autovehicul din garajul Ministerului Aerului. Von Braun era în față, lângă șofer, iar ceilalți trei stăteau înghesuiți în spate.

Era o zi ploioasă, și în mașină mirosea a țigări și a haine din piele ude. Suburbiile Londrei păreau să nu se mai termine.

– Deranjează pe cineva dacă deschid geamul? întrebă Graf, dar nu primi nici un răspuns.

Ceilalți pasageri se uitau la strada distrusă aproape complet. Coborî fereastra. Casele care se aflaseră la mijloc lăsaseră amprente spectrale pe zidurile comune. Porțiuni de pereți vopsite sau tapetate, margini de podele sau dinții sparți ai unor scări dispărute.

– În ce district al Londrei suntem, dacă nu vă supărați? îl întrebă von Braun în engleză pe șofer.

– Wandsworth.

– A fost lovit de rachetele V2?

– Da. De mai multe ori, răspunse omul fără chef. Se opriră la un stop, lângă un maidan cu ruine și vegetație. Graf observă un cărucior de copil, fără roți, răsturnat. Aici a lovit o rachetă în noiembrie anul trecut, dacă tot ați întrebat, le explică șoferul. Nouă case distruse. Treizeci și patru de morți.

„Noiembrie“, își spuse Graf. „S-ar putea s-o fi lansat chiar eu.“

Von Braun se întinse ca să vadă mai bine.

– Totul a fost curățat, constată oarecum dezamăgit. Nu poți vedea pagubele produse. Trecură peste un pod și continuară de-a lungul Tamisei.

În față, le apăru Parlamentul, cu drapelul Union Jack fluturând deasupra, colorat pe fundalul gri-gălbui al cerului.

– Kammler parcă ne-a zis că a fost distrus, dacă îmi aduc aminte bine, observă Graf. Se aplecă spre șofer. Engleza lui se perfecționase de-a lungul celor trei luni de interogatoriu american. Este adevărat că Piccadilly Circus a dispărut?

– Azi-dimineață era tot acolo.

– Dar Leicester Square? Turnul Londrei? Trei poduri peste Tamisa? Au fost lovite?

– Cineva și-a bătut joc de voi, îi răspunse șoferul privindu-l în oglinda retrovizoare.

Steinhoff părea rănit în mândria sa profesională de absența daunelor din cartierul guvernamental.

– Ce spune?

– Sugerează că am lovit mai mult locuințe particulare.

– Nu cred. Am lansat peste o mie de rachete, toate ațintite spre centrul Londrei.

– Relaxează-te, Steinhoff. Gata, războiul s-a terminat. Într-un fel, este mai bine. Crezi că am fi avut parte de o primire atât de prietenoasă dacă loveam Buckingham Palace și îl omoram pe rege? interveni von Braun.

Parcară lângă o clădire masivă, pe colțul unei străzi late, curbate.

– Ați ajuns, domnilor, anunță șoferul. Ministerul Aerului. N-aveți decât să vă duceți dracului, adăugă în șoaptă.

Kay îi aștepta pe coridor, la etaj. Patru bărbați în costume civile cam șifonate, escortați de ordonanța lui Mike. Doi dintre ei se jucau nervos cu borurile pălăriilor, uitându-se în jur de parcă nu le venea să creadă unde ajunseseră. Oamenii de știință de la Peenemünde ocupaseră un loc atât de important în activitatea ei din ultimii ani, încât imaginația îi ridicase la proporții mitice. I se părea ciudat cât de banal arătau în realitate. Căpitanul bătu la ușa sălii de reuniuni, după care intrară. Ultimul bărbat se întoarse spre ea chiar înainte să dispară înăuntru – fulgerul unei conexiuni umane în lumina tristă de pe culoar. Se învârti de câteva ori în sus și în jos pe culoar, trăgând cu urechea la vocile bărbătești din interior. Din când în când se auzeau hohote de râs. Păreau să se înțeleagă foarte bine. Se întoarse la

birou, scoase fotografiile, hărțile, planurile și stereoscopul pe care le adusese de la Medmenham în acea dimineață, apoi se așeză și așteptă.

Von Braun domina încăperea. Stătea în picioare, lângă tabla neagră, cu mâna stângă agățată în buzunarul sacoului și o bucată de cretă în dreapta. Din când în când nota pe tablă câte o formulă chimică sau schița o diagramă, pe care experții britanici le copiau scrupulos. Atâtea trupuri bărbătești transpirând în uniformele groase de serj sau în costumele închise la culoare făcuseră aerul din cameră irespirabil. Spre miezul zilei deschiseseră ferestrele, lăsând zgomotul traficului să pătrundă în interior.

Graf îl studia pe von Braun fără patimă și fără să-l asculte. Îi datora viața, aproape sigur. La sfârșitul lunii februarie, von Braun îmbrăcase din nou uniforma de ofițer SS și îi scosese de la Peenemünde într-un convoi de autoturisme și camioane, spre sud, către Nordhausen, apoi, din nou spre sud, către Alpii Bavarezi, cu ochii pe poziția liniilor americane. Se cazaseră într-un hotel pentru schiori de pe granița austriacă, unde aflaseră mai întâi de sinuciderea lui Hitler, apoi de cea a lui Kammler, care îi ordonase șoferului să tragă pe dreapta, se îndepărtase de mașină și se împușcase în cap. O săptămână mai târziu, inginerii se predaseră americanilor, iar von Braun le spusese acestora unde puteau găsi arhivele de la Peenemünde, care fuseseră ascunse într-o mină. Negocierile se derulaseră fără asperități. Toată lumea știa ce avea de făcut. Peste o sută de oameni de știință, inclusiv Graf, urmau să primească o nouă viață în Statele Unite. În curând, primul contingent avea să plece din portul Le Havre către New York, de unde urmau să ajungă în New Mexico. Prezentarea pe care le-o făceau britanicilor era doar pentru spectacol, deși nimeni n-ar fi putut deduce asta din prestația lui von Braun. Era un seducător de talia lui Don Giovanni. Îi ieșea foarte bine când își lua misiunea în serios.

Se opriră pentru prânz. Într-un colț, Graf bea bere călâie și neacidulată, răspunzând la întrebări tehnice.

– Vorbiți liber, îi sfătuise von Braun în seara precedentă, în grădină, ca să evite microfoanele. Spuneți-le tot ce vor să audă, cu excepția faptului că plecăm în America. N-aș vrea să ne trezim blocați aici sub acuzații de crime de război cusute cu ață albă.

La fabrica de la Nordhausen muriseră douăzeci de mii de oameni, de patru ori mai mulți decât cei uciși de rachetele V2. Cazul era în atenția comisiei

aliate pentru crime de război. Încă un motiv să ajungă cât mai repede peste Ocean, înainte ca faptele să devină prea cunoscute.

Pe la mijlocul după-amiezii, von Braun îi făcu semn lui Graf să se apropie. Discuta cu un general de flotilă aeriană, care făcea eforturi vizibile să nu fie întrerupți.

– Guvernul Maiestății Sale ar aprecia în mod deosebit dacă ați alege să lucrați împreună cu noi pentru dezvoltarea în continuare a tehnologiei, ca între parteneri europeni.

– Ideea este foarte tentantă, îi răspunse von Braun uitându-se peste umărul lui. Ah, Graf, domnul general de flotilă aeriană ar dori să-i răspundă cineva la câteva întrebări despre Peenemünde. Vrei să te ocupi tu?

*

Când intră, Kay era la fereastră, spunându-și că poate toată deplasarea în capitală fusese o pierdere de vreme.

– Vi-l prezint pe domnul doctor Graf, zise căpitanul. Domnule doctor Graf, faceți cunoștință cu locotenentul Caton-Walsh, de la unitatea noastră centrală de interpretare. Vreți să rămân cu dumneavoastră?

– Cred că mă descurc, răspunse Kay. Nu durează mult. Mi-e teamă că eu nu cunosc germana. Vorbiți engleza? îl întrebă după ce se închise ușa.

Graf privea fascinat fotografiile cu Peenemünde răspândite pe birou. Părea să n-o fi auzit.

– Aș putea chema un interpret…, adăugă ea indicând ușa cu mâna.

– Da, vorbesc engleza.

Ridică privirea spre Kay pentru prima dată. Erau ochii aceia foarte limpezi și albaștri pe care îi surprinsese pe coridor mai devreme – păr negru, unghii roase.

– După cum vedeți, avem o acoperire aeriană bună asupra bazei de la Peenemünde. Din păcate, rușii nu ne permit accesul în interior, iar americanii nu par capabili să pună mâna pe planurile de care avem nevoie. Prin urmare, mă întreb dacă ne-ați putea ajuta să umplem unele goluri din cunoștințele noastre.

– Desigur.

– Vă rog să luați loc. Ați mai folosit vreodată un stereoscop? Este cum nu se poate mai simplu. Se apleca deasupra lui. Așezați o fotografie aici și pe cealaltă lângă ea.

– Dumnezeule, exclamă el retrăgându-se puțin. Capătă viață!

– Așa reacționează toți prima dată.

Se uită din nou prin cele două tuburi.

– Aici este standul de testare numărul șapte.

De cealaltă parte a mesei, Kay lua notițe.

– Și acele structuri ovale masive din jur sunt ziduri de protecție făcute din pământ, presupun.

– Mai ales din nisip.

– Cât timp ar lua procesarea unei rachete prin standurile de testare?

– La început? Cel puțin opt zile.

– Și clădirea aceea mare de lângă stand? Cât este de înaltă?

– Are treizeci de metri înălțime. Trebuia să fie înaltă, căci acolo stocam rachetele în poziție verticală.

– În centrul standului de testare se distinge un fel de canal…

– Culoarul de evacuare a gazelor. Lat de șapte metri.

După zece minute, îi strecură sub ochi altă pereche de imagini.

– Propun să trecem la acestea.

Lucrară astfel mai mult de o oră, instantaneu după instantaneu. La început fusese curios, apoi nostalgic și, spre final, speriat. Avea sub ochi un fragment din propria-i viață, momentul când se considerase, în fine, cu adevărat fericit. Totul era pus în perspectivă: laboratorul de propulsie, unde lucrase cu Thiel; tunelul aerodinamic; blocul de apartamente; situl de lansare; vechiul hotel unde locuise Karin și plaja unde înotase în ultima seară.

Se lăsă pe spate și își frecă ochii.

– Ați obosit? Vreți să facem o pauză? îl întrebă tânăra englezoaică.

– Când au fost făcute fotografiile acestea?

Kay ridică una și o întoarse.

– Douăzeci și unu iunie 1943. La ora două după-amiaza.

I-o întinse peste masă. Graf o luă și o ridică în lumină.

– Îmi amintesc că am văzut un avion trecând peste noi în acea zi de iunie – mai bine zis, i-am văzut urmele de vapori. Zbura foarte sus. Poate că el a făcut această fotografie.

– Se prea poate. În săptămâna aceea s-au efectuat trei ieșiri de recunoaștere peste Peenemünde.

– Ca să ne puteți bombarda?

– Exact. Erați acolo?

– Dacă măriți suficient imaginea aceasta, mă puteți vedea chiar aici. Bătu cu degetul în poză. Pe drum, lângă complexul lucrărilor experimentale, la marginea pădurii, privind cerul. Îi dădu fotografia înapoi și o examină. Era frumoasă, cu părul șaten. Îi venea bine uniforma albastră. Îngerul care îl veghea de sus. Cu asta vă ocupați? Cu supravegherea noastră?

– Printre altele, da. Mai întâi în secțiunea analitică, apoi la radare.

– La radare? o întrebă uluit. Ați fost poate una dintre femeile de la Mechelen?

Nu știa cum să-i răspundă. De fapt, nici dacă ar fi trebuit să-i răspundă.

– Cred că am terminat aici, mulțumesc. Ne-ați fost de mare ajutor, îl anunță brusc și începu să strângă fotografiile. Era perfect conștientă că bărbatul o privea cu intensitate.

– La un moment dat, am tras o rachetă spre Mechelen, o informă pe un ton neangajant.

– Serios? Am impresia că m-ați ratat.

– Și voi m-ați ratat pe mine când ați bombardat Peenemünde.

– Cu atât mai bine pentru amândoi. Kay râse nervos și scutură din cap. Conversația aceasta este absurdă.

O ajută să strângă fotografiile.

– Ideea să calculați curba a fost foarte deșteaptă. Nu ne-am gândit niciodată la asta. Desigur, relativ inutilă.

– Vă informez că nu a fost deloc inutilă. Am lucrat la Mechelen până la sfârșitul lui martie. Știu că v-am distrus câteva situri de lansare.

– Nu. Îmi pare rău să vă spun, dar nu ați nimerit nici unul.

Îi dădu fotografiile. Kay îl privi în ochi, încercând să se convingă că bărbatul mințea, dar era clar că spunea adevărul. Germanii continuaseră să bombardeze Londra de pe coastele olandeze, deși războiul avea să ia sfârșit în numai șase săptămâni. Ultima rachetă V2 omorâse o sută patruzeci de oameni în cartierul Whitechapel. Își dăduse seama și singură că nu loviseră lansatoarele. Dar nici măcar unul?

Se auzi o bătaie în ușă, și ordonanța își făcu apariția.

– Ceilalți se pregătesc de plecare.

– Mulțumesc. Mi-e teamă că nu mai avem timp, domnule doctor Graf. Era mirată și ea, dar îi părea rău că îl lăsa să plece. Mai avea o mulțime de

întrebări. Îi întinse mâna. La revedere.

I-o luă în mâna lui și o privi intens, în adâncul sufletului.

– *Auf Wiedersehen.*

În pragul ușii, bărbatul se întoarse pentru a-i mai spune:

– Am fost păcăliți amândoi.

Ieși gânditor pe culoar și se alătură grupului care cobora scările. Von Braun mergea în frunte, lângă generalul britanic, căruia îi spunea o glumă. Umerii lați i se zguduiau de râs la propriul simț al umorului. Steinhoff și Schilling se târau în urma lor.

În holul de la parter, generalul le strânse mâinile.

– A fost o zi fascinantă. De mult voiam să vă cunoaștem. Vă doresc o călătorie plăcută spre Germania și vă rog să vă gândiți la oferta noastră.

– Luăm din nou legătura săptămâna viitoare. Sper că vom avea șansa să lucrăm împreună.

Generalul se îndepărtă. Un agent al poliției militare le deschise ușa. Graf rămăsese în urmă. În prag, silueta înaltă a lui von Braun, încadrată maiestuos în strălucirea apusului de vară, întinse mâna în direcția lui.

– Vii, Graf?

Știa că dacă ar fi ieșit în stradă, ar fi sfârșit la White Sands, New Mexico, construind rachete pentru americani. Că nu s-ar mai fi întors de acolo. Într-o parte, Luna, în cealaltă, Pământul.

– Graf?

Făcu stânga-mprejur și examină holul din marmură, întrebându-se dacă ar mai nimeri biroul englezoaicei. Își spuse că merita să încerce. Era destul de sigur că o putea regăsi.

MULȚUMIRI

Cea mai mare parte a acestui roman a fost scrisă pe durata izolării impuse de pandemia COVID-19. Patru ore în fiecare dimineață, șapte zile pe săptămână, timp de paisprezece săptămâni, m-am retras în biroul meu și am închis ușa – izolat în interiorul izolării. Aș vrea să-mi exprim dragostea și recunoștința față de soția mea, Gill Hornby, și copiii mai mici, tovarăși de izolare, Matilda și Sam, pentru compania plăcută și răbdarea optimistă de care au dat dovadă în acest interludiu suprarealist.

Redactorul meu, Jocasta Hamilton, de la Hutchinson, a citit manuscrisul în fascicule săptămânale, făcând nenumărate sugestii iscusite. Îi mulțumesc din suflet pentru plăcerea de a lucra împreună, nu numai la această carte, ci și la cele cinci care au precedat-o.

Lucrez cu același editor britanic de peste treizeci de ani, și aș vrea să le asigur de recunoștința mea, în primul rând pe Gail Rebuck, președinta Penguin Random House, pentru prietenia și înțelepciunea pe care le-a dovedit întotdeauna, dar și pe Susan Sandon, directoarea generală de la Cornerstone, pentru încurajările constante. Trupele de lansare care au lucrat la *V2* – Rebeca Ikin, Mathew Watterson, Glenn O'Neil, Sam Rees-Williams, Selina Walker și Joanna Taylor, ca să-i numesc doar pe câțiva – au făcut o treabă excelentă.

Sonny Mehta, redactorul-șef de la Alfred A. Knopf, cel care a dus această carte în America, nu a trăit să o vadă terminată. Ca multor altora dintre cei care l-au cunoscut pe Sonny, îmi lipsesc enorm luciditatea și prietenia lui. Cu permisiunea văduvei sale, Git, *V2* îi este dedicată postum. Îi sunt recunoscător lui Edward Kastenmeier, care a făcut pasul înainte și a supervizat publicarea romanului în Statele Unite.

Nicki Kennedy, Sam Edenborough și colegii lor de la ILA au făcut parte din viața mea profesională încă de la început. Le mulțumesc pentru tot ceea ce au făcut pentru această carte și nu numai. Patrick Niemeyer, Tilo Eckardt, Doris Schuck și ceilalți prieteni de la Heyne Verlag din München m-au ajutat mult, la fel ca traducătorul meu de germană – ca întotdeauna –, Wolfgang Müller. Le mulțumesc Donatellei Minuto de la Mondadori și lui Marjolein Schurink și Chris Kooi de la editorul meu olandez, De Bezige

Bij. Într-o dimineață ploioasă din noiembrie 2019 – nu foarte diferită de cea cu care se deschide cartea –, Chris și cu mine am făcut un tur la ruinele siturilor de lansare de la Scheveningen, sub îndrumarea lui Roel Janssen, care ne-a împărtășit cu amabilitate cunoștințele lui.

Ralph Erskine, un expert în radiocomunicații, a răspuns cu generozitate întrebărilor mele și m-a pus în legătură cu Mike Dean, expert în tehnicile radar. Răspunderea pentru eventualele erori îmi aparține în întregime. Este greu de stabilit ce s-a întâmplat exact la Mechelen în iarna 1944–1945, prin urmare, am recurs la aproximații și la anumite licențe artistice.

Acest roman își are originea în ferparul publicat de *The Times*, pe 5 septembrie 2016, pentru Eileen Younghusband, în care se vorbea despre activitatea acesteia ca ofițer WAAF la Mechelen. I-am citit apoi cele două volume de memorii, *Not an Ordinary Life* (2009) și *One Woman's War* (2011). Ofițerul meu WAAF fictiv nu seamănă cu doamna Younghusband, nici ca personalitate, nici în carieră, la fel ca toate celelalte membre ale corpului auxiliar al femeilor din RAF (inventate în întregime). În memoriile sale, care oferă o perspectivă plină de culoare asupra vieții în timpul războiului, Eileen Younghusband afirmă că două situri de lansare au fost distruse în timpul primului ei schimb. Presupun că așa i s-a comunicat. Din păcate, lucrurile au fost diferite. Cu toate acestea, n-aș fi scris niciodată *V2* dacă ea nu ar fi dezvăluit existența operațiunii Mechelen. Îi voi fi veșnic recunoscător pentru inspirația pe care mi-a oferit-o.

Am adăugat aici o listă completă a surselor publice. Aș vrea să evidențiez, în particular, cinci lucrări. Michael J. Neufeld de la Smithsonian's National Air and Space Museum este autoritatea mondială în istoria rachetelor V2, iar cele două volume pe care le-a publicat – *The Rocket and the Reich* (1995) și *Von Braun: Dreamer of Space, Engineer of War* (2007) – au fost esențiale.

Același lucru îl pot spune despre *Hitler's Rocket Soldiers: The Men Who Fired the V2s Against England* (2011), de Murray R. Barber și Michael Keuer, care adună mărturiile unui grup important de membri ai regimentelor de artilerie staționate la Haga. Din câte știu, nimeni nu a mai adunat până în prezent un material de primă mână atât de valoros. Având în vedere că supraviețuitorii ar trebui să aibă cam o sută de ani în prezent, este puțin probabil ca realizarea lor să fie repetată.

Tot Murray R. Barber a scris *V2: The A4 Rocket from Peenemünde to Redstone* (2017), în care explică admirabil de clar și cu ilustrații superbe funcționarea rachetei.

Women of Intelligence: Winning the Second World War with Air Photos (2012), de Christine Halsall, m-a ajutat să-i aduc la viață pe oamenii de la Medmenham și munca lor.

Alte cărți care mi-au înlesnit scrierea acestui roman sunt:

Evidence in Camera: The Story of Photographic Intelligence in World War II, de Constance Babington Smith (1958)

A4/V2 Rocket Instruction Manual, traducere în engleză de John A. Bitzer și Ted A. Woerner (2012)

Operation Big Ben: The Anti-V2 Spitfire Missions 1944–5, de Craig Cabell și Gordon A. Thomas (2004)

V2, de general-maior Walter Dornberger (1954)

Spies in the Sky: The Secret Battle for Aerial Intelligence During World War II, de Taylor Downing (2011)

V2: A Combat History of the First Ballistic Missile, de T.D. Dungan (2005)

From Peenemünde to Canaveral, de Dieter Huzel (1962)

The Peenemünde Raid, de Martin Middlebrook (1982)

Hitler's Rockets: The Story of the V2s, de Norman Longmate (1985)

Dora, de Jean Michel (1979)

The Eye of Intelligence, de Ursula Powys-Lybbe (1983)

The Hidden Nazi: The Untold Story of America's Deal with the Devil, de Dean Reuter, Colm Lowery și Keith Chester (2019)

Spitfire Dive-Bombers Versus the V2, de Bill Simpson (2007)

Britain and Ballistic Missile Defence 1942–2002, de Jeremy Stocker (2004)

The Peenemünde Wind Tunnels, de Peter P. Wegener (1996)

Operation Crossbow: The Untold Story of Photographic Intelligence and the Search for Hitler's V Weapons, de Allan Williams (2013)

Circa 20 000 de prizonieri obligați la muncă forțată au murit în procesul de fabricație al rachetelor V2. Arma a ucis aproximativ 2 700 de oameni la Londra și a rănit alți 6 500; a lăsat 1 700 de morți în urma ei la Antwerpen și a rănit încă 4 500 de oameni. La Londra au fost distruse 20 000 de case și 580 000 au fost avariate. În cuvintele lui Norman Longmate, reputat

specialist în istorie socială, rachetele V2 „au avut o contribuție importantă la criza locuințelor, care va deveni problema socială centrală a anilor de după război“.

În *Britain's War* (2002), Daniel Todman a descris programul rachetelor V – care a costat Germania nazistă mai mult decât au cheltuit Statele Unite cu programul Manhattan – ca, „de departe, cea mai mare risipă de resurse făcută de una dintre țările beligerante, într-un război în care risipa a fost cuvântul de ordine“.

În colecția Clasici Litera
au apărut:

Alice Munro, *Prea multă fericire*
Alice Munro, *Fugara*
Donna Tartt, *Sticletele*
Richard Flanagan, *O cale îngustă spre nordul îndepărtat*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. I)
Richard Flanagan, *Să bați din palme cu o singură mână*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. II)
Svetlana Aleksievici, *Războiul nu are chip de femeie*
Svetlana Aleksievici, *Ultimii martori*
Svetlana Aleksievici, *Soldații de zinc*
E.L. Doctorow, *Billy Bathgate*
Richard Yates, *Revolutionary Road*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. III)
J.P. Donleavy, *Roșcovanul*
Elizabeth Strout, *Frații Burgess*
E.L. Doctorow, *Ragtime*
Marlon James, *Scurtă istorie a șapte crime*
Richard Yates, *Parada de Paște*
Hanya Yanagihara, *O viață măruntă*
William Saroyan, *Ce-am mai râs! O poveste serioasă*
Alice Munro, *Dragă viață*
Alice Munro, *Ură, prietenie, dragoste, căsătorie*
Elizabeth Strout, *Numele meu este Lucy Barton*
Paul Beatty, *Io contra Statele Unite ale Americii*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. IV)
F.M. Dostoievski, *Crimă și pedeapsă*
F.M. Dostoievski, *Idiotul*
Sebastian Faulks, *Acolo unde îmi bate inima*
Marilynne Robinson, *Acasă*

Richard Flanagan, *Moartea unei călăuze pe râu*
William Saroyan, *Tânărul neînfricat de la trapezul zburător și alte povestiri*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. V)
Alan Hollinghurst, *Linia frumuseții*
Marilynne Robinson, *Lila*
Graham Swift, *De Ziua Mamei. O poveste de iubire*
Sebastian Barry, *Zile fără sfârșit*
Jan Guillou, *Răul*
Yaa Gyasi, *Drumul spre casă*
Saul Bellow, *Omul suspendat*
Éric Vuillard, *Ordinea de zi*
Deborah Levy, *Lapte fierbinte*
Pier Paolo Pasolini, *Băieții străzii*
Domenico Starnone, *Noduri*
Ali Smith, *Toamna*
Richard Flanagan, *Persoana întâi*
Édouard Louis, *Sfârșitul lui Eddy Bellegueule*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. VI)
Wallace Stegner, *Spre țărmul ocrotit*
Zadie Smith, *Swing Time*
Sebastian Barry, *Un gentleman de ocazie*
Yasmina Reza, *Babilon*
Deborah Levy, *Înotând spre casă*
Monica Sabolo, *Sora mea, Summer*
Édouard Louis, *O istorie a violenței*
Svetlana Aleksievici, *Rugăciune pentru Cernobîl*
Maylis de Kerangal, *Să-i reparăm pe cei vii*
Renia Spiegel, *Jurnalul Reniei*
Rachel Cusk, *Schiță*
Rachel Cusk, *Tranziție*
Javier Marías, *Berta Isla*

Fernando Aramburu, *Patria*
Rachel Cusk, *Excelență*
Santiago H. Amigorena, *Ghetoul interior*
Jean-Paul Dubois, *Fiecare cu povestea lui*
Ottesa Moshfegh, *Un an de odihnă și relaxare*
David Nicholls, *Dulce tristețe*
Simone de Beauvoir, *Inseparabilele*
Colum McCann, *Apeirogon*
Deborah Levy, *Omul care a văzut totul*
Javier Marías, *Așa începe răul*
Maylis de Kerangal, *O lume la îndemână*
Wallace Stegner, *Unghiul de repaus*
Mieko Kawakami, *Povești de vară*
Rafel Nadal, *Blestemul familiei Palmisano*
Javier Marías, *Inimă atât de albă*
Jerzy Kosiński, *Pasărea vopsită*
Sandro Veronesi, *Colibri*
Colum McCann, *Transatlantic*
Ana Merino, *Harta sentimentelor*
Javier Marías, *Romanul Oxfordului*
Colum McCann, *Goana nebună a lumii*
Olga Grushin, *O soție de poveste*
Javier Marías, *Bărbatul sentimental*
Hanya Yanagihara, *Oamenii din copaci*
Rachel Cusk, *Locul secund*